

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก

Tour Repackaging for Thailand the Case Study of
5 Provinces of the West of Thailand

โดย มธุรส ปราบไพรี และคณะ

เมษายน 2550

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก

Tour Repackaging for Thailand the Case Study of
5 Provinces of the West of Thailand

คณะผู้วิจัย		สังกัด
นางสาวมธุรส	ปราบไพรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
นางสาวมลธิชา	แจ่มจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
นายณัฐวุฒิ	สุวรรณช่าง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
นายพรชัย	คุ้มมี	บริษัทหัวหินไฮไลต์ สอติเคย์ จำกัด

ชุดโครงการการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และความร่วมมือจากบุคคลและองค์กรที่มีส่วนในการทำให้การวิจัยนี้สำเร็จและเสร็จสมบูรณ์ ดังนี้ ดร.เทิดชาย ชวยบำรุง ผู้อำนวยการสำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ดร.โสมยง ไช้ทอง ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ดร.พิมพ์ระวี โรจน์รุ่งสัจด์ ประธานสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อาจารย์/นักวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจoomla ที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูลในด้านวิชาการ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคตะวันตกของผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 (กาญจนบุรี) ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 2 (เพชรบุรี) ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือเขต 4 (ตาก) ผู้อำนวยการศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงเครือข่ายภาคีจากผู้ประกอบการธุรกิจ การท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตก คุณอนิษฐ์ สุนทรเวช (บริษัทหัวหินแอตเวนเจอร์ จำกัด) คุณเกียรติศักดิ์ กล่อมสกุล (ห้างหุ้นส่วนจำกัดกบแพรงคัง ทราเวล) คุณพระระวี สีเหลืองสวัสดิ์ (บริษัทอุ่นใจทราเวล จำกัด) คุณจัมโบ้ จตุพรไพศาล (บริษัทอาร์ เอส พี จัมโบ้ ทราเวล จำกัด) คุณวิชัย ล้อศิริ (ประธานชมรมโรงแรมริสอร์ทและสนามกอล์ฟ กาญจนบุรี) และคุณประยุทธ ทองเพิ่ม (บริษัทหนุ่มสาวทัวร์ จำกัด) คุณพรปวีณ์ ทรัพย์เจริญ (บริษัทต้นน้ำทัวร์ จำกัด) คุณสิริรัตน์ แสงทอง (บริษัทไนท์สปอตฮอติเคย์ จำกัด) คุณทิพวรรณ จิตรนพคุณ (บริษัทเพื่อนธรรมชาติ จำกัด) และสถานประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกที่ให้การสนับสนุนข้อมูลและการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม และศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบันสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลและหน่วยงานที่ได้กล่าวนามข้างต้นมา ณ โอกาสนี้

คณะวิจัย

30 เมษายน 2550

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

ความสำคัญ/ความเป็นมา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงกลายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศในอันดับต้นๆ ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. 2549 มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาประเทศไทยประมาณ 12.38 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นเนื่องมาจากฟื้นตัวจากเหตุการณ์วิกฤตการณ์ทางการเมืองในเดือนกันยายนที่ผ่านมา การส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในประเทศ การขยายเส้นทางการบินมาประเทศไทย รวมถึงอันเนื่องมาจากเป็นปีแห่งมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชครบ 60 ปี รายได้จากการท่องเที่ยวส่งผลให้รัฐบาลส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Tour Packages) เป็นอีกผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าประเทศและสร้างมูลค่าจากการแปลงทรัพยากรเป็นรายได้ แต่โปรแกรมหดงกล่าวยังขาดความหลากหลาย และยังคงอยู่ในการพัฒนาและปรับปรุงให้เกิดทางเลือกที่ยั่งยืน ทำให้เกิดทางท่องเที่ยวในเส้นทางท่องเที่ยวซ้ำๆ ส่งผลกระทบเชิงลบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังไม่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ในขณะที่เดียวกันแนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระเพิ่มมากขึ้น นักท่องเที่ยวอิสระเหล่านี้มีความต้องการเดินทางด้วยความถี่มากขึ้น ส่งผลต่อจำนวนการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่จะใช้ระยะเวลาในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวน้อยลง

จากสภาพการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันทำให้มีแนวคิดการศึกษาปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป เพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ (Tour Repackaging for Thailand the Case Study of 5 Provinces of the West of Thailand) ให้เป็นทางเลือกใหม่ที่มีรูปแบบอันหลากหลาย สำหรับตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจเจกบุคคลด้านพฤติกรรมกรท่องเที่ยว และจะส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และช่วยลดปัญหาการเสื่อมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในยุคนปัจจุบันใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย
2. เพื่อสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวไทยกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย
3. เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย
4. เพื่อสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยว (Tourism SWOT Analysis) ในเขต 5 จังหวัด ภาคตะวันตก (ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)
2. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับ 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย ได้แก่ โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Best Tour Packages) สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) จำนวน 27 โปรแกรมและเส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) จำนวน 27 เส้นทาง แยกตามประเภทการท่องเที่ยวแบบผสม (Mixed-tourism) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature-based Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1, 2 และ 3 วัน
3. ภาคีทางการท่องเที่ยวที่เป็นภาคธุรกิจการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยอย่างน้อย 1 แห่ง

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง ซึ่งจะเป็นช่องทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลมากขึ้น
2. นักท่องเที่ยวสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นทางเลือกในรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ
3. ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเป็นกลุ่มที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้โดยตรง เพื่อเป็นการเผยแพร่และได้รับรู้ถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน

4. สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยใช้ประกอบการเรียนการสอน หรือการต่อยอดในการทำวิจัยในเรื่องนี้ หรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปและเส้นทางที่เหมาะสม เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวคนไทย จากการศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดคำถามการวิจัยออกเป็น 3 ข้อ ดังนี้

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 ปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

คำถามการวิจัยข้อที่ 3 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตก และให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดในภาพรวม

1.2 ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตกที่ใช้เส้นทางภายใน 5 จังหวัดเป้าหมาย และบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

1.3 นักท่องเที่ยวภายในประเทศใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญกับนักท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อเส้นทางและเลือกเส้นทางที่ท่องเที่ยวตามลำดับ 1, 2, และ 3

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลประเภทการสำรวจสนาม (Field survey) การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม (Interviewing) สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviewing) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (Key Informant) ทั้งหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว การชักถามกลุ่ม (Focus group) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งข้อมูลดิบและข้อมูลที่ผ่านกรรมวิธีทางข้อมูล (Data processing) หรือการวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว (Data analysis)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ร่วมกับการวิเคราะห์พื้นที่ศึกษาโดยใช้หลักการ SWOT Analysis และใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อแสดงผลทางสถิติร้อยละในการแสดงผลการศึกษา

ผลการวิจัย

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวภาพรวมในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการวิจัยสถานการณ์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด สามารถวิเคราะห์ภาพรวมการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคได้ว่า การท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทยที่ยังคงให้ความสำคัญ และตื่นตัวกับการเดินทางอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังเป็นปัจจัยที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ตลอดมา ดังนั้นอัตราการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคตะวันตกย่อมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแน่นอน ดังจะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวไทยในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนมากถึง 10,826,924 คน ก่อให้เกิดรายได้มากถึง 18,898.28 ล้านบาท ซึ่งจะส่งผลต่อสภาวะการแข่งขันทางการท่องเที่ยวไม่ว่าจะในส่วนของภาคเอกชน หรือแม้แต่ภาครัฐในท้องถิ่นที่ต้องดูแลการท่องเที่ยวจำเป็นต้องจัดทำแผนพัฒนาเพื่อรองรับการเติบโต และความต้องการทางการท่องเที่ยว ซึ่งนับได้ว่าการแข่งขันมีการทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี

1.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกนิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระหรือจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองเป็นส่วนใหญ่ และท่องเที่ยวเป็นแบบกลุ่มครอบครัวและเพื่อน/ญาติ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางมายัง 5 จังหวัดภาคตะวันตกคือเพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อนเป็นหลัก โดยการตัดสินใจมายังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ พิจารณาจากความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถกระทำได้ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ รวมถึงระยะทาง เวลาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก
จากการวิจัยพบว่า ในแต่ละจังหวัดมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวคนไทยอย่างพอเพียง โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจะมีประเภทของที่พักต่างและ

สถานบริการต่างๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการ และพฤติกรรมในการท่องเที่ยว

1.3 แหล่งท่องเที่ยวในทุกจังหวัดมีความหลากหลายและครบทุกประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละจังหวัดมีต้นทุนทางทรัพยากรที่แตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ รวมถึงนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยว

1.4 การวิเคราะห์ภาพรวมจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญโดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ในภาพรวมได้ดังนี้

จุดแข็ง

- ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ มีระยะทางใกล้กรุงเทพฯ (ยกเว้นจังหวัดตาก) ใช้เวลาในการเดินทางไม่มากนัก มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกและสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก

- มีต้นทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวได้ ตลอดจนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ที่ประกอบด้วยธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และกิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ รวมถึงสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีและรองรับได้ทุกกลุ่มนักท่องเที่ยว

- มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ที่พัก ร้านอาหาร สถานบริการต่างๆ เป็นต้น

- ในแต่ละจังหวัดมีนโยบาย แผนงาน โครงการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

จุดอ่อน

- ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตากที่รวมอยู่ในภาคตะวันตกทำให้ยากแก่การสร้างเส้นทางเชื่อมโยงทางการท่องเที่ยว รวมถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีลักษณะพื้นที่แคบและยาว ทำให้การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งต้องใช้เวลามาก ในขณะที่จังหวัดที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ ได้รับผลกระทบจากการมีวันหยุดน้อยหรือเป็นการท่องเที่ยวแบบไป-กลับ

- แหล่งท่องเที่ยวขาดศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือการจัดการในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวและปัญหาราคาสินค้าแพง ทำให้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเสียหาย
- การพัฒนานั้นแหล่งท่องเที่ยวหลักหรือแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มากกว่าพื้นที่รอง รวมถึงการสร้างกิจกรรมเพื่อดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงขาดข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ
- การพัฒนา การจัดการ การตลาด การประชาสัมพันธ์ยังไม่มี ความชัดเจนและยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและขาดการส่งเสริมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- บุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอและขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ การพัฒนาด้านคุณภาพการให้บริการ และการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว
- ขาดการลงทุนขนาดใหญ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

โอกาส

- การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในกลุ่มภูมิภาค (ยกเว้นจังหวัดตาก) ทั้งการท่องเที่ยวทางภูเขา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และทะเล รวมถึงการท่องเที่ยวชายแดน
- สามารถสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือการท่องเที่ยวสีเขียวได้ เนื่องจากวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวแต่ละจังหวัดได้ระบุถึงการท่องเที่ยวประเภทนี้ในทุกจังหวัด
- สามารถสร้างมูลค่าในด้านการลงทุนและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มและขยายวันพัก

อุปสรรค

- ปัญหาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ แผ่นดินไหว น้ำท่วม
- ข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในการดูแลของหน่วยงาน ทำให้ยากแก่การปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ความตระหนักต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังมีน้อย
- การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อทิศทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวของจังหวัด รวมถึงวิสัยทัศน์ของหัวหน้าองค์กรมีผลต่อการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด และการจัดสรรงบประมาณพัฒนาการท่องเที่ยว
- ปัญหาสภาพราคาน้ำมันผันผวนส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

2. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณารายการนำเที่ยวที่เหมาะสมร่วมกับกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และภาคีการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง ความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ความสามารถในการตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว ความสามารถทางการตลาด มีกิจกรรมหรือสร้างกิจกรรมนันทนาการให้กับนักท่องเที่ยว และการกระจายแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายเพื่อความยั่งยืน ผลการวิจัยสามารถจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) 27 รายการ และการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) 27 เส้นทาง แยกตามประเภทการท่องเที่ยวแบบผสม (Mixed-tourism) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature-based Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1, 2 และ 3 วัน พบว่าจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ และยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบัน

3. การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยว

ปัจจุบันภาคธุรกิจการท่องเที่ยวมีการทำวิจัยอยู่ตลอดเวลา แต่ไม่ได้มีรูปแบบการวิจัยที่ชัดเจนเหมือนอย่างเช่นนักวิชาการหรือนักวิจัยทำ การวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยในด้านการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดการท่องเที่ยวซึ่งมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ทั้งนี้จะต้องให้ความสนใจกับแหล่งท่องเที่ยว การบริการและบุคลากร รวมถึงการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การวิจัยหรือการศึกษาในเชิงการท่องเที่ยวชุมชนของผู้ประกอบการในกลุ่มภาคตะวันตกยังพบว่ามีอยู่น้อย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และนโยบายของผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ ภาคธุรกิจในแต่ละกลุ่มจังหวัดจะมีการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการของผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวคือ การรวมกลุ่มเพื่อเป็นสมาคม ชมรม ซึ่งเป็นเวทีในการสนทนา พูดคุยถึง ความต้องการของตลาดของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ สภาพของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและการบริการ ปัญหาอุปสรรคของการท่องเที่ยว รวมถึงการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ

กระบวนการทำงานของภาคเอกชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวมีรูปแบบเช่นเดียวกับการวิจัย เพียงแต่ไม่ได้จัดทำในรูปแบบทางวิชาการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. มีการตั้งโจทย์หรือคำถามการวิจัยจากนักท้องถิ่นในการจัดทำรายการนำเที่ยวตามที่กำหนด
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อตอบคำถามและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท้องถิ่นได้
3. กระบวนการทำงานหรือวิธีการทำงาน โดยผ่านการวางแผน กำหนดกรอบในการทำงาน การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ระยะเวลาในการศึกษา การสำรวจ การทดลอง และการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อประเมินผลถึงความเป็นไปได้ทางการตลาด และความพึงพอใจของนักท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างเครือข่ายการวิจัยและการวิจัยของภาคีคือ ผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่นคือ ผู้ที่ประกอบการที่มุ่งเน้นในการสร้างผลกำไร ผลตอบแทนให้แก่องค์กรเป็นหลัก รวมถึงความอยู่รอดขององค์กรในธุรกิจการท่องเที่ยว ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่จะทำให้ผู้ประกอบการหันมาทำวิจัยคือ เวลา เนื่องจากในการวิจัยในแต่ละครั้งต้องใช้เวลาอย่างมาก ภารกิจหลักคือการทำธุรกิจและมีภาระงานมาก ซึ่งอาจทำให้การทำวิจัยในแต่ละครั้งไม่สามารถทำได้ไม่เต็มที่ รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยอย่างเป็นทางการ โดยส่วนใหญ่จะทำการศึกษาดูแล การสำรวจเส้นทาง และการประเมินความพึงพอใจนักท้องถิ่นอย่างกว้างๆ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่นกับหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในกลุ่มภาคีตะวันตกสามารถทำได้เฉพาะใน 4 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดตาก เนื่องจากระยะทางไกลและเส้นทางท่องเที่ยวยากแก่การเชื่อมโยง

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้ประกอบการพบว่า บทบาทในการทำวิจัยของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและแนวโน้มในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยมีความเป็นไปได้ ในรูปแบบนักวิจัยและนักวิจัยร่วม ที่ปรึกษาการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสนับสนุน ผู้ประสานงานระหว่างภาครัฐกับชุมชน ประเด็นในการวิจัยที่ผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่นสามารถทำได้ ได้แก่ การวิจัยเชิงตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการและพฤติกรรมนักท้องถิ่น ส่วนประเด็นการวิจัยที่น่าสนใจและมีแนวโน้มสามารถทำได้ ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวชุมชน

ข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายภาคีการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก โดยการสร้างเป็นเครือข่ายมีความเป็นไปได้ยาก เนื่องจากจังหวัดตากมีเส้นทางไกล ความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงจึงมีได้เฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ส่วนจังหวัดตาก

สามารถจัดรวมให้เป็นเส้นทางร่วมกับจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ควรมีการแสดงให้ภาคธุรกิจ และเอกชนเห็นความสำคัญของการทำวิจัย และผลการวิจัยควรสามารถนำไปใช้ได้จริง มีหน่วยงาน หรือองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการวิจัย และทำหน้าที่ประสานงานกับผู้ประกอบการ ควรมีการติดต่อประสานงานกับตัวแทนภาคีแต่ละจังหวัด เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอิสระมากกว่านักท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยมีเหตุผลมาจากความต้องการพักผ่อน ความเพลิดเพลิน แสดงให้เห็นถึงความต้องการท่องเที่ยวของคนในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีความสามารถในการตอบสนองนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่มและทุกระดับตามทฤษฎีความต้องการ นอกจากนี้ ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) หรือศักยภาพของจุดหมายปลายทางประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทาง ทำให้ผลจากการจัดทำ รายนามเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวจึงปรากฏแต่สถานที่ที่นักท่องเที่ยวรู้จักและมีชื่อเสียง มานาน ทั้งนี้มีแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือยังไม่เป็นที่รู้จักน้อยมาก ซึ่งเกิดจากมุมมองของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันเมื่อ วิเคราะห์ตามหลักการตลาดพบว่า การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัย “การสร้างกระแส การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว” ตามลักษณะที่แท้จริงของพื้นที่ และการหาช่องทาง การประชาสัมพันธ์เพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยว ประเภทนี้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว นอกจากนี้ การส่งเสริมการตลาดทั้งแหล่ง ท่องเที่ยวใหม่ แหล่งท่องเที่ยวเก่า และแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างความ แตกต่างในการแข่งขันเป็นอย่างมาก รวมถึงมาตรฐาน คุณภาพของบุคลากร กิจกรรม การบริการ ที่ประทับใจ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของภูมิภาค ตะวันตกต่อการสร้างความยั่งยืนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างกระบวนการบูรณาการทำงาน ร่วมกันอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเพื่อสร้างเครือข่ายเชิงพื้นที่มีข้อจำกัดในลักษณะด้าน ที่ตั้งในบางจังหวัดทำให้ยากแก่การสร้างเส้นทางเชื่อมโยงเชิงการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งเสริม การตลาดของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่าง เพราะไม่ได้อยู่ในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ ทำให้การสร้างภาพลักษณ์อาจทำได้บางส่วน เช่น การเป็นผืนป่าตะวันตก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดควรมุ่งเน้นการบูรณาการ เพื่อสามารถกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวและแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. แม้ว่าการสร้างเครือข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวไม่สามารถกระทำได้นื่องจากจุดอ่อนด้านที่ตั้งและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละพื้นที่ ควรมีการสร้างเส้นทางร่วมโดยใช้การเชื่อมต่อโดยการประสานงาน เพื่อให้เกิดเส้นทางที่เชื่อมโยงและเป็นตัวต่อการท่องเที่ยวระดับภาค
3. ควรมีการศึกษากลุ่มตลาดเป้าหมายที่เด่นชัดและพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคนไทยที่นิยมท่องเที่ยวแบบอิสระ เพราะเป็นกลุ่มตลาดที่มีสัดส่วนมากที่สุดในภาคตะวันตก
4. ควรให้ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทาง ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูลยังไม่เพียงพอ หรือเข้าใจว่าเป็นแหล่งศึกษาทางวิชาการมากกว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะทางให้มากขึ้น เพราะสถานที่บางแห่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสามารถสะท้อนแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงได้
5. ควรมีการทดลองเส้นทางเพื่อให้มีความเป็นไปได้ทางการท่องเที่ยว รวมถึงการเชื่อมเส้นทางใหม่ๆ เข้าไปในรายการท่องเที่ยว
6. การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการใช้งาน และการจัดทำรายการและเส้นทางท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นรายการที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้ต้องการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้
7. การจัดทำรายการนำเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดของความยั่งยืน อย่างไรก็ตาม หากแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ขาดการจัดการที่ดีจากหน่วยงานที่รับผิดชอบย่อมจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน
8. การสร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับภาคีการท่องเที่ยวหรือภาคเอกชนควรมีการกำหนดบทบาท การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการให้ความร่วมมือ การประสานงานทำวิจัย ทั้งนี้ การทำวิจัยโดยเข้าใจบริบทหรือธรรมชาติของการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวจะช่วยให้การวิจัยด้านการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือจากหลายฝ่ายได้ผลการศึกษาที่เป็นจริง ซึ่งนำไปสู่การทำงานอย่างบูรณาการ

9. ควรมีศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในแต่ละจังหวัด หรือในพื้นที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญต่อการจัดทำสื่อประเภทต่างๆ ประกอบด้วย ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุงข้อมูลการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์และการบริการ การจัดระบบศูนย์ข้อมูลให้ครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ได้จริง ทั้งนี้ ควรเน้นสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้โดยง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ได้เสนอแนะประเด็นการศึกษาและวิจัยครั้งต่อไป โดยจำแนกตามกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนี้

นักท่องเที่ยว

1) การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทยและปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว ระหว่างนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการกับบริษัทนำเที่ยวและนักท่องเที่ยวอิสระ เพื่อศึกษาแนวโน้ม ความต้องการและรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทย

ผู้ประกอบการท่องเที่ยว

1) กลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ
2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการจัดทำรูปแบบการทำวิจัยที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ชุมชน

1) รูปแบบการพัฒนาการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยว

2) บทบาทของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว "ผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ"

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว
2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการนักท่องเที่ยวในประเทศอย่างยั่งยืน

3) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสีเขียวสำหรับภาคตะวันตก

ภาครัฐ

- 1) ความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเพื่อการวิจัยในกลุ่มภูมิภาคตะวันตก
- 2) การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และทางออกในการบูรณาการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน
- 3) การพัฒนารูปแบบสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ
- 4) ผลสัมฤทธิ์จากการจัดการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว และทางออกเพื่อการจัดการที่มี

ประสิทธิภาพ

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG4950139

ชื่อโครงการ : การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก

ชื่อนักวิจัย : นางสาวมธุรส ปราบโพธิ์ นางสาวมลธิชา แจ่มจันทร์ นายณัฐวุฒิ สุวรรณช่าง
และนายพรชัย คุ่มมี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

E-mail Address : maturee@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : 30 กันยายน 2549-30 เมษายน 2550

การวิจัยเรื่องการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก
กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการ
ท่องเที่ยวสำเร็จรูปให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
ของนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวไทยกับภาคธุรกิจ
ท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการ
วิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณจากการสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อยกลุ่ม
ตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในเขต 5 จังหวัด ภาคตะวันตกและในกรุงเทพฯ องค์การของรัฐที่
เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว นักวิชาการ นักท่องเที่ยว และภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว
การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และ SWOT
Analysis และใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวภาพรวมในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก มีอัตราและแนวโน้ม
การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
แบบอิสระหรือจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองมากกว่าการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว โดยมี
วัตถุประสงค์การเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อนเป็นหลัก ทั้งนี้ ข้อได้เปรียบจากการท่องเที่ยว
ใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกคือ ที่ตั้ง การคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และความ
หลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม
รวมถึงกิจกรรม ซึ่งแต่ละจังหวัดได้ให้ความสำคัญจึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์รองรับการพัฒนาการ
ท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการท่องเที่ยวยังขาดการให้ความสำคัญกับการพัฒนา

การจัดการการบูรณาการการประสานงาน การประชาสัมพันธ์ บุคลากรและมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

2. การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Best Tour Packages) ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) และเส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) แยกตามประเภทการท่องเที่ยวแบบผสม การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่าจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตากและราชบุรี ตามลำดับ และแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งปัจจุบันที่รู้จักโดยทั่วไป ทั้งนี้ การจัดทำโปรแกรมพิจารณาความเหมาะสมจากศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัย ความเป็นไปได้ทางการตลาด การท่องเที่ยว ความสามารถในการตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว และการกระจายแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายเพื่อความยั่งยืน

3. การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวสามารถทำได้ เพราะปัจจุบันภาคธุรกิจการท่องเที่ยวมีการทำวิจัยในรูปแบบไม่เป็นทางการโดยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจการตลาด และการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวชุมชนมีเพียงเล็กน้อย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในกลุ่มภาคตะวันตกสามารถทำได้ยกเว้นจังหวัดตาก เนื่องจากระยะทางและเส้นทางการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยคือ เวลา ภารกิจหน้าที่หลักคือการทำธุรกิจ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ทั้งนี้บทบาทของภาคีในการทำวิจัยคือ นักวิจัยและนักวิจัยร่วม ที่ปรึกษาการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสนับสนุน ประเด็นในการวิจัยที่สามารถทำได้คือการวิจัยเชิงตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และประเด็นที่ภาคีสนใจคือ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการจัดการและพัฒนากการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญต่อการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือการท่องเที่ยวทางเลือกร่วมกับเส้นทางท่องเที่ยวปัจจุบันโดยเน้นการประชาสัมพันธ์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นและในด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับภาคเอกชนควรกำหนดบทบาทการทำวิจัยร่วมกันอย่างชัดเจน และการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

คำหลัก : โปรแกรมสำเร็จรูป, ภาคตะวันตก, การท่องเที่ยวผสม, การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, เครือข่ายการท่องเที่ยว, นักท่องเที่ยวภายในประเทศ, นักท่องเที่ยวอิสระ

Abstract

Project Code : RDG4950139

Project Title : Tour Repackaging for Thailand in the case study of 5 Provinces of the West of Thailand (Tak, Kanchanaburi, Ratchaburi, Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan)

Investigators : Miss Maturose Prabpriree, Miss Monticha Jamjun,
Mr. Nattawut Suwannachang and Mr. Pornchai Khummee
Phetchaburi Rajabhat University

E-mail Address : maturee@yahoo.com

Project Duration : 1 September 2006 – 30 April 2007

The objectives of this research aim to study Tour Repackaging for Thailand in the case study of 5 Provinces of the West of Thailand (Tak, Kanchanaburi, Ratchaburi, Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan). Quantitative and qualitative researches are employed in this research. In-depth interview and focus group are qualitative techniques using for collecting data from scholars, local government officers who are in charge of tourism development and marketing, and the sampling travel agencies both in the studied provinces and in Bangkok. For quantitative part, questionnaire is a technique using for collecting data from travel agencies, domestic tourists, and free independent travellers. Content analysis and SWOT analysis are used to describe the research findings.

In this research results, there were three major findings:

1. For the tourism situation within these five western provinces, it is found that level and trend of traveling among Thai tourists are increasing continuously. Free independent travellers become more popular for Thai visitors comparing with traveling with group tour or traveling with family or cousins. Besides the main purpose of travel are for pleasure and recreation. Tourism in the west has potential to attract visitors which is location, transportation, accessibility, tourism facilities and variety of tourist attractions such as natural environment, historical background and cultural activities.

These are also the criteria for tourists making a decision to select destinations. Furthermore, each province has tourism strategy planning in order to support tourism development. However, it still lacks of integrated tourism development and management, cooperate, promotion, personal skills, and tourism standard.

2. After asking all stakeholders and tourists to select best tour program and best travel routes according to type of traveling which is Mixed-tourism, Nature-based Tourism and Cultural Tourism for these five western provinces, it found that most of selected tourist destinations are in Kanchanaburi, Phetchaburi, Prachuapkhirikhan, Tak and Ratchaburi respectively. There are also the present or well-known tourist destinations. These packages are considered by tourist destination potential, security, marketing, able to response tourist needs, and distribute to more various tourist destinations.

3. It could be possible to make a tourism research network among all stakeholders. At present, travel agencies actually do for developing their tourism business such as the market survey or tourist satisfaction are also counted as a research, even generally known as a non-formal research. That is because they also proceed according to research procedures by setting a research question, identifying objective, research methodology and duration of study. However they also have several obstructions especially the time constrain due to business office hour and the lack of formal research. Besides they are all agreed that for setting a tourism research network, local scholars should be a core stakeholder because they can be as a research consultant and a research correspondent between all stakeholders. As mention earlier that it could be possible to set a tourism research network among all stakeholders but only four of five studied provinces. Tak province is an exception because of it geographical barrier which make a difficulty in a travel route connection. For the issue of tourism research, they are consensus to do a market research to acquire data about demand and behavior of tourist. The community development in community tourism and alternative tourism are also interesting issues as well.

There are three recommendations from the research study. Firstly, the government section should play attention to integrated management and development

of tourism including the capacity development of attraction to motivate tourists. The development of tour program, itinerary or tourism route, travel agency should give importance to the presentation of new attractions or alternative tourism route together with the current well-known routes. This should emphasize public relations to prepare for the expansion of tourism industry. Also research networking with private sector should indicate clear roles in cooperating and implementing of research continuously.

Keywords : Package tour, Mixed tourism, The west, Natural tourism, Cultural tourism, Tourism network, Domestic tourist, Free Independent Traveller

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ด
สารบัญ	ท
สารบัญตาราง	น
สารบัญภาพ	บ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	5
1.3 คำถามการวิจัย	6
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.5 ขอบเขตการวิจัย	7
1.6 ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	8
1.8 แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	9
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีความต้องการ ความจำเป็น แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว	11
2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว	13
2.3 แนวคิดการท่องเที่ยวทางเลือก	25
2.4 แนวคิดการจัดรายการนำเที่ยว	28
2.5 แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว	29
2.6 แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	33
2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 วิธีการวิจัย	38
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก	49
4.2 การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยว	120
4.3 การสร้างเครือข่ายภาคีการวิจัย	167
บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	173
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	180
5.3 ข้อเสนอแนะ	184
บรรณานุกรม	188
ภาคผนวก	
ก บทความการวิจัย	190
ข กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์	202
ค ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้ กิจกรรมที่ดำเนินการมา และผลที่ได้รับตลอดโครงการ	204
ง ตัวอย่างแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์	208
จ รูปภาพกิจกรรม	219
ฉ ประวัติผู้วิจัยและคณะ	222
ช ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกใน 5 จังหวัด	225

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือนจังหวัดตาก	53
ตารางที่ 2 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดตาก	55
ตารางที่ 3 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือนจังหวัดกาญจนบุรี	67
ตารางที่ 4 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดกาญจนบุรี	69
ตารางที่ 5 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน	82
ตารางที่ 6 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดราชบุรี	84
ตารางที่ 7 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน	94
ตารางที่ 8 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดเพชรบุรี	97
ตารางที่ 9 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน	109
ตารางที่ 10 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	112
ตารางที่ 11 เปรียบเทียบจำนวนครั้งของจังหวัดที่ถูกเลือกเป็นแหล่งท่องเที่ยว	123
ตารางที่ 12 กิจกรรมหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางที่นักท่องเที่ยวอิสระมีความสนใจ	145
ตารางที่ 13 รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและความยั่งยืน	145

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 ปัจจัยสัมพันธ์แสดงการเดินทางท่องเที่ยว	15
แผนภาพที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	16
แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการศึกษา	37
แผนภาพที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดตากระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 และปี 2548	50
แผนภาพที่ 5 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดตาก	51
แผนภาพที่ 6 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดตาก จำแนกตามถิ่นที่อยู่	52
แผนภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดกาญจนบุรีระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 และปี 2548	65
แผนภาพที่ 8 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดกาญจนบุรี	66
แผนภาพที่ 9 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามถิ่นที่อยู่	66
แผนภาพที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดราชบุรีระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 และปี 2548	79
แผนภาพที่ 11 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดราชบุรี	80
แผนภาพที่ 12 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดราชบุรี จำแนกตามถิ่นที่อยู่	81
แผนภาพที่ 13 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 และปี 2548	92
แผนภาพที่ 14 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี	93
แผนภาพที่ 15 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามถิ่นที่อยู่	93
แผนภาพที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 และปี 2548	107
แผนภาพที่ 17 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	108
แผนภาพที่ 18 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามถิ่นที่อยู่	108
แผนภาพที่ 19 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามถิ่นที่อยู่	137
แผนภาพที่ 20 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามการเดินทางท่องเที่ยว ก่อน/หลังเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดจุดหมายปลายทาง	137

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
แผนภาพที่ 21 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามเหตุผล ที่นักท่องเที่ยวไม่ประสงค์ที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายหลังจาก ได้เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งแล้ว	138
แผนภาพที่ 22 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามการเดินทางท่องเที่ยว ในจังหวัดนี้ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา	139
แผนภาพที่ 23 สัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามวัตถุประสงค์การเดินทางท่องเที่ยว	140
แผนภาพที่ 24 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามเหตุผล ที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทาง	141
แผนภาพที่ 25 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยว	143
แผนภาพที่ 26 จำนวนสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวอิสระ ได้เสนอแนะ	144
แผนภาพที่ 27 กระบวนการทำงานกับการทำวิจัย	170

บทที่ 1

บทนำ

การท่องเที่ยวในปัจจุบันมีรูปแบบการเดินทางที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวในประเทศที่เป็นกลุ่มตลาดที่ใหญ่ที่สุด การวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาและจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 หลักการและเหตุผล

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสร้างรายได้ให้กับประเทศต่างๆ ดังนั้น การนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลของแต่ละประเทศให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จากการพยากรณ์โดยองค์การการท่องเที่ยวโลกระบุว่าภายในปี พ.ศ. 2553 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมากถึง 1,006 ล้านคน (WTO) และจะมีเพิ่มมากขึ้นถึง 1,561 ล้านคนในปี พ.ศ. 2563 โดยกลุ่มภูมิภาคที่จะได้รับความนิยมนำการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ยุโรป เอเชียกลางและแปซิฟิก อเมริกา แอฟริกา ตะวันออกกลางและเอเชียใต้ตามลำดับ มีการประมาณการว่าจะมีผู้ถูกจ้างงานในด้านอุตสาหกรรมนี้ถึงร้อยละ 8.1 นอกจากแนวโน้มของการท่องเที่ยวจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นแล้ว ทิศทางของการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตมุ่งเน้นถึงคุณภาพเป็นสำคัญ (Quality-based Development) มากกว่าการมุ่งเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการให้บริการในจำนวนมากจนส่งผลกระทบต่อด้านลบ ดังนั้น การแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในอนาคตจึงมีความสำคัญต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะร่วมกันกำหนดการท่องเที่ยวให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืน

ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. 2549 ช่วง 11 เดือนแรกมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาประเทศไทยประมาณ 12.38 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 อันเนื่องมาจากฟื้นตัวจากเหตุการณ์วิกฤตการณ์ทางการเมืองในเดือนกันยายนที่ผ่านมา การส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในประเทศ การขยายเส้นทางการบินมาประเทศไทย รวมถึงอันเนื่องมาจากเป็นปีแห่ง มหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชครอง 60 ปี โดยได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้ชื่อ "Grand Invitation"

การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เช่น การเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิเพื่อรองรับ การเติบโตของการคมนาคม ความต้องการเป็นศูนย์กลางทางการบินในกลุ่มภูมิภาคเอเชีย การพัฒนารูปแบบที่พักในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เป็นต้น รายได้การท่องเที่ยวไม่ได้มีเพียงแค่ว่าจาก นักท่องเที่ยวต่างประเทศเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยว และนักทัศนาจรภายในประเทศ โดยในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยมี จำนวนนักท่องเที่ยวรวม 64,319,280 คน ทำให้มีรายได้เติบโตร้อยละ 8.73 ก่อให้เกิดรายได้ จากการท่องเที่ยวภายในประเทศถึง 267,821.21 ล้านบาท ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่ามีการ เดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการจัดงานพืชสวนโลก โดยมีจำนวน นักท่องเที่ยวในประเทศประมาณ 84.63 ล้านคน/ครั้ง และมีรายได้หมุนเวียนจากการท่องเที่ยว ถึง 383,200 ล้านบาท (กองกฤษฎีกาการตลาด, 2550) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าเป้าหมายที่ได้กำหนด ไว้จากเดิมคือนักท่องเที่ยวเที่ยวในประเทศ 77.79 ล้านคน/ครั้ง และมีรายได้ 356,000 ล้านบาท (เจริญญา เกียรติลักษณ์ชัย, 2549) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นของคนไทย คือการจัดงานเฉลิมฉลองเนื่องในปี่มหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราช สมบัติครบ 60 ปี ทำให้เกิดกระแสการเดินทางท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัย ที่ทำให้พฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยเปลี่ยนแปลง และเกิดความ ไม่แน่ใจในการเดินทางท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากสภาวะความผันผวนทางการเมืองที่ยังไม่ แน่นนอน น้ำมันราคาแพงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภัยทางธรรมชาติ ได้แก่ น้ำท่วมในหลายจังหวัด ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากในจังหวัดที่มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว อัตราภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้น การก่อ ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ทำให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมในตัดสินใจ เดินทางท่องเที่ยวอย่างรอบคอบและมีการพิจารณามากขึ้น โดยหันมาเดินทางท่องเที่ยวในแหล่ง ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง ใช้ระยะเวลาในการเดินทางไม่มาก และนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปกลับ ภายในหนึ่งวันซึ่งเรียกกลุ่มนักท่องเที่ยวเหล่านี้ว่า “นักทัศนาจร”

ด้วยเม็ดเงินจำนวนมหาศาลในแต่ละปีที่ได้รับจากการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรม ภาคบริการที่นำรายได้เข้าประเทศในอันดับต้นๆ ส่งผลให้รัฐบาลให้การส่งเสริมและสนับสนุนการ เปิดประตูบ้านต้อนรับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีทิศทางการพัฒนาในแนวทาง เดียวกัน รัฐบาลจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ. 2547-2551 เพื่อเป็นแนวทางใน การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยให้ความสำคัญสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ว่าด้วย การมุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครั

อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการ ประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” โดยในแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวมีเป้าประสงค์ให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสาขาลึกที่มีการเติบโตอย่างยั่งยืน รวมถึงการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแห่งเอเชียที่สามารถกระจายรายได้และสร้างโอกาสการพัฒนาแก่ชุมชนอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ วิทยาลัยศาสตร์ของประเทศได้กำหนดให้เป็นมหานครการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย ภายในปี พ.ศ. 2551 และคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 20 ล้านคน หรือมีรายได้จากการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 700,000 บาท

การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศจึงจำเป็นต้องใช้หลักพัฒนาอย่างบูรณาการ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การมุ่งเน้นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งย่อมไม่เกิดความสมดุลทางการท่องเที่ยวอย่างแน่นอน ดังจะเห็นได้จากการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายแห่งที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังขาดการประสานงานที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม หรือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวแต่ยังไม่สามารถกำหนดตลาดลูกค้ากลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มใด ประเภทใด หรือความต้องการพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวให้เป็นไปในรูปแบบใด สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบสูญเปล่า แหล่งท่องเที่ยวเกิดสภาวะเสื่อมโทรมและส่งผลสะท้อนกลับต่อการท่องเที่ยวในระยะยาว ดังนั้น การบูรณาการการท่องเที่ยวจำเป็นต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว อันได้แก่ ชุมชน นักท่องเที่ยว กลุ่มธุรกิจ การท่องเที่ยว และองค์กรของรัฐ ซึ่งทุกกลุ่มมี ผลต่อการสร้างและทำลายความยั่งยืนของทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่นับได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญ และมีจำนวนและสัดส่วนมากกว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยประมาณร้อยละ 80 ของกระแสการไหลเวียนการท่องเที่ยวโลกเป็นการท่องเที่ยวภายในประเทศ แม้ว่า การท่องเที่ยวภายในประเทศจะถูกมองว่าเป็น "Poor cousin" แต่กลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศมีอิทธิพลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจ ความประทับใจ การกำหนดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการจัดทำการตลาดด้วยการจัดเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดใจให้เดินทางไปเยี่ยมเยือนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการจัดสร้างกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวในประเทศ โดยให้การท่องเที่ยวเป็นกระแสในส่วนหนึ่ง

ของชีวิตและการสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยว ระหว่างกลุ่มจังหวัดและระหว่างภูมิภาค (กองกลยุทธ์การตลาด, 2550)

รูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวภายในประเทศประกอบด้วยสองรูปแบบที่สำคัญ ได้แก่ การเดินทางท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ด้วยการซื้อรายการนำเที่ยวหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป และการท่องเที่ยวด้วยตนเองหรือการท่องเที่ยวแบบอิสระ ซึ่งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Tour Packages) ซึ่งถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นแม่เหล็กสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันยังขาดซึ่งความหลากหลาย และยังไม่มีการพัฒนาและปรับปรุงให้เกิดความแปลกใหม่มากเท่าที่ควร ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการเดินทางในเส้นทางท่องเที่ยวซ้ำๆ กัน ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายกับ แหล่งท่องเที่ยวเดิม อีกทั้งก่อให้เกิดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวจนเกินศักยภาพของการรองรับ (Carrying Capacity) จนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ไม่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น อุปสรรคอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการกระจายรายได้เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ คือโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปของภาคธุรกิจส่วนใหญ่ในปัจจุบัน มักจัดทำโดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ ด้านธุรกิจทำให้โปรแกรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่สิ้นเปลืองเวลาไปกับการเลือกซื้อสินค้า ถึงแม้ว่าการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ในปัจจุบันทำได้ง่ายกว่าเดิม ผสมกับการสนับสนุนของรัฐบาลที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยว Unseen in Thailand แต่แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่เหล่านี้ยังให้ผลตอบแทนน้อยกว่า ทำให้การบรรลุลงในโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปยังไม่แพร่หลายมากนัก ในทางกลับกัน แนวโน้มในการใช้บริการการท่องเที่ยวจากภาคธุรกิจท่องเที่ยวมีสัดส่วนที่ลดน้อยลง และหันมาเดินทางในลักษณะของการเป็นนักท่องเที่ยวอิสระ (Free Independent Traveller : FITs) เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อรสนิยม (Taste) ในการท่องเที่ยวของตนเองได้อย่างสูงสุด ซึ่งพฤติกรรมการท่องเที่ยว (Consumer Behavior) ในปัจจุบันมีความหลากหลายและแปลกใหม่ไปกว่าเดิม นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มในการเดินทางด้วยความถี่มากขึ้น ทำให้จำนวนการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่จะใช้ระยะเวลาในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวให้น้อยลง

จากสภาพการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันที่การบริหารจัดการอุปสงค์ (Demand) ในประเด็นของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปไม่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดปัญหาด้านอุปทาน (Supply) ขึ้น จึงมีแนวทางการศึกษาปรับโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป เพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย

กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ (Tour Repackaging for Thailand the Case Study of 5 Provinces of the West of Thailand) ให้เป็นทางเลือกใหม่ที่มีรูปแบบอันหลากหลาย สำหรับตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวยุคไซเบอร์ ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจเจกบุคคลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว และจากข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดนี้ พบว่าพฤติกรรมในการเดินทางมาท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดนี้ มีทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวเอง (FITs) และผ่านการจัดการโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว ซึ่งจำนวนของผู้เดินทางท่องเที่ยวกลุ่มแรกมีมากกว่าจำนวนของผู้ท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว จากสถิติทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกนี้ พบว่าในปี พ.ศ. 2548 มีนักท่องเที่ยวภายในประเทศเดินทางท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดนี้ถึง 10,826,924 คน ก่อให้เกิดรายได้มากถึง 18,898.28 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) โดยจังหวัดที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดคือจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ตากและราชบุรี ตามลำดับ และใน 3 ไตรมาสของ ปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนผู้มาเยือนในภูมิภาคนี้ถึง 6,224,500 คน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศถึง 12,477.95 ล้านบาท การส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้จะเป็นโอกาสในการขยายตัวของการท่องเที่ยวในประเทศได้ เนื่องจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทยที่นิยมเดินทางระยะใกล้ กล่าวโดยสรุปคือ การนำเสนอโปรแกรม การท่องเที่ยวสำเร็จรูปรูปแบบใหม่ที่มีความเหมาะสม ทำหาย พร้อมทั้งจะตอบสนองต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง จะส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง รวมถึงช่วยลดปัญหาการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในยุคนปัจจุบันใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

1.2.2 เพื่อสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวไทยกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

1.2.3 เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

1.2.4 เพื่อสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร

1.3.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

1.3.3 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ หมายถึงคนไทยหรือคนต่างด้าวที่พำนักอยู่ในประเทศไทย เดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใช้การเดินทางเพื่อการประกอบอาชีพ โดยใช้บริการและเดินทางท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวและมีรายการนำเที่ยวที่บริษัทจัดไว้ให้ อาจมีระยะเวลาในการพำนักในแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศน้อยกว่าหรือมากกว่า 24 ชั่วโมง

1.4.2 นักท่องเที่ยวอิสระ หมายถึงผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวโดยจัดการเดินทางท่องเที่ยวเอง ได้แก่ กำหนดเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร พานั้ะในการเดินทาง หรืออาจใช้บริการบางอย่างจากบริษัทนำเที่ยว เช่น การสำรองห้องพัก การจองบัตรโดยสาร การเช่ารถ เป็นต้น

1.4.3 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสม หมายถึง

1) รายการนำเที่ยวสำเร็จรูปที่จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวภายในประเทศและมีความเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวในกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มเยาวชน กลุ่มทำงาน กลุ่มผู้มีรายได้สูง และกลุ่มที่มีความสนใจพิเศษ

2) เส้นทางท่องเที่ยวภายในประเทศหรือกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระในกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มเยาวชน กลุ่มทำงาน กลุ่มผู้มีรายได้สูง หรือกลุ่มที่มีความสนใจพิเศษ

1.4.4 ภาคีการท่องเที่ยวหมายถึงบริษัทธุรกิจการท่องเที่ยว องค์กร ชมรมหรือสมาคมการท่องเที่ยวในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคตะวันตกที่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย การเรียนรู้และ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทย

1.4.5 การท่องเที่ยวแบบผสม หมายถึงการท่องเที่ยวแบบมวลชนหรือประเพณีนิยมที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จัก และการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.4.6 การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ เพื่อชื่นชมหรือทำกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินั้น และหมายรวมถึงรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ธรรมชาติ

1.4.7 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึงการเดินทางเพื่อเยี่ยมชม เรียนรู้ เข้าใจ วัฒนธรรมท้องถิ่นวิถีชีวิต กิจกรรม เทศกาล ประเพณี เหตุการณ์ต่างๆ ในชุมชน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประเด็นในการศึกษาคือสถานการณ์การท่องเที่ยวภาพรวมของ 5 จังหวัดและสถานการณ์การท่องเที่ยวแต่ละจังหวัด จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคทางการท่องเที่ยว และการจัดทำรูปแบบการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับศักยภาพทางการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทยในรูปแบบการท่องเที่ยวผสมผสาน การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

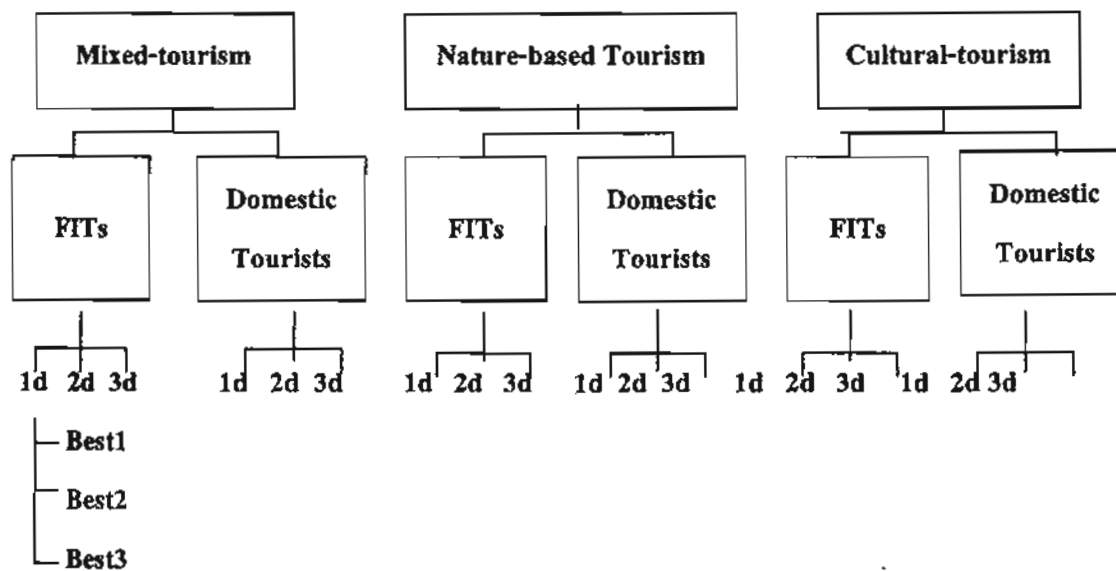
1.5.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาคือกลุ่มจังหวัดในเขตภาคตะวันตกจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยมีระยะเวลาในการศึกษาทั้งหมด 8 เดือน

1.6 ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยว (Tourism SWOT Analysis) ในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก (ตาก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี)

1.6.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับ 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย ได้แก่ โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Best Tour Packages) สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) จำนวน 27 โปรแกรมและเส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) จำนวน 27 เส้นทาง แยกตามประเภทการท่องเที่ยวแบบผสม (Mixed-tourism) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature-based Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1, 2 และ 3 วัน

1.6.3 ภาศัทางการท่องเที่ยวที่เป็นภาคธุรกิจการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยอย่างน้อย 1 แห่ง

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.7.1) การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ทราบสถานการณ์การท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตก 5 จังหวัดว่ากำลังดำเนินการอยู่ในทิศทางใด มีความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวกับกลุ่มภูมิภาคอื่นๆ ได้อย่างไร

1.7.2) การจัดทำรายการนำเที่ยวในรูปแบบผสม การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ และสอดคล้องตามความต้องการของนักท่องเที่ยวจะทำให้เกิดการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ลดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในแหล่งใดแหล่งหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ การจัดทำรายการนำ

เที่ยวประเภทต่างๆ จะทำให้นักท่องเที่ยวทั้งประเภทนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) และนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) ได้มีทางเลือกในการท่องเที่ยวที่มากขึ้น

1.7.3) การวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการสร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันกับนักวิจัยและเกิดกลุ่มนักวิจัยกลุ่มใหม่ขึ้นจากการศึกษาในครั้งนี้

1.8 แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งหวังให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งกลุ่มผู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้นั้นสามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.8.1 หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดและหน่วยงานอื่นๆ สามารถนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ตามช่องทางที่จะสามารถประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง นอกจากนี้ ในแต่ละปีจะมีการจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยวข้อมูลดังกล่าวควรถูกนำไปเผยแพร่โดยภาครัฐ ซึ่งจะเป็นช่องทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลมากขึ้น

1.8.2 นักท่องเที่ยว การวิจัยในครั้งนี้มุ่งหวังเพื่อสร้างทางเลือกในรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวจะสามารถหาข้อมูลการท่องเที่ยวได้คือสื่อต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลจากสื่อด้านการท่องเที่ยวทั้งสื่อสิ่งพิมพ์เช่น หนังสือหรือนิตยสารการท่องเที่ยว สื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นแหล่งหรือฐานข้อมูลในการสืบค้นของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ดังนั้น ผลการวิจัยควรถูกส่งไปเพื่อเผยแพร่ตามช่องทางดังกล่าว

1.8.3 ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเป็นกลุ่มที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้โดยตรง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้มีภาคร่วมกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวคือผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ดังนั้นรายการนำเที่ยวดังกล่าวควรถูกส่งไปยังผู้ประกอบการที่เป็นภาคีและสมาคมหรือชมรมธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดนั้นๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่และให้รับรู้ถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน

1.8.4 การเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยการจัดประชุม สัมมนา หรือการจัดทำศูนย์ข้อมูลแสดง
ผลงานการวิจัยผ่านเครือข่ายสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพราะจะทำให้ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าสามารถเข้าถึง
ข้อมูลได้อย่างทั่วถึงและประหยัดงบประมาณกว่าการจัดทำเป็นเอกสาร

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทย ในกลุ่ม 5 จังหวัดตะวันตกครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องจากทฤษฎีแนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีความต้องการ ความจำเป็น แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว
- 2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดการท่องเที่ยวทางเลือก
- 2.4 แนวคิดการจัดรายการนำเที่ยว
- 2.5 แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว
- 2.6 แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
- 2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 ทฤษฎีความต้องการ ความจำเป็น แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว

การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจทางการท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงเข้ากับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ โดยหลักการของทฤษฎีนี้คือ (Mill, 1992: 19-20)

- 1) มนุษย์มีความต้องการอย่างไม่มีที่สิ้นสุด หากความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่โดยไม่มีที่สิ้นสุด
- 2) มนุษย์มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจากมากไปหาน้อย เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็就会被เรียกร้องให้ตอบสนองทันที
- 3) มนุษย์จะแสวงหาความต้องการที่สำคัญที่สุดหรือมากกว่าก่อน และจะสนใจความต้องการที่มีความสำคัญของลงมาในระดับต่อไป

ลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ มี 5 ชั้น ดังนี้

1) ความต้องการทางด้านกายภาพ (Physiological needs) ได้แก่ ความต้องการในสิ่งที่จำเป็น และการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นจำเป็นต่อการดำรงชีพ

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety/Security needs) ได้แก่ ความปลอดภัยต่อร่างกายและความรู้สึกปลอดภัยทางจิตใจ เช่น ความปลอดภัยจากการดำเนินชีวิต การบริโภค การเดินทางท่องเที่ยว และความมั่นคงในการทำงาน เป็นต้น

3) ความต้องการได้รับการยอมรับในสังคม (Belonging and Love needs) เป็นความต้องการที่จะอยู่ร่วมในสังคม โดยได้รับความรัก มิตรภาพจากคนรอบด้าน การได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และบุคคลอื่นยอมรับในความสำคัญของบุคคล

4) ความต้องการการยกย่องนับถือ (Esteem needs) หมายถึงความต้องการอยากมีชื่อเสียง เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีเกียรติ ประสบความสำเร็จ ได้รับการยกย่อง ยอมรับนับถือจากบุคคลทั้งหลายในสังคม

5) ความต้องการได้รับความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization needs) ได้แก่ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด หรือสิ่งที่ตั้งความปรารถนาสูงสุดเอาไว้ โดยใช้ความสามารถทุกอย่างที่มีอยู่

ลำดับชั้นความต้องการในข้อที่ 1 เป็นความต้องการทางร่างกาย (Physical) ส่วน 4 ข้อที่เหลือคือความต้องการด้านจิตวิทยา (Psychological) นอกจากความต้องการ 5 ลำดับชั้นข้างต้นแล้ว มาสโลว์ยังได้เพิ่มความต้องการขึ้นมาอีก 2 ชั้น คือ

1) ความอยากรู้ ความเข้าใจ (To know and understand) ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมแสวงหาคำตอบ เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น

2) ความต้องการความสุนทรีย์ภาพ (Aesthetics) เป็นความต้องการชื่นชมความสวยงาม การได้รับอรรถรสจากสิ่งที่ได้สัมผัสและรู้สึก

การเดินทางท่องเที่ยวอาจไม่ได้เกิดขึ้นเพราะแรงจูงใจอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่อาจเกิดจากแรงจูงใจหลายอย่างผสมผสานกันไป เช่น การไปศึกษาหาความรู้ และมีโอกาสได้รักษาสุขภาพในเวลาเดียวกัน ดังนั้นจึงไม่มีแรงจูงใจใดเป็นแรงกระตุ้นที่เด่นชัดที่สุด การศึกษาในแนวคิดนี้จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทย ในเขต 5 จังหวัด เพื่อจำแนกพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวเอง

2.2 แนวคิดการท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว

2.2.1 ความหมายการท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวโลกได้กำหนดเงื่อนไขของการท่องเที่ยวไว้ 3 ประการได้แก่

- 1) การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- 2) การเดินทางด้วยความสมัครใจ
- 3) การเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือ

หารายได้

ดังนั้นการท่องเที่ยวเกิดจากองค์ประกอบ 3 ประการคือ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง (purpose) การเดินทาง (travel) และจุดหมายปลายทาง (destination) การเดินทางใดๆ ก็ตามที่มีใช่เงื่อนไขตามข้างต้นไม่นับว่าเป็นการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว อาทิ การเดินทางเพื่อประกอบอาชีพ เหตุผลผลการทูล การตั้งถิ่นฐาน การเดินทางข้ามพรมแดน การเดินทางผ่านโดยไม่แวะลง การเดินทางที่ถูกบังคับ เป็นต้น

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวว่าเป็นกิจกรรมของบุคคลที่เดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ และมีการพักอาศัยในสิ่งแวดล้อมหรือสถานที่ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยตามปกติ เพื่อการใช้เวลาว่าง การติดต่อธุรกิจ ความเพลิดเพลิน และวัตถุประสงค์อื่นๆ โดยมีระยะเวลาในการเดินทางและพำนักไม่เกินหนึ่งปี

Holloway (1983: 3) กล่าวว่าการท่องเที่ยวคือการเดินทาง จากที่พักอาศัยหรือสถานที่ทำงานไปยังสถานที่ต่างๆ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ มีการทำกิจกรรมต่างๆ ในระหว่างที่พักอาศัยในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อการเยี่ยมญาติ หรือการท่องเที่ยวพักผ่อน

ฐิติ ฐชาติ (2546 หน้า 3) ได้อธิบายว่า “การท่องเที่ยวต้องมีการเดินทางออกจากที่พัก เป็นการชั่วคราว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เยี่ยมญาติ หรือวัตถุประสงค์อื่นๆ แต่มิใช่การประกอบอาชีพ และตั้งถิ่นฐานเป็นการถาวร”

เสรี วงษ์ไพจิตร (2523 หน้า 12) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยวว่าเป็น “ผลรวมของปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาจากปฏิสัมพันธ์หรือการกระทำต่อกันและกันของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ รัฐบาล และชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้านในกระบวนการดึงดูดใจและต้อนรับขับสู้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอื่นๆ”

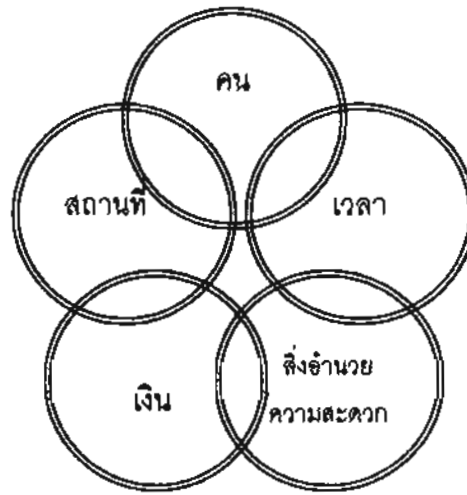
บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548 หน้า 350) กล่าวว่า "การท่องเที่ยวเป็นนันทนาการรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่จำเป็นต้องมีการเดินทางจากถิ่นพำนักประจำของตนเองไปยังอีกที่หนึ่งที่หนึ่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่เป็นการประกอบอาชีพหรือไปอยู่ประจำ"

International Association of Scientific Experts in Tourism (IASSET) (อ้างใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548 หน้า 11) กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยวว่าเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยถาวรไปยังอีกสถานที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว โดยไม่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมที่เป็นการหารายได้ จากความหมายของการท่องเที่ยวดังกล่าวทำให้สามารถกำหนดลักษณะที่สำคัญได้ 5 ประการ ดังนี้

- 1) การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางของผู้คนจากที่ที่เคยอยู่ถาวรไปยังสถานที่ต่างๆ
- 2) การท่องเที่ยวจะต้องมีส่วนสำคัญหลัก 2 ประการคือ การเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางและการพักค้างคืน
- 3) การเดินทางและการพักค้างคืนนั้นจะต้องไม่ใช่สถานที่อยู่อาศัยหรือที่ทำงานประจำ กิจกรรมที่ทำระหว่างการเดินทางและการพักผ่อนจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างจากคนในท้องถิ่นนั้นๆ
- 4) การเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่มีระยะเวลาสั้นและชั่วคราว โดยกำหนดแผนการเดินทางกลับภายใน 180 วัน
- 5) การเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อการท่องเที่ยวหรือการเยี่ยมเยือน แต่ไม่ใช่การเดินทางเพื่อการพำนักอยู่ถาวรหรือการประกอบอาชีพ

จากความหมายของการท่องเที่ยวดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยปัจจัย 5 ประการที่มีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กันจึงจะทำให้เกิดการท่องเที่ยว และทำให้การท่องเที่ยวนั้นสมบูรณ์ ได้แก่ คน ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวหรือนักเดินทางผู้ตัดสินใจเลือกสถานที่หรือจุดหมายปลายทางที่จะไปเที่ยว โดยคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่พักและการเดินทางเข้าถึง ทั้งนี้ นักเดินทางจะต้องมีงบประมาณ (เงินที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายหลัก) สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายครอบคลุมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว รวมถึงการมีเวลาว่างที่จะสามารถท่องเที่ยว ซึ่งระยะเวลาที่มีอยู่จะเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขการใช้เวลาระหว่างการพำนักหรือแสวงหาความสุขสบายในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

แผนภาพที่ 1 ปัจจัยสัมพันธ์การเดินทางท่องเที่ยว

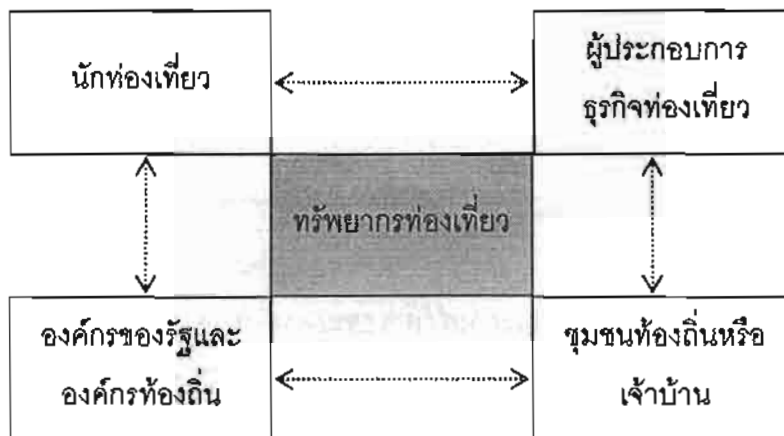
2.2.2 ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

การทำความเข้าใจความหมายของการท่องเที่ยวจำเป็นต้องทราบถึงขอบเขตของกลุ่มผู้เข้ามาเกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนในการทำความเข้าใจความหมาย โดย McIntosh, Goeldner (1995: 9) ได้กำหนดผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1) นักท่องเที่ยว ผู้แสวงหาความสุข ความเพลิดเพลินทั้งทางจิตใจและร่างกาย รวมถึงการได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากการไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวและทำกิจกรรมต่าง
- 2) ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว กลุ่มนักธุรกิจเหล่านี้มองการท่องเที่ยวเป็นช่องทางหรือโอกาสในการสร้างผลกำไรให้แก่องค์กรของตนเอง ด้วยการขายสินค้าและบริการที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 3) องค์กรของรัฐและองค์กรท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น นักการเมืองเห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เศรษฐกิจของชุมชนหรือประเทศดีขึ้น สิ่งที่ภาครัฐจะได้จากการท่องเที่ยวคือการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศ การลงทุนทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตราในประเทศในเชิงบวก
- 4) ชุมชนท้องถิ่นหรือชาวบ้าน มุมมองที่คนในท้องถิ่นมีต่อการท่องเที่ยวคือการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการจ้างงาน สิ่งที่ชุมชนจะต้องเผชิญเมื่อได้ปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวคือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางบวกและลบ

ทั้ง 4 กลุ่มที่ได้กล่าวในข้างต้นต่างเข้ามาเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังแผนภาพข้างต้นแสดงความเกี่ยวข้องของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว

แผนภาพที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2.2.3 หลักการของการท่องเที่ยว

Les Lumsdon (2000: 4-5) ได้สรุปหลักการของการท่องเที่ยวตามที่ได้มีการนิยามความหมายจากนักวิชาการหลายท่าน ได้แก่ Burkhart and Medlik (1989) Middleton (1994) Jefferson and Lickorish (1998) และ Morgan (1996) ดังนี้

- 1) การท่องเที่ยวเกิดจากหลายปัจจัยรวมกันและมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน
- 2) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน ได้แก่ การเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง (Dynamic element) และการพำนักอาศัย (Static element) เป็นองค์ประกอบหลัก
- 3) เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแหล่งที่ไม่ใช่ที่พักนักอาศัยหรือสถานที่ทำงาน ความเพลิดเพลินที่ได้รับของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- 4) เป็นการเดินทางเคลื่อนย้ายในช่วงระยะเวลาสั้นๆ
- 5) เป็นการเดินทางที่มีเหตุผลหลายประการ แต่ไม่ใช่เพื่อการย้ายถิ่นอย่างถาวร หรือการทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน
- 6) การท่องเที่ยวรวมถึงกิจกรรมท่องเที่ยวแบบทัศนอาร
- 7) เกี่ยวข้องกับการบริโภคสินค้าและบริการที่จัดโดยองค์กรของรัฐและเอกชน

8) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่ได้รับและการสูญเสียผลประโยชน์แก่สังคม

2.2.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

มูลเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวจึงประกอบด้วยหลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้ (นิคม จารุมณี, 2536 หน้า 33)

1) ความเครียดจากการทำงาน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการพักผ่อน เพื่อเป็นการเติมพลังให้กับชีวิต ซึ่งจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

2) รายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นเพื่อการพักผ่อน การเรียนรู้ การสร้างประสบการณ์ให้กับชีวิต หรือเพื่อสถานะทาง

3) ความสะดวกในด้านการคมนาคมขนส่ง การพัฒนารูปแบบการขนส่งให้มีความสะดวกสบายและรวดเร็ว ช่วยลดระยะเวลาในการเดินทางให้น้อยลง เป็นแรงผลักดันให้นักท่องเที่ยวอยากเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งการคมนาคมที่สะดวกสบายช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้ไกลมากขึ้นและใช้เวลาพำนักในแหล่งท่องเที่ยวได้นานขึ้นเช่นกัน

4) การมีเวลาว่าง การทำงานในยุคปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบการทำงาน ส่งผลให้มีเวลาว่างจากการทำงานเพิ่มขึ้น การเดินทางท่องเที่ยวเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่นิยมกระทำเมื่อมีเวลาว่าง สามารถช่วยให้หลีกหนีความซ้ำซากจำเจและได้พักผ่อนตามระยะเวลาที่เอื้ออำนวย

5) จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น การค้นพบแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ช่วยกระจายความแออัดของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้

นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุที่ทำให้ผู้คนเกิดการเดินทางท่องเที่ยวคือ

1) พฤติกรรมกลุ่ม การเดินทางท่องเที่ยวเป็นอีกค่านิยมหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ต้องผลักดันตนเองให้เดินทางท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวใดก็ตามที่ได้รับความนิยมจะมีผู้คนหลั่งไหลเดินทางไปท่องเที่ยว เพื่อได้ประกาศว่าอย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิตก็เคยมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้

2) การเรียนรู้ การค้นหาความหมายให้กับตนเอง การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวอาจเนื่องมาจากเหตุผลและความจำเป็นทางด้านการศึกษา การค้นคว้า หรือการค้นหาคำตอบให้กับชีวิตของตนเอง ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ย่อมเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ที่จะทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่และรับรู้ความรู้ใหม่ๆ ให้กับตนเอง

3) ระบบการสื่อสารมวลชน สื่อต่างๆ มีความทันสมัย และสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้หลายทิศทาง เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แผ่นป้าย หนังสือการท่องเที่ยว และได้เข้ามามีอิทธิพลกระตุ้นให้เกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวโดยผ่านระบบการตลาด ซึ่งการรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวต่างๆ นี้เองได้สร้างแรงจูงใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

จากเหตุผลที่ทำให้มนุษย์เกิดความต้องการการเดินทางท่องเที่ยวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยและเหตุผลที่เกิดขึ้นจากความต้องการทั้งทางร่างกายและภายในตัวบุคคลเอง ทั้งนี้ ที่มาของการท่องเที่ยวอาจเกิดจากปัจจัยเดียวหรืออาจเกิดจากปัจจัยหลายๆ ประการรวมกัน

2.2.5 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวหลายท่านได้ อาทิ David Foster, Valene L. Smith (อ้างใน McIntosh, Goeldner, 1995: 197-198) และ Holloway สรุปได้ว่านักท่องเที่ยวต่างมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางดังนี้

1) การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนในวันหยุดหรือเมื่อมีเวลาว่าง (Leisure and recreation) ทั้งนี้ อาจมีกิจกรรมในระหว่างการเดินทางหรือในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การชมทัศนียภาพ การเยี่ยมญาติ เป็นต้น

2) การท่องเที่ยวเพื่อศาสนา (Religion) และวัฒนธรรม (Culture) เป็นการเดินทางเพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อ การนับถือ

3) การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา การเรียนรู้ (Study and learning) ในสิ่งต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับบุคคลนั้นๆ ซึ่งอาจเป็นการศึกษาในระยะสั้นหรือระยะยาวขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคลและจุดมุ่งหมาย

4) การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและความบันเทิง (Sport and entertainment) เป็นการพักผ่อนเพื่อให้เกิดความผ่อนคลายและการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีจากการออกกำลังกาย

5) การท่องเที่ยวเพื่อติดต่อธุรกิจ (Business) การเดินทางเพื่อการติดต่อค้าขาย มักจะควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว เพราะเมื่อมีเวลาว่างสามารถใช้เวลาที่มีอยู่เดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวอาจแทรกอยู่ก่อน หรือระหว่างหรือหลังการติดต่อธุรกิจ

6) การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร (Visiting Friend/Relation) การเดินทางท่องเที่ยวด้วยวัตถุประสงค์นี้มุ่งเพื่อการสานสัมพันธ์มิตรกับครอบครัว ญาติ เพื่อนฝูงที่อยู่ห่างไกลทั้งในประเทศและต่างประเทศ

7) การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก (Hobbies) ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจ และชื่นชอบการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ

8) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา (MICE, Meeting, Incentive, Convention and Exhibition) เป็นรูปแบบที่นิยมและมักจะจัดในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ใช้เวลาว่างพักผ่อนด้วยการท่องเที่ยว

9) การท่องเที่ยวตามความสนใจเป็นพิเศษ (Special Interests) เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเฉพาะทางที่อาจมีผู้สนใจเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวประเภทนี้มักจะเป็นกลุ่มเล็ก หรือมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับการท่องเที่ยวแบบมวลชน (Mass tourism)

10) การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health and Medical tourism) การเดินทางเพื่อไปรักษาตัวยังสถานที่ต่างๆ ย่อมควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนและพักผ่อนร่างกาย ดังจะเห็นได้จากสถานที่พักตากอากาศได้จัดให้มีการบริการดูแลและรักษาสุขภาพ

11) การท่องเที่ยวทางเพศ (Sex Tour) ดั๊ย ชุมสาย (2527, หน้า 63-64) กล่าวว่า การเดินทางของนักท่องเที่ยวบางกลุ่มมักจะแอบแฝงการท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินโดยใช้บริการทางเพศ

12) การเดินทางเพื่อการทำธุระส่วนตัว เป็นการเดินทางเพื่อทำภารกิจส่วนตัว

13) การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลินและความพอใจ (McIntosh, Goeldner 1995: 14-15)

2.2.6 ความหมายของนักท่องเที่ยว

การจัดประชุมขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) เรื่องการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Travel and Tourism) ในปี พ.ศ. 2506 ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี ได้มีการพิจารณาการให้ความหมายของนักท่องเที่ยว (Mill, 1992: 8) ดังนี้

Visitor หรือ ผู้มาเยือน หมายถึงบุคคลที่เดินทางไปยังสถานที่ใดหรือประเทศใดที่มีไซที่พำนักอยู่อย่างถาวร และมีวัตถุประสงค์เพื่อการประกอบอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) การใช้เวลาว่างเพื่อความเพลิดเพลิน การพักผ่อนในวันหยุด สุขภาพ การศึกษา การศาสนา และกีฬา

2) การติดต่อธุรกิจ การเยี่ยมญาติ เพื่อน การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ การประชุมสัมมนา

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดประเภทของผู้มาเยือนได้ 2 ประเภท คือ

1) Tourists หมายถึงนักท่องเที่ยวค้างคืน โดยเดินทางมาเยือนและพำนักรอยู่ในประเทศนั้นตั้งแต่ 24 ชั่วโมงเป็นต้นไป

2) Excursionists หมายถึงนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (Day visitors) ซึ่งเดินทางมาเยือนเป็นการชั่วคราวและพักอยู่ในประเทศนั้นน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

นานาชาติได้ให้การยอมรับความหมายของผู้มาเยือนตามที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนด ดังนั้นความหมายของนักท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ดังนี้

1) International Tourists หรือ Foreign Tourists หมายถึงนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางทางเข้ามาในประเทศและพำนักรอยู่ครั้งหนึ่งๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (1 คืน) และไม่เกิน 1 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน แต่มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาเยือนและใช้เวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง หรือไม่พักค้างคืน ให้เรียกว่า นักทัศนาจร (International Excursionists)

2) Domestic Tourists หมายถึงนักท่องเที่ยวภายในประเทศ หรือผู้ที่พักอาศัยอยู่ในประเทศนั้น ซึ่งรวมถึงบุคคลต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในประเทศนั้นด้วย ได้เดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ภายในประเทศของตนเอง โดยใช้ระยะเวลามากกว่า 1 วันหรือ 24 ชั่วโมง ความหมายของนักทัศนาจรภายในประเทศมีความหมายเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวภายในประเทศแต่มีระยะเวลาในการพำนักรและท่องเที่ยวไม่เกิน 24 ชั่วโมง หรือไม่มีการพักค้างคืน (Domestic Excursionists)

ประเทศไทยได้ยึดถือแนวทางการนิยามความหมายของนักท่องเที่ยวตามข้อกำหนดการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้กำหนดขึ้นในปี พ.ศ. 2506 ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี เพื่อเป็นหลักในการจัดทำสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2533 หน้า 19-20) ดังนี้

1) นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourists) หมายถึงชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักรอยู่ครั้งหนึ่งๆ ไม่น้อยกว่า 1 คืน (24 ชั่วโมง) และไม่มากกว่า 60 วัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาเพื่อ

1.1) การท่องเที่ยว พักผ่อน เยี่ยมญาติ สุขภาพ ฯลฯ

1.2) การเข้าร่วมประชุม หรือเป็นตัวแทนสมาคม ตัวแทนทางศาสนา นักกีฬา เป็นต้น

1.3) การติดต่อธุรกิจที่มีมิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหารายได้

1.4) การเดินทางมากับเรือเดินสมุทรที่แวะจอด ณ ท่าเรือ แม้ว่าจะน้อยกว่า 1 คืน

2) นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) คือคนไทยหรือคนต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยออกเดินทางจากจังหวัด ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางที่มีใช่เพื่อการประกอบอาชีพหารายได้ และมีระยะเวลาทำนัไม่เกิน 60 วัน

2.2.7 ประเภทของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศหรือนักท่องเที่ยวภายในประเทศก็ตาม สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภทดังต่อไปนี้คือ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548 หน้า 138)

- 1) นักท่องเที่ยวประเภทหรูหรา เป็นนักท่องเที่ยวประเภทที่มีรายได้สูง ต้องการสินค้า การบริการทางการท่องเที่ยวชนิดหรูหรา และพร้อมที่จะจ่ายค่าบริการในอัตราสูง
- 2) นักท่องเที่ยวประเภทระดับกลาง เป็นนักท่องเที่ยวประเภทที่มีรายได้ปานกลาง มุ่งความสนุกสนานเป็นสำคัญ โดยมีบริการทางการท่องเที่ยวที่ไม่ต้องหรูหรามากนัก
- 3) นักท่องเที่ยวประเภทระดับมวลชน เป็นนักท่องเที่ยวประเภทที่มีจำนวนมากที่สุดส่วนมากมีรายได้น้อยหรือไม่มีรายได้ประจำ ต้องการบริการทางการท่องเที่ยวแบบทั่วไป เน้นราคาเป็นสำคัญในการตัดสินใจใช้บริการ

2.2.8 รูปแบบการท่องเที่ยว

รูปแบบของการท่องเที่ยวสามารถจำแนกได้อย่างกว้างๆ คือ

- 1) การท่องเที่ยวแบบอิสระ (Independent tourism, Free Individual Traveller) เป็นการเดินทางท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวเป็นผู้ตัดสินใจกำหนดเส้นทางเอง จัดการเดินทางเองทั้งการติดต่อที่พัก พาหนะในการเดินทางเอง หรืออาจจะมีการติดต่อผ่านบริษัทนำเที่ยวเพียงแค่จองที่พักหรือการเดินทางเท่านั้น
- 2) การท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ (Inclusive Travel, Package Tour) บริษัทนำเที่ยวจะเป็นผู้จัดการนำเที่ยวทั้งหมดให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งที่พัก การเดินทาง แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว

2.2.9 ทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism resources)

1) ความหมายของทรัพยากรท่องเที่ยวหมายถึง สิ่งที่อยู่รอบๆตัว ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมความ เป็นเอกลักษณ์ของสิ่งนั้น

2) ประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว

2.1) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติโดยเกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติที่มีความสวยงามน่าสนใจต่อการเดินทางไปเที่ยวชม ซึ่งรวมถึงบริเวณที่มนุษย์เข้าไปปรุงแต่งเพิ่มเติมจากสภาพธรรมชาติ ในบางส่วนสามารถแบ่งทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติออกได้เป็น 3 ประเภทดังต่อไปนี้คือ

2.1.1) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทภูมิอากาศ เป็นสถานที่ที่มีลักษณะอากาศที่เกิดขึ้นตามสภาพธรรมชาติของแต่ละภูมิภาคของโลก

2.1.2) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภททิวทัศน์สวยงาม เป็นสถานที่ที่มีทิวทัศน์ทางธรรมชาติสวยงามและแปลกประหลาด เช่น ป่าไม้ ภูเขา เกาะ หาด ถ้ำ ทะเล เป็นต้น

2.1.3) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทสัตว์ป่า

2.2) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประโยชน์ของมนุษย์เองทั้งที่เป็นมรดกในอดีต และได้สร้างเสริมขึ้นในสมัยปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา เป็นสิ่งที่แสดงถึงอารยธรรมและความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นนั้นว่าในสมัยโบราณมีความเจริญด้านใดบ้าง และเหลือเป็นมรดกตกทอดมายังชนรุ่นหลังอย่างไรบ้าง

2.3) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมเป็น ทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม แต่ละชุมชนที่มีความแตกต่างไปตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยมีการยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของสังคมที่มีผลต่อการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไป (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548 หน้า 46-50)

3) องค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวควรประกอบด้วยอย่างน้อย 3 องค์ประกอบหรือ 3 A's คือ

3.1) ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชม สามารถตอบสนอง

ความต้องการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวได้ (Mill, 1992: 265) สิ่งดึงดูดใจการท่องเที่ยวย่อมแตกต่างกันไปตามประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว

3.2) ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึง (Accessibility) เป็นปัจจัยที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือโครงข่ายขนส่งที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง

3.3) ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องมียเพื่ออำนวยความสะดวกไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับความสุข ความสบาย และความประทับใจ ซึ่งอาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวอยากจะทำหรือท่องเที่ยวซ้ำ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ประเภทการเข้า-ออกเมือง สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทความปลอดภัย

4) ส่วนผสมของแหล่งท่องเที่ยว (Destination mix)

จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปเยือนนั้นควรประกอบด้วยองค์ประกอบเหล่านี้ (Morrison, 2002:47-48, (Mill, 1992: 265-282) คือ

4.1) ความดึงดูดใจและกิจกรรมต่างๆ (Attractions & Events)

4.2) การคมนาคมขนส่ง (Transportation)

4.3) สาธารณูปโภคพื้นฐาน (Infrastructure)

4.4) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Facilities)

4.5) อุตสาหกรรมบริการ (Hospitality) ความมีไมตรีจิตในการให้บริการ

5) ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว (Destination Image)

การตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยสิ่งดึงดูดใจจากสื่อที่มีผลต่อการกระตุ้นการเดินทาง และทำให้นักท่องเที่ยวเกิดภาพลักษณ์ต่อแหล่งท่องเที่ยวขึ้นๆ ทั้งนี้ ได้สรุปและจำแนกประเภทของการรับรู้ข้อมูล ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันจากการวิจัยของเทิดชาย ชวบน้ำรุ่ง (2549)

5.1) Organic image ได้แก่ การรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวผ่านสื่อทั่วไป วัฒนธรรม สังคม และการศึกษาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวโดยตรง ทั้งนี้แหล่งของข้อมูลเป็นประเภทไม่ได้ทำเพื่อเหตุผลทางธุรกิจและการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

5.2) Modified, induced or projected image เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ทางการท่องเที่ยว อาทิ แผ่นพับ คู่มือท่องเที่ยว นิตยสาร บริษัทนำเที่ยว ซึ่งกลุ่มผู้ผลิตเป็นผู้ที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวหรือใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจ

5.3) Re-evaluated image การเกิดภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวจากการได้เดินทางไปเยือนสถานที่นั้นจริงๆ

2.2.10 รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว

การจัดการท่องเที่ยวควรใช้หลักการ 7-s Model ซึ่งประกอบด้วย

1) Strategy หมายถึง การกำหนดกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และการเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว

2) Structure หมายถึง โครงสร้างองค์กรที่มีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนอย่างเชื่อมโยงกัน มีเครือข่ายจัดการที่เหมาะสม โครงสร้างขององค์กรยังขึ้นอยู่กับรูปแบบของ RASI ด้วย ซึ่งหมายถึง ความรับผิดชอบ (Responsibility) อำนาจหน้าที่ (Authority) การสนับสนุน (Support) และข่าวสารข้อมูล (Information)

3) System หมายถึง ลำดับขั้นตอนการทำงานที่เป็นระบบ รวมถึงระบบการจัดการข้อมูล ระบบการดำเนินงาน การปฏิบัติหน้าที่ การเงิน การจัดการ ทรัพยากรมนุษย์ การตลาด และระบบอื่นๆ ด้วย โดยทุกระบบต้องมีการประสานความร่วมมือกันและมีความสัมพันธ์กันในทุกขั้นตอน

4) Staff คือบุคลากรผู้ที่มีส่วนในการขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวให้สามารถดำเนินไปด้วยดี โดยเฉพาะบุคคลที่ทำหน้าที่บริการนักท่องเที่ยวจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

5) Skill หมายถึงการจัดการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยความชำนาญของบุคลากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึง ความรู้ และทัศนคติต่องาน

6) Style หมายถึง รูปแบบในการดำเนินงานของบุคลากรที่แต่ละคนจะมีทักษะการทำงานแตกต่างกัน ประกอบด้วย Autocratic style หรือ Top down หมายถึง การสั่งการจากส่วนบนลงสู่ส่วนล่างหรือจากผู้บังคับบัญชาลงสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา และ Democratic style หรือ Bottom-up ซึ่งตรงกันข้ามกับรูปแบบแรก รูปแบบนี้เป็นการทำงานร่วมกันในการวางแผนการจัดการ ซึ่งจะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายและทำให้งานประสบผลสำเร็จได้ดีกว่า

7) Share หมายถึง การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวได้ดีที่สุด

แนวคิดการท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สามารถจำแนกประเภทของนักท่องเที่ยว รวมถึงเหตุผลในการเดินทางท่องเที่ยว ทั้งนี้ การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวย่อมมีปัจจัยดึงดูดหลายประการ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดทำรายการนำเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยว การจัดเข้าใจองค์ประกอบและรูปแบบแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภททำให้การจัดทำรายการและเส้นทางมีความชัดเจน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มและตลาดการบริโภคสินค้าการท่องเที่ยว รวมถึงภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่นั้นๆ

2.3 แนวคิดการท่องเที่ยวทางเลือก

2.3.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)

1) ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543 หน้า 16) สอดคล้องกับนิยามความหมายของ Gail Lash (1997: 2) ที่ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็นการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อพื้นที่ธรรมชาติ ซึ่งจะต้องมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและคงความยั่งยืนความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ชุมชน

2) หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ

2.1) หลีกเลี่ยงการสร้างผลกระทบด้านลบโดยเฉพาะการทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

2.2) ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากร

2.3) เชื้อประโยชน์ในการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติและจัดการพื้นที่สงวน

2.4) สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนท้องถิ่นโดยตรงและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สงวน

2.5) เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการวางแผนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และหาแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.6) ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ให้กับชุมชนหรือประเทศเจ้าบ้านโดยการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในท้องถิ่นเป็นหลัก

2.7) สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม โดยพยายามลดการใช้พลังงานจากธรรมชาติให้น้อยที่สุด การมุ่งอนุรักษ์พืชและสัตว์ป่าท้องถิ่น และทำตัวให้กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

3) องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544 หน้า 2-3)

3.1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเนื่องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่นั้นๆ องค์ประกอบด้านพื้นที่จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (Nature-based tourism)

3.2) องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการจัดการอย่างยั่งยืน

3.3) องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีสร้างกระบวนการเรียนรู้ การให้ความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ชุมชน ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ นับได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental education-based tourism)

3.4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของตนเอง จนถึงการกระจายรายได้ และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน

2.3.2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1) ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมสิ่งต่างๆ ที่แสดงถึงวัฒนธรรมและความเจริญรุ่งเรืองที่ได้รับการพัฒนาตามสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม การดำเนินวิถีชีวิตของบุคคลในแต่ละยุคสมัย ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้รับความรู้ ประวัติความเป็นมา ความเชื่อ มุมมองทางความคิด ความศรัทธา ความนิยมของบุคคลในอดีตที่ได้ถ่ายทอดให้แก่คนในยุคปัจจุบัน รูปแบบการท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่งคือการท่องเที่ยวที่หักวัฒนธรรมชนบท หรือ โฮมสเตย์ คือการพักอาศัยร่วมกับชาวบ้านและดำเนินวิถีชีวิตเช่นเดียวกับชาวบ้าน นอกจากนี้ ความหมายของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมยังหมายถึง การเยี่ยมชมเยือนของบุคคลที่อยู่ต่างถิ่น โดยบุคคลเหล่านี้ถูกดึงดูดใจและมีความสนใจในประวัติศาสตร์ ศิลปะ

วิทยาศาสตร์ หรือวิถีชีวิต สิ่งที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับการถ่ายทอดของชุมชน ภูมิภาค กลุ่มหรือองค์กร

2) หลักการเบื้องต้นของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.1) การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต้องมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อคนในชุมชน

2.2) สร้างและกระจายรายได้ให้แก่คนในชุมชน

2.3) ก่อให้เกิดการจ้างงาน การอบรม และทางเลือกในการประกอบอาชีพ

2.4) สร้างจิตสำนึกและสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมชุมชนให้แก่ นักท่องเที่ยว

2.5) คำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อชุมชนเกี่ยวกับการลดความศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อของสถานที่ ปัญหาทางสังคมจากการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว อาจทำลายคุณค่าของวัฒนธรรมชุมชน (The Wilderness Society)

3) สินค้าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถสรุปได้ว่าทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินวิถีชีวิต กิจกรรมต่างๆ ที่ขับเคลื่อนโดยชุมชนไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารในทาง รูปธรรม เช่น สิ่งของทางวัตถุ การรำยรำ ภาษา เป็นต้น และนามธรรม เช่น ความเชื่อต่างๆ เป็นต้น โดยสิ่งเหล่านี้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งสามารถประเมินสินค้าการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมได้จากเกณฑ์เหล่านี้

3.1) คุณภาพของสินค้า

3.2) ความตระหนักของคนในชุมชนต่อวัฒนธรรมของตนเอง

3.3) ทักษะคิดในการให้บริการกับนักท่องเที่ยว

3.4) ความยั่งยืนของวัฒนธรรม

3.5) วัฒนธรรมมีเอกลักษณ์หรือมีคุณลักษณะพิเศษ

3.6) ความสะดวกสบายในการเยี่ยมชม

3.7) ได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน

3.8) ข้อตกลงการจัดการและความสามารถในการรองรับ

รูปแบบของการท่องเที่ยวเป็นแนวทางของการสร้างความยั่งยืนให้กับแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแนวโน้มของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าการจัดทำรูปแบบการ

ท่องเที่ยวเหล่านี้ได้รับความนิยมในตลาดนักท่องเที่ยวทั่วไปน้อยก็ตาม แต่กระแสของการเรียกร้องถึงการอนุรักษ์ รวมถึงนักท่องเที่ยวเองเริ่มมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบมากขึ้น แนวคิดของการท่องเที่ยวเหล่านี้จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและสอดแทรกอยู่ในรายการท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้จึงได้จัดแบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวเป็น 3 รายการ

2.4 แนวคิดการจัดรายการนำเที่ยว

การจัดรายการนำเที่ยวมีความสำคัญต่อธุรกิจนำเที่ยว เนื่องจากการจัดทำรายการนำเที่ยวเป็นการวางแผนล่วงหน้า และการนำเสนอขายสินค้า โดยการจัดทำรายการนำเที่ยวต้องคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย แนวโน้มตลาดการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ความสามารถของผู้จัดทำรายการนำเที่ยว เป็นต้น

2.4.1 ประเภทรายการนำเที่ยว

รายการนำเที่ยวสามารถจำแนกได้หลายรูปแบบ ได้แก่ (สุภาพร มากแจ้ง, 2534 หน้า 92-93)

- 1) จำแนกตามลักษณะการจัด ได้แก่ รายการนำเที่ยวสำเร็จรูป (Ready-made tour) รายการนำเที่ยวที่บริษัทได้มีการจัดทำพร้อมนำเสนอขายให้กับนักท่องเที่ยว และรายการนำเที่ยวตามความประสงค์ (Tailor-made tour)
- 2) จำแนกตามระยะทาง ได้แก่ การนำเที่ยวระยะสั้น และการนำเที่ยวระยะยาว
- 3) จำแนกตามระยะเวลา ได้แก่ รายการนำเที่ยวครึ่งวัน รายการนำเที่ยวเต็มวัน และรายการนำเที่ยวมากกว่าหนึ่งวัน
- 4) จำแนกตามจุดหมาย ได้แก่ รายการนำเที่ยวชมเมือง รายการนำเที่ยวชมภูมิทัศน์ รายการนำเที่ยวชมเมืองและภูมิทัศน์ รายการนำเที่ยวแหล่งบันเทิงยามราตรี
- 5) จำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยว อาทิ รายการนำเที่ยวล่องเรือ รายการนำเที่ยวเดินป่า รายการนำเที่ยวดำน้ำ รายการนำเที่ยวผจญภัย เป็นต้น
- 6) จำแนกตามลักษณะการซื้อ ได้แก่ รายการนำเที่ยวเหมาจ่าย รายการนำเที่ยวพิเศษ

2.4.2 การจัดทำรายการนำเที่ยว

การจัดทำรายการนำเที่ยวจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนที่จะนำเสนอขายสินค้า เพราะการจัดทำรายการประกอบด้วยหลายขั้นตอน ดังนี้

1) การจัดเตรียมเส้นทาง กำหนดเส้นทางที่เป้าหมายที่จะจัดนำเที่ยว การสำรวจเส้นทาง และศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวในระหว่างการเดินทาง

2) การจัดเตรียมรายการ โดยการนำข้อมูลจากการสำรวจมาศึกษา วิเคราะห์ถึงความเหมาะสมตามระยะเวลา กิจกรรมการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมถึงเงื่อนไขของรายการนำเที่ยว

3) การจัดทำกำหนดการ หรือ Itinerary หมายถึงรายละเอียดของรายการนำเที่ยวที่จัดทำขึ้น ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำกำหนดการอย่างคร่าว (Graphic itinerary) และตารางกำหนดการ (Tabulated itinerary)

การวิจัยนี้จำเป็นต้องใช้แนวคิดการจัดรายการนำเที่ยวเพื่อให้ได้คำตอบของผลการวิจัย ทั้งนี้ ขั้นตอนในการดำเนินงานนี้เหมือนกับกระบวนการทำวิจัย เพราะเป็นการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ การใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเหมือนงานวิจัย รวมถึงการทดลอง ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ผลการวิจัยใช้การนำเสนอผลการศึกษาโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบรายการนำเที่ยวอย่างคร่าวๆ โดยระบุแหล่งท่องเที่ยวและจำนวนวัน (Outline Itinerary)

2.5 แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว

2.5.1 เกณฑ์การพิจารณาถึงคุณภาพของการให้บริการ

การท่องเที่ยวเป็นลักษณะของการให้บริการสินค้าส่วนใหญ่ไม่สามารถจับต้องได้ (Intangible products) ดังนั้น คุณภาพของการให้บริการเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความแตกต่างของธุรกิจแบบเดียวกัน โดยมีเกณฑ์พิจารณาคุณภาพของการให้บริการดังนี้ (ฉลองศรีพิมพ์สมพงศ์, 2546 หน้า14-15)

1) การเข้าถึงลูกค้า (Access) ความสามารถในการเข้าถึงลูกค้าหมายถึง ลูกค้าสามารถเข้ามาใช้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกต่างๆ

2) การติดต่อสื่อสาร (Communication) เป็นการบอกให้ลูกค้าทราบถึงรายละเอียดของสินค้าและบริการต่างๆ ที่ถูกต้องและชัดเจน ใช้ภาษาที่ลูกค้าเข้าใจง่าย มีภาพประกอบ

3) ความสามารถ (Competence) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการให้บริการของพนักงาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ลูกค้าว่าจะได้รับบริการที่ถูกต้องและยุติธรรม

4) ความสุภาพอ่อนโยน (Courtesy) การแสดงถึงความมีน้ำใจ จริงใจ ยินดีต้อนรับ และมีความเป็นกันเองแก่ลูกค้า

5) ความเชื่อถือได้ (Credibility) หมายถึง การสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้า โดยให้บริการที่ดีที่สุด ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นว่าได้รับการบริการที่ดีที่สุดและพึงพอใจ

6) ความไว้วางใจ (Reliability) การให้บริการอย่างถูกต้องสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลต่อความจงรักภักดี (Loyalty) ในสินค้าและบริการไม่เปลี่ยนใจไปใช้บริการของคู่แข่ง

7) การตอบสนองลูกค้า (Response) หมายถึงการให้บริการตอบสนองลูกค้าทันทีเมื่อต้องการใช้บริการ หรือเกิดปัญหา ตอบข้อซักถามอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

8) ความปลอดภัย (Security) ผู้รับบริการจะได้รับความปลอดภัยในการใช้บริการ

9) การสร้างการบริการให้เป็นที่รู้จัก (Tangible) ลูกค้าสามารถคาดคะเนคุณภาพของการบริการได้ หรือสามารถสัมผัสด้วยความรู้สึกได้ว่าจะได้รับการบริการในระดับใด

10) รู้จักและเข้าใจลูกค้า (Understanding the customer) ผู้ให้บริการควรทราบว่าลูกค้าต้องการอะไร และตอบสนองความต้องการนั้นอย่างรวดเร็ว ก่อนที่ลูกค้าจะเปลี่ยนใจไปใช้บริการของคู่แข่งรายอื่น

2.5.2 การแบ่งส่วนตลาดนักท่องเที่ยว

เทคนิคของการแบ่งส่วนตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือการหาปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นจุดร่วมของความพอใจของนักท่องเที่ยว (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2546 หน้า 57-58) ดังนี้

1) การจัดแบ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีความชอบเหมือนกัน คล้ายคลึงกันหรือต่างกัน

2) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งย่อมเหมาะกับนักท่องเที่ยวกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ไม่ใช่เป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม แต่ผู้ประกอบการก็สามารถเลือกหรือพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวบางประเภทขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือหลาย ๆ

กลุ่มให้มาสนใจร่วมกัน และสามารถเดินทางไปดูชมพร้อมๆ กันได้ เช่น การจัดรายการนำเที่ยวเหมาจ่าย (Package tour)

3) นักท่องเที่ยวในกลุ่มตลาดเป้าหมายเดียวกันจะมีลักษณะบางอย่างที่เหมือนกัน คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันเล็กน้อย สามารถทราบข้อมูลโดยการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค การเดินทางและความสนใจอย่างละเอียด

4) จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มควรมีขนาดพอเหมาะสามารถวัดปริมาณได้และมีตัวตนที่แน่นอน

5) การเข้าถึงนักท่องเที่ยวในส่วนแบ่งตลาดจะใช้วิธีการส่งเสริมการตลาด (Promotion) หรือช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีอยู่แล้ว โดยพิจารณาความง่าย

6) การปกป้องตลาดให้พ้นจากคู่แข่ง พิจารณาจากลักษณะพิเศษของกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้แตกต่างจากกลุ่มอื่นเป็นการถาวรหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงตามสมัยนิยมและความสามารถในการแข่งขันธุรกิจเพื่อที่จะทราบว่าเป็นตลาดถาวรหรือไม่ จะต้องแบ่งออกเป็นอีกกลุ่มหรือไม่

ในทางปฏิบัติผู้ประกอบการธุรกิจจึงมักเลือกแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการที่นักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัยสามารถไปได้หรือใช้บริการได้คล้ายคลึงกัน แม้ว่านักท่องเที่ยวจะมีความสนใจในกิจกรรมท่องเที่ยวแตกต่างกันบ้างแต่ก็สามารถนำมาจัดเป็นรายการสำเร็จรูป (Package) ผสมผสานกันได้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจ เพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ผู้ประกอบการก็นำเที่ยวนิยมแบ่งกลุ่มเป้าหมายโดยพิจารณาจากลักษณะประชากร สถานภาพ พฤติกรรมการบริโภค กิจกรรมการท่องเที่ยว และระดับราคา ดังนี้

1) กลุ่มตลาดชั้นดี เป็นกลุ่มลูกค้าชั้นดีที่ประสงค์ให้จัดตามความต้องการและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก

2) กลุ่มตลาดค่อนข้างดี จัดบริการนำเที่ยวเหมาจ่าย (Package tour) แบบพิเศษ

3) กลุ่มตลาดปานกลาง จัดบริการนำเที่ยวเหมาจ่าย (Package tour) แบบธรรมดา มีระยะเวลาสั้น

4) กลุ่มตลาดประหยัด เป็นกลุ่มที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวระยะสั้นๆ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด

5) กลุ่มอิสระ หมายถึงนักท่องเที่ยวทั่วไปที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเอง แต่อาจซื้อบริการบางอย่างจากบริษัทนำเที่ยว

2.5.2 ส่วนผสมการตลาดของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของส่วนผสมทางการตลาดหมายถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทุกๆ ด้านที่ผู้ประกอบการจะใช้เป็นเครื่องมือหรือกลยุทธ์ในการจัดการและพัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัยภายในที่สามารถควบคุมได้และปัจจัยภายนอกที่ควบคุมได้ยากหรือควบคุมไม่ได้

1) ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สินค้าและบริการทุกอย่างที่ผู้ประกอบการธุรกิจเสนอขายซึ่งอาจเป็นสินค้าที่จับต้องได้และไม่สามารถจับต้องได้ แต่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์เก่า (Existing product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวซึ่งได้รับความนิยมมานานแล้ว และยังขายให้นักท่องเที่ยวได้อยู่เสมอ และผลิตภัณฑ์ใหม่ (New product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่ยังไม่มีธุรกิจใดนำเสนอการขายมาก่อน

2) ราคา (Pricing) หมายถึง ราคาของสินค้าและบริการ และกำหนดราคาสินค้าตามวัตถุประสงค์ เช่น ราคาส่งและราคาพิเศษ และกลุ่มตลาดเป้าหมาย

3) ช่องทางการจำหน่าย (Place and process of delivery) หมายถึงวิธีการหรือกระบวนการจำหน่ายสินค้าและบริการให้ไปถึงลูกค้าโดยเร็วและสะดวกที่สุด โดยอาศัยคนกลางในการนำเสนอสินค้าและบริการให้นักท่องเที่ยว เช่น บริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว (Travel agency) บริษัทนำเที่ยวขายส่ง (Tour wholesaler) เป็นต้น

4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึงวิธีการที่กระตุ้นให้ลูกค้าเกิดความต้องการซื้อสินค้าและบริการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การโฆษณา การส่งเสริมการขาย เป็นต้น

5) บุคลากร (People) หมายถึง ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ทั้งนี้ บุคลากรควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเข้าใจธรรมชาติของงานบริการ

6) การจัดรายการ (Programming) หมายถึง พัฒนาสินค้า กิจกรรมพิเศษ หรือรายการต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใช้จ่ายมากขึ้น

7) การจัดรูปแบบผลิตภัณฑ์ (Packaging) หมายถึง การนำสินค้าและบริการหลายๆ อย่างมาจัดเข้าด้วยกันให้มีความเหมาะสมและดึงดูดใจกลุ่มตลาดเป้าหมาย

8) การสร้างพันธมิตร (Partnership and Participation) หมายถึงการสร้างความร่วมมือทางและการประสานงานระหว่างผู้ซื้อ (Buyer) และผู้ขาย (Sellers) รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจเพื่อให้ธุรกิจสามารถแข่งขันได้

2.6 แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

2.6.1 ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

ปัจจัยต่อไปนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแต่ละคนทำให้พฤติกรรมการเดินทาง ตลอดจนการเลือกซื้อรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างกัน ปัจจัยเหล่านี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท (Morrison, 2002: 75, 92) ได้แก่

1) ปัจจัยภายใน (Personal Factors/Internal Variables) ได้แก่

1.1) ความจำเป็น ความต้องการ และการจูงใจ (Needs Wants and Motivation)

1.2) การรับรู้ (Perception)

1.3) การเรียนรู้ (Learning)

1.4) บุคลิกภาพ (Personality)

1.5) รูปแบบการดำรงชีวิต (Life style)

1.6) แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self concept)

2) ปัจจัยภายนอก (Interpersonal factors/External variables) ได้แก่

2.1) วัฒนธรรมและวัฒนธรรมย่อย (Culture and subcultures)

2.2) กลุ่มอ้างอิง (Reference groups)

2.3) ชั้นของสังคม (Social classes)

2.4) ผู้นำความคิดเห็น (Opinion leaders)

2.5) ครอบครัว (The family)

2.6.2 พฤติกรรมการตัดสินใจท่องเที่ยว

การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ได้รับความพอใจ ซึ่งพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจท่องเที่ยว หมายถึงปฏิกิริยาของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับหรือการใช้บริการทางการท่องเที่ยว รวมทั้งขบวนการต่างๆ ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว โดยสามารถสรุปพฤติกรรมการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวได้ 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การส่งเสริมตลาดทางการท่องเที่ยว (Tourism promotion) เป็นการให้ข้อมูลการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านสื่อต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ความต้องการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแต่ละคน (Needs) เป็นผลมาจากการได้รับข้อมูล ซึ่งแต่ละบุคคลมีความอยากเดินทางท่องเที่ยวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลำดับความต้องการนั้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด

ขั้นตอนที่ 3 สิ่งจูงใจสำหรับนักท่องเที่ยว (Motivation) เป็นแรงกระตุ้นให้อยากท่องเที่ยวซึ่งเกิดจากปัจจัยผลักดัน (Push factor) เป็นความต้องการจากสภาพทางร่างกายและจิตใจมากระตุ้นผลักดันให้เกิดความต้องการท่องเที่ยว และปัจจัยดึงดูด (Pull factor) เกิดจากความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวหรือร่วมกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยแบ่งสิ่งจูงใจออกได้เป็น สิ่งจูงใจทางด้านกายภาพ (Physical motivation) สิ่งจูงใจด้านวัฒนธรรม (Culture motivation) สิ่งจูงใจด้านส่วนตัว (Personal motivation) สิ่งจูงใจด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Prestige and status motivation)

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจของนักท่องเที่ยว (Decision making) เกิดจากการสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว (Tourist image) ของแต่ละท้องถิ่นขึ้น ประกอบตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ไหนโดยคำนึงถึงการประหยัด ปลอดภัย สะดวกสบาย และความสุนทรีภาพที่จะได้รับจากการสำรวจปัจจัยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมี 8 ประการตามลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

- 1) จะไปท่องเที่ยวที่ไหน
- 2) จะไปท่องเที่ยวเมื่อไหร่
- 3) จะไปท่องเที่ยวโดยทางใด
- 4) จะไปท่องเที่ยวกับใคร
- 5) จะไปท่องเที่ยวนานเท่าไร
- 6) จะไปท่องเที่ยวเพื่อชมอะไร
- 7) จะไปพักผ่อนในสถานที่ประเภทไหน
- 8) จะไปท่องเที่ยวแต่ละสถานที่กี่วัน

ขั้นตอนที่ 5 การวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยว (Planning for expenditure) การคำนวณและศึกษาค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว การวางแผนค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวจะต้องวางแผนค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นในการท่องเที่ยวสถานที่นั้นๆ

ขั้นตอนที่ 6 การเตรียมการเดินทาง (Travel preparation) การเตรียมตัวต้องเตรียมทั้งพาหนะการขนส่ง เอกสารการประกอบการเดินทาง และสิ่งที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเดินทางที่จำเป็น

ขั้นตอนที่ 7 การเดินทางท่องเที่ยว (Travel) เป็นการออกเดินทางโดยจะมีการประเมินผลการท่องเที่ยวเป็นระยะๆ จากประสบการณ์ที่ได้รับ การประเมินจะมีผลต่อการตัดสินใจการเดินทางในครั้งต่อไป หรืออาจบอกต่อให้บุคคลอื่น

ขั้นตอนที่ 8 ประสบการณ์นักท่องเที่ยว (Tourist experience) ผลของการได้รับประสบการณ์จากการท่องเที่ยวมี 2 ลักษณะได้แก่ ประสบการณ์เชิงบวก (Positive) เป็นความพึงพอใจที่ได้รับ อีกลักษณะคือประสบการณ์เชิงลบ (Negative) ที่นักท่องเที่ยวได้รับหรือสัมผัสสิ่งต่างๆ ในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว ซึ่งไม่มีความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 9 ทศนคติของนักท่องเที่ยว (Tourist Attitude) เกิดจากความรู้สึกรับรู้ความพึงพอใจ และประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว นั้น ทั้งด้านบวกและด้านลบ

2.6.3 ความสัมพันธ์ของวงจรชีวิตแหล่งท่องเที่ยวกับลักษณะจิตวิทยาการท่องเที่ยว

Stanley C. Plog ได้จำแนกนักท่องเที่ยวตามหลักจิตวิทยาออกเป็น 5 ประเภท คือ

1) นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Psychocentric) หมายถึงนักท่องเที่ยวที่สนใจแต่ความต้องการของตนเอง นิยมท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่รู้จักดี ไม่ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่

2) นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองปานกลาง (Near Psychocentric) เป็นนักท่องเที่ยวที่อยู่กึ่งกลางระหว่างการเน้นตัวเอง และการเดินสายกลาง สนใจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชั้นเจริญเติบโตหรือเพิ่งเริ่มเป็นที่รู้จัก แต่ไม่สนใจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชั้นอิมมัตู

3) นักท่องเที่ยวประเภทเดินสายกลาง (Midcentric) เป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่รังเกียจการทดลองสิ่งใหม่ๆ トラバเท่าที่ไม่ได้เสี่ยงอันตราย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มนี้ และสนใจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชั้นเจริญเติบโตเต็มที่ ไม่สนใจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชั้นอิมมัตู

4) นักท่องเที่ยวที่ชอบความหลากหลายพอสมควร (Near Allocentric) เป็นนักท่องเที่ยวที่อยู่ระหว่างกลุ่มที่เดินสายกลาง และกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย สนใจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชั้นเจริญเติบโตและมีความแปลกใหม่ในความคิดเห็นของตนเอง

5) นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจหลากหลาย (Allocentric) ชอบกิจกรรมที่ท้าทาย และทดลองสิ่งแปลกใหม่ที่รู้จัก ชอบความตื่นเต้น ผจญภัย นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้สนใจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในชั้นแนะนำ หรือยังไม่เป็นที่รู้จัก

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

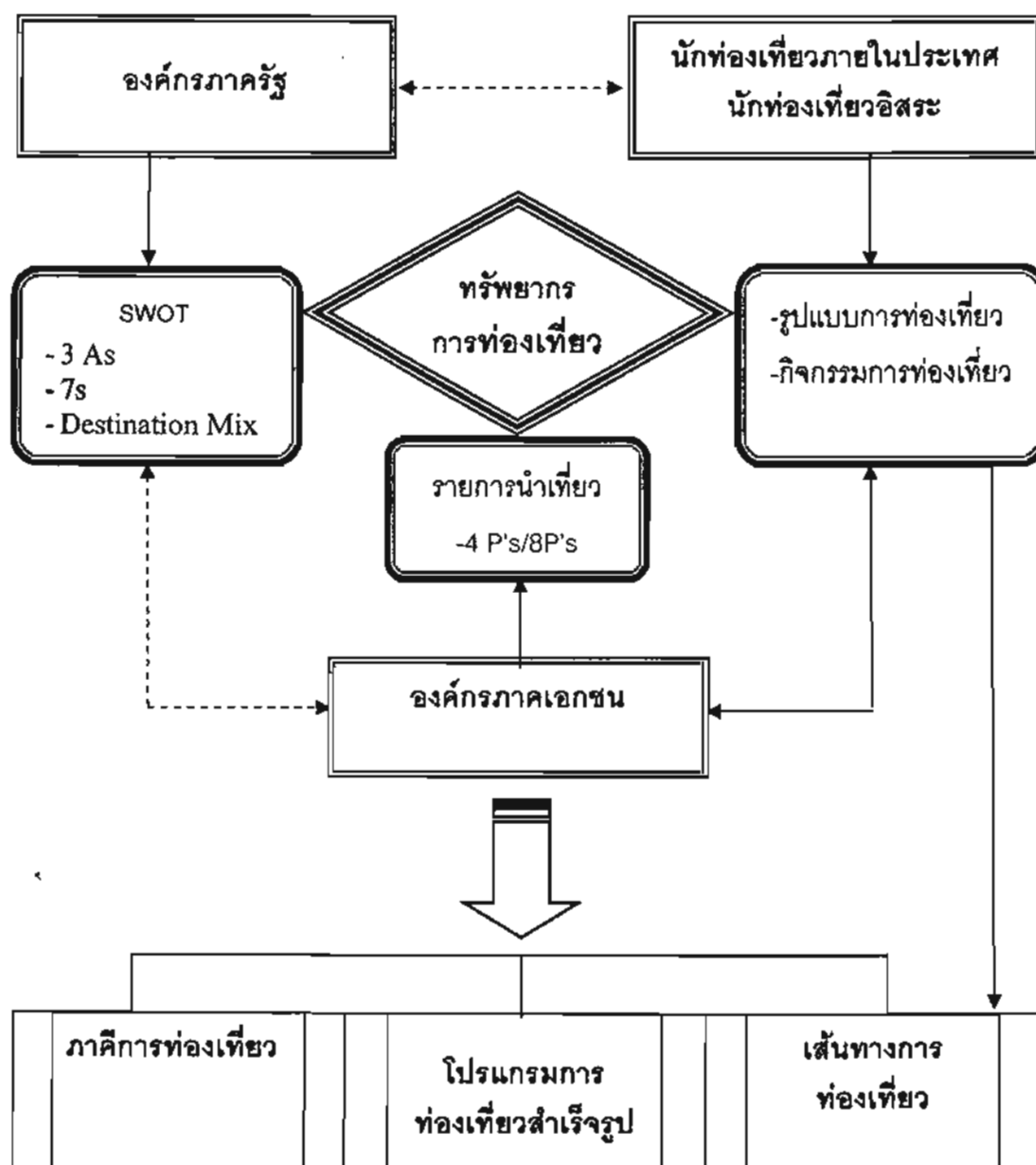
อำนาจ สุนทรวาท และสัจจา ไกรศรีรัตน์ (2548) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกโดยชุมชน ผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคตะวันตกที่มีพื้นที่ติดต่อกันคือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว สามารถสร้างเส้นทางเชื่อมโยงในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ระยะเวลาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมคือ 3 วัน 2 คืน โดยเส้นทางท่องเที่ยวได้ผสมผสานเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่และประเภทของแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน เส้นทางท่องเที่ยวนี้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวประเภทคนเมือง รักธรรมชาติ และสนใจวัฒนธรรมชุมชน

วันทนิย์ นามสวัสดิ์และคณะ (2548) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตามเส้นทางอารยธรรมขอมขากอีสานตอนล่างสู่ราชอาณาจักรกัมพูชา พบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อการสร้างเส้นทางโดยควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภครองรับ ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพด้วยตัวแหล่งเอง แต่ยังคงต้องพัฒนาที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกและศูนย์ข้อมูล ซึ่งแนวทางการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวได้สร้างเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์ตามเส้นทางที่กำหนด

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกรอบของกลุ่มที่ศึกษาเป็น 3 กลุ่ม คือองค์กรภาครัฐ นักท่องเที่ยวภายในประเทศ นักท่องเที่ยวอิสระ และองค์กรภาคเอกชนหรือสถานประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่ม 5 จังหวัดภาคตะวันตก แนวคิดการศึกษาแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย เพื่อให้ได้ผลการศึกษาคือโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสม เส้นทางท่องเที่ยวด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวอิสระ และภาคีทางการท่องเที่ยว

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปและเส้นทางที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวคนไทย โดยผู้วิจัยและคณะได้กำหนดแนวทางการวิจัย กลุ่มประชากรตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 วิธีการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดคำถามการวิจัยออกเป็น 3 ข้อ โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีในการศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบจากคำถามการวิจัยออกเป็นข้อๆ ดังนี้

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 ปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร

- การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการสอบถามข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันตกทั้ง 5 จังหวัด โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องและการประชุมกลุ่มย่อย ได้แก่ องค์การรัฐ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 (จังหวัดกาญจนบุรี และราชบุรี) เขต 2 (จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์) และภาคเหนือเขต 4 (จังหวัดตาก) ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว และกีฬา องค์การบริหารส่วนจังหวัด) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก องค์การเอกชน (สมาคม/ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในแต่ละจังหวัด กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง)

- การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัย สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด แผนและนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวประเทศไทย แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันตก และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

- ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลเชิงบุคคล ได้แก่ การสำรวจบริษัทนำเที่ยวและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก และบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ โดยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Indepth Interview)

เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว รูปแบบรายการนำเที่ยวที่เหมาะสมจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกรุงเทพฯ 4 แห่ง และในท้องถิ่น 7 แห่ง นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว และการสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระจำนวน 600 คน

- ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี ในการจัดทำรายการนำเที่ยว บทความ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ รายการนำเที่ยวและเส้นทาง การจัดรายการนำเที่ยวในปัจจุบัน จากเอกสาร แผ่นพับ โบปลิ้ว สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเข้าร่วมการจัดงานท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวประจำปี 2550 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำรายการนำเที่ยว

คำถามการวิจัยข้อที่ 3 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง

- การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการสอบถามข้อมูล ความคิดเห็นจากผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานสร้างเครือข่ายระหว่างนักวิจัยกับภาคธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น โดยการชักถามกลุ่มย่อย (Focus group) ร่วมกับการใช้โครงสร้างประเด็นคำถามในการประชุม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.2.1 เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตก และให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดในภาพรวม ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 เขต 2 และภาคเหนือเขต 4 ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันตก สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในเขต 5 จังหวัด ภาคตะวันตก สมาคม/ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในแต่ละจังหวัด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อศึกษาถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก จำนวน 36 คน

3.2.2 ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

1) ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตกที่ใช้เส้นทางภายใน 5 จังหวัด เป้าหมาย เพื่อศึกษารายการนำเที่ยวสำเร็จรูปและเส้นทางท่องเที่ยวที่บริษัทได้จัดทำ โดยการสอบถามและสัมภาษณ์ใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก 101 แห่ง และในกรุงเทพฯ 83 แห่ง รวม 184 แห่ง และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือการสอบถามเชิงลึกจากบริษัทนำเที่ยว 7 บริษัท

2) บริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ ที่ได้มีการจัดรายการนำเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศและเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ ทั้งในรูปแบบการท่องเที่ยวแบบผสม การท่องเที่ยวทางธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก 4 บริษัท เพื่อสอบถามความคิดเห็นของรายการนำเที่ยวที่เหมาะสม การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบเจาะจง

3.2.3 นักท่องเที่ยวภายในประเทศใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญกับนักท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด จำนวน 400 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการแสดงความคิดเห็นของรายการนำเที่ยวที่เหมาะสมของกลุ่มภาคตะวันตกโดยภาพรวม

การคำนวณเพื่อหาจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนนักท่องเที่ยวตัวอย่าง

N = จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกในปี พ.ศ. 2548

e = ความคลาดเคลื่อนที่กำหนดในระดับนัยสำคัญ 0.05

$$\begin{aligned} e &= 0.0025 \times 10,827,221 \\ &= 27068.0525 \\ &= 10,827,221 + 27068.0525 \\ &= 400 \end{aligned}$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 400 คน โดยจัดเก็บตามจำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแต่ละจังหวัด ดังนี้

นักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดตาก $714,565 \times 400 (10,827,221) = 27$

นักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดกาญจนบุรี $4,246,692 \times 400 (10,827,221) = 157$

นักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดราชบุรี	$852,998 \times 400 (10,827,221) = 31$
นักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดเพชรบุรี	$3,121,353 \times 400 (10,827,221) = 115$
นักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	$1,891,613 \times 400 (10,827,221) = 70$

จากการคำนวณจำนวนและสัดส่วนของกลุ่มประชากรตัวอย่างตามสูตรข้างต้นจะพบว่าจำนวนและสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในบางจังหวัดน้อยเกินไป ดังนั้น คณะวิจัยจึงได้เฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจำนวนและสัดส่วนที่เท่าเทียมกันคือ จังหวัดละ 80 กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรวม 400 คน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแผนภาพเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยอีกครั้ง ภายหลังจากได้จัดทำเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อเส้นทางและเลือกเส้นทางที่ท่องเที่ยวตามลำดับ 1, 2, และ 3 อีก 200 คน โดยคิดสัดส่วนครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างการเก็บข้อมูลครั้งแรก และได้กระจายการเก็บข้อมูลเช่นเดียวกับกลุ่มแรก

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยได้แก่

3.3.1 แบบสัมภาษณ์บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว (ตอบคำถามข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 3)

3.3.2 แบบสอบถามนักท่องเที่ยวเพื่อประเมินรูปแบบรายการนำเที่ยวที่เหมาะสมในแต่ละประเภท

3.3.3 การตรวจสอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยการนำเครื่องมือทดลอง (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงจำนวน 20 คน จากนั้นปรับปรุงเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์โดยปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการ และนำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยผู้วิจัยและคณะได้จัดแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) และการรวบรวมข้อมูล (Data Compilation) ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลขึ้นมาใหม่เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยเฉพาะ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลประเภทการสำรวจสนาม (Field survey) เนื่องจากกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก วิธีการเก็บข้อมูลได้แก่

1) การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม (Interviewing) สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviewing) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

2) การชักถามกลุ่ม (Focus group) เพื่อประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายภาคการท่องเที่ยว

3) การใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มประชากรตัวอย่างตอบ โดยให้ผู้ตอบกรอกข้อมูลเอง ผู้วิจัยใช้การส่งแบบสอบถามในกรณีที่ไม่สามารถเดินทางไปยังพื้นที่นั้นๆ ได้

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งข้อมูลดิบและข้อมูลที่ผ่านกรรมวิธีทางข้อมูล (Data processing) หรือการวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว (Data analysis)

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Secondary data) ที่เกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและนำมาจัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามสถานการณ์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดว่าเป็นอย่างไร ในแต่ละจังหวัดมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคทางการท่องเที่ยวอย่างไร และการสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด ข้อมูลที่ได้รับจะถูกนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และนำมาจัดทำโครงสร้างประเด็นคำถามในการการสัมภาษณ์นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับภาพรวมของการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในท้องถิ่นเกี่ยวกับสถานการณ์ โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในกรณีที่ไม่สามารถเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ แต่มีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง รวมถึงการประชุมกลุ่มย่อยในเขตจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยว

ระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์การวิจัย กล่าวคือวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลรายการนำเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ

(Domestic Tourist) แตกต่างจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) ดังนี้

รายการนำเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิโดยการสำรวจบริษัทนำเที่ยวและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก และบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ โดยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะจง (In-depth Interview) และทฤษฎีเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวจากเอกสาร แผ่นพับ ใบปลิว และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการเข้าร่วมงานไทยเที่ยวไทยครั้งที่ 10 และเที่ยวทั่วโลก 2007 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ผู้วิจัยได้จัดแบ่งรายการนำเที่ยวที่เหมาะสมออกเป็น รายการนำเที่ยวแบบผสม รายการนำเที่ยวทางธรรมชาติ รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยแต่ละรายการจำแนกตามวันได้แก่ 1 วัน 2 วัน 3 วัน และแต่ละรายการได้ถูกจัดลำดับตามความสำคัญตั้งแต่อันดับที่ 1, 2 และ 3 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำรายการนำเที่ยวแต่ละประเภทมีจำนวนรายการมากกว่า 3 รายการ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการนำเที่ยวทั้งในท้องถิ่นและกรุงเทพฯ ได้พิจารณาคัดเลือก จัดลำดับ และแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการ รายการนำเที่ยวที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกได้ถูกนำไปวิเคราะห์อีกครั้งกับเครือข่ายภาคีที่ร่วมทำวิจัยเพื่อปรับให้มีความเหมาะสมที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- ความน่าสนใจ ความสวยงาม ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางผ่านไปยังแหล่งท่องเที่ยว
- ความสามารถในการเดินทางเข้าถึง ระยะทาง เวลา ความปลอดภัย ความเหมาะสม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของแหล่งท่องเที่ยวด้วย
- สิ่งอำนวยความสะดวกแหล่งท่องเที่ยว เช่น ที่พัก สถานบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทั้งกายภาพและสุนทรียภาพ
- มุมมองในเชิงธุรกิจทั้ง ความสามารถทางการตลาด ความเป็นไปได้ในการขาย ความคุ้มค่าและผลตอบแทนทางธุรกิจ
- มีกิจกรรมหรือสร้างกิจกรรมนันทนาการให้กับนักท่องเที่ยว

การวิจัยเพื่อจัดทำกิจกรรมหรือเส้นทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) ได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระด้วยวิธีการแบบ Face-to-face จำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยจัดแบ่งการสำรวจข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระในแต่ละจังหวัดๆ ละ 80 คน สถานที่ในการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวคือแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดๆ ละ 3 แห่ง เพื่อกระจายข้อมูลและให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย ผลที่ได้รับจากการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลได้ถูกนำมาประมวลผลด้วยการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเส้นทางและกิจกรรมที่เหมาะสมโดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดแบ่งเส้นทางหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมเหมือนกับรายการนำเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) เส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดทำขึ้นได้ถูกนำไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระจำนวน 200 คน และองค์การภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 เขต 2 และเขต 4 รวมถึงศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัดทั้ง 5 จังหวัดในภาคตะวันตก นักวิชาการ และบริษัทนำเที่ยวที่เข้าร่วมเป็นภาคีอีกครั้ง เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยว

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ร่วมกับการวิเคราะห์พื้นที่ศึกษาโดยใช้หลักการ SWOT Analysis และใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายถึงสถานการณ์และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย (ตอบคำถามข้อที่ 1) และการวิเคราะห์แนวทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวและภาคธุรกิจท่องเที่ยว ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

3.5.2 การประเมินโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไรนั้น ได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมกับการใช้สถิติร้อยละในการแสดงผล Best 1, 2, 3 ของแต่ละประเภทและประเภทของการท่องเที่ยวแบบผสมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3.6 แผนงานของโครงการ

คำถามการวิจัย	ระเบียบวิธีวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	วัน/เวลาดำเนินการ
คำถามข้อที่ 1 1.สถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกเป็นอย่างไร	1. การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ	- รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรายการนำเที่ยวปัจจุบัน และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่สามารถนำไปจัดทำรายการนำเที่ยวจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ข้อมูลสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกเชิงนโยบาย	1 ก.ย.-31 ธ.ค. 49 (4 เดือน)

คำถามการวิจัย	ระเบียบวิธีวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	วัน/เวลาดำเนินการ
2.หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร มีจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา และอุปสรรคอย่างไรบ้าง	2.แบบสัมภาษณ์ จำนวน 36 ชุด 3. การประชุมกลุ่มย่อย	- นำแบบสัมภาษณ์สอบถามข้อมูลเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต1 เขต2 และภาคเหนือเขต4 ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว สมาคม/ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในแต่ละจังหวัด	- ทราบความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก รวมถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	
คำถามข้อที่ 2 1.โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร	1. แบบรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ	- รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยว รายการนำเที่ยวจากเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์สิ่งพิมพ์ต่างๆ	- รายการนำเที่ยวและเส้นทาง การท่องเที่ยว ทั้ง 3 รูปแบบได้แก่แบบผสม ทางธรรมชาติ และเชิงวัฒนธรรม จำนวน 27 โปรแกรม และ 27 เส้นทาง รวม 54 รายการ	1ม.ค.-31 มี.ค.50 (3 เดือน)

คำถามการวิจัย	ระเบียบวิธีวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	วัน/เวลาดำเนินการ
	2. แบบสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการ ธุรกิจนำเที่ยว นักวิชาการใน เขต 5 จังหวัด ภาคตะวันตก และกรุงเทพฯ	- นำแบบสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการธุรกิจ นำเที่ยว และ นักวิชาการในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก	ทราบความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ ธุรกิจนำเที่ยวและ นักวิชาการ นักท่องเที่ยวต่อ รายการนำเที่ยวทั้ง 3 รูปแบบ	
	3. แบบสอบถาม พฤติกรรมการ ท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยว อิสระ 400 คน และแบบ สัมภาษณ์ ความคิดเห็น นักท่องเที่ยว จำนวน 200 คน และหน่วยงาน ของรัฐและ นักวิชาการ	- นำแบบสอบถาม สัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เขต 5 จังหวัด	- ทราบความคิดเห็น ของนักท่องเที่ยว อิสระ หน่วยงานของ รัฐและนักวิชาการต่อ เส้นทางท่องเที่ยว ทั้ง 3 รูปแบบ	

คำถามการวิจัย	ระเบียบวิธีวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	วัน/เวลาดำเนินการ
คำถามข้อที่ 3 3. การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท้องถิ่นกับภาคธุรกิจท้องถิ่นใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง	1. การประชุมกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวนักวิชาการและภาคีร่วมการท่องเที่ยว 2. การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกรุงเทพฯ	- จัดประชุมกลุ่มย่อยกับภาคีเพื่อหาแนวทางและความร่วมมือการวิจัย	- ทราบแนวทางการคิดเห็น และรูปแบบการดำเนินการเพื่อสร้างเครือข่ายรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	เมษายน 50 (1 เดือน)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

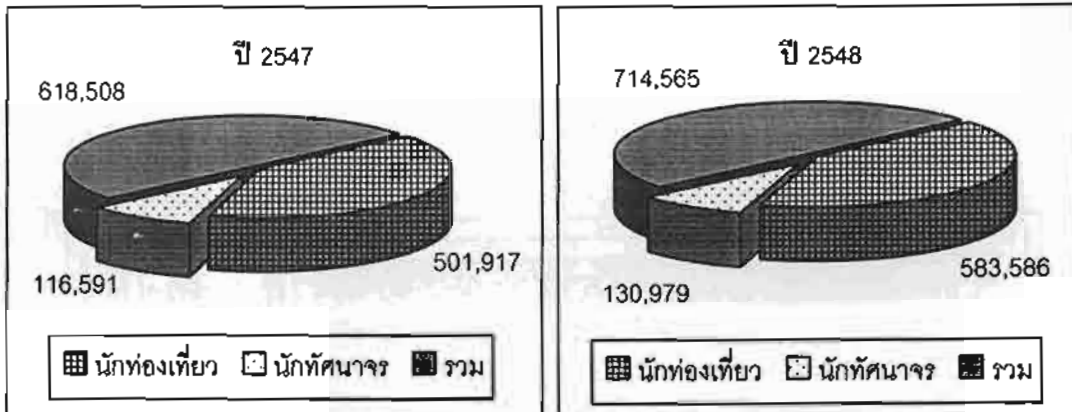
การวิจัยเพื่อปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวคนไทยในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกได้มุ่งเน้นการศึกษาทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสอบถาม การประชุมกลุ่มย่อย และการพรรณนาข้อมูลเชิงสถิติ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วยภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคเอกชนหรือธุรกิจการท่องเที่ยวในภาคตะวันตกและกรุงเทพฯ และนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก ผลการวิจัยได้แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

4.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

4.1.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดตาก

การท่องเที่ยวในจังหวัดมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2548 มีผู้มาเยือนคนไทย 714,565 คน ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 1,948.28 ล้านบาท ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดตากมีอัตราการเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 15.53 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มาเยือนทั้งนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวใน ปี พ.ศ. 2547 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มาเยือนคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตกพบว่า จังหวัดตากเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้มาเยือนน้อยที่สุด

แผนภาพที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดตากระหว่างปี พ.ศ. 2547 และปี พ.ศ.2548

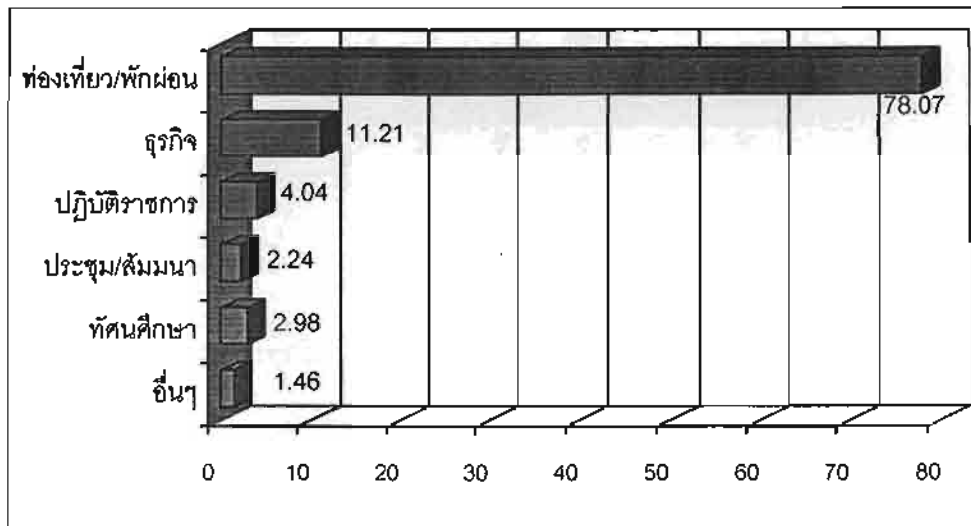
กลุ่มผู้มาเยือนจังหวัดตากส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนในจังหวัด (แผนภาพที่ 4) โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 81.67 มากกว่านักทัศนาจร (ร้อยละ 18.33) ระยะเวลาพักเฉลี่ย 2.33 วัน ทั้งนี้ เนื่องจากระยะทางและการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลักๆ ของจังหวัด จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางและท่องเที่ยว เช่น น้ำตกน้ำตกทีลอซู ตลาดชายแดน อ่าบอแม่สอด เป็นต้น

เหตุผลในการทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตากของนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรคือ มากกว่าร้อยละ 78.07 เดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน ส่วนการเดินทางมาเพื่อการประกอบธุรกิจ (ร้อยละ 11.21) การปฏิบัติราชการ (ร้อยละ 4.04) ทัศนศึกษา (ร้อยละ 2.98) การประชุมสัมมนา (ร้อยละ 2.24) และอื่นๆ (ร้อยละ 1.46) พบว่ามีจำนวนและสัดส่วนเพียงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (แผนภาพที่ 5) กลุ่มผู้มาเยือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 22.51) นักศึกษา (ร้อยละ 22.35) พนักงาน/ลูกจ้าง (ร้อยละ 21.49) และผู้ประกอบการส่วนตัว (ร้อยละ 20.54) ตามลำดับ ลักษณะของการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือนส่วนใหญ่มากับกลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 37.29) กลุ่มครอบครัว (ร้อยละ 28.45) เดินทางคนเดียว (ร้อยละ 23.82) และมีเพียงร้อยละ 10.43 ที่เดินทางมาคนเดียว

ผู้เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดตากมากกว่าครึ่งหนึ่งมีอายุไม่เกิน 34 ปี ซึ่งสอดคล้องระหว่างกลุ่มอายุและรูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดตาก เนื่องจากกลุ่มเยาวชนและวัยทำงานนี้ ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชอบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ผจญภัยและท้าทาย ในขณะที่จังหวัดตาก มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองกลุ่มนี้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับความนิยม

นิยมมากของกลุ่มเหล่านี้คือ การล่องแพ การเดินป่า และการชมน้ำตก เช่น น้ำตกทีลอซู ทีลอจ๋อ น้ำตกทีลอเร เป็นต้น นอกจากนี้ รูปแบบการท่องเที่ยวของจังหวัดยังมีความเหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่มครอบครัวเช่นเดียวกัน

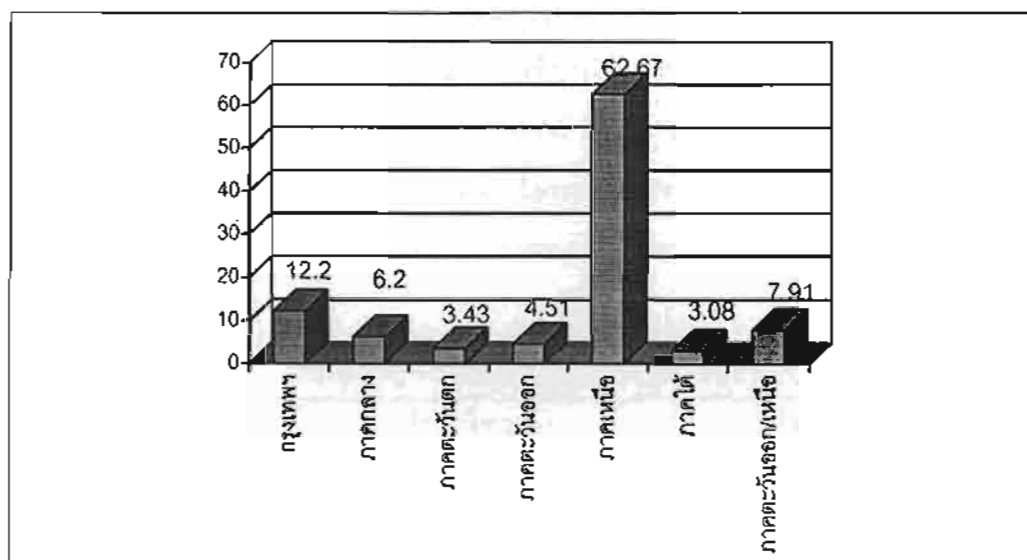
แผนภาพที่ 5 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดตาก

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเดินทางมาจังหวัดตากสามารถมาโดยรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสาร และเครื่องบิน โดยผู้มาเยือนส่วนใหญ่นิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 68.26) เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดตั้งอยู่แบบกระจายและมีระยะห่างกัน รวมถึงกลุ่มที่นิยมเดินทางมาจังหวัดตากเป็นกลุ่มครอบครัว การใช้รถจึงมีความสะดวกและสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกกว่ารูปแบบอื่นและเหมาะสมกับการเดินทางเป็นครอบครัว รองลงมาคือการเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทาง (ร้อยละ 30.78) และมีเพียงร้อยละ 0.96 เดินทางโดยเครื่องบิน (ร้อยละ 13.81)

แผนภาพที่ 6 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดตาก จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่สำคัญส่วนใหญ่ของจังหวัดคือ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ (ร้อยละ 62.67) รองลงมาคือกรุงเทพฯ (ร้อยละ 12.20) แต่ยังมีจำนวนและสัดส่วนที่น้อย รวมทั้งผู้มาเยือนจากภูมิภาคอื่นๆ มีจำนวนและสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 10 (แผนภาพที่ 6) เมื่อพิจารณาตามลักษณะที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศพบว่าจังหวัดตากเป็นจังหวัดที่มีระยะทางใกล้กับภาคเหนือมากกว่า อีกทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดมีการสร้างเส้นทางเชื่อมโยงกับภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาคเหนือตอนล่างได้แก่ พิษณุโลก กำแพงเพชร เมื่อพิจารณาการเดินทางท่องเที่ยวภายในกลุ่มภาคตะวันตก พบว่า มีการเดินทางท่องเที่ยวไปยังจังหวัดตากน้อย (ร้อยละ 3.08) เมื่อเปรียบเทียบกับการเดินทางท่องเที่ยวกับจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มภาคตะวันตกด้วยกัน

ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวคือ 2.36 มีความสอดคล้องกับลักษณะที่ตั้งและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางและทำกิจกรรม ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำอีก โดยพบว่าทั้งนักท่องเที่ยวและนักศึกษามีจำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตากในปี 2548 คือ 4.51 ครั้ง และเกินร้อยละ 50 เคยเดินทางมาจังหวัดตากมากกว่า 5 ครั้ง

นักท่องเที่ยวและนักศึกษารที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตากนิยมจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองถึงร้อยละ 94.66 และมีเพียงร้อยละ 5.34 ที่ใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยว (ร้อยละ 83.18) ที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเองมีจำนวนและสัดส่วนมากกว่านักท่องเที่ยว (6.82) ระยะเวลาในการทำนันทนาการของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ คือ 2.36 วัน ก่อให้เกิดรายได้ถึง 1,887.63 ล้านบาท มากกว่าผู้ที่มาท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ซึ่งมีระยะเวลาพักผ่อนเพียง 1.33 ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัดเพียง 60.65 ล้านบาท (ตารางที่ 1) ดังนั้น รูปแบบของการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนจึงนิยมเดินทางท่องเที่ยวเองมากกว่าการเดินทางมาใช้บริการบริษัทนำเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อความต้องการรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยภาพรวมในจังหวัด

ตารางที่ 1 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน

รูปแบบการจัดการ เดินทางท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวเอง		ผ่านบริษัทนำเที่ยว	
	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว
จำนวน (คน)	562,651 (ร้อยละ 83.18)	113,765 (ร้อยละ 6.82)	20,935 (ร้อยละ 54.87)	17,214 (ร้อยละ 45.13)
	(ร้อยละ 94.66)		(ร้อยละ 5.34)	
ระยะเวลาพักผ่อน/วัน	2.36		1.33	
รายได้ (ล้านบาท)	1,887.63		60.65	

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดตาก

จากการรวบรวมข้อมูลสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนเยือนของจังหวัดตาก โดยจัดแบ่งเป็นแต่ละประเภท ได้ดังนี้

1.1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	น้ำตกทีลอซู (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง)	ยกเว้นฤดูฝน
2	น้ำตกลานสาง (อุทยานแห่งชาติลานสาง)	ตลอดปี
3	ต้นกระบากใหญ่ (อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช)	ตลอดปี
4	น้ำตกพาเจริญ (อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ)	ตลอดปี
5	ป่อน้ำพุร้อนแม่กาษา	ตลอดปี

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
6	ต้นไม้กลายเป็นหิน (วนอุทยานเขาพระบาท)	ตลอดปี
7	อุทยานแห่งชาติแม่เมย	ตลอดปี
8	ทะเลสาบแม่ปิง (เกาะวาลเลนไทน์)	ตลอดปี

1.2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	เขื่อนภูมิพล	ตลอดปี
2	ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	ตลอดปี
3	วัดพระบรมธาตุ	ตลอดปี
4	ศาลหลักสี่เมืองมหาราช	ตลอดปี
5	ศาลเจ้าพระวอ	ตลอดปี
6	เจดีย์ยุทธหัตถี	ตลอดปี
7	วัดดอนแก้ว	ตลอดปี

1.3) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต การละเล่น กิจกรรม เหตุการณ์ ต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	ประเพณีลอยกระทงสาย	พฤศจิกายน
2	ประเพณีสงกรานต์สามัคคีสามัคคีไทย-พม่า อ.แม่สอด	เมษายน
3	ประเพณีปีใหม่ชาวเขามูเซอ/หมู่บ้านชาวเขามูเซอ	ช่วงม.ค.-ก.พ.
4	ตลาดชายแดนแม่สอด	ตลอดปี
5	ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า	พฤษภาคม-มิถุนายน
6	งานแข่งขันจักรยานเสือภูเขานานาชาติ	-
7	วัฒนธรรมตะละกู ฤาษีบ้านเลตองคุ	พฤศจิกายน-ธันวาคม
8	ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิต	ตลอดปี
9	ปฏิทินการท่องเที่ยวเทศบาลงานประเพณี	

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
	- สงกรานต์หาดแม่โป้งเมืองตาก	เมษายน
	- สงกรานต์เมียวดี-แม่สอดสุดขั้วดอยที่ริมเมย	เมษายน
	- วันเที่ยวถ้ำ “แม่อุสุ”	เมษายน
	- ประเพณีขึ้นธาตุแก่งสร้อย	เมษายน
	- ประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า	มิถุนายน
	- งานประเพณีลอยกระทงสายชิงถ้วยพระราชทาน	พฤศจิกายน
	- งานประเพณีลอยกระทงสายและแข่งเรือโบราณ	พฤศจิกายน
	- งานตากสินมหาราชานุสรณ์และงานกาชาด จังหวัดตาก	ธันวาคม-มกราคม

2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

จังหวัดตากมีที่พักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 97 แห่ง 2,940 ห้อง โดยที่พักส่วนใหญ่กระจายตัวในพื้นที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ที่พักในเขตอำเภอเมือง 19 แห่ง มีห้องพักจำนวน 863 ห้อง และนอกเมือง 78 แห่ง มีห้องพัก 2,077 ห้อง ที่พักส่วนใหญ่เป็นประเภทรีสอร์ท (ตารางที่ 2) ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ ดังนั้น แนวทางในการสร้างมาตรฐานการจัดการที่พักในพื้นที่ธรรมชาติ เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืน และการบริการอย่างมีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เป็นกลุ่มตลาดหลักเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพที่พักของจังหวัด อันจะส่งผลต่อภาพรวมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดตากได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 2 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดตาก

จำนวน	จำนวนสถานที่พักแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพัก (ห้อง)
ในเมือง	19	863
นอกเมือง	78	2,077
รวม	97	2,940

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 4

3) กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตากประกอบไปด้วยกลุ่มที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเองหรือนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่และมีผลต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเป็นอย่างมาก และนักท่องเที่ยวที่ซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (Package tour) โดยผ่านบริษัทนำเที่ยว การกำหนดกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวของการวิจัยในครั้งนี้ ได้จัดแบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวออกเป็นสองกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มตลาดเป้าหมายหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวปัจจุบันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตาก ซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มเยาวชน กลุ่มครอบครัว กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มประชุมสัมมนา

กลุ่มตลาดคาดหวัง เป็นกลุ่มต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดตากเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มครอบครัว กลุ่มความสนใจพิเศษ กลุ่มประชุมสัมมนา

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดตากและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งองค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน และนักวิชาการ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยว โดยการใช้เทคนิค SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ตั้งอยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและมีจุดผ่านแดนที่อำเภอแม่สอด โดยสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดนได้

1.2 เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนเส้นทางการเดินทางสู่ภาคเหนือตอนบนและเป็นจุดแวะพักรถ

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ได้แก่ น้ำตกทีลอซู น้ำตกทีลอเร

2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

2.3 มีแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว ได้แก่ งานประเพณีลอยกระทงสาย และการแข่งขันจักรยานเสือภูเขานานาชาติ

2.4 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.5 แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม

2.6 จังหวัดตั้งอยู่ในเขตผืนป่าตะวันตกที่มีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่า ทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นจุดเด่น และมีพื้นที่เชื่อมต่อกับแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ

2.7 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะกิจกรรมเชิงผจญภัย ได้แก่ การล่องแพ และการเดินป่า

2.8 แหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ได้แก่ อัมมาง โดยได้รับรางวัล PATA Gold Award 1998 และ ASEANTA Awards for Excellence 1999

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 มีจำนวนที่สามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก

3.1.2 มีที่พักกระจายตัวอยู่ในพื้นที่การท่องเที่ยวสำคัญๆ

3.1.3 สามารถให้บริการและรองรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งในฤดูกาลการท่องเที่ยวและนอกฤดูกาล

3.1.4 มีสถานจัดประชุมสัมมนารองรับกลุ่มตลาด MICE

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

3.2.1 มีผู้ประกอบการนำเที่ยวในท้องถิ่น เช่น ธุรกิจรถเช่า ธุรกิจเรือแพ เป็นต้น

3.2.2 มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเป็นสมาคม ชมรมต่างๆ

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึกมีการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

3.4 มีการดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.5 มีศูนย์/สำนักงานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 มีวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด โดยจัดให้การท่องเที่ยวอยู่ในลำดับต้นๆ ของแผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด “บ้านเมืองน่าอยู่ ประชูปการค้าขายแดน ชุมชนเข้มแข็ง ขจัดความยากไร้ ใส่ใจทรัพยากรสิ่งแวดล้อม พร้อมส่งเสริมการท่องเที่ยว”

4.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับแผนระดับประเทศ

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 เป็นจังหวัดที่มีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญระดับโลก

5.2 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองของกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวได้
หลายกลุ่ม

5.3 มีการสร้างกิจกรรม/รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวได้ตลอดปี

5.4 มีการสร้างและพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยว/แหล่งท่องเที่ยว เพื่อขยายกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว เช่น พาลูกไปจับรังที่อุ้มผาง

5.5 สร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัด ด้วยการกำหนดจุดขายคือการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5.6 มีการจัดทำข้อมูลส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ทั้งการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือแนะนำการท่องเที่ยวและข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.7 มีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์กลุ่มตลาดและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
กลุ่มเป้าหมาย

จุดอ่อน (Weakness)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ลักษณะที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพบางเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เนื่องจากสภาพทางภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูง

1.2 มีระยะทางไกลจากกรุงเทพฯ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทาง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือวันหยุดต่อเนื่อง

2.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มีการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากมีความเสื่อมโทรม มีผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว และปัญหาการสูญเสียความสมดุลทางระบบนิเวศ

2.3 ขาดแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ เนื่องจากขาดการศึกษาแนวทางการพัฒนา และการอนุรักษ์ในแหล่งท่องเที่ยว

2.5 มุ่งเน้นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวแม่เหล็กมากกว่าพื้นที่รอง

2.6 การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ได้บูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบหลายหน่วยงาน รวมถึงการประสานงานและสร้างเครือข่ายร่วมกัน

2.7 ขาดความยืดหยุ่นในการพัฒนา โดยเฉพาะพื้นที่ทางธรรมชาติที่อยู่ในเขตความดูแลของรัฐ อันเนื่องมาจากกฎระเบียบและข้อบังคับ

2.8 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญบางแห่งสามารถท่องเที่ยวได้บางฤดูกาลเท่านั้น เช่น น้ำตกทีลอซู เป็นต้น

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 ขาดการกำหนดมาตรฐานการให้บริการและการจัดการ

3.1.2 ปัญหาการรองรับและให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.1.3 การตั้งราคาสูงเกินความเป็นจริงและการเพิ่มราคาห้องพักในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.2 ธุรกิจนำเที่ยวมีการแข่งขันกันตัดราคาทำให้คุณภาพการบริการและมาตรฐานการท่องเที่ยวลดลง

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 การตั้งราคาการบริการสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.3.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพของสินค้าและบริการ

3.3.3 ร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ

3.3.4 ขาดการพัฒนาสัญลักษณ์และเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของสินค้าที่ระลึก

3.4 การดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ เช่น การเดินทางท่องเที่ยวกลางคืน เนื่องจากมีบุคลากรไม่เพียงพอ และการติดต่อสื่อสารสามารถทำได้ยากด้วยลักษณะของพื้นที่ป่า

3.5 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.5.1 ระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีความพร้อมในการให้บริการ

3.5.2 ระบบการขนส่งมวลชนภายในจังหวัดยังไม่สามารถเชื่อมต่ออำนวยความสะดวกการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มที่เดินทางท่องเที่ยวเองได้อย่างสะดวก

3.5.3 มีการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เฉพาะพื้นที่หลัก รวมถึงการจัดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม

4. ขาดการบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 ขาดความต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัด

5.2 ภาครัฐและภาคเอกชนมีมุมมองและทิศทางในการพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน และขาดการประสานงาน รวมถึงความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

6. บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

6.1 บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

6.2 บุคลากรของรัฐบางหน่วยงานมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

6.3 ขาดการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการบริการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดในระยะยาว

6.4 การมีส่วนร่วมในระดับชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวยังมีน้อย

โอกาส (Opportunities)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและมีทรัพยากรป่าไม้ที่สมบูรณ์ โดยอยู่ในพื้นที่กลุ่มผืนป่าตะวันตก ซึ่งสามารถพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด และกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ ที่สอดคล้องตามลักษณะของพื้นที่ เช่นกิจกรรมปีนเขา ล่องแพ

1.2 โอกาสในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง โดยเฉพาะในกลุ่มภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง

1.3 สามารถสร้างเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านได้ (Border Tourism) ในอนาคต

1.4 สามารถพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยววงรอบ (Loop) ตามแนวผืนป่าตะวันตก แนวชายแดน และแนวเส้นทางตะวันออก-ตะวันตกการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.5 เป็นเส้นทางแวะพักของนักท่องเที่ยวจากภาคกลางสู่ภาคเหนือ เพื่อเข้าร่วมงานมหกรรมพืชสวนโลก และNight Safari

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้

2.2 สามารถสร้างและพัฒนาให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดได้ตลอดปี

2.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายแห่งถูกใช้เป็นแหล่งศึกษาและวิจัยด้านการท่องเที่ยวทำให้เกิดแนวทางในการจัดการ การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของพื้นที่และภาพรวมของจังหวัด

2.4 พื้นที่มีศักยภาพและโอกาสพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ระดับโลก เพราะมีพื้นที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก

2.5 มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงให้มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 โอกาสในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างจังหวัด ภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้านตามแผนยุทธศาสตร์

3.2 การพัฒนาเส้นทางคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดน

3.3 มีโครงการเปิดเส้นทางการค้าและจุดผ่านแดนถาวรที่สะพานมิตรภาพไทย-พม่า

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 รัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดตาก

4.2 นโยบายของรัฐในการปฏิรูประบบราชการทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการท่องเที่ยวในจังหวัด

4.3 จังหวัดตากถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในลำดับต้นๆ ทำให้มีแนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

4.4 เป็นจุดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ อาทิ การพัฒนาเครือข่ายถนน East West Economic Corridor และ Asian Highway ยุทธศาสตร์ชาติในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน และยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (AGMECS) ตามปฏิญญาพูกาม

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 มีการกำหนดกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน ทำให้สามารถส่งเสริมและพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองต่อความต้องการแต่ละกลุ่มได้

5.2 มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล เช่น Green Season

5.3 มีการจัดรูปแบบและพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวและเพิ่มระยะเวลาในการพำนัก

5.4 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจกับรูปแบบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Soft Adventure) การท่องเที่ยวแบบขับรถเที่ยวเอง (Self-drive) ทำให้มีการเลือกจังหวัดตากเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

5.5 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นตลาดใหญ่ของกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

5.6 มีการจัดทำรูปแบบการท่องเที่ยวโดยสร้างเครือข่ายเส้นทาง การท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง เช่น เส้นทางตาก-แม่สอด-แม่ระมาด-แม่สะเรียง เป็นต้น

5.7 สามารถพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองหรือขับรถเที่ยวเอง (Self-drive) เนื่องจากมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจสูง

6. องค์การที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยมีการจัดตั้งเป็นชมรม สมาคม

อุปสรรค (Threats)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งไกลกรุงเทพฯ ส่งผลต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย

1.2 ปัญหาความขัดแย้งของประเทศเพื่อนบ้านส่งผลต่อการท่องเที่ยว

ชายแดน

1.3 ภัยธรรมชาติ เช่น โคลนถล่ม น้ำท่วม

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 ข้อจำกัดในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่ง อันเนื่องมาจากข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎระเบียบและข้อปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่หรือการเข้าไปให้บริการ

2.2 การพัฒนาทรัพยากรที่ยังไม่มีความพร้อม โดยขาดการศึกษาหรือไม่มีตลาดที่แน่นอนมาส่งเสริมการท่องเที่ยว จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.3 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบางแห่งถูกจำกัดด้วยฤดูกาล เช่น การท่องเที่ยวในฤดูฝน

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 การพัฒนาโดยขาดการศึกษาและการวางแผนในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การเร่งสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอาจส่งผลกระทบต่อความกลมกลืนกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.2 การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลและการเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ส่งผลต่อการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

4.3 การได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

5. การตลาดการท่องเที่ยว

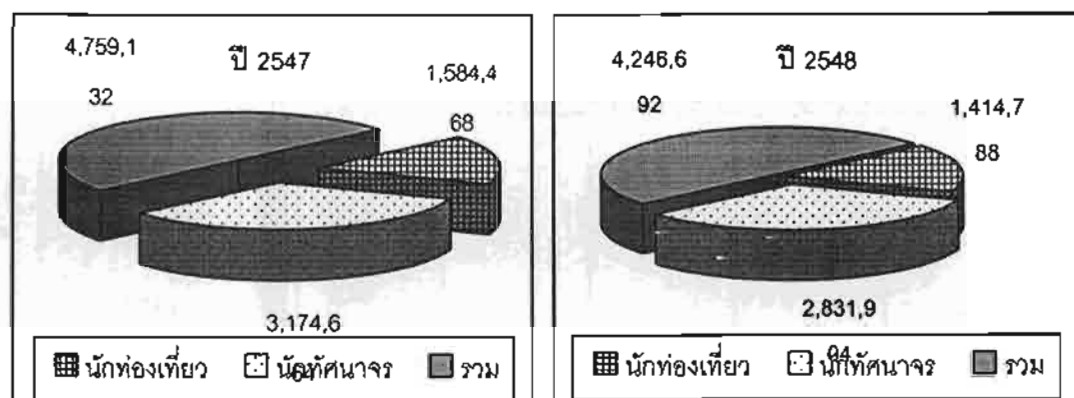
5.1 หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลางไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

5.2 ปัญหาสถานะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง

4.1.2 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุดในกลุ่ม 5 จังหวัดภาคตะวันตก โดยในปี 2548 มีผู้มาเยือนที่เป็นคนไทยถึง 4,246,692 คน ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 6,976.53 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบจำนวนกับผู้มาเยือนทั้งนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวใน ปี 2547 ที่ผ่านมาพบว่า มีจำนวนลดลงเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานะเศรษฐกิจ รวมถึงการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง โดยเฉพาะจังหวัดราชบุรี ซึ่งพบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเกือบเท่าตัว

แผนภาพที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างปี พ.ศ. 2547 และปี พ.ศ. 2548

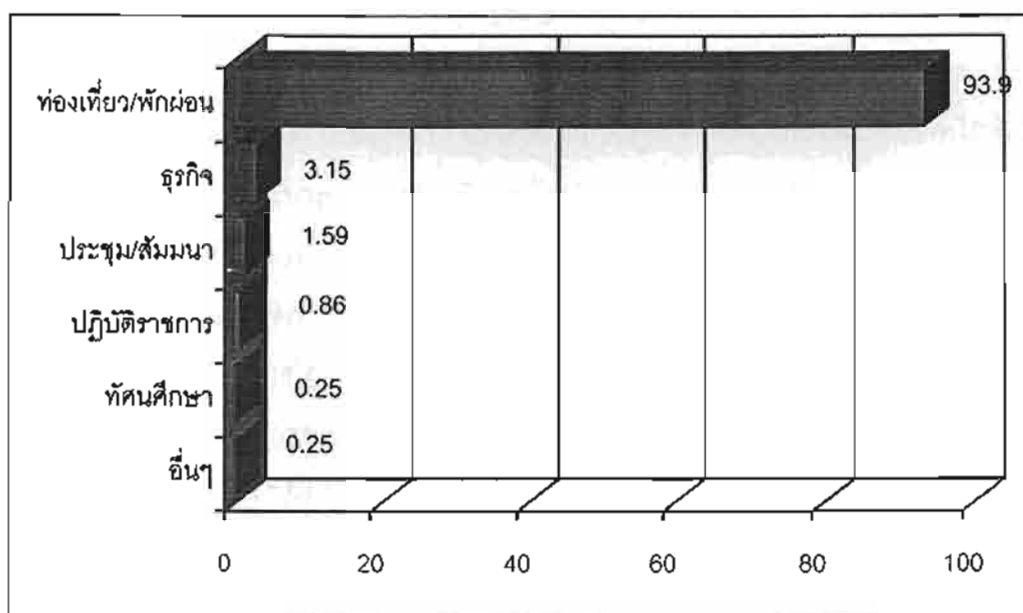

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มผู้มาเยือนจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่เป็นนักทัศนาจรที่เดินทางไปกลับ (แผนภาพที่ 7) โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 66.68 (2,831,904 คน) มากกว่านักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนในแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 33.32 (1,414,788 คน) แม้ว่าจังหวัดกาญจนบุรีจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุดในกลุ่มภาคตะวันตก แต่กลับพบว่า อัตราเฉลี่ยการพำนักริมในจังหวัดกาญจนบุรีเพียง 1.94 วัน

วัตถุประสงค์สำคัญของการตัดสินใจเดินทางมาของผู้มาเยือนทั้งสองกลุ่มคือเพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อน (ร้อยละ 93.90) ส่วนการเดินทางมาเพื่อการประกอบธุรกิจ การประชุมสัมมนา การปฏิบัติราชการ ทัศนศึกษาพบว่ามีจำนวนและสัดส่วนเพียงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (แผนภาพที่ 8) ผู้มาเยือนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มพนักงาน/ลูกจ้าง (ร้อยละ 32.56) นักศึกษา (ร้อยละ 22.32) และผู้ประกอบการส่วนตัว (ร้อยละ 20.97) ตามลำดับ โดยมีลักษณะของการเดินทางมาเป็นกลุ่มเพื่อนและกลุ่มครอบครัว ดังนั้น พฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มเหล่านี้ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้มาเยือนในวัยทำงาน และเยาวชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากของกลุ่มเหล่านี้คือ การล่องแพและการชมน้ำตก เช่น น้ำตกเอราวัณ น้ำตกไทรโยค เป็นต้น

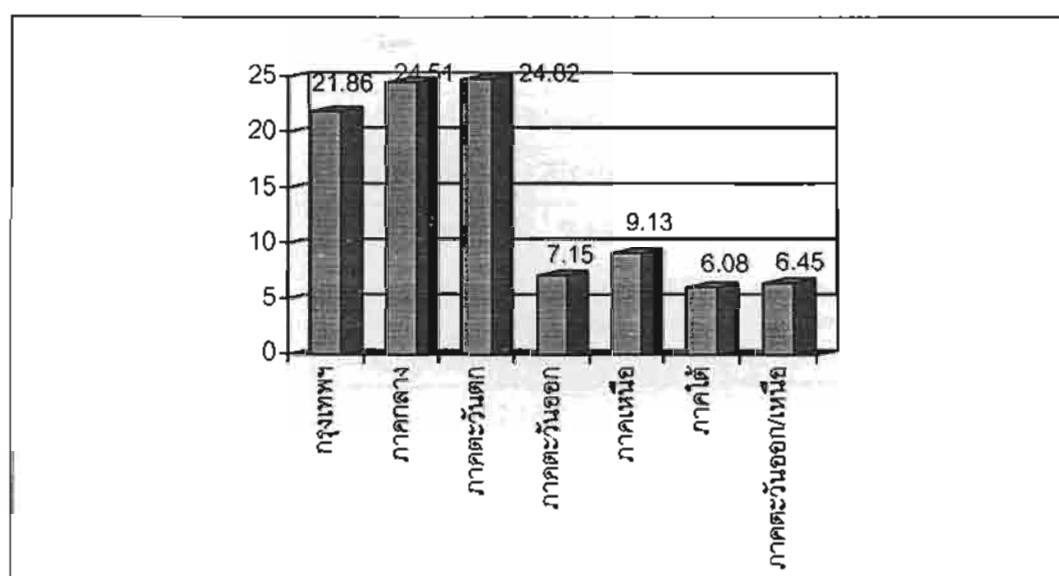
แผนภาพที่ 8 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดกาญจนบุรี

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งผู้มาเยือนส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 53.55) รองลงมาคือการใช้บริการของรถโดยสารประจำทาง (ร้อยละ 32.64) และบางส่วนนิยมเดินทางโดยรถไฟ (ร้อยละ 13.81) ทั้งนี้เพราะจุดขายการท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดคือการนั่งรถไฟตามเส้นทางสายมรณะ

แผนภาพที่ 9 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มตลาดลูกค้าที่สำคัญส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันตกและภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร โดยผู้มาเยือนจากภูมิภาคอื่นๆ มีจำนวนและสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 10 เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาพักเฉลี่ยของจังหวัดคือ 1.94 มีความสอดคล้องกับภูมิลำเนาของผู้มาเยือน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีถิ่นที่อยู่อาศัยในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคใกล้เคียง ทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวสามารถทำได้ค่อนข้างง่ายและสะดวก (แผนภาพที่ 9) นอกจากนี้ยังสามารถท่องเที่ยวได้หลายครั้งเพราะศักยภาพของที่ตั้งและมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำอีก โดยพบว่า ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรมีจำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในปี 2548 คือ 4.01 ครั้ง

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวมายังจังหวัดกาญจนบุรีของนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองถึงร้อยละ 83.40 (3,541,319) และมีเพียงร้อยละ 17.60 (705,373 คน) ที่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเองพบว่า นักทัศนาจรมีจำนวนและสัดส่วนมากกว่านักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 70.53 (2,497,679 คน) ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวค้างคืนเพียงร้อยละ 29.47 (1,043,640 คน) ของการจัดการเดินทางท่องเที่ยวเอง ระยะเวลาในการพักเฉลี่ยของผู้มาเยือนกลุ่มนี้ คือ 2.18 วัน ก่อให้เกิดรายได้ถึง 5,859.27 ล้านบาท มากกว่าผู้ที่มาท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ซึ่งมีระยะเวลาพักเฉลี่ยเพียง 1.26 ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัด 1,117.26 ล้านบาท (ตารางที่ 3) ดังนั้นรูปแบบของการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนจึงนิยมเดินทางท่องเที่ยวเองมากกว่าการเดินทางมาบริษัทนำเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อความต้องการรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยภาพรวมในจังหวัด

ตารางที่ 3 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน

รูปแบบการจัดการ เดินทางท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวเอง		ผ่านบริษัทนำเที่ยว	
	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร
จำนวน (คน)	1,043,640 (ร้อยละ 29.47)	2,497,679 (ร้อยละ 70.53)	371,148 (ร้อยละ)	334,225 (ร้อยละ)
	ร้อยละ 83.40		ร้อยละ 17.60	
ระยะเวลาพักเฉลี่ย/วัน	2.18		1.26	
รายได้ (ล้านบาท)	5,859.27		1,117.26	

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

จากการรวบรวมข้อมูลสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมเยือนของจังหวัดกาญจนบุรี โดยจัดแบ่งเป็นแต่ละประเภท ได้ดังนี้

1.1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	น้ำตกเอราวัณ	ตลอดปี
2	น้ำตกไทรโยค	ตลอดปี
3	น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น	ตลอดปี
4	ถ้ำธารลอด	ตลอดปี
5	ถ้ำลั่นกลองงู	ตลอดปี
6	ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร	ตลอดปี
7	อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ	ตลอดปี
8	น้ำพุร้อนหินดาด	ตลอดปี

1.2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	สะพานข้ามแม่น้ำแคว	ตลอดปี
2	อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์	ตลอดปี
3	อุทยานทหารสัมพันธมิตร	ตลอดปี
4	อนุสรณ์ดอนเจดีย์	ตลอดปี
5	พิพิธภัณฑสถานบ้านเก่า	ตลอดปี
6	ด่านเจดีย์สามองค์	ตลอดปี
7	พระแท่นดงรัง	ตลอดปี
8	เมืองบาดาล	ตลอดปี
9	สะพานมอญ	ตลอดปี

1.3) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต การละเล่น กิจกรรม เหตุการณ์ ต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	วิถีชีวิตชุมชนบ้านหนองขาว	ตลอดปี
2	กิจกรรมการท่องเที่ยว Visit Year Kanchanaburi 2007	
	- มหกรรมดนตรีไทย	มกราคม
	- ตามรอยเบื้องพระยุคลบาทเสด็จประพาสไทรโยค	กุมภาพันธ์
	- Jazz on the River	มีนาคม
	- งานสงกรานต์มอญ กระเหรี่ยง	เมษายน
	- งานรำลึกสมเด็จพระนเรศวรมหาราชย้อนรอยประวัติศาสตร์	พฤษภาคม
	- งานไอยราปาร์ตี้	มิถุนายน
	- กรรฎาเชิญมาสักการะและเรียนธรรมะที่เมืองกาญจน์	กรกฎาคม
	- เปิดโลกศรีสวัสดิ์	สิงหาคม
	- งานวันชาวเรือชาวแพ	กันยายน
	- เทศกาลเห็นโคนและอัญมณี	ตุลาคม
	- งานสะพานข้ามแม่น้ำแคว	พฤศจิกายน
	- งานสัมผัสอากาศเย็นเด่นในตำนานเหมืองแร่ที่ปิ๊ลิค	ธันวาคม
3	หมู่บ้านมอญ	ตลอดปี
4	หมู่บ้านกระเหรี่ยง	ตลอดปี

2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

จังหวัดกาญจนบุรีมีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในปี 2548 จำนวน 254 แห่ง มีจำนวนสถานประกอบการที่พักเพิ่มขึ้นจากปี 2547 ร้อยละ 11.40 โดยแบ่งเป็นที่พักในเขตอำเภอเมือง 116 แห่ง และนอกอำเภอเมือง 138 แห่ง มีจำนวนห้องพักทั้งหมดรวม 8,766 ห้อง (ตารางที่ 4) ทั้งนี้ แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีมีลักษณะกระจายตัว ที่พักประเภทต่างๆ จึงกระจายตัวตามแหล่งท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน ซึ่งแนวโน้มของการให้บริการที่พักในจังหวัดจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวและเกิดการพักค้างคืนได้ อย่างไรก็ตาม

ลักษณะของที่พักรในจังหวัดมีความหลากหลาย การสร้างมาตรฐานและคุณภาพในการบริการเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือนและภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัด

ตารางที่ 4 จำนวนที่พักและห้องพักรในจังหวัดกาญจนบุรี

จำนวน	จำนวนสถานที่พักรแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพักร (ห้อง)
ในเมือง	116	4,748
โรงแรม	28	2,204
เกสต์เฮาส์	34	643
อื่นๆ	54	1,901
นอกเมือง	138	4,018
โรงแรม	18	858
อื่นๆ	120	3,160
รวม	254	8,766

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3) กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีประกอบไปด้วยกลุ่มที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองหรือนักท่องเที่ยวอิสระ (F.I.T) และนักท่องเที่ยวที่ซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (package tour) ผ่านบริษัทนำเที่ยว ดังนั้น การกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมายหลักของการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวออกเป็นสองกลุ่มอย่างกว้างๆ ดังนี้

กลุ่มตลาดเป้าหมายหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวปัจจุบันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มคนทำงาน กลุ่มเยาวชน กลุ่มครอบครัว และกลุ่มประชุมสัมมนา

กลุ่มตลาดคาดหวัง เป็นกลุ่มต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มเหล่านี้มีกำลังซื้อค่อนข้างสูง ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้รวมของจังหวัด ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้สูง กลุ่มความสนใจพิเศษ กลุ่มนักธุรกิจ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งองค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน และนักวิชาการเพื่อศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยว โดยการใช้เทคนิค SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

จุดแข็ง

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 มีที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ โดยมีระยะทางเพียง 129 กิโลเมตร และสามารถใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก

1.2 มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่สามารถเดินทางมาถึงจังหวัดกาญจนบุรีได้สะดวก

1.3 สามารถสร้างเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวร่วมกับจังหวัดใกล้เคียงได้

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น อุทยานแห่งชาติเอราวัณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร

2.2 มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญตั้งแต่สมัยทวารวดี และประวัติศาสตร์โลก

2.3 มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมาตรฐาน โดยได้รับรางวัล เช่น แหล่งท่องเที่ยวดีเด่นประเภทธรรมชาติจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.4 มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแม่เหล็กและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.5 มีการจัดกิจกรรม (Popular Events) ให้มีความหลากหลายและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.6 แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 มีจำนวนที่สามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก

3.1.2 มีมาตรฐานและการบริการหลากหลายรูปแบบและระดับ

3.1.3 มีที่พักกระจายตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวทั่วจังหวัด

3.1.4 สามารถให้บริการและรองรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งในฤดูกาลการท่องเที่ยวและนอกฤดูกาล

3.1.5 มีสถานจัดประชุมสัมมนารองรับกลุ่มตลาด MICE

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

3.2.1 มีผู้ประกอบการนำเที่ยวในท้องถิ่น เช่น ธุรกิจรถเช่า ธุรกิจเรือแพ เป็นต้น

3.2.2 มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเป็นสมาคม ชมรมต่างๆ

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 มีการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

3.3.2 มีของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

3.3.3 มีการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกให้เหมาะสม

3.4 มีการดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.5 มีศูนย์/สำนักงานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่

3.6 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคมีความพร้อมในระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงระบบเชื่อมชลประทานที่สามารถเป็นแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 การท่องเที่ยวถูกจัดอยู่ในลำดับต้นๆ ของแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551 โดยถูกกำหนดในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี "มุ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เสริมสร้างการเรียนรู้ เสริมสร้างการเรียนรู้สู่ปัญญา พัฒนาการค้าต่างแดน"

4.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับแผนระดับประเทศ และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่างกลุ่มที่ 1 ที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 เป็นจังหวัดที่มีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญระดับโลก

5.2 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวได้

หลายกลุ่ม

5.3 มีการสร้างกิจกรรม/รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว

ได้ตลอดปี

5.4 มีการสร้างและพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยว/แหล่งท่องเที่ยวเพื่อขยาย

ตลาดนักท่องเที่ยว

5.5 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดโดยภาพรวม

5.6 สร้างและกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5.7 มีการจัดทำข้อมูลส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ทั้งการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือแนะนำการท่องเที่ยวและข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

จุดอ่อน

1. ลักษณะที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพบางเส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศเป็นภูเขา

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือวันหยุดต่อเนื่อง

2.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มีการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากมีความเสื่อมโทรม โดยได้รับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเสีย

2.3 ขาดแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่ได้มีการพัฒนาตามศักยภาพ เนื่องจากขาดการศึกษาแนวทางการพัฒนา และการอนุรักษ์ในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่ธรรมชาติและวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

2.5 มุ่งเน้นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวแม่เหล็กมากกว่าพื้นที่รอง

2.6 การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ได้บูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบหลายหน่วยงาน รวมถึงการประสานงานและสร้างเครือข่ายร่วมกัน

2.7 ขาดความยืดหยุ่นในการพัฒนา โดยเฉพาะพื้นที่ทางธรรมชาติที่อยู่ในเขตความดูแลของรัฐ อันเนื่องมาจากกฎระเบียบและข้อบังคับ

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 ขาดมาตรฐานการให้บริการในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการแพ

3.1.2 ในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่มีที่พักที่สามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.1.3 การเพิ่มราคาห้องพักในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.2 ธุรกิจน้ำเที่ยว

3.2.1 การกำหนดราคาการบริการสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.2.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 การตั้งราคาการบริการสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.3.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.3.3 ขาดการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของร้านค้าบางแห่งในแหล่งท่องเที่ยว

3.4 การดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ เช่น กิจกรรมการล่องแพ และปัญหาทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัด เนื่องมาจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวในจังหวัด

3.5 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.5.1 ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ห่างไกลจากเขื่อนและขาดระบบชลประทานในช่วงฤดูแล้ง

3.5.2 ป้ายข้อมูล/ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
บางแห่ง ไม่ใช้รูปแบบที่เป็นสากล ไม่เพียงพอและในตำแหน่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้อย่าง
ชัดเจน

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขาดการบูรณาการ
ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดยังไม่ได้รับการปฏิบัติ
อย่างต่อเนื่อง

5.2 ขาดเอกภาพในการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การ
ท่องเที่ยว

5.3 ขาดการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ซึ่งจังหวัดมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาได้

5.4 ภาครัฐและภาคเอกชนมีมุมมองและทิศทางในการพัฒนาการตลาด
และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน และขาดการประสานงาน รวมถึงความร่วมมือ
อย่างเป็นรูปธรรม

5.5 ขาดการศึกษาและวิจัยความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
กลุ่มเป้าหมาย

6. บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

6.1 บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบการ
จัดการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6.2 บุคลากรของรัฐบางหน่วยงานมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยว

6.3 ขาดการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการบริการ
ของพนักงานในสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการท่องเที่ยวของจังหวัด
ในระยะยาว

6.4 ขาดการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและ
การสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว

โอกาส (Opportunities)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและมีทรัพยากรป่าไม้ที่สมบูรณ์ โดยอยู่ในพื้นที่กลุ่มผืนป่าตะวันตก ซึ่งสามารถพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ตาม แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด และกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ ที่สอดคล้องตาม ลักษณะของพื้นที่ เช่นกิจกรรมปีนเขา ล่องแพ

1.2 โอกาสในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัด ใกล้เคียง ในและในกลุ่มภาคตะวันตกได้

1.3 สามารถสร้างเส้นทางท่องเที่ยวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านได้ (Border Tourism) ในอนาคต

1.4 สามารถพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่จัดการ เดินทางท่องเที่ยวเอง เนื่องจากมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจสูง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีทรัพยากรที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวได้

2.2 สามารถสร้างและพัฒนาให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.3 มีวัฒนธรรมชุมชนที่สามารถพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายแห่งถูกใช้เป็นแหล่งศึกษา และวิจัยด้านการท่องเที่ยว ทำให้เกิดแนวทางในการจัดการ การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของพื้นที่ และภาพรวมของจังหวัด

2.5 พื้นที่ที่มีศักยภาพและโอกาสพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและ แหล่งเรียนรู้ระดับโลกได้ เพราะมีพื้นที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 โอกาสในการพัฒนาที่พักประเภทค่ายพักแรม (Camp Site) สำหรับการ อบรมเยาวชน

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.2.1 การขยายพื้นที่บริการชลประทานในพื้นที่ห่างไกลเพิ่มมากขึ้น เพื่อบรรเทาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ที่ห่างไกลจากเขื่อนและในช่วงฤดูแล้ง

3.2.2 โอกาสในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างจังหวัดและภูมิภาค

3.2.3 การขยายโครงการถนนในชนบททำให้การคมนาคมและการท่องเที่ยวสะดวกมากขึ้น

3.2.4 การพัฒนาเส้นทางการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดน

3.2.5 การเปิดเส้นทางการค้าและเปิดจุดผ่อนปรนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 รัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดกาญจนบุรี

4.2 นโยบายของรัฐในการปฏิรูประบบราชการทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการท่องเที่ยวในจังหวัด

4.3 การท่องเที่ยวถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในลำดับต้นๆ ทำให้มีแนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 มีการจัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัด โดยมุ่งเน้นตลาดเก่าและตลาดใหม่

5.2 สามารถรองรับกลุ่มตลาดเป้าหมายได้หลากหลาย ทั้งเพื่อการท่องเที่ยวการประชุมสัมมนาเป็นต้น

5.3 มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาลโดยองค์กรที่เกี่ยวข้อง

5.4 ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่น วิกฤติภัยสึนามิส่งผลต่อการเปลี่ยนจุดหมายปลายทางท่องเที่ยว

5.5 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง เช่น เพชรบุรี ราชบุรี นครปฐม ส่งผลให้จังหวัดกาญจนบุรีได้รับความสนใจด้วย

5.6 จังหวัดตั้งอยู่ใกล้จังหวัดที่มีกำลังซื้อสูง ทำให้มีโอกาสทางการตลาดสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

6. องค์การที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

อุปสรรค (Threats)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ ส่งผลต่ออัตราการพักค้างคืนน้อย

1.2 ปัญหาจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว รอยร้าวของเขื่อนศรีนครินทร์ เป็นต้น ทำให้เกิดภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในทางลบ

1.3 ปัญหาความขัดแย้งของประเทศเพื่อนบ้านส่งผลต่อการท่องเที่ยวชายแดน

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 ข้อจำกัดในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่ง อันเนื่องมาจากข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่หรือการเข้าไปให้บริการ

2.2 การพัฒนาทรัพยากรที่ยังไม่มีความพร้อม โดยขาดการศึกษาหรือไม่มีตลาดที่แน่นอนมาส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 การพัฒนาโดยขาดการศึกษาและการวางแผนในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การเร่งสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอาจส่งผลกระทบต่อความกลมกลืนกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 โครงการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางต่างๆ ยังไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดเท่าที่ควร

4.2 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3 การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลและการเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ส่งผลต่อการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

4.4 การได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

5. การตลาดการท่องเที่ยว

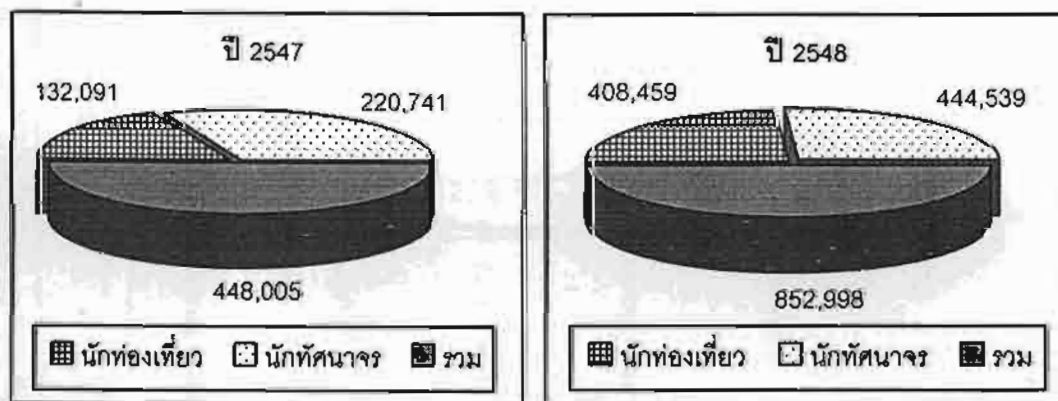
5.1 หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลางไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

5.2 ปัญหาสถานะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง

4.1.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้มาเยือนมากเป็นอันดับที่สี่ ในกลุ่ม 5 จังหวัดภาคตะวันตก โดยในปี 2548 มีผู้มาเยือนคนไทยถึง 852,998 คน แม้ว่าจังหวัดราชบุรีจะมีจำนวนผู้มาเยือนมากกว่าจังหวัดตาก แต่กลับมีสัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยว 1,008.63 ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่าจังหวัดตาก (1,949.28 ล้านบาท) อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบจำนวนกับผู้มาเยือนทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรในปี 2547 ที่ผ่านมากลับพบว่า จังหวัดราชบุรีมีจำนวนผู้มาเยือนทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรเพิ่มขึ้นมากกว่าหนึ่งเท่า คิดเป็นร้อยละ 141.76 ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานะทางเศรษฐกิจ และภัยธรรมชาติในภาคใต้ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวใกล้บ้าน

แผนภาพที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดราชบุรีระหว่างปี พ.ศ.2547 และปี พ.ศ. 2548

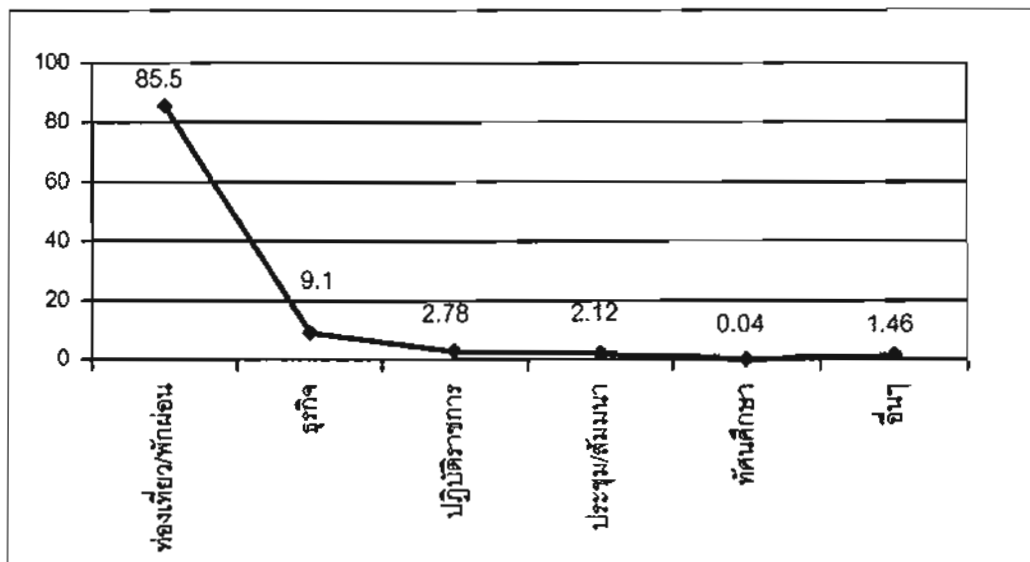
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มผู้มาเยือนจังหวัดราชบุรีระหว่างนักทัศนาจรที่เดินทางไปกลับ และนักท่องเที่ยวมีจำนวนและสัดส่วนใกล้เคียงกัน (แผนภาพที่ 10) โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 52.12 และร้อยละ 47.88 ตามลำดับ อัตราเฉลี่ยการพำนักรในจังหวัดราชบุรีเพียง 2.26 วัน แสดงให้เห็นถึงความต้องการเดินทางท่องเที่ยวของทั้งสองกลุ่มมีการใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย

ในจังหวัดราชบุรีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมอื่นๆ อาทิ ภัยธรรมชาติเหตุการณ์ดินامي ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

ผู้มาเยือนมีวัตถุประสงค์ในเดินทางมาจังหวัดราชบุรีเพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อน (ร้อยละ 84.50) เป็นส่วนใหญ่ ส่วนการเดินทางมาเพื่อการประกอบธุรกิจ การปฏิบัติราชการ การประชุมสัมมนา ทักษะศึกษาพบว่ามีจำนวนและสัดส่วนเพียงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (แผนภาพที่ 11) กลุ่มผู้มาเยือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง (ร้อยละ 27.48) ประกอบกิจการส่วนตัว (ร้อยละ 20.98) นักศึกษา (ร้อยละ 20.76) และข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 16.45) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มผู้มาเยือนพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวัยทำงานและเยาวชน โดยมีลักษณะของการเดินทางมาเป็นกลุ่มครอบครัว (ร้อยละ 43.70) กลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 28.82) เดินทางคนเดียว (ร้อยละ 16.22) และกลุ่มญาติ (ร้อยละ 11.26) การท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มครอบครัวที่ต้องการท่องเที่ยวและพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้ระยะเวลาในการเดินทางไม่มากนักและมีกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มครอบครัว

แผนภาพที่ 11 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดราชบุรี

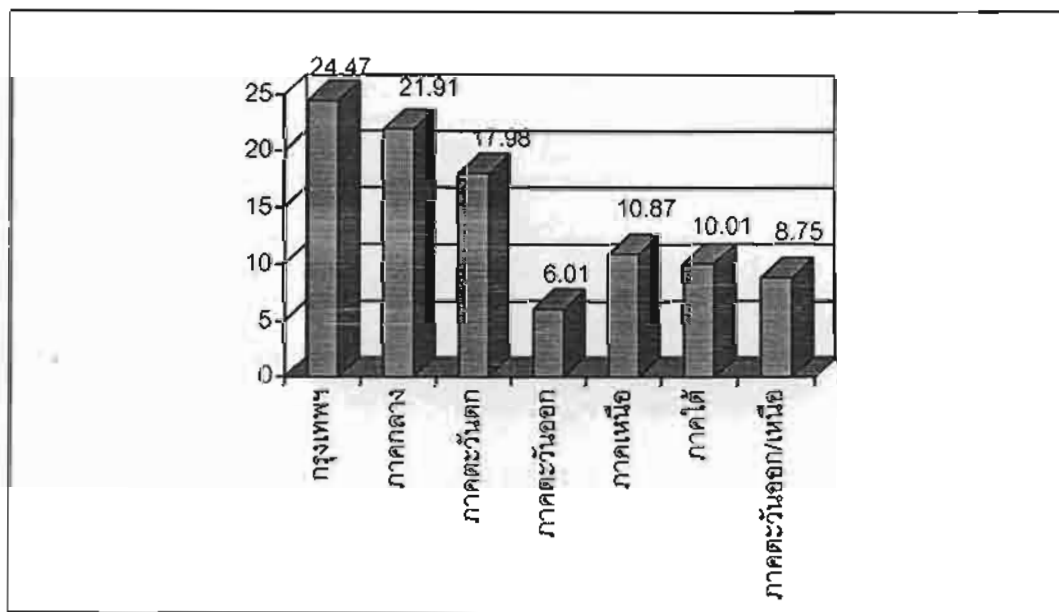

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งผู้มาเยือนส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 61.15) รองลงมาคือการใช้บริการของรถโดยสารประจำทาง (ร้อยละ 32.30) และโดยรถไฟ (ร้อยละ 6.55) ทั้งนี้เนื่องมาจากเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกและใช้ระยะเวลาในการเดินทางไม่มาก การใช้พาหนะส่วนตัวจึงได้รับความนิยมมากที่สุด

ผู้มาเยือนส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาใกล้เคียงจังหวัดราชบุรีได้แก่ กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 24.47) ภาคกลาง (ร้อยละ 21.91) และภาคตะวันตก (ร้อยละ 17.98) โดยผู้มาเยือนจากภูมิภาคอื่นๆ มีจำนวนและสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 11 (แผนภาพที่ 12) เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาพักเฉลี่ยของจังหวัดคือ 2.26 มีความสอดคล้องกับภูมิลำเนาของผู้มาเยือน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีถิ่นที่อยู่อาศัยในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคใกล้เคียง ทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวสามารถทำได้ค่อนข้างง่ายและสะดวก นอกจากนี้ ยังสามารถท่องเที่ยวได้หลายครั้งเพราะศักยภาพของที่ตั้ง เส้นทางคมนาคม และแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวกลุ่มหลักกลับมาเที่ยวซ้ำอีก โดยในปี 2548 ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรมีจำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี คือ 4.63 ครั้ง

แผนภาพที่ 12 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดราชบุรี จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรมีรูปแบบการจัดการท่องเที่ยว ด้วยการเดินทางท่องเที่ยวเองถึง ร้อยละ 97.72 และมีเพียงร้อยละ 2.28 ที่ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวมาเองทั้งนักทัศนาจรและนักท่องเที่ยวมีจำนวนและสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 51.49 และร้อยละ 48.51 ตามลำดับ) ระยะเวลาในการพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้คือ 2.27 วัน ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 996.77 ล้านบาท มากกว่าผู้ที่มาท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ซึ่งมีระยะเวลาพักเฉลี่ยเพียง 1 วัน ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัด 11.86 ล้านบาท

(ตารางที่ 5) แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นการท่องเที่ยวแบบอิสระ ในขณะที่การจัดรายการนำเที่ยวสำเร็จรูปโดยบริษัทนำเที่ยวใช้เส้นทางของจังหวัดเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ หรือเป็นเพียงจุดแวะพักก่อนเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวอื่นๆ ดังนั้น การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่จัดการท่องเที่ยวเองซึ่งเป็นกลุ่มตลาดหลัก โดยการจัดรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ตรงตามความต้องการ เพื่อสร้างรายได้และเพิ่มระยะเวลาในการพำนักให้นานขึ้น

ตารางที่ 5 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน

รูปแบบการจัดการ เดินทางท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวเอง		ผ่านบริษัทนำเที่ยว	
	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว
จำนวน (คน)	404,315	429,249	4,144	15,290
	(ร้อยละ 48.51)	(ร้อยละ 51.49)	(ร้อยละ 21.32)	(ร้อยละ 78.68)
	ร้อยละ 97.72		ร้อยละ 2.28	
ระยะเวลาพักเฉลี่ย/วัน	2.27		1.00	
รายได้ (ล้านบาท)	996.77		11.86	

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี

จากการรวบรวมข้อมูลสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมเยือนของจังหวัดราชบุรี โดยจัดแบ่งเป็นแต่ละประเภท ได้ดังนี้

1.1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	ถ้ำค้างคาวร้อยล้าน เขาช่องพราน	ตลอดปี
2	เขากระโจม	ตลอดปี
3	น้ำตกแก้งา	ตลอดปี

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
4	ธารน้ำร้อนบ่อคลึง	ตลอดปี
5	ถ้ำเขาบิน	ตลอดปี
6	ถ้ำจอมพล	ตลอดปี
7	สวนป่าสิริภักดิ์	ตลอดปี
8	โป่งยุบ	ตลอดปี

1.2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	คูบัวเมืองโบราณ	ตลอดปี
2	วัดมหาธาตุวรวิหาร	ตลอดปี
3	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดม่วง	ตลอดปี
4	พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน	ตลอดปี
5	วัดหนองหอย	ตลอดปี
6	อุทยานหุ่นขี้ผึ้ง	ตลอดปี
7	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี	ตลอดปี
8	โบสถ์คริสต์	ตลอดปี

1.3) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต การละเล่น กิจกรรม เหตุการณ์ต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	ตลาดน้ำดำเนินสะดวก	ตลอดปี
2	ศูนย์หัตถกรรมผ้าจก	ตลอดปี
3	ประเพณีกินข้าวห่อกระเหรียง อำเภอสวนผึ้ง	สิงหาคม
4	ตลาดน้ำคลองลัดพลี	ตลอดปี
5	แหล่งผลิตหัตถกรรมโอ่งมังกร	ตลอดปี
6	เทศกาลทุ่งนพาวน	มีนาคม-เมษายน

2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

จังหวัดราชบุรีมีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในปี 2548 จำนวน 60 แห่ง มีจำนวนสถานประกอบการที่พักเพิ่มขึ้นจากปี 2547 ถึงร้อยละ 328.57 (14 แห่ง) โดยแบ่งเป็นที่พักในเขตอำเภอเมือง 13 แห่ง และนอกอำเภอเมือง 47 แห่ง มีจำนวนห้องพักทั้งหมดรวม 1,764 ห้อง (ตารางที่ 6) เมื่อพิจารณาจำนวนห้องพักกับจำนวนและสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่มาพักในจังหวัดราชบุรีแล้วมีเพียงพอต่อการรองรับ แต่ยังขาดที่พักที่มีมาตรฐานหรือระดับสูง รวมถึง ยังไม่มีการลงทุนสร้างที่พักที่มีมาตรฐานเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและรองรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 6 จำนวนที่พักและห้องพักในจังหวัดราชบุรี

จำนวน	จำนวนสถานที่พักแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพัก (ห้อง)
ในเมือง	60	733
นอกเมือง	13	1,031
รวม	47	1,764

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3) กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีประกอบไปด้วยกลุ่มที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองหรือนักท่องเที่ยวอิสระ (F.I.T) และนักท่องเที่ยวที่ซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (Package tour) ผ่านบริษัทนำเที่ยว ดังนั้น การกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมายหลักของการวิจัยในครั้งนี้แบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวออกเป็นสองกลุ่มอย่างกว้างๆ ดังนี้

กลุ่มตลาดเป้าหมายหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวปัจจุบันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มคนทำงาน กลุ่มเยาวชน

กลุ่มตลาดคาดหวัง เป็นกลุ่มต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มคนทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน กลุ่มความสนใจพิเศษ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งองค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน และนักวิชาการเพื่อศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยว โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

จุดแข็ง

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 มีที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ โดยมีระยะห่างเพียง 100 กิโลเมตร และสามารถใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก

1.2 มีเส้นทางการคมนาคมขนส่งที่สามารถเดินทางมาถึงจังหวัดราชบุรีได้โดยสะดวก

1.3 สามารถสร้างเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวร่วมกับจังหวัดใกล้เคียงได้

1.4 สามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวหลักๆ ได้ง่าย

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว คือตลาดน้ำดำเนินสะดวก ค้างคาวร้อยล้านตัวที่เขาช่องพราน (Unseen in Thailand) วัดขนอน น้ํงใหญ่ ซึ่งสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.2 มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญตั้งแต่สมัยทวารวดี

2.3 แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 มีจำนวนที่สามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

3.1.2 สามารถให้บริการและรองรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งในฤดูกาลการท่องเที่ยวและนอกฤดูกาล

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

มีผู้ประกอบการนำเที่ยวในท้องถิ่น

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 มีของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและมีสินค้า
หัตถกรรมท้องถิ่น OTOP ที่มีคุณภาพระดับ 5 ดาว 17 ชนิด

3.3.2 มีการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกให้เหมาะสม

3.4 มีการดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.5 มีศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการดูแลรับผิดชอบในพื้นที่

3.6 มีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยว

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับแผนระดับประเทศ

4.2 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2548-2551 กำหนด
วิสัยทัศน์ด้าน “สร้างผลผลิตสู่สากล สร้างสภาพชุมชนเพื่อชีวิต โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิถีชุมชน

4.3 มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัด ปี 2550-2554

4.4 มีแผนการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมโดยเน้นการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ

4.5 เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเก่าและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ควบคู่กัน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 เป็นจังหวัดที่มีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง (Brand image) และเป็น
แม่เหล็กดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก

5.2 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองของกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวได้
หลายกลุ่ม

5.3 มีการสร้างกิจกรรม/รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้เกิด
การท่องเที่ยวได้ตลอดปี

5.4 สร้างและกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวคือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
การท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน และการท่องเที่ยวทางน้ำ

จุดอ่อน

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ลักษณะที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ทำให้ถูกมองว่าเป็นจังหวัดทางผ่าน

1.2 เส้นทางคมนาคมขนส่งไปยังแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือวันหยุดต่อเนื่อง

2.2 แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ไม่ได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุง

2.3 มีแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวน้อย

2.4 ขาดแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.5 การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ได้บูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบหลายหน่วยงาน รวมถึงการประสานงานและสร้างเครือข่ายร่วมกัน

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการในทิศทางเดียวกัน

3.1.2 มีที่พักที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวพักค้างคืนได้น้อย เช่น โรงแรมมาตรฐานระดับห้าดาว หรือที่พักลักษณะเฉพาะที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างไม่เพียงพอ

3.1.3 ประเภทของที่พักมีน้อยทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากขาดที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1.4 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่มีที่พักเพียงพอต่อการรองรับ

3.2 มีธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเพียง 3 แห่งในจังหวัดที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

3.3 ร้านอาหาร

3.3.1 มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

3.3.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.4 การดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

3.5 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.5.1 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่พอเพียง เช่น ห้องน้ำ ป้าย เป็นต้น

3.5.2 ป้ายข้อมูล/ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง ไม่เพียงพอและไม่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

3.5.3 ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวโดยตรงในพื้นที่ ทั้งนี้ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 1 ตั้งอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี

3.5.4 สถานที่บริการให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4.2 แผนงานยังไม่มี ความชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวิถีชุมชน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 ขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดไม่มีความต่อเนื่องและอย่างจริงจัง

5.2 ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวภาพรวม

5.3 การใช้รูปแบบของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจน้อย

5.4 ขาดการศึกษาและวิจัยความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย

5.5 การส่งเสริมจุดขายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังไม่มี ความชัดเจนทั้งแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม

6. บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

- 6.1 บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยว
- 6.2 จำนวนบุคลากรของรัฐบางหน่วยงานมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
- 6.3 ขาดการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการบริการให้แก่บุคลากร
- 6.4 การมีส่วนร่วมในระดับชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวยังมีน้อย

โอกาส (Opportunities)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

- 1.1 โอกาสในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงและในกลุ่มภาคตะวันตกได้
- 1.2 สามารถสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านได้ (Border Tourism) ในอนาคต
- 1.3 สามารถพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเอง เนื่องจากมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจสูง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

- 2.1 มีทรัพยากรที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ เช่น การปั่นหน้าผา ไร่องาน เป็นต้น
- 2.2 สามารถสร้างและพัฒนาให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ตลอดปี
- 2.3 มีวัฒนธรรมชุมชนที่สามารถพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 2.4 การสร้างโอกาสการท่องเที่ยวช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวด้วยการเพิ่มกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้รูปแบบการท่องเที่ยวมีความหลากหลาย
- 2.5 มีการศึกษาเพื่อจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมตามขีดความสามารถที่จะรองรับได้ (Green zoning)
- 2.6 พัฒนาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยสร้างภาพลักษณ์ของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3. มีโครงการสร้างมาตรฐานการบริการโดยเฉพาะการจัดทำป้ายข้อมูลและประชาสัมพันธ์ รวมถึงการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

4. แผนงานโครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 รัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

4.2 การท่องเที่ยวถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับต้นๆ ทำให้มีแนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

4.3 มีแผนงานจัดกิจกรรมทางการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

4.4 ความพยายามสร้างมาตรฐานและคุณภาพการท่องเที่ยว

4.5 โอกาสในการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวกับระบบเศรษฐกิจของจังหวัดระบบการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (วิชาจังหวัดราชบุรีของเรา) และการพัฒนาชุมชน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 มีการจัดทำเส้นทางทางการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักรานขึ้น เช่น โครงการเที่ยววันเดียว โครงการท่องเที่ยว 3 วัน 2 คืน เป็นต้น

5.2 มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล

5.3 ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่น วิกฤติภัยสึนามิส่งผลต่อการเปลี่ยนจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงกรุงเทพฯ และรู้สึกปลอดภัย

5.4 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง เช่น กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ส่งผลให้จังหวัดราชบุรีได้รับความสนใจในการใช้เป็นเส้นทางเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง

5.5 มีรูปแบบสินค้าทางการท่องเที่ยวแบบใหม่ได้แก่ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพที่กำลังได้รับความนิยม รวมถึงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ

5.6 จังหวัดตั้งอยู่ใกล้จังหวัดที่มีกำลังซื้อสูงคือกรุงเทพฯ ทำให้มีโอกาสทางการตลาดสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

6. องค์การที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยการพยายามสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์ในปี พ.ศ. 2550-2553

อุปสรรค (Threats)

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

- 1.1 ที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ ทำให้ถูกมองเป็นเส้นทางผ่าน
- 1.2 ปัญหาความขัดแย้งของประเทศเพื่อนบ้านส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว

ชายแดน

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว) ขัดจำกัดในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่ง อันเนื่องมาจากข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่หรือการเข้าไปให้บริการ

3. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

- 3.1 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- 3.2 การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลและการเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ส่งผลต่อการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด
- 3.3 การได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

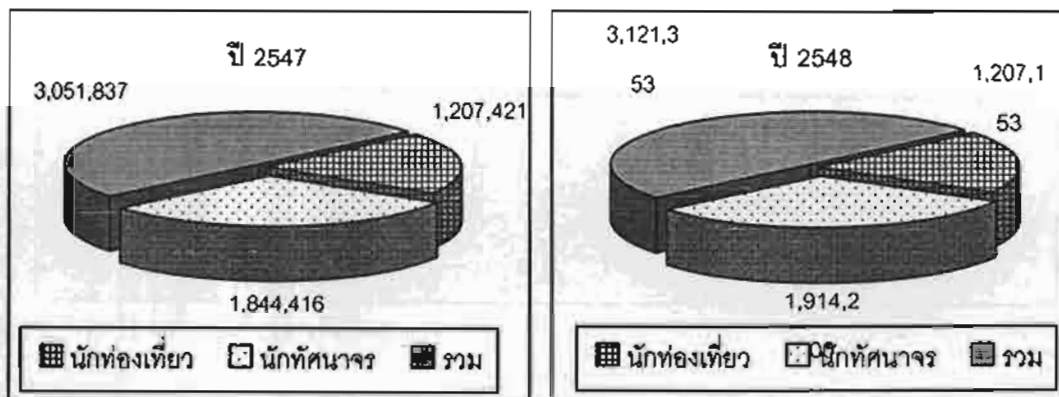
4. การตลาดการท่องเที่ยว

- 4.1 หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลางไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง
- 4.2 ปัญหาสถานะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลกระทบต่อความตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง

4.1.4 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2548 มีผู้มาเยือนชาวไทยถึง 3,121,353 คน สร้างรายได้หมุนเวียนด้านการท่องเที่ยวถึง 4,631.72 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนกับผู้มาเยือนทั้งนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในปี 2547 ที่ผ่านมากพบว่า มีจำนวนลดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.28 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจังหวัดเพชรบุรีเริ่มเป็นสถานที่ทางเลือกใหม่ของนักท่องเที่ยวมากขึ้น อันเนื่องมาจากสถานที่ตั้งอยู่ไม่ห่างจากกรุงเทพมหานครมากนัก

แผนภาพที่ 13 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีระหว่างปี พ.ศ.2547 และปี พ.ศ. 2548

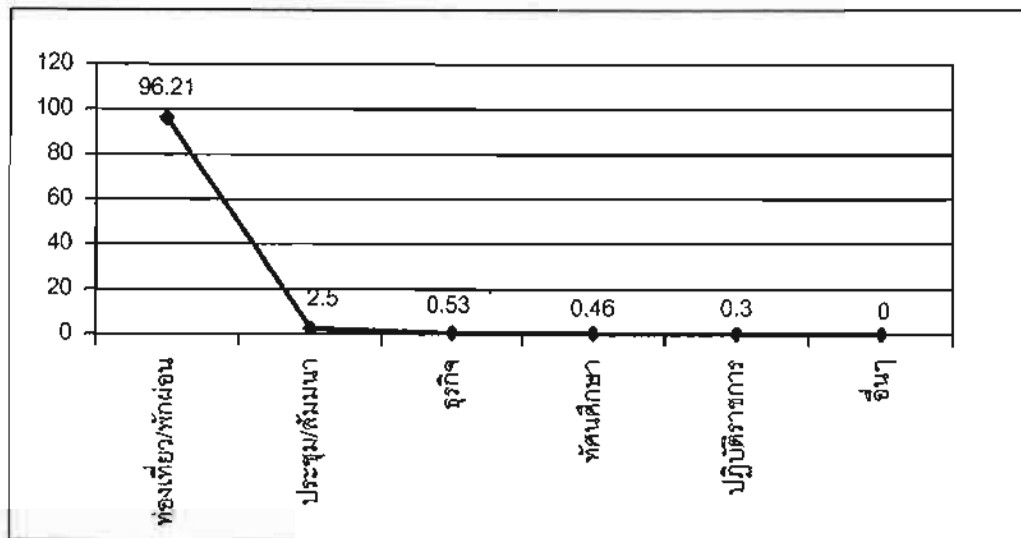
ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มผู้มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปกลับ (แผนภาพที่ 13) โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 61.32 มากกว่านักท่องเที่ยวที่พักค้างคืนในแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 38.67 แม้ว่าจังหวัดเพชรบุรีจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่า อัตราเฉลี่ยการพำนักในจังหวัดเพชรบุรีเพียง 1.62 วัน

การตัดสินใจเดินทางมาของผู้มาเยือนทั้งสองกลุ่มมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อน (ร้อยละ 96.21) ส่วนการเดินทางมาเพื่อการประกอบธุรกิจ การประชุมสัมมนา การปฏิบัติราชการ ทัศนศึกษาพบว่ามีจำนวนและสัดส่วนเพียงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (แผนภาพที่ 14) ผู้มาเยือนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการส่วนตัว (ร้อยละ 28.71) พนักงาน/ลูกจ้าง (ร้อยละ 25.88) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 17.16) ตามลำดับ โดยมีลักษณะของการเดินทางมาเป็นกลุ่มครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ดังนั้น พฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มเหล่านี้ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ซึ่งจังหวัดเพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้มาเยือนในวัยทำงาน และกลุ่มครอบครัว โดยเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากของกลุ่มเหล่านี้คือ การพักผ่อนตาม

ชายทะเล กิจกรรมทางทะเล การเดินป่า ตั้งแคมป์อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และเยี่ยมชมความงดงามของพระราชวังทั้งสามแห่ง

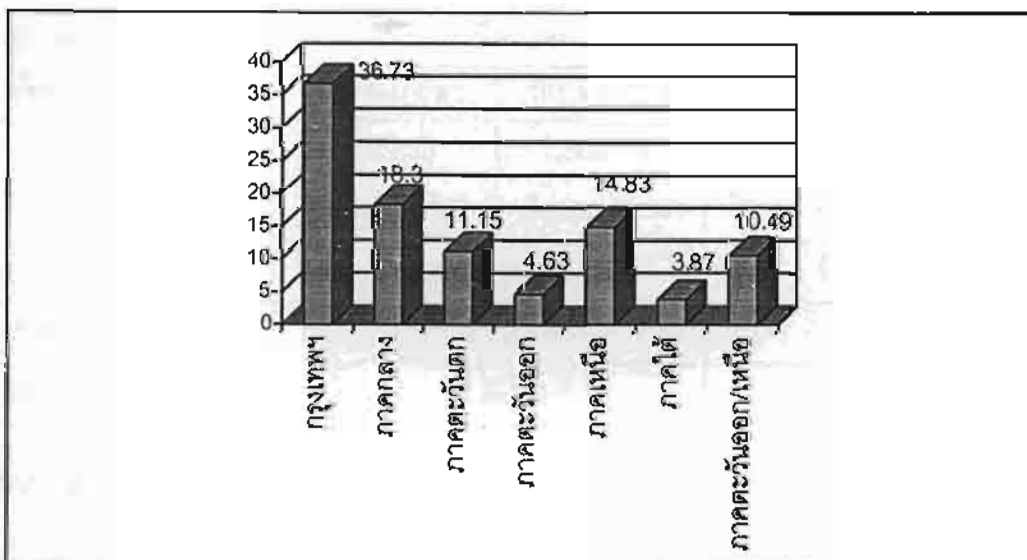
แผนภาพที่ 14 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดเพชรบุรี

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งผู้มาเยือนส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 75.20) รองลงมาคือการใช้บริการของรถโดยสารประจำทาง (ร้อยละ 17) และเดินทางโดยรถไฟ (ร้อยละ 7.78) ตามลำดับ

แผนภาพที่ 15 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มตลาดลูกค้าที่สำคัญส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและภาคกลาง โดยผู้มาเยือนจากภูมิภาคอื่นๆ แบ่งเป็นภาคเหนือ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคใต้ ตามลำดับ (แผนภาพที่ 15) เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาพักเฉลี่ยของจังหวัด คือ 1.62 มีความสอดคล้องกับภูมิลำเนาของผู้มาเยือน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีถิ่นที่อยู่อาศัยในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคใกล้เคียง ทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวสามารถทำได้ค่อนข้างง่ายและสะดวก นอกจากนี้ ยังสามารถท่องเที่ยวได้หลายครั้ง เพราะศักยภาพของที่ตั้งและมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำอีก โดยพบว่า ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนอาจรมีจำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีในปี 2548 คือ 3.45 ครั้ง

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนอาจรมินิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองถึงร้อยละ 79.39 และมีเพียงร้อยละ 20.61 เดินทางมาท่องเที่ยวโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเองพบว่า นักทัศนอาจรมีจำนวนและสัดส่วนมากกว่านักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 63.32 ในขณะที่มีนักท่องเที่ยวค้างคืนเพียงร้อยละ 36.68 ของการจัดการเดินทางท่องเที่ยวเอง ระยะเวลาในการพักเฉลี่ยของผู้มาเยือนกลุ่มนี้ คือ 1.72 วัน ก่อให้เกิดรายได้ถึง 3,738.45 ล้านบาท มากกว่าผู้ที่มาท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ซึ่งมีระยะเวลาพักเฉลี่ยเพียง 1.29 ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัด 839.27 ล้านบาท (ตารางที่ 7) ดังนั้นรูปแบบของการท่องเที่ยวของผู้มาเยือนจึงนิยมเดินทางท่องเที่ยวเองมากกว่าการเดินทางมาท่กับบริษัทนำเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อความต้องการรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยภาพรวมในจังหวัด

ตารางที่ 7 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน

รูปแบบการจัดการ เดินทางท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวเอง		ผ่านบริษัทนำเที่ยว	
	นักท่องเที่ยว	นักทัศนอาจร	นักท่องเที่ยว	นักทัศนอาจร
จำนวน (คน)	908,833	1,569,168	298,320	345,032
	(ร้อยละ 36.68)	(ร้อยละ 63.32)	(ร้อยละ 46.36)	(ร้อยละ 53.64)
	ร้อยละ 79.39		ร้อยละ 20.61	
ระยะเวลาพักเฉลี่ย/วัน	1.72		1.29	
รายได้ (ล้านบาท)	3,738.45		839.27	

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

จากการรวบรวมข้อมูลสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมเยือนของจังหวัดเพชรบุรี โดยจัดแบ่งเป็นแต่ละประเภท ได้ดังนี้

1.1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	หาดชะอำ	ตลอดทั้งปี
2	หาดเจ้าสำราญ	ตลอดทั้งปี
3	หาดปึกเตียน	ตลอดทั้งปี
4	อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	ตลอดทั้งปี
5	ถ้ำเขาลง	ตลอดทั้งปี
6	ป่าชายเลน	ตลอดทั้งปี

1.2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	อุทยานแห่งชาติพระนครศรี	ตลอดทั้งปี
2	พระรามราชินีเวศน์	ตลอดทั้งปี
3	พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน	ตลอดทั้งปี
4	วัดมหาธาตุวรนาวิหาร	ตลอดทั้งปี
5	วัดพลับพลาย	ตลอดทั้งปี
6	วัดเกาะแก้วสุทธาราม	ตลอดทั้งปี
7	วัดใหญ่สุวรรณาราม	ตลอดทั้งปี
8	วัดไผ่ล้อม	ตลอดทั้งปี
9	วัดกำแพงแลง	ตลอดทั้งปี
10	วัดพระพุทธไสยาสน์	ตลอดทั้งปี
11	วัดสระบัว	ตลอดทั้งปี
12	วัดมหาสมณาราม	ตลอดทั้งปี
13	วัดถ้ำเขาย้อย	ตลอดทั้งปี

1.3) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต
การเล่น กิจกรรม เหตุการณ์ต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	ปฏิทินการท่องเที่ยว เพชรบุรีปีท่องเที่ยว 2550 (Visit Phetchaburi Year 2007)	
	- เทศกาลสงกรานต์ นอนนับดาว เฝ้าดูหมอก ออกตุง	ม.ค. พ.ย.และธ.ค.
	- กิจกรรมชมการเคียวตาลแบบพื้นบ้าน	ม.ค.-พ.ค.
	- งานมัสการพระพุทธบาทลูกช้าง	ม.ค.-ก.พ.
	- งานพระนครคีรี-เมืองเพชร	กุมภาพันธ์
	- การแข่งขันวัวเทียมเกวียน	กุมภาพันธ์
	- มหกรรมกาบะชตรและของดีทำยาง	มีนาคม
	- คาราวานบุญสร้างกุศลเสริมบารมี ตามวิถีพุทธ	มี.ค.พ.ค.และก.ค.
	- งานล่องเรือ-แพ ลำน้ำเพชรบุรี	มี.ค.-มิ.ย.
	- เทศกาลกินปลาเผาเที่ยวแก่งกระจาน	มีนาคม
	- เทศกาลตุง ดุมีเสื้อ บ้านกร่าง	เมษายน
	- วันอนุรักษ์มรดกไทย	เมษายน
	- งานตามรอยประวัติศาสตร์อยุธยาที่มีชีวิต	เมษายน
	- วันมรดกชาวดำบลถ้ำรงค์	เมษายน
	- งานประเพณีไทยทรงดำ	เมษายน
	- งานประเพณีโคมไฟเนื่องในเทศกาลวันวิสาขบูชา	พฤษภาคม
	- งานตลาดนัดศิลปะเมืองเพชร	มิ.ย. ส.ค.และก.ย.
	- งานสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำเพชรบุรี	สิงหาคม
	- เทศกาลชมดอกกระเจียว เที่ยวเขาห่มแฝก	สิงหาคม
	- วันวิทยาศาสตร์ไทย	สิงหาคม
2	ชะอำ หัวหินกอล์ฟ เฟสติวัล	สิงหาคม
3	ประเพณีกินข้าวห่อ (อั้งมีทอง)	กันยายน
4	เทศกาลกินหอย ตุง ตกหมึก	ก.ย.-ต.ค.
5	วันพิพิธภัณฑ์ไทย	กันยายน

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
6	มหรหรรณภษตรปลอดภัยและเชาหลวงแพร์	กันยายน
7	งานบำเพ็ญภุศลเนื่องในวันพระจอมเกล้าฯ	ตุลาคม
8	งานแสงเทียนนับพัน เต้นระบำบนท้องทะเล ประเพณีลอยกระทงหาดเจ้าสำราญ	พฤศจิกายน
9	การแข่งขันจักรยานท่องเที่ยวเมืองเพชร	ธันวาคม
10	ย้อนวิถีไทย ร่วมในวันเกี่ยวข้าว	ธันวาคม
11	งานฤดูหนาวพระราชานิเวศน์มฤคทายวัน	ธันวาคม

2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

การจัดทำข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกของจังหวัดเพชรบุรีได้มุ่งเน้นพื้นที่เขตอำเภอชะอำ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยมีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 121 แห่ง มีจำนวนสถานประกอบการที่พักเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 23.47 มีจำนวนห้องพักทั้งหมดรวม 4,762 ห้อง ซึ่งแนวโน้มของการให้บริการที่พักในเขตอำเภอชะอำจะมีอัตราการเพิ่มมากขึ้น (ตารางที่ 8) เนื่องจากการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวและเกิดการพักค้างคืนได้ อย่างไรก็ตามลักษณะของที่พักในจังหวัดมีความหลากหลาย การสร้างมาตรฐานและคุณภาพในการบริการเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือนและภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัด

ตารางที่ 8 จำนวนที่พักและห้องพักในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

จำนวน	จำนวนสถานที่พักแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพัก (ห้อง)
อำเภอชะอำ	121	4,762
โรงแรมกลุ่ม 1	40	3,259
เกสต์เฮ้าส์	35	498
บังกะโล/รีสอร์ท	46	1,005
รวม	121	4,762

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3) กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีประกอบไปด้วยกลุ่มที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองหรือนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) และนักท่องเที่ยวที่ซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (package tour) ผ่านบริษัทนำเที่ยว ดังนั้น การกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมายหลักของการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวออกเป็นสองกลุ่มอย่างกว้างๆ ดังนี้

กลุ่มตลาดเป้าหมายหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวปัจจุบันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มคนทำงาน กลุ่มเยาวชน กลุ่มครอบครัว และกลุ่มประชุมสัมมนา

กลุ่มตลาดคาดหวัง เป็นกลุ่มต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มเหล่านี้มีกำลังซื้อค่อนข้างสูง ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้รวมของจังหวัด ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้สูง กลุ่มความสนใจพิเศษ กลุ่มนักธุรกิจ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งองค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน และนักวิชาการ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยว โดยการใช้เทคนิค SWOT Analysis ซึ่งผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

จุดแข็ง

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 มีที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ โดยมีระยะทางเพียง 130 กิโลเมตร และสามารถใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก

1.2 มีเส้นทางการคมนาคมขนส่งที่สามารถเดินทางมาถึงจังหวัดเพชรบุรีได้สะดวก

1.3 สามารถสร้างเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวร่วมกับจังหวัดใกล้เคียงได้

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น อุทยานแห่งชาติแก่ง

กระจาน (ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ครั้งที่ 6 ประจำปี 2549)

2.2 มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญตั้งแต่สมัยทวารวดี และมีพระราชวังถึง 3 แห่ง ได้แก่ พระนครคีรี พระรามราชนิเวศน์ และพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

2.3 มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมาตรฐานโดยได้รับรางวัล เช่น แหล่งท่องเที่ยวดีเด่นประเภทธรรมชาติจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.4 มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแม่เหล็กและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.5 มีการจัดกิจกรรม (Events) ให้มีความหลากหลายและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.6 แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม

2.7 แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูให้มีศักยภาพในการรองรับและดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 มีจำนวนที่สามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก

3.1.2 มีมาตรฐานและการบริการหลากหลายรูปแบบและระดับ

3.1.3 มีที่พักกระจายตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว

3.1.4 สามารถให้บริการและรองรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งในฤดูกาลการท่องเที่ยวและนอกฤดูกาล

3.1.5 มีสถานจัดประชุมสัมมนารองรับกลุ่มตลาด MICE

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

3.2.1 มีผู้ประกอบการนำเที่ยวในท้องถิ่น

3.2.2 มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเป็นสมาคม ชมรมต่างๆ เช่นชมรมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 มีการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

3.3.2 มีของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

3.3.3 มีการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกให้เหมาะสม

3.4 มีการดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.5 มีศูนย์/สำนักงานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 2 คู่มือรับผิดชอบในพื้นที่

3.6 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคมีความพร้อมในระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงระบบเชื่อมชลประทานที่สามารถเป็นแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น เขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนเพชร

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 การท่องเที่ยวถูกจัดอยู่ในลำดับต้นๆ ของแผนปฏิบัติการและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด “เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีชีวิต น่ายุ้ยและน่าเที่ยว เป็นศูนย์ประชุมสัมมนา นันทนาการหลากหลายรูปแบบ เป็นแหล่งผลิตผัก ผลไม้สด ปลอดภัยและอาหารอร่อย และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม และมีการจัดโครงการท่องเที่ยวเพชรบุรีสู่อายุ 50+ การจัดโครงการ Road Show เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

4.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับแผนระดับประเทศ โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ

4.3 มีแผนปรับปรุงและบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่ดี

4.4 มีการจัดฝึกอบรมบุคลากรทางการท่องเที่ยว เช่น ผู้นำท้องถิ่นด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อบรมบุคลากรผู้ให้บริการการท่องเที่ยวและจัดอบรมอาสาสมัครมัคคุเทศก์

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 เป็นจังหวัดที่มีภาพลักษณ์และชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวทางทะเล และได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว

5.2 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองของกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่ม และการสร้างกิจกรรม/รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวได้ตลอดปี

5.3 มีการสร้างและพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยว/แหล่งท่องเที่ยวเพื่อขยายตลาดนักท่องเที่ยว

5.4 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดโดยภาพรวม

5.5 สร้างและกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวของจังหวัด ด้วยการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

5.7 มีการจัดทำข้อมูลส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ทั้งการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือแนะนำการท่องเที่ยวและข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

5.8 มีพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางประเพณีและวัฒนธรรมให้ได้มาตรฐาน

จุดอ่อน

1. ลักษณะที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพบางเส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก และถูกมองว่าเป็นจังหวัดทางผ่าน

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือวันหยุดต่อเนื่อง

2.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มีการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากมีความเสื่อมโทรม ส่งผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

2.3 ขาดแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่ได้รับการพัฒนาด้านศักยภาพ เนื่องจากขาดการศึกษาแนวทางการพัฒนา และการอนุรักษ์ในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่ธรรมชาติและวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

2.5 มุ่งเน้นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวแม่เหล็กมากกว่าพื้นที่รอง

2.6 การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวแยกส่วน และขาดการกำหนดทิศทางการทำงานในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบหลายหน่วยงาน รวมถึงการประสานงานและสร้างเครือข่ายร่วมกัน

2.7 ขาดความยืดหยุ่นในการพัฒนา โดยเฉพาะพื้นที่ทางธรรมชาติที่อยู่ในเขตความดูแลของรัฐ อันเนื่องมาจากกฎระเบียบและข้อบังคับ

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 ขาดมาตรฐานการให้บริการในทิศทางเดียวกัน

3.1.2 ในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่มีที่พักที่สามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.1.3 การเพิ่มราคาห้องพักในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.1.4 ที่พักในเขตอำเภอเมืองมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงไม่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวพักในอำเภอเมืองได้นาน

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

3.2.1 การตั้งราคาค่าบริการสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.2.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.2.3 บริษัทนำเที่ยวสำหรับคนไทยมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 การตั้งราคาสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.3.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.3.3 ขาดการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของร้านค้าบางแห่งในแหล่งท่องเที่ยว

3.3.4 คุณภาพของของที่ระลึกและรูปลักษณ์ในการดึงดูดใจมีน้อย

3.4 การดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ เช่น กิจกรรมการล่องแก่ง กิจกรรมทางทะเล

3.5 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ป้ายข้อมูล/ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง ไม่ใช้รูปแบบที่เป็นสากล ไม่เพียงพอและในตำแหน่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดยังไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

5.2 ขาดเอกภาพในการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

5.3 ขาดการส่งเสริมและพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
ซึ่งจังหวัดมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาได้

5.4 ภาครัฐและภาคเอกชนมีมุมมองและทิศทางในการพัฒนาการตลาดและ
การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน และขาดการประสานงาน รวมถึงความร่วมมืออย่าง
เป็นรูปธรรม

5.5 ขาดการศึกษาและวิจัยความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
กลุ่มเป้าหมาย

6. บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

6.1 บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบ
การจัดการท่องเที่ยว

6.2 จำนวนบุคลากรของรัฐบางหน่วยงานมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยว

6.3 ขาดการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการบริการ
ของพนักงานในสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการท่องเที่ยวของจังหวัด
ในภาพรวม

6.4 ขาดการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและ
การสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว

โอกาส

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและมีทรัพยากรป่าไม้ที่สมบูรณ์
ซึ่งสามารถพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ
ที่สอดคล้องตามลักษณะของพื้นที่ เช่น กิจกรรมเดินป่า ล่องแก่ง ดูนก และศึกษาเส้นทางศึกษา
ธรรมชาติ

1.2 โอกาสในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัด
ใกล้เคียงในและในกลุ่มภาคตะวันตกได้

1.3 สามารถพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่จัดการ
เดินทางท่องเที่ยวเอง เนื่องจากมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจสูง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีทรัพยากรที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้

2.2 สามารถสร้างและพัฒนาให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.3 มีวิถีชีวิตชุมชนที่สามารถพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ เช่น วิถีชีวิตของชนกลุ่มน้อย วิถีชีวิตชาวประมง เป็นต้น

2.4 มีพื้นที่หลายแห่งถูกใช้เป็นแหล่งศึกษา วิจัยด้านการท่องเที่ยว ทำให้เกิดแนวทางในการจัดการ การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของพื้นที่และภาพรวมของจังหวัด

2.5 มีโครงการตามพระราชดำริที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินและเพื่อการศึกษาได้เป็นอย่างดี

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 โอกาสในการพัฒนาที่พักเพื่อสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ทุกกลุ่ม

3.1.2 ที่พักส่วนใหญ่มีห้องประชุมเพื่อรองรับตลาดผู้ประชุมสัมมนา

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.2.1 โอกาสในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างจังหวัดและภูมิภาค

3.2.2 การพัฒนาเส้นทางคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

3.2.3 การพัฒนาศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว เพื่อบริการนักท่องเที่ยว

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 รัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.2 นโยบายของรัฐในการปฏิรูประบบราชการทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการท่องเที่ยวในจังหวัด

4.3 การท่องเที่ยวถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในลำดับต้นๆ ทำให้มีแนวโน้มสูงในการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันในตลาดคนไทย โดยเฉพาะกลุ่ม ท่องเที่ยวและสัมมนา

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 มีการจัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัด

5.2 สามารถรองรับกลุ่มตลาดเป้าหมายได้หลากหลาย ทั้งเพื่อการท่องเที่ยว การประชุมสัมมนา เป็นต้น

5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล เนื่องจากมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

5.4 กลุ่มตลาดการประชุมสัมมนามีการขยายและเติบโตในพื้นที่จังหวัดนี้

5.5 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงช่วยให้จังหวัดเพชรบุรีถูกผนวกในเส้นทางการท่องเที่ยว

6. องค์การที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

อุปสรรค

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

ที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ ส่งผลต่ออัตราการพักค้างคืนน้อย

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 ข้อจำกัดในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่ง อันเนื่องมาจากข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่หรือการเข้าไปให้บริการ

2.2 การพัฒนาทรัพยากรที่ยังไม่มีความพร้อม โดยขาดการศึกษาหรือไม่มีตลาดที่แน่นอนมาส่งเสริมการท่องเที่ยว จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 การพัฒนาโดยขาดการศึกษาและการวางแผนในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค มีการเร่งสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอาจส่งผลกระทบต่อความกลมกลืนกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการบุกรุกพื้นที่ธรรมชาติของกลุ่มนายทุน

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.2 การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลและการเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ส่งผลต่อการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

4.3 การได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 ปัญหาสภาวะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง

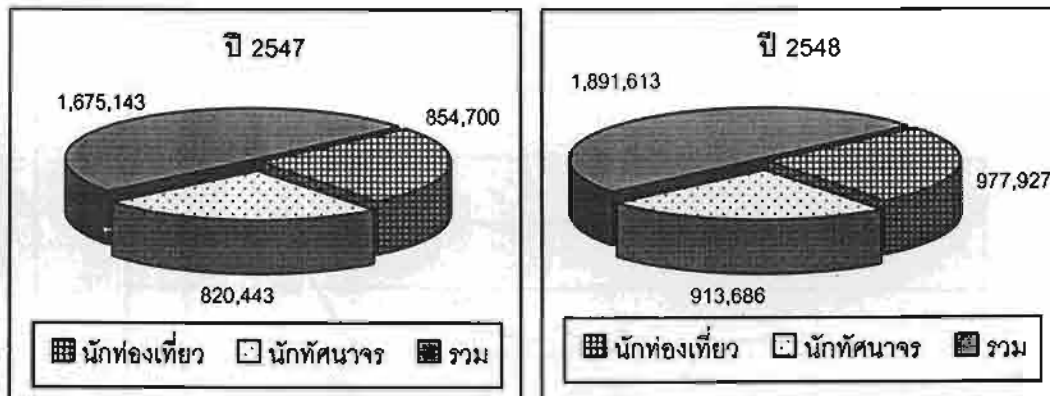
5.2 สภาวะการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยว

5.3 การแข่งขันการท่องเที่ยวมีสูงขึ้น

4.1.5 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2548 มีผู้มาเยือนที่เป็นคนไทยถึง 1,891,613 คน ทำให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวถึง 4,333.12 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบจำนวนกับผู้มาเยือนทั้งนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวใน ปี พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมามีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.92 แสดงให้เห็นถึงการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากสถานที่ตั้งอยู่ไม่ห่างจากกรุงเทพมหานคร และเป็นสถานที่พักผ่อนสำหรับครอบครัวในวันหยุด

แผนภาพที่ 16 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาเยือนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ระหว่างปี พ.ศ.2547 และ ปีพ.ศ. 2548

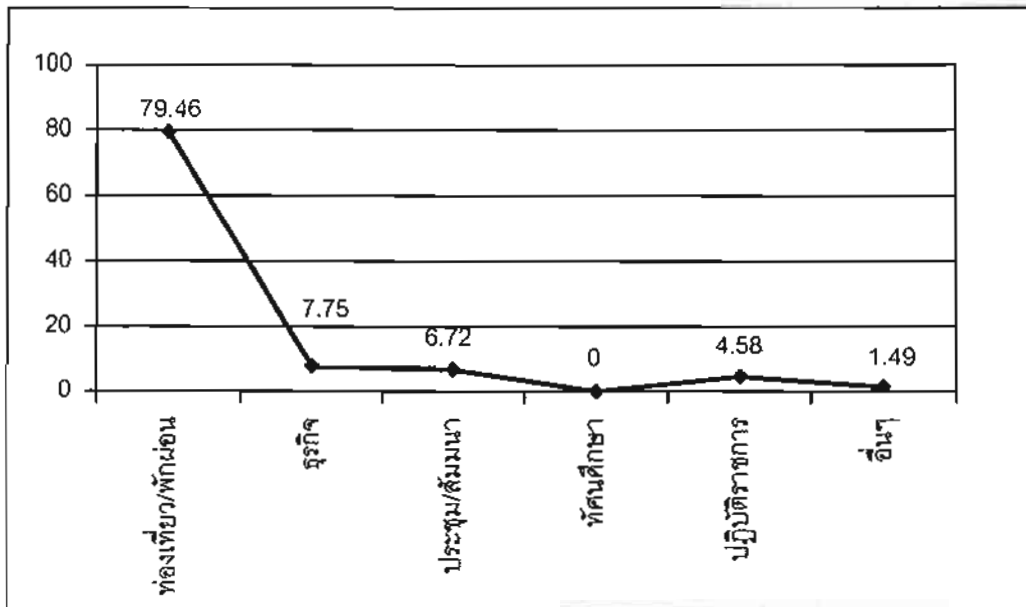

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กลุ่มผู้มาเยือนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่พักค้างคืน (แผนภาพที่ 16) โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 51.70 มากกว่านักทัศนาจรที่เดินทางไปกลับ คิดเป็นร้อยละ 8.30 แม้ว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่า อัตราเฉลี่ยการพำนักรวมในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เพียง 1.87 วัน

วัตถุประสงค์สำคัญของการตัดสินใจเดินทางมาของผู้มาเยือนทั้งสองกลุ่มคือ เพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อน (ร้อยละ 79.46) ส่วนการเดินทางมาเพื่อการประกอบธุรกิจ การประชุมสัมมนา การปฏิบัติราชการ ทัศนศึกษาพบว่ามีจำนวนและสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ผู้มาเยือนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้ พนักงาน/ลูกจ้าง (ร้อยละ 29.17) ประกอบกิจการส่วนตัว (ร้อยละ 24.28) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 18.37) และส่วนอื่นๆมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (แผนภาพที่ 17) โดยมีลักษณะของการเดินทางมาเป็นกลุ่มครอบครัวและกลุ่มเพื่อน ดังนั้น พฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มเหล่านี้ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน ซึ่งจังหวัดประกอบ กิจกรรมส่วนตัว (ร้อยละ 28.71) มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้มาเยือนในวัยทำงาน และกลุ่มครอบครัว โดยเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากของกลุ่มเหล่านี้คือ การพักผ่อนตามชายทะเล และกิจกรรมทางทะเล

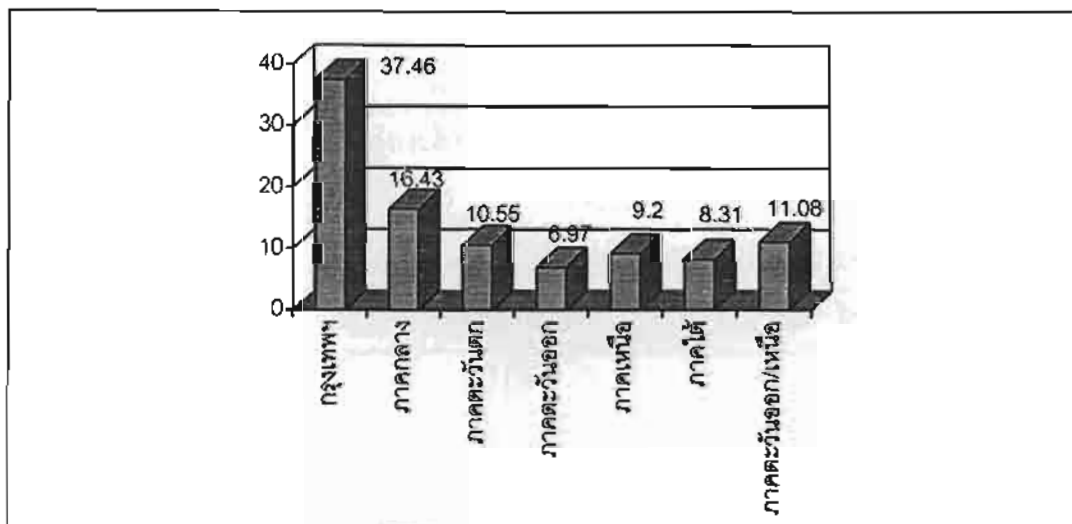
แผนภาพที่ 17 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสามารถประจวบคีรีขันธ์ทำได้หลายวิธี ซึ่งผู้มาเยือนส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 55.61) รองลงมาคือการใช้บริการของรถโดยสารประจำทาง (ร้อยละ 34.04) เดินทางโดยรถไฟ (ร้อยละ 10.31) และเดินทางโดยเครื่องบิน (ร้อยละ 0.02) ตามลำดับ

แผนภาพที่ 18 จำนวนผู้มาเยือนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาและเดินทางมาจาก กรุงเทพมหานครและภาคกลาง ส่วนผู้มาเยือนจากภูมิภาคอื่นๆ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกตามลำดับ (แผนภาพที่ 18) เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาพักเฉลี่ยของจังหวัดคือ 1.87 มีความสอดคล้องกับ ภูมิลำเนาของผู้มาเยือน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีถิ่นที่อยู่อาศัยในภูมิภาคเดียวกันและภูมิภาคใกล้เคียง ทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวสามารถทำได้ค่อนข้างง่ายและสะดวก นอกจากนี้ ยังสามารถท่องเที่ยวได้หลายครั้งเพราะศักยภาพของที่ตั้งและมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวซ้ำอีก โดยพบว่า ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรมีจำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในปี 2548 คือ 5.13 ครั้ง

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองถึงร้อยละ 84.44 และมีเพียงร้อยละ 15.56 ที่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเองพบว่า จำนวนและสัดส่วน นักทัศนาจร (ร้อยละ 51.62) ใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยว (48.38) ระยะเวลาในการพักเฉลี่ยของผู้มาเยือนกลุ่มนี้ คือ 2.09 วัน ก่อให้เกิดรายได้ถึง 3,892.41 ล้านบาท มากกว่าผู้ที่มาท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยว ซึ่งมีระยะเวลาพักเฉลี่ยเพียง 1.01 ก่อให้เกิดรายได้แก่จังหวัด 440.71 ล้านบาท (ตารางที่ 9) ดังนั้น การเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้รับความนิยมจากผู้มาเยือน โดยการจัดการการท่องเที่ยวเอง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเพื่อตอบสนองถึงความต้องการรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 9 รูปแบบการจัดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้มาเยือน

รูปแบบการจัดการ เดินทางท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวเอง		ผ่านบริษัทนำเที่ยว	
	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร
จำนวน (คน)	772,834	824,511	205,093	89,175
	(ร้อยละ 48.38)	(ร้อยละ 51.62)	(ร้อยละ 69.69)	(ร้อยละ 30.31)
	ร้อยละ 84.44		ร้อยละ 15.56	
ระยะเวลาพักเฉลี่ย/วัน	2.09		1.01	
รายได้ (ล้านบาท)	3,892.41		440.71	

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จากการรวบรวมข้อมูลสามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมเยือนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยจัดแบ่งเป็นแต่ละประเภท ได้ดังนี้

1.1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	ชายหาดหัวหิน	ตลอดทั้งปี
2	น้ำตกป่าละอู	ตลอดทั้งปี
3	อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	ตลอดทั้งปี
4	เขานินเหล็กไฟ	ตลอดทั้งปี
5	อ่าวมะนาว	ตลอดทั้งปี
6	เขาช่องกระจก	ตลอดทั้งปี
7	อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ	ตลอดทั้งปี
8	เกาะทะลุ เกาะสังข์ เกาะสิงห์	ตลอดทั้งปี
9	สวนสนประดิพัทธ์	ตลอดทั้งปี
10	อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง	ตลอดทั้งปี
11	หาดบ้านกรูด	ตลอดทั้งปี
12	อ่าวแม่รำพึง	ตลอดทั้งปี
13	อุทยานแห่งชาติทางทะเลหาดวนกร	ตลอดทั้งปี

1.2) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่

สำคัญต่างๆ

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	สถานีรถไฟหัวหิน	ตลอดทั้งปี
2	ถ้ำพระยานคร	
3	วัดห้วยมงคล	ตลอดทั้งปี
4	พระพุทธรูปกิตติสิริชัย, กรมหลวงชุมพร, พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ	ตลอดทั้งปี

ลำดับ	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
5	วัดเขาตะเกียบ	ตลอดทั้งปี
6	ค่ายธนะรัชต์	ตลอดทั้งปี
7	ด่านสิงขร	ตลอดทั้งปี

1.3) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต การละเล่น กิจกรรม เหตุการณ์ ต่างๆ

สินค้า	แหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาลท่องเที่ยว
1	เทศกาลแจ้ห่มหัวหิน	มิถุนายน
2	งานแข่งโปโลช้างชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	กันยายน
3	ขบวนแห่รถยนต์โบราณหัวหิน	ธันวาคม
4	งานแข่งเรือใบหัวหินรีกัตตา	กรกฎาคม-สิงหาคม
5	หัวหิน กอล์ฟ เฟสติวัล	กุมภาพันธ์
6	ตุนกและศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	ตลอดทั้งปี
7	พายเรือคายัคคลองคลองเขาแดงในอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	ตลอดทั้งปี

2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขตอำเภอหัวหิน มีที่พักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 141 แห่ง มีจำนวนสถานประกอบการที่พักเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 ถึงร้อยละ 36.89 มีจำนวนห้องพักทั้งหมดรวม 4,432 ห้อง (ตารางที่ 10) ซึ่งแนวโน้มของการให้บริการที่พักในเขตอำเภอหัวหินจะมีอัตราการเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวและเกิดการพักค้างคืนได้ อย่างไรก็ตาม ลักษณะของที่พักในจังหวัดมีความหลากหลาย การสร้างมาตรฐานและคุณภาพในการบริการเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือนและภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัด

ตารางที่ 10 จำนวนที่พักและห้องพักในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จำนวน	จำนวนสถานที่พักแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพัก (ห้อง)
อำเภอหัวหิน	141	4,434
รวม	141	4,434

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3) กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีประกอบไปด้วยกลุ่มที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองหรือนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) และนักท่องเที่ยวที่ซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (Package Tour) ผ่านบริษัทนำเที่ยว ดังนั้น การกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมายหลักของการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวออกเป็นสองกลุ่มอย่างกว้างๆ ดังนี้

กลุ่มตลาดเป้าหมายหลัก ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวปัจจุบันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วย กลุ่มคนทำงาน กลุ่มเยาวชน กลุ่มครอบครัว และกลุ่มประชุมสัมมนา

กลุ่มตลาดคาดหวัง เป็นกลุ่มต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มเหล่านี้มีกำลังซื้อค่อนข้างสูง ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้รวมของจังหวัด ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้สูง กลุ่มความสนใจพิเศษ กลุ่มนักธุรกิจ

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งองค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน และนักวิชาการ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคทางการท่องเที่ยว โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

จุดแข็ง

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 มีที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ และสามารถใช้เวลาในการเดินทางไม่มาก

1.2 มีเส้นทางการคมนาคมขนส่งที่สามารถเดินทางมาถึงจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ได้สะดวก

1.3 สามารถสร้างเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกันได้ เช่น อำเภอหัวหิน อำเภอบางสะพานน้อย

1.4 เป็นที่ประทับพักผ่อนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมาพักผ่อนกันมากขึ้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว

2.2 มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมาตรฐาน

2.4 มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแม่เหล็กและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.5 มีการจัดกิจกรรม (Popular Events) ให้มีความหลากหลายและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.6 แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 มีจำนวนที่สามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก

3.1.2 มีมาตรฐานและการบริการหลากหลายรูปแบบและระดับ

3.1.3 มีที่พักกระจายตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวทั่วจังหวัด

3.1.4 สามารถให้บริการและรองรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งในฤดูกาลการท่องเที่ยวและนอกฤดูกาล

3.1.5 มีสถานที่จัดประชุมสัมมนารองรับกลุ่มตลาด MICE และกลุ่มท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและสปา

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

3.2.1 มีผู้ประกอบการนำเที่ยวในท้องถิ่น เช่น ธุรกิจรถเช่า เป็นต้น

3.2.2 มีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเพื่อสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเป็นสมาคม ชมรมต่างๆ เช่น ชมรมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 มีการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว

3.3.2 มีของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

3.3.3 มีการพัฒนารูปแบบของที่ระลึกให้เหมาะสม

3.4 มีการดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.5 มีศูนย์/สำนักงานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 2 ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่

3.6 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคมีความพร้อมในระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว โดยมีวิสัยทัศน์ดังนี้ "เป็นเมืองหลวงการผลิตและการแปรรูปสัตว์ปศุสัตว์ส่งออก เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเหล็กที่ได้มาตรฐาน เพื่อตอบสนองตลาดภายในประเทศ และเป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับครอบครัวและสุขภาพ"

4.2 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกับแผนระดับประเทศ และวิ

4.3 มีกำหนดในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขยายขนาดสะอาด น่าอยู่ น่าเที่ยว อากาศดี อาหารที่พิก ราคาไม่แพง

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 เป็นจังหวัดที่มีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญระดับโลก

5.2 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวได้หลากหลายกลุ่ม

5.3 มีการสร้างกิจกรรม/รูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวได้ตลอดปี

5.4 มีการสร้างและพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยว/แหล่งท่องเที่ยวเพื่อขยายตลาดนักท่องเที่ยว

5.5 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดโดยภาพรวม

5.6 สร้างและกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ทะเล) วัฒนธรรม และเพื่อการศึกษา

5.7 มีการจัดทำข้อมูลส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ทั้งการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หนังสือแนะนำการท่องเที่ยวและข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

5.8 ภาพลักษณ์ของกลุ่มตลาดการท่องเที่ยวคือนักท่องเที่ยวกลุ่มมีรายได้สูง

จุดอ่อน

1. ลักษณะที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

1.1 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เนื่องจากสภาพทางภูมิประเทศ

1.2 ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดที่มีรูปร่างยาว ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางนาน โดยเฉพาะเขตอำเภอเมืองจนถึงอำเภอบางสะพานน้อย

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่สามารถรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ โดยเฉพาะการเดินทางท่องเที่ยวช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวหรือวันหยุดต่อเนื่อง

2.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มีการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากมีความเสื่อมโทรม มีผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

2.3 แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีการเพิ่มราคาสินค้า เพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว

2.4 ในเขตอำเภอหัวหินไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่จะจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวได้มากนักทำให้ต้องอาศัยจังหวัดข้างเคียงในการจัดโปรแกรมนำเที่ยว โดยเฉพาะรายการท่องเที่ยวที่มากกว่าหนึ่งวัน

2.5 ขาดแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2.6 ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ เนื่องจากขาดการศึกษาแนวทางการพัฒนา และการอนุรักษ์ในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่ธรรมชาติและวัฒนธรรม

2.7 มุ่งเน้นพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ หรือแหล่งท่องเที่ยวแม่เหล็กมากกว่าพื้นที่รอง

2.8 การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ได้บูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบหลายหน่วยงาน รวมถึงการประสานงานและสร้างเครือข่ายร่วมกัน

2.9 ขาดความยืดหยุ่นในการพัฒนา โดยเฉพาะพื้นที่ทางธรรมชาติที่อยู่ในเขตความดูแลของรัฐ อันเนื่องมาจากกฎระเบียบและข้อบังคับ

2.10 ขาดการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลและกิจกรรมทางทะเล

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 ที่พัก

3.1.1 ขาดมาตรฐานการให้บริการในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการเกสต์เฮาส์และที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มตลาดระดับล่าง

3.1.2 การเพิ่มราคาห้องพักในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.2 ธุรกิจนำเที่ยว

3.2.1 การตั้งราคาการบริการสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.2.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.3 ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3.1 การตั้งราคาการบริการสูงเกินความเป็นจริงในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

3.3.2 ขาดมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการ

3.4 การดูแลและมาตรการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ เช่น กิจกรรมทางทะเล

3.5 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.5.1 ปัญหาการขาดแคลนเรื่องที่พักจอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวเนื่องจากมีบริษัทรถเช่าและรถบริการ(แท็กซี่) จั๊บบองที่จอดรถเป็นจำนวนมาก

3.5.2 ป้ายข้อมูล/ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่ใช่รูปแบบที่เป็นสากล ไม่เพียงพอและในตำแหน่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

5.2 ขาดเอกภาพในการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

5.3 ขาดการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ซึ่งจังหวัดมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการพัฒนาได้

5.4 ภาครัฐและภาคเอกชนมีมุมมองและทิศทางในการพัฒนาการตลาดและ
การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน และขาดการประสานงาน รวมถึงความร่วมมืออย่าง
เป็นรูปธรรม

5.5 ขาดการศึกษาและวิจัยความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
กลุ่มเป้าหมาย

6. บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

6.1 บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบการ
จัดการท่องเที่ยว

6.2 บุคลากรของรัฐบางหน่วยงานมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยว

6.3 ขาดการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการบริการ
ของพนักงานในสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการท่องเที่ยวของจังหวัด
ในระยะยาว

6.4 ขาดการมีส่วนร่วมในระดับชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการ
สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว

โอกาส

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งภูเขา ทะเล และน้ำตก

1.2 โอกาสในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัด
ใกล้เคียงในและในกลุ่มภาคตะวันตกได้

1.3 สามารถพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่จัดการ
เดินทางท่องเที่ยวเอง เนื่องจากมีทรัพยากรที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจสูง

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 มีทรัพยากรที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจ
นักท่องเที่ยวได้

2.2 สามารถสร้างและพัฒนาให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ตลอดปี

2.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายแห่งถูกใช้เป็นแหล่งศึกษา วิจัยด้านการท่องเที่ยว ทำให้เกิดแนวทางในการจัดการ การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของพื้นที่และภาพรวมของจังหวัด

2.4 พื้นที่มีศักยภาพและโอกาสพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 โอกาสในการพัฒนาที่พักประเภทเพื่อสุขภาพสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้มีรายได้สูง

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

3.2.1 โอกาสในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างจังหวัดและภูมิภาค

3.2.3 การขยายโครงการถนนในชนบททำให้การคมนาคมและการท่องเที่ยวสะดวกมากขึ้น

3.2.4 การพัฒนาเส้นทางคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตก

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 รัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

4.2 นโยบายของรัฐในการปฏิรูประบบราชการทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการท่องเที่ยวในจังหวัด

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 มีการจัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดโดยมุ่งเน้นตลาดเป้าหมาย

5.2 สามารถรองรับกลุ่มตลาดเป้าหมายได้หลากหลาย ทั้งเพื่อการท่องเที่ยว การประชุมสัมมนา เพื่อสุขภาพ เป็นต้น

5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล

5.4 การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง เช่น เพชรบุรี ราชบุรีส่งผลให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้รับความสนใจด้วย

5.5 เป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมทางด้านการท่องเที่ยว ทำให้โอกาสทางการตลาดสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยศักยภาพของพื้นที่

6. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

อุปสรรค

1. ที่ตั้ง/ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพฯ ส่งผลต่ออัตราการพักค้างคืนน้อย

1.2 ปัญหาจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว)

2.1 ข้อจำกัดในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่ง อันเนื่องมาจากข้อขัดแย้งเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่หรือการเข้าไปให้บริการ

2.2 การพัฒนาทรัพยากรที่ยังไม่มีความพร้อม โดยขาดการศึกษาหรือไม่มีตลาดที่แน่นอนมาส่งเสริมการท่องเที่ยว จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.3 ราคาค่าเข้าชมอุทยานแห่งชาติมีราคาเพิ่มสูงขึ้นทำให้ส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจ

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3.1 การพัฒนาโดยขาดการศึกษาและการวางแผนในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อระบบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การเร่งสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยวอาจส่งผลกระทบต่อความกลมกลืนกับสภาพทางสิ่งแวดล้อม

4. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4.1 โครงการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางต่างๆ ยังไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดเท่าที่ควร

4.2 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3 การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลและการเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ส่งผลต่อการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

4.4 การได้รับงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

5. การตลาดการท่องเที่ยว

5.1 หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลางไม่ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

5.2 ปัญหาสภาวะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ลดลง

5.3 การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเป็นภาพรวม

4.2 การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก

ผู้วิจัยและคณะได้แสดงผลการศึกษาโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมตามประเภทของนักท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) และนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) ซึ่งประกอบด้วยรายการนำเที่ยว/เส้นทางการท่องเที่ยวแบบผสม รายการนำเที่ยวทาง/เส้นทางการท่องเที่ยวธรรมชาติ และรายการนำเที่ยว/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมทั้งสิ้น 27 รายการ และ 27 เส้นทาง ผลการศึกษาดังนี้

4.2.1 การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist)

ผลจากการวิจัยพบว่า

1) แนวโน้มและรูปแบบการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) ส่วนใหญ่มีรูปแบบของการจัดรายการนำเที่ยวเปลี่ยนไป จากเดิมที่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวโดยซื้อโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) เป็นหลัก แต่ปัจจุบันมีรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะของการท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวเป็นผู้กำหนดจุดหมายแล้วให้บริษัทนำเที่ยวเป็นผู้คิดค่าตอบ หรือการท่องเที่ยวที่ให้อิสระแก่นักท่องเที่ยวในการกำหนดจุดหมายปลายทาง ส่วนบริษัทนำเที่ยวจะเป็นผู้จัดทำเป็นรายการนำเที่ยว (Tailor-made Tour) หรือการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive Tour) และ FITs เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสามารถยืดหยุ่นรายการนำเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแนวโน้มของการท่องเที่ยวประเภทหลังนี้เป็นที่นิยมมากขึ้น

นอกจากนี้บริษัทนำเที่ยวในปัจจุบันมีกลไกทางการตลาดที่ในการขายโปรแกรมการท่องเที่ยว ทั้งการขายโปรแกรมให้กับนักท่องเที่ยวและจัดนำเที่ยวเอง และการสร้างเครือข่ายภาคีร่วมกับบริษัทนำเที่ยวและภาคธุรกิจอื่นๆ ที่เรียกว่า Consortium

2) พฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีขนาด จำนวนและสัดส่วนเป็นกลุ่มเล็กลง ดังจะเห็นได้จากการจัดนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวขนาดกลุ่มตั้งแต่ 8 -10 คน ขึ้นไป หรือขึ้นอยู่กับขนาดและที่นั่งของรถตู้ ความนิยมในช่วงเวลาของการเดินทางท่องเที่ยวจัดอยู่ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดต่อเนื่อง

ความต้องการในการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวหรือจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวไม่ได้จำกัดอยู่ที่ความสวยงามหรือความน่าสนใจแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถได้กระทำในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ การเล่นน้ำ ดำน้ำ ตูนก เดินชมธรรมชาติ และกิจกรรมที่บริษัทเป็นผู้จัดการหรือการทำกิจกรรมสันทนาการเป็นสิ่งที่บริษัทนำเที่ยวดำเนินถึงการจัดทำรายการนำเที่ยว เป็นสำคัญ ซึ่งกิจกรรมทั้งสองประเภทนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ตื่นเต้น และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว เนื่องจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทยชอบความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกที่ระบุถึงมูลเหตุที่เดินทางมาท่องเที่ยวคือ เพื่อการพักผ่อนและความเพลิดเพลินเป็นอันดับแรก

การให้บริการเป็นอีกปัจจัยที่จะสามารถตอบสนองพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทยได้เป็นอย่างดี เพราะการแข่งขันในธุรกิจนำเที่ยวต้องเน้นการให้บริการที่สร้างความประทับใจ ทั้งนี้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างบริการที่ประทับใจคือมัคคุเทศก์ เพราะในการจัดนำเที่ยวตามรายการนำเที่ยวสำเร็จรูป มัคคุเทศก์จะเป็นผู้อำนวยความสะดวกตั้งแต่เริ่มเดินทางจนถึงสิ้นสุดการเดินทาง รวมถึงการให้ความใส่ใจในรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ที่แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวคือคนสำคัญ ย่อมจะดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและอยากกลับมาใช้บริการอีก ฉะนั้น การปรับเส้นทางท่องเที่ยวหรือสร้าง รายการนำเที่ยวใหม่ๆ รวมถึงการท่องเที่ยวที่เป็นกระแส ย่อมเป็นกลไกทางการตลาดที่จะรักษาลูกค้ากลุ่มเดิมไว้ ในขณะที่นักท่องเที่ยวเองมีทุนเดิมจากการได้รับบริการที่ดีจากบริษัทนำเที่ยว และต้องการไปแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ จะใช้บริการบริษัทนำเที่ยวเดิม

การได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวหรือพฤติกรรมในการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผ่านสื่อต่างๆ เป็นสาเหตุจูงใจให้นักท่องเที่ยวเกิดการเดินทางท่องเที่ยวได้เช่นกัน และ

มีแนวโน้มที่จะท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ อีกทั้งสามารถนักท่องเที่ยวเองสามารถเปรียบเทียบแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพหรือมาตรฐานของบริษัทนำเที่ยวได้ง่ายขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะเดินทางได้ง่ายขึ้นเช่นเดียวกัน ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มของธุรกิจนำเที่ยวเองสามารถขยายกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวโดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่คาดว่าจะถึงนักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว สะดวกและง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3) โปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ

รายการนำเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ได้จัดทำเกณฑ์เบื้องต้นในการจัดทำรายการ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกรุงเทพฯ และในท้องถิ่น รวม 184 แห่ง โดยพบว่าผู้ประกอบการที่นำเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก 36 แห่ง รวมถึงกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยว/จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ โดยมีการกระจายรายการนำเที่ยวตั้งแต่ 1 วัน ถึง 3 วัน ยกเว้นจังหวัดตากส่วนใหญ่จะเป็นการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 2-3 วัน ทั้งนี้ เนื่องจากระยะทาง และการใช้ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว ในขณะที่การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) มีการกระจุยกระจายของแหล่งท่องเที่ยวมากกว่ารายการนำเที่ยว (ตารางที่ 9)

ผู้วิจัยได้จัดทำรายการนำเที่ยวสำเร็จรูปซึ่งมีจำนวนของแหล่งเที่ยวน้อยกว่าเส้นทางท่องเที่ยว เนื่องจากรูปแบบของการท่องเที่ยวสำเร็จรูปต้องมีการกำหนดเส้นทาง/แหล่งท่องเที่ยวที่แน่นอนและตามระยะเวลาที่เหมาะสม ส่วนการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระมีการบรรจุแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า เพื่อเป็นทางเลือกและมีความยืดหยุ่นกว่าการจัดรายการนำเที่ยว

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบจำนวนครั้งของจังหวัดที่ถูกเลือกเป็นแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัด	รายการนำเที่ยว	เส้นทางท่องเที่ยว
ตาก	4	5
กาญจนบุรี	6	7
ราชบุรี	3	2
เพชรบุรี	4	7
ประจวบคีรีขันธ์	4	2
รวมหลายจังหวัด	6	4
รวม	27	27

ที่มา: จากการสำรวจ

3.1) รายการนำเที่ยวแบบผสม (Mixed-tourism Program)

3.1.1) รายการนำเที่ยวแบบผสม สำหรับ 1 วัน

รายการที่ 1 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมศิลปะร่วมสมัยของพระนครคีรีในรัชกาลที่ 4 - เยี่ยมชมพระราชมราชนิเวศน์ที่ประทับในรัชกาลที่ 5	
	บ่าย	- พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน “พระราชวังแห่งความรักและความหวัง” - เล่นน้ำและทำกิจกรรมชายหาดที่ชายหาดชะอำ	ซื้อของที่ระลึกระหว่างทางก่อนกลับหรือOutlet

รายการที่ 2 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- เยือนอุทยานทหารสัมพันธมิตร - สะพานข้ามแม่น้ำแคว - รถไฟชมเส้นทางสายมรณะ	ขึ้นรถไฟสถานีสะพานแควใหญ่ลงที่สถานีถ้ำกระแซ
	บ่าย	- ชมศิลปะขอมที่วัดวันตกลุดของประเท ณ ปราสาทเมืองสิงห์ - นมัสการวัดถ้ำเสือ	ซื้อของที่ระลึกอำเภอนาทม่วง

รายการที่ 3 ราชบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมวิถีชีวิตของชาวตลาดน้ำดำเนินสะดวก - ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งสยาม	นั่งเรือชมตลาด/คลอง
	บ่าย	- วัดขนอนหนังใหญ่ - ชมการทำโคมมังกรที่มีชื่อเสียงของจังหวัด - ทัศนียภาพบ้านทุ่งดงงามตามธรรมชาติ	ซื้อผลิตภัณฑ์โคม และ บ้านคูบัว

3.1.2 รายการนำเที่ยวแบบผสม สำหรับ 2 วัน

รายการที่ 1 เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมพระราชวังที่ทำจากไม้สักทอง "พระราชนิเวศน์ มฤคทายวัน" - นมัสการหลวงปู่ทวดที่วัดห้วยมงคล	
	บ่าย	- สัมผัสธรรมชาติน้ำตกป่าละอู - สักการะศาลหลักเมืองของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - อ่าวเทียน	พักค้างคืนที่อำเภอบาง สะพาน
2	เช้า	- สักการะพระพุทธรูปทิดศิริชัย มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรมหลวง ชุมพรที่เขารังชัย - ชมโลกไดโนเสาร์ที่อุทยานวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ	
	บ่าย	- เยี่ยมชมตลาดขายแดนด้านสิงขร/เขานินเทิน	ซื้อของที่ระลึก

รายการที่ 2 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ - สุสานทหารสัมพันธมิตร - นั่งรถไฟชมเส้นทางสายมรณะชมสะพานสายประวัติศาสตร์	ขึ้นรถไฟสถานีแควใหญ่- ลงที่สถานีสะพานถ้ำ กระแซ
	บ่าย	- ชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ - ล่องเรือในแม่น้ำแควน้อย - ชมการแสดงของชาวมอญในบรรยากาศยามค่ำคืน	พักค้างคืนที่อำเภอไทร โยค
2	เช้า	- ชมหมู่บ้านมอญในยามเช้าหรือนั่งช้างชมหมู่บ้านมอญ - พายเรือคายัคล่องแม่น้ำแควน้อย - ชมถ้ำละว้า	นั่งเรือชมถ้ำ
	บ่าย	- เยือนปราสาทเมืองสิงห์	ซื้อของที่ระลึกอำเภอบำ ม่าง

รายการที่ 3 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- เยือนพระราชวังไม้สักทอง "พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน" - ชมทัศนียภาพของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่เขาส่งกระเจก	
	บ่าย	- แวะชมอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ	พักค้างคืน อำเภอบาง สะพานน้อย
2	เช้า	- ดำน้ำชมปะการังที่เกาะทะลุ เกาะสิงห์ เกาะสังข์	
	บ่าย	- เยี่ยมชมพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพร ภักดี เชาวงษ์ - แวะเที่ยวชมย่านการค้าชายแดนด่านสิงขร	ซื้อของฝากที่ตลาดจัด ไชย อำเภอหัวหิน หรือ จังหวัดเพชรบุรีก่อน เดินทางกลับ

3.1.3) รายการนำเที่ยวแบบผสม สำหรับ 3 วัน

รายการที่ 1 กาญจนบุรี-ราชบุรี-เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก - แวะอุทยานทหารสัมพันธมิตร - ชมสะพานข้ามแม่น้ำแควและนั่งรถไฟเส้นทางสวยมรณะ	ขึ้นรถไฟสถานีแควใหญ่- ลงที่สถานีสะพานถ้า กระแ
	บ่าย	- ล่องแพแม่น้ำแควน้อย	พักค้างคืนอำเภอไทรโยค
2	เช้า	- ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งสยาม - ชมสถาปัตยกรรมของพระที่นั่งต่างๆ ณ พระนครคีรี	
	บ่าย	- สักการะพระพุทธรูปที่ถ้ำเขาหลวง - สักการะรัชกาลที่ 5 ที่พระรามราชนิเวศน์ - ชายหาดชะอำ	เล่นน้ำและกิจกรรม ชายทะเลที่หาดชะอำ
3	เช้า	- ชมพระราชวังไม้สัก "พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน" - นมัสการหลวงปู่ทวด วัดห้วยมงคล	
	บ่าย	- สัมผัสธรรมชาติที่น้ำตกป่าละอู	ซื้อของที่ระลึกตลาดนัด ไชย อำเภอหัวหิน

รายการที่ 2 ตาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ล่องต้นแม่น้ำแม่กลอง ชมน้ำตกทีลอจ่อ ชมน้ำตกสายรุ้ง ธารน้ำร้อน แก่งตะโค๊ะบี ผาผึ้ง ผาเลือด ผาป่อง	เริ่มต้นรายการที่อำเภอ อุ้มผาง ล่องแก่งด้วยแพยาง ตลอดเส้นทาง
	บ่าย	- เดินชมธรรมชาติไปยังเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง	ช่วง ธ.ค.-พ.ค. นั่งรถเข้า เขตฯ ได้ พักค้างคืนกางเต็นท์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
2	เช้า	- ชมความอลังการของน้ำตกทีลอซู ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	เดินเท้าไปยังน้ำตก เล่นน้ำ/ถ่ายรูป
	บ่าย	- ชมถ้ำตะเคียนบี - เยี่ยมชมสวนส้ม - ชมบ้านโบราณ อำเภออุ้มผาง	
3	เช้า	- สัมผัสบรรยากาศของยามเช้าดูพระอาทิตย์ขึ้นที่ดอยหัวหมด - เล่นน้ำที่น้ำตกพาเจริญ	เวลา 05.00 น.
	บ่าย	- ชมสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แวะตลาดริมเมยอำเภอแม่สอด	ซื้อของที่ระลึกหรือตลาดมูเซอ

รายการที่ 3 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- เยี่ยมชมพระราชวังสนามจันทร์ในรัชกาลที่ 6 - ชมทัศนียภาพของอำเภอหัวหินที่เขาดูทะเล - แวะชมโรงงานผ้าไหม ราชินีไหมไทย - ชมโคมพัตร์ ที่ลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น	
	บ่าย	- สักการะศาลหลักเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ - เล่นน้ำชายหาดอ่าวแม่รำพึง	พักค้างคืนที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2	เช้า	ดำน้ำชมปะการังที่เกาะทะลุ เกาะสิงห์ เกาะสังข์	
	บ่าย	นมัสการพระพุทธกิตติศิริชัย มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพรทิพย์อดุลเดชชัย	พักค้างคืนที่อำเภอบางสะพานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3	เช้า	เพลิดเพลินกับกิจกรรมร่อนทอง	บ้านร่อนทอง ติดต่อบต.ร่อนทองล่องหน้า
	บ่าย	ชมตลาดการค้าชายแดนด่านสิงขร	แวะซื้อของที่ระลึกตลาดจัดราย อำเภอหัวหินหรือจังหวัดเพชรบุรี

3.2) รายการนำเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature-based Tourism Program)

3.2.1) รายการนำเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับ 1 วัน

รายการที่ 1 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สัมผัสวิถีชีวิตกับธรรมชาติตลาดน้ำดำเนินสะดวก - ชมอุทยานทหารสัมพันธมิตร - ชมสะพานข้ามแม่น้ำแควนั่งรถไฟเส้นทางสายมรณะ	ขึ้นรถไฟสถานีแควใหญ่- ลงที่สถานีสะพานถ้ำ กระแซ
	บ่าย	- ชมวิวสันเขื่อนศรีนครินทร์ - เดินเส้นทางธรรมชาติสู่น้ำตกเอราวัณ	เล่นน้ำที่น้ำตกเอราวัณ ซื้อของที่ระลึก อ.ท่าม่วง

รายการที่ 2 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมธรรมชาติของแหล่งกักเก็บแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ที่เขื่อนแก่ง กระเจาน - เดินตามเส้นทางธรรมชาติ ดูนกและมีเลื้อ ที่อุทยาน แห่งชาติแก่งกระเจาน	
	บ่าย	- ล่องเรือชมธรรมชาติแม่น้ำเพชรบุรี (เรือยาง)	ซื้อของที่ระลึกระหว่าง ทาง

รายการที่ 3 ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- เทียวหาดแหลมศาลา ชมถ้ำพระยานคร อุทยานแห่งชาติ เขาสาร้อยยอด	ลงเรือที่บ้านบางปู
	บ่าย	- ดูนกและชมธรรมชาติที่บึงบัว	แวะซื้อของฝากที่ตลาด ฉัตรไชย อำเภอหัวหิน

3.2.2) รายการนำเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับ 2 วัน

รายการที่ 1 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- เยี่ยมชมอุทยานทหารสัมพันธมิตร - นั่งรถไฟย้อนรอยเส้นทางสายมรณะ ชมสะพานข้ามแม่น้ำแคว	ขึ้นรถไฟสถานีแควใหญ่-ลงที่สถานีสะพานข้ามแม่น้ำแคว
	บ่าย	ล่องแพและชมธรรมชาติแม่น้ำแควน้อย	พักค้างคืนอำเภไทรโยค
2	เช้า	- นั่งช้างชมธรรมชาติที่ปางช้างไทรโยค - ชมน้ำตกไทรโยค	
	บ่าย	- เยือนถิ่นรอยอารยธรรมขอมที่อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์	แวะซื้อของที่ระลึกอำเภไทรโยค

รายการที่ 2 ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ดูนกประจำถิ่นและต่างถิ่นที่บึงบัว เดินตามเส้นทางธรรมชาติ - ชมค้างแวนถิ่นใต้ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	
	บ่าย	สักการะศาลหลักเมืองประจำจังหวัด	พักค้างคืนอำเภอบางสะพานน้อย
2	เช้า	ดำน้ำชมปะการังที่เกาะทะลุ เกาะสิงห์ เกาะสังข์	
	บ่าย	- ขึ้นเขาธงชัยเพื่อสักการะพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพร	แวะซื้อของฝากที่ตลาดฉัตรไชย อำเภอนิวหิน

รายการที่ 3 ราชบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สัมผัสวิถีชีวิตทางน้ำที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก - ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งสยาม - ชมความมหัศจรรย์ทางธรณีที่ถ้ำเขาบิน	
	บ่าย	- พักผ่อนที่สวนปาลิโรรี (แก่งส้มแมว) - เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์รถไฟ ** เปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดราชการ	พักค้างคืนอำเภอสวนผึ้ง
2	เช้า	- ชมพระอาทิตย์ขึ้นที่ยอดเขากระโจม - แวะชมน้ำตกผาแดง	
	บ่าย	- อุทยานธรรมชาติวิทยาในสมเด็จพระเทพฯ - แช่น้ำร้อนเพื่อสุขภาพที่ธารน้ำร้อนบ่อคลึง - เที่ยวชมน้ำตกเก้าโจน	

3.2.3) รายการนำเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับ 3 วัน

รายการที่ 1 ตาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ล่องต้นน้ำแม่กลองที่ระดับความตื้นตื้นมีมากกว่าเส้นทางอื่นๆ ที่หมู่บ้านปะหละทะ ล่องแก่งเลกะติ แก่งตุ๊กแก	เริ่มต้นการเดินทางที่อำเภออุ้มผาง
	บ่าย	- ตะลุยเส้นทางแก่งบันได แก่งหักศอก แก่งหินร่วง แก่งปราบเซียน แก่งคนมอง แก่งอกแตก แก่งม้าวัง แก่งกะซอจี ทะ น้ำตกทีลอเร ซึ่งเป็นน้ำตกที่ตกมาจากหน้าผาสูงชัน	พักค้างคืนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง (แคมป์)
2	เช้า	- เดินป่าตามเส้นทางธรรมชาติหรือนั่งช้างชมผืนป่าตะวันตกที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ	
	บ่าย	- สัมผัสวิถีชีวิตของคนอยู่กับผืนป่าที่หมู่บ้านเซปะละ	พักค้างคืน (แคมป์ทีลอเร)
3	เช้า	- ชมพระอาทิตย์ขึ้นและทะเลหมอกยามเช้าดอยหัวมด - แวะพักและเล่นน้ำที่น้ำตกพาเจริญ	เวลา 05.00 น.
	บ่าย	- ชมสะพานไทย-พม่า ตลาดริมเมย - ลักการะศาลเจ้าพ่อพะวอเพื่อเป็นศิริมงคล	ซื้อของที่ระลึกตลาดริมเมย

รายการที่ 2 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ชมความงดงามของพระราชวังสนามจันทร์ - ชมพระที่นั่งคูหาผดุงเกล้า ในถ้ำพระยานคร	
	บ่าย	- ดูนกและบัวหลากสีที่บึงบัว พื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ในเขตตะวันตก	พักค้างคืนที่อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2	เช้า	- เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ	
	บ่าย	- นมัสการพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพร ณ เขาธงชัย	พักค้างคืน อำเภอบางสะพาน
3	เช้า	- ดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น เกาะทะลุ เกาะสังข์ เกาะสิงห์	
	บ่าย	- แวะตลาดขายแดนด่านสิงขร	ซื้อของที่ระลึก

รายการที่ 3 ตาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ล่องต้นน้ำแม่กลอง น้ำตกทีลอจ้อ น้ำตกสายรุ้ง ธารน้ำร้อน แก่งตะโคะบี ผาผึ้ง ผาเลือด	เริ่มต้นการเดินทางที่อำเภอแม่สอด ล่องแพยาง
	บ่าย	- สัมผัสความชุ่มฉ่ำและความงดงามของน้ำตกทีลอซู ส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตกที่สมบูรณ์	เล่นน้ำ/ถ่ายรูปพักค้างคืนเขตรักษา (แคมป์)
2	เช้า	- นั่งช้างชมไพร เยือนหมู่บ้านกะเหรี่ยงปะหละทะ - แวะเที่ยวถ้ำตะโคะบี	
	บ่าย	- เที่ยวชมสวนส้มสายน้ำผึ้ง - ชมบ้านโบราณที่ยังคงอนุรักษ์ไว้	พักค้างคืนอำเภออุ้มผาง
3	เช้า	- ชมพระอาทิตย์ขึ้นและทะเลหมอกยามเช้าดอยหัวมด - เล่นน้ำที่น้ำตกพาเจริญ	เวลา 05.30 น.
	บ่าย	- ชมวิถีชีวิตของสองฝั่งไทย-พม่า ตลาดริมเมย - สักการะศาลเจ้าพ่อพะวอ - แวะชมสินค้าชาวเขาที่ตลาดมูเซอ	ซื้อของที่ระลึกได้ทั้ง 2 ตลาด

3.3) รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Tourism)

3.3.1) รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 1 วัน

รายการที่ 1 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ตามรอยเส้นทางแห่งธรรมะ 9 วัดสำคัญในจังหวัดเพชรบุรี วัดกุฎี วัดเขาตะเครา วัดเขามันไดอิฐ วัดมหาธาตุ วัดพลับพลาชัย	
	บ่าย	- วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดกำแพงแลง วัดพระพุทธไสยาสน์หรือวัดพระนอน และวัดสระบัว	แวะซื้อของที่ระลึกหน้าเขาวัง

รายการที่ 2 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- เยี่ยมเยือนวิถีชีวิตของชุมชนไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง - สัมผัสความงดงามของพระรามราชนิเวศน์ ในรัชกาลที่ 5 - เดินชมตลาดริมน้ำ	ควรติดต่อเทศบาลหรือชุมชนล่วงหน้าในกรณีมาเป็นกลุ่มคณะ
	บ่าย	- ชมวัดโตนดหลวงที่สร้างด้วยหินอ่อนและมีรูปทรงคล้ายเรือสำเภา - ชมพระราชวังแห่งความรักและความหวังในรัชกาลที่ 6 - เล่นน้ำเพลินใจที่ชายหาดชะอำ	แวะซื้อของที่ระลึกระหว่างทาง

รายการที่ 3 ราชบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สัมผัสวิถีชีวิตริมน้ำที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก - เพลินใจกับสวนองุ่น - ชมอุทยานหุ่นขี้ผึ้งสยาม	นั่งเรือชมตลาด/คลอง
	บ่าย	- ชมพิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ที่วัดขนอน - เยี่ยมชมวัดพระศรีอารย์ โบสถ์ร้อยล้าน - อนุรักษ์ทางธรรมชาติถ้ำเขาบิน	

3.3.2) รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 2 วันรายการที่ 1 ราชบุรี-กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สัมผัสวิถีชีวิตทางน้ำที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก - สะพานข้ามแม่น้ำแคว ขึ้นรถไฟเส้นทางสายมรณะ	ขึ้นรถไฟที่สถานีสะพาน แควใหญ่ลงที่สถานี น้ำตก
	บ่าย	- เยือนพิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด - ล่องเรือในแม่น้ำแควน้อย - ประทับใจกับศิลปะการแสดงของชาวมอญ	พักค้างคืนอำเภอไทรโยค
2	เช้า	- เดินชมหมู่บ้านมอญในยามเช้า - ซี่ช้างหรือพายเรือคายัคล่องแม่น้ำแควน้อย - ชมความงดงามของหินงอกหินย้อยที่ถ้ำสะเว้า	นั่งเรือไปถ้ำ
	บ่าย	- เยือนอารยธรรมขอมที่ยังคงเหลืออยู่ ณ ปราสาทเมืองสิงห์	ซื้อของที่ระลึกก่อนกลับ

รายการที่ 2 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- นมัสการพระที่วัดถ้ำเสือ - แวะสะพานข้ามแม่น้ำแคว - ชมศิลปะสมัยขอมที่ปราสาทเมืองสิงห์	
	บ่าย	- เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติไทรโยคที่ยังมีร่องรอยทาง ประวัติศาสตร์ให้ได้ชม - แวะพักผ่อนและชมความสวยงามของน้ำตกเกริงกระเวีย	พักค้างคืนอำเภอสองแควบุรี
2	เช้า	- ไล่บาตรยามเช้าที่สะพานมอญ สะพานไม้ที่ยาวที่สุดใน ประเทศไทย - สักการะร่างหลวงพ่อดุตตะมะ วัดวังกวิเวการาม - ชมเจดีย์พุทธคยาจำลอง	
	บ่าย	- ชมด้านเจดีย์สามองค์ เลือกซื้อสินค้าที่ด้านชายแดน ระหว่างไทย-พม่าก่อนเดินทางกลับ	ระหว่างทางแวะพัก น้ำตกเกริงกระเวีย

รายการที่ 3 ราชบุรี-กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สัมผัสวิถีชีวิตตลาดน้ำที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก - ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งสยาม	นั่งเรือชมตลาด
	บ่าย	- นมัสการวัดถ้ำเสือ - ตามรอยอารยธรรมขอมเรื่องอำนาจที่ปราสาทเมืองสิงห์	พักค้างคืนที่อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
2	เช้า	- ชมพิพิธภัณฑ์อักษะประวัติศาสตร์สงคราม - นั่งรถไฟเส้นทางสายมรณะ	ขึ้นรถไฟที่สถานีสะพาน แควใหญ่ลงสถานี สะพานฉ่ำกระแซ
	บ่าย	- ชมเขื่อนศรีนครินทร์ - เล่นน้ำที่น้ำตกเอราวัณ	แวะซื้อของที่ระลึกอำเภอ ท่าม่วง

3.3.3) รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 3 วัน

รายการที่ 1 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- ศึกษาประวัติศาสตร์สงครามความขัดแย้งที่พิพิธภัณฑ์ อักษะ - นั่งรถไฟย้อนรอยประวัติศาสตร์เส้นทางสายมรณะ	ขึ้นรถไฟที่สถานีสะพาน แควใหญ่ลงที่สะพาน ฉ่ำกระแซ
	บ่าย	- ชำมสะพานแขวน ชมน้ำตกไทรโยคใหญ่ อุทยาน แห่งชาติไทรโยค - แช่น้ำพุร้อนหินดาด	พักค้างคืนที่ อท.ทองผา ภูมิ (บ้านท่าช้าง)
2	เช้า	- นมัสการวัดหลวงพ่อบุญรอด หรือวัดวังกวีเวการาม - ชมเจดีย์พุทธคยาจำลองและชมวิถีชีวิตหมู่บ้านมอญ	
	บ่าย	- ชมสะพานมอญสะพานไม้ที่ยาวที่สุดในประเทศไทย - ล่องเรือชมเมืองบาดาลในแม่น้ำของกาเลีย	
3	เช้า	- ทำบุญตักบาตรยามเช้าที่วัดวังกวีเวการาม - เดินทางไปยังด่านเจดีย์สามองค์ ชมตลาดสินค้าชายแดน	ซื้อของที่ระลึกที่ตลาด ชายแดน
	บ่าย	แวะพักที่น้ำตกเกริงกระเวีย	

รายการที่ 2 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สัมผัสชมวิถีชีวิตของชุมชนไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง - นมัสการพระที่วัดมหาธาตุ ตามหาปูนบ้านล้อเลียนการเมือง - ชมพระรามราชนิเวศน์ พระราชฐานในฤดูฝน รัชกาลที่ 5	
	บ่าย	- โครงการตามพระราชดำริแหลมผักเบี้ย โครงการรักษาสีงแวดล้อมและระบบนิเวศ - สัมผัสวิถีชีวิตชาวประมงไล่กระดานเก็บหอย - ล่องเรือชมทรายเม็ดแรก	ติดต่อการล่องเรือและไล่กระดานที่อบต.แหลมผักเบี้ย พักค้างคืนที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2	เช้า	- ชมพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน “พระราชวังแห่งความรักและความหวัง” - นมัสการหลวงปู่ทวด วัดห้วยมงคล	
	บ่าย	- เล่นน้ำเย็นจ้ำที่น้ำตกป่าละอู - เพลิดเพลินกับตลาดยามเย็น อำเภอหัวหิน	พักค้างคืน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3	เช้า	- ไล่บาตรในรุ่งเช้าที่เขาตะเกียบ - เลือกซื้อผ้าไหมพัทลุงที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียงของอำเภอหัวหิน - เดินทางไปยังพระนครคีรีในรัชกาลที่ 4	
	บ่าย	- สักการะพระพุทธรูปดำเขาหลวง	ซื้อของที่ระลึกหน้าเขาวัง

รายการที่ 3 ดาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	หมายเหตุ
1	เช้า	- สักการะศาลพระเจ้าตากสินมหาราช	
	บ่าย	- ร่วมประเพณี ลอยกระทงสาย* อำเภอเมือง (สามารถปรับเปลี่ยนรายการนำเที่ยวเป็นประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้าหรือประเพณีสงกรานต์ไทย-พม่า)	พักค้างคืน อำเภอเมืองหรืออำเภอแม่สอด
2	เช้า	- ชมถ้ำแม่อุสุ อุทยานแห่งชาติแม่เมย	
	บ่าย	- นมัสการพระพุทธรูปหินอ่อน วัดดอนแก้ว - แชน้ำร้อนที่บ่อน้ำร้อนแม่กาษา	พักค้างคืนที่อำเภอแม่สอด
3	เช้า	- ชมตลาดริมเมย วิถีชีวิตของสองฝั่งไทย-พม่า - นมัสการพระพุทธรูปหามุนีที่วัดไทยวัฒนาราม - สักการะศาลเจ้าพ่อพะวอ	
	บ่าย	- แวะชมศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิต ดาก - เลือกซื้อของที่ระลึกที่ตลาดชุมชนก่อนเดินทางกลับ	

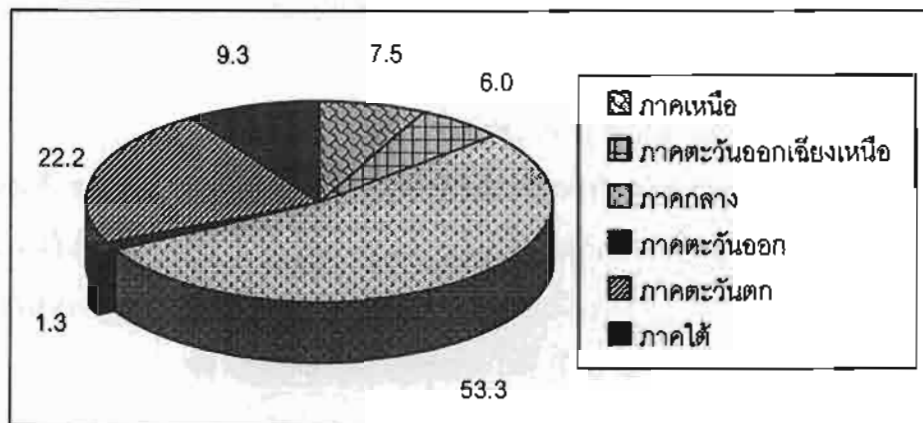
4.2.2 การปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs)

ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก (ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์)

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว 5 จังหวัดภาคตะวันตกพบว่า ส่วนใหญ่มีถิ่นพำนักอยู่ในภาคกลาง รองลงมาคือกลุ่มนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี และเพชรบุรี (แผนภาพที่ 19)

แผนภาพที่ 19 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามถิ่นที่อยู่

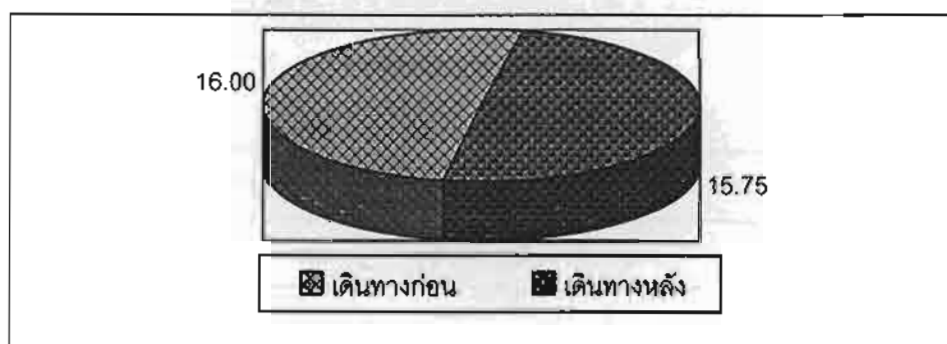

ที่มา: จากการสำรวจ

โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวอิสระส่วนใหญ่อยู่วัยทำงาน วัยรุ่นและวัยกลางคน ซึ่งจากการสำรวจพบกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น (อายุน้อยกว่า 15 ปี) และผู้สูงอายุ (อายุ 45 ปีขึ้นไป) ในจำนวนและสัดส่วนที่น้อยมาก ทั้งนี้ พฤติกรรมในการเดินทางส่วนใหญ่จะมากับกลุ่มเพื่อนและครอบครัว รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเองมากกว่า แต่พบว่ามีเพียงส่วนน้อยที่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว ซึ่งเป็นในลักษณะของการจองที่พัก

จากการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวอิสระได้มีการเดินทางท่องเที่ยวภายในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกก่อน/หลัง รวม 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวอิสระที่ได้เดินทางท่องเที่ยวภายในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกก่อนเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดที่คณะวิจัยได้จัดเก็บข้อมูล ร้อยละ 16 และนักท่องเที่ยวอิสระที่วางแผนเดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกหลังจากท่องเที่ยวในจังหวัดที่ได้จัดเก็บข้อมูล ร้อยละ 15.75 (แผนภาพที่ 20)

แผนภาพที่ 20 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามการเดินทางท่องเที่ยว ก่อน/หลังเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดจุดหมายปลายทาง

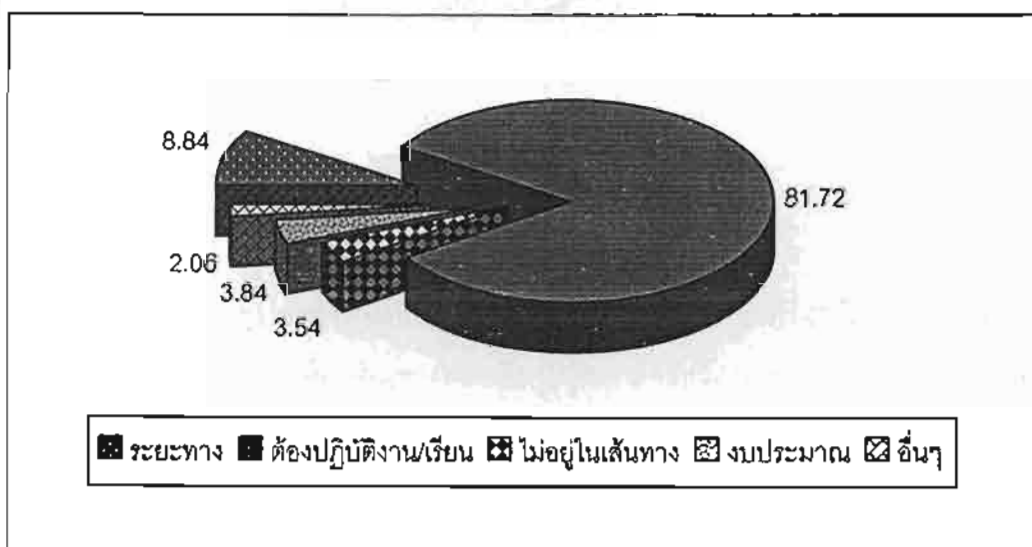

ที่มา: จากการสำรวจ

โดยผลการสำรวจจังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวอิสระเลือกเดินทางท่องเที่ยวก่อนมากที่สุดคือจังหวัดเพชรบุรี (ร้อยละ 7.50) รองลงมาคือจังหวัดกาญจนบุรี (ร้อยละ 4.50) และเดินทางท่องเที่ยวภายหลังคือจังหวัดกาญจนบุรี (ร้อยละ 7.7) และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ร้อยละ 3.80) ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีผู้เลือกเดินทางท่องเที่ยวก่อน/หลังน้อยที่สุด คือ จังหวัดตาก (ร้อยละ 0.80) เนื่องจากระยะทางไกลต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก ระยะเวลาในการท่องเที่ยวมีจำกัด รวมถึงยังไม่มีเส้นทางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคตะวันตกที่สะดวกสบาย

นักท่องเที่ยวอิสระอีกเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 68.50) ที่ไม่ประสงค์ที่จะเดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก ภายหลังจากได้เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งแล้ว (แผนภาพที่ 21) ได้ให้เหตุผลที่จะไม่เดินทางคือ เนื่องจากนักท่องเที่ยวอิสระเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 81.72) ไม่มีเวลาและต้องกลับไปปฏิบัติงานหรือเรียนหนังสือ นอกจากนี้ยังมีเหตุผลอื่นๆ คือ ระยะทางไกลและต้องใช้เวลามากโดยเฉพาะจังหวัดตาก (ร้อยละ 8.84) ซึ่งสอดคล้องกับระยะเวลาในการท่องเที่ยวมีจำกัด รวมถึงงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว (ร้อยละ 3.84) ไม่อยู่ในเส้นทางที่จะผ่านไปยังจังหวัดอื่นๆ (ร้อยละ 3.54) และเหตุผลอื่นๆ เช่น ตั้งใจจะมาเที่ยว ไม่ต้องการเที่ยวซ้ำ ต้องการไปยังจังหวัดอื่นๆ ที่มีชื่อในเขตนี้ (ร้อยละ 2.06) ตามลำดับ

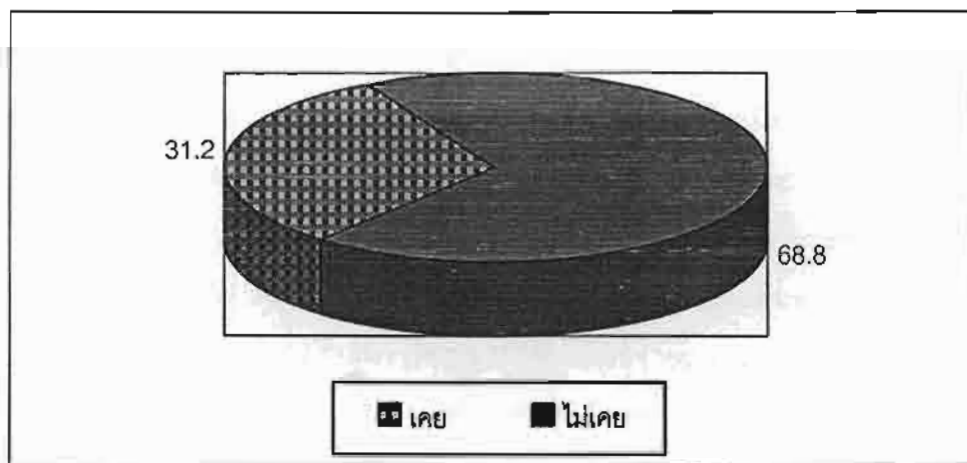
แผนภาพที่ 21 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามเหตุผลที่นักท่องเที่ยวไม่ประสงค์ที่จะเดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

ที่มา: จากการสำรวจ

แม้ว่านักท่องเที่ยวอิสระส่วนใหญ่จะไม่เดินทางภายหลังจากท่องเที่ยวในครั้งนี้แล้ว แต่จากการสำรวจการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำหรือการกลับมาเยือนจังหวัดในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกอีกครั้งในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระหนึ่งในสาม (ร้อยละ 31.20) เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเหล่านี้ (แผนภาพที่ 22) ซึ่งนักท่องเที่ยวอิสระเหล่านี้มีการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำ เนื่องจากอาจเป็นเพราะจังหวัดเหล่านี้มีระยะทางไม่ไกล (ยกเว้นจังหวัดตาก) และมีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่น่าสนใจมากมายทำให้นักท่องเที่ยวเที่ยวเหล่านี้เกิดความประทับใจและกลับมาเที่ยวที่จังหวัดเหล่านี้อีกครั้ง ซึ่งถือว่าแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเหล่านี้มีศักยภาพเพียงพอที่จะดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำได้อีก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขด้านระยะเวลาที่พบว่า เวลาในการพำนักรส่วนใหญ่ไม่เกิน 2 วัน หรือมีการเดินทางท่องเที่ยวมากในช่วงวันหยุด ซึ่งไม่เอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังหลายจังหวัดได้

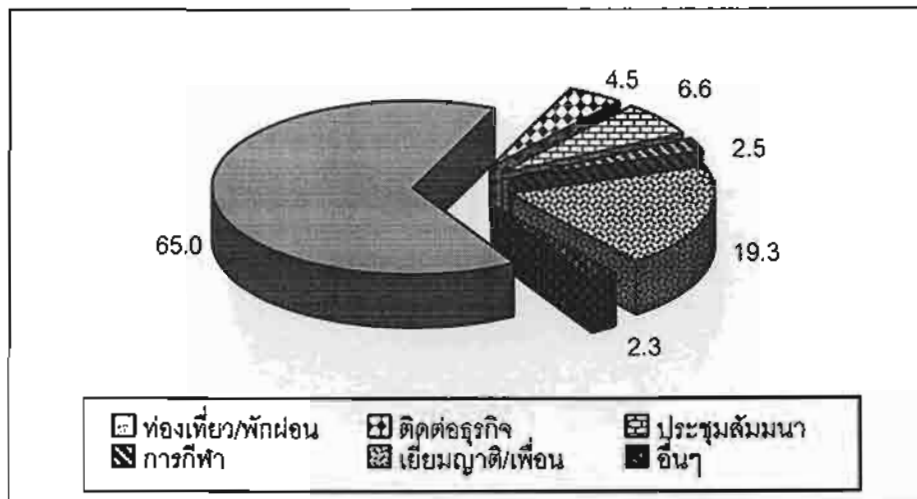
แผนภาพที่ 22 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดนี้ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา

ที่มา: จากการสำรวจ

วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 65.00) เดินทางมาเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน รองลงมาเพื่อเยี่ยมญาติหรือเพื่อน (ร้อยละ 19.30) นอกจากนี้ยังเดินทางมาเพื่อประชุมสัมมนา (ร้อยละ 6.60) ติดต่อธุรกิจ (ร้อยละ 4.50) การกีฬา (ร้อยละ 2.50) และด้วยวัตถุประสงค์อื่นๆ (ร้อยละ 2.30) ตามลำดับ (แผนภาพที่ 23)

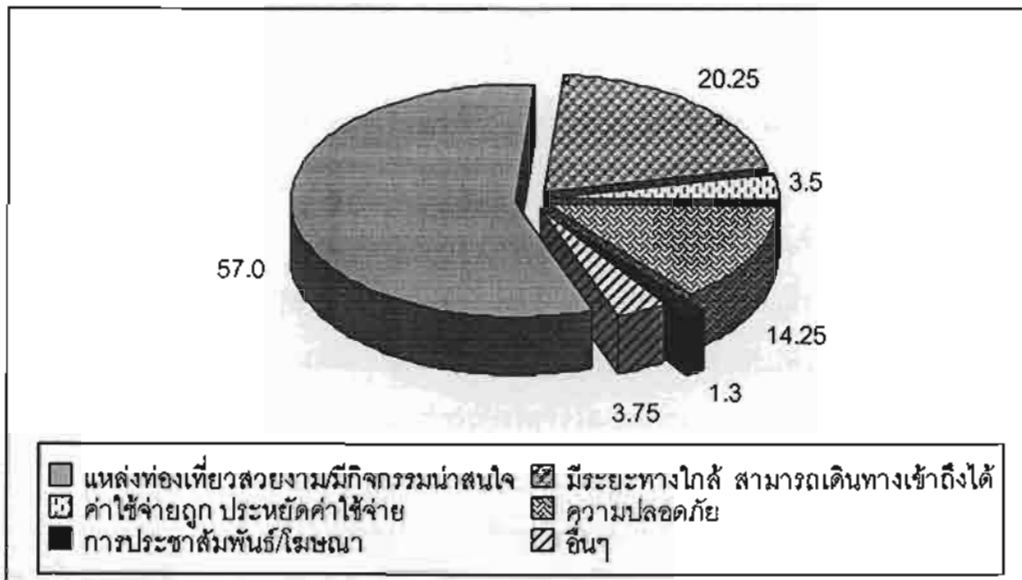
แผนภาพที่ 23 สัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว

ที่มา: จากการสำรวจ

โดยเหตุผลที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวอิสระเดินทางมายังจังหวัด/แหล่งท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกมีหลายประการ แต่เหตุผลหลักที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในจังหวัดเหล่านี้มากที่สุด คือ การที่จังหวัดเหล่านี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม มีกิจกรรมน่าสนใจสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอิสระได้ และเหมาะสมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางไป (ร้อยละ 57.00) แหล่งท่องเที่ยวมีระยะทางใกล้ สามารถเดินทางเข้าถึงได้โดยสะดวกและใช้ระยะเวลาในการเดินทางไม่มาก (ร้อยละ 20.25) จังหวัดต่างๆ ในเขตภาคตะวันตกมีความปลอดภัยเนื่องจากเส้นทางการเข้าถึง ไม่มีภัยธรรมชาติหรือความขัดแย้งทางการเมือง (ร้อยละ 14.25) อื่นๆ เช่น เพื่อเยี่ยมญาติ เป็นเส้นทางพักและผ่านไปยังจังหวัดอื่นๆ และประกอบพิธีทางศาสนา (ร้อยละ 3.75) ค่าใช้จ่ายถูก ประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะมีเส้นทางใกล้ (ร้อยละ 3.50) การประชาสัมพันธ์/โฆษณา (ร้อยละ 1.30) (แผนภาพที่ 24)

แผนภาพที่ 24 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามเหตุผลที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัด/แหล่งท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

ที่มา: จากการสำรวจ

2) ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก (ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์)

2.1) แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวอิสระได้ไปเยือนในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวอิสระเดินทางไปเยือนในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (39 แห่ง) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (28 แห่ง) และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (3 แห่ง) รวมทั้งหมด 75 แห่ง จำแนกแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจังหวัดดังนี้

2.1.2) จังหวัดตาก

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติอุ้มผาง น้ำตกทีลอซู อุทยานแห่งชาติลานสาง อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช อุทยานแห่งชาติพาเจริญ ป่อน้ำร้อนแม่กาษา

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ วัดมหาธาตุ วัดพระเจ้าทันใจ เรือนภูมิพล ศาลพระเจ้าตากสิน

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดริมเมย ตลาดมูเซอ
อำเภอแม่สอด

2.1.2) จังหวัดกาญจนบุรี

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตกไทรโยคน้อย
น้ำตกไทรโยคนใหญ่ น้ำตกเอราวัณ น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น น้ำตกผาตาด น้ำพุร้อนหินดาด ถ้ำกระแซ
ช่องแพ่น้ำแคว ป่อหลอย

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ สะพานข้ามแม่น้ำแคว
เส้นทางรถไฟสายมรณะ สุสานทหารสัมพันธมิตร ปราสาทเมืองสิงห์ เขื่อนในจังหวัดกาญจนบุรี
ช่องเขาขาด วัดถ้ำเสือ วัดญาณสัมปันโน วัดเขาน้อย วัดถ้ำแก้ว วัดพระแท่นดงรัง อำเภอสังขละบุรี

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม -

2.1.3) จังหวัดราชบุรี

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ถ้ำเขานิน ถ้ำจอมพล เขาวง
ถ้ำค้างคาว ธารน้ำร้อนปอดสิงห์อำเภอสวนผึ้ง

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ วัดมหาธาตุวรมหา-
วิหาร คูบัว วัดขนอน พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก
โรงงานปั้นโอ่ง ชุมชนโบราณคูบัว

2.1.4) จังหวัดเพชรบุรี

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาดชะอำ ถ้ำเขาหลวง
เขาย้อย หาดปึกเตียน หาดเจ้าสำราญ ป่าชายเลนบางตะบูน โครงการตามพระราชดำริ
ห้วยทราย โครงการตามพระราชดำริแหลมผักเบี้ย โครงการรักษาสิงแวดล้อมและระบบนิเวศ

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ พระนครคีรี พระราชม-
ราชินีเวศน์ พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเขานันไคยรัฐ วัดมหาธาตุวร-
มหาวิหาร

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม -

2.1.5) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาดหัวหิน สวนสน
ประดิพัทธ์ น้ำตกปาละฮู เขาตะเกียบ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด หาดวนกร อ่าวมะนาว
เขาช่องกระจก น้ำตกห้วยยาง เกาะทะลุ เกาะสิงห์ เกาะสังข์ วนอุทยานปราณบุรี

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานวิทยาศาสตร์
พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ วัดใหญ่ห้วยมงคล สถานีรถไฟหัวหิน

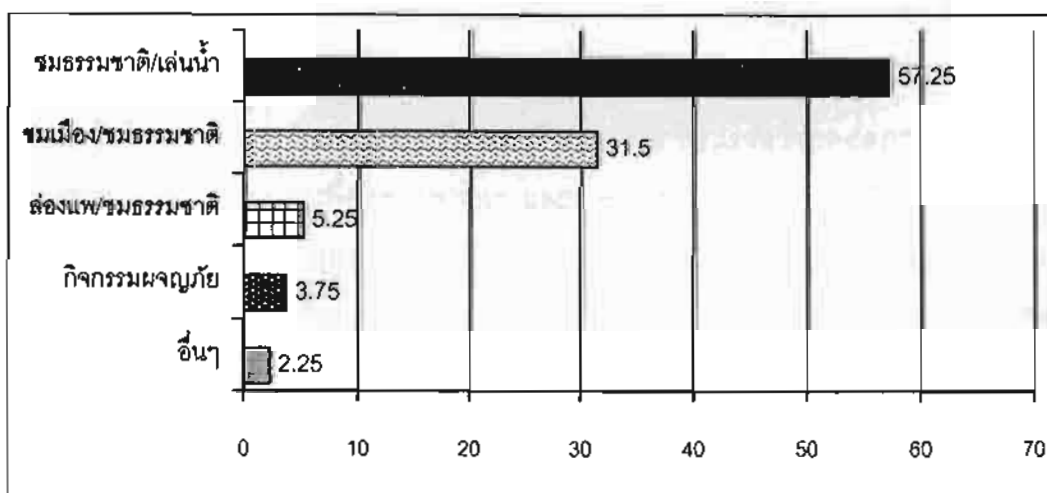
แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดฉัตรไชย ด้านสิงขร

2.2) กิจกรรมการท่องเที่ยว

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวอิสระส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างพอใจที่จะชมธรรมชาติและเล่นน้ำ (ร้อยละ 57.25) รองลงมาชอบที่จะชมทัศนียภาพของจังหวัดและชมธรรมชาติ (ร้อยละ 31.50) นอกจากนี้พอใจที่จะล่องแพและชมธรรมชาติ (ร้อยละ 5.25) กิจกรรมผจญภัย เช่น ปีนเขา เดินป่า ล่องแก่ง (ร้อยละ 3.75) และกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมทางศาสนา การทัศนศึกษา และกีฬา (ร้อยละ 2.25) ตามลำดับ (แผนภาพที่ 25)

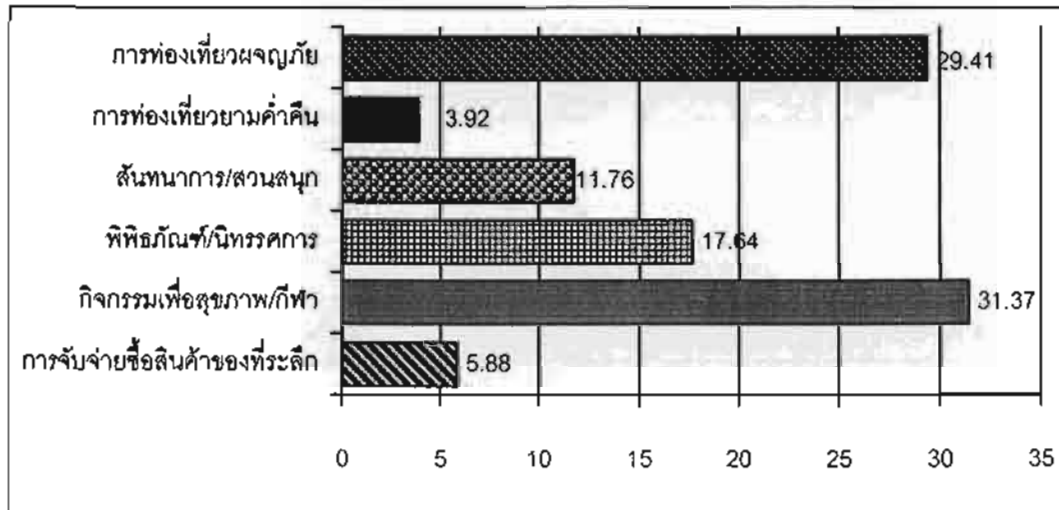
ส่วนกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวอิสระ ได้เสนอแนะให้จังหวัดในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกมีกิจกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมเพื่อสุขภาพ กีฬาทั้งทางบกและทางน้ำ (ร้อยละ 31.37) การท่องเที่ยวผจญภัย อาทิ ปีนเขา เดินป่า ล่องแก่ง (ร้อยละ 29.41) การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการ การแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกท้องถิ่นท้องถิ่นเป็นผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 17.64) กิจกรรมนันทนาการและสวนสนุก (ร้อยละ 11.76) การจับจ่ายซื้อสินค้าของที่ระลึกท้องถิ่นและสถานที่ในการจำหน่ายสินค้า (ร้อยละ 5.88) และกิจกรรมการท่องเที่ยวยามค่ำคืน (ร้อยละ 3.92) (แผนภาพที่ 26)

แผนภาพที่ 25 จำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยว

ที่มา: จากการสำรวจ

แผนภาพที่ 26 จำนวนสัดส่วนของนักท่องเที่ยวอิสระ จำแนกตามกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวอิสระได้
เสนอแนะให้จังหวัดในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

ที่มา: จากการสำรวจ

2.3) ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางใน
เขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการสำรวจความสนใจแหล่งท่องเที่ยวหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก พบว่า นักท่องเที่ยวอิสระเกือบทุกคน (ร้อยละ 99.50) มีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก มีเพียงร้อยละ 0.50 เท่านั้นที่ไม่สนใจแหล่งท่องเที่ยวหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางดังกล่าว

ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวอิสระให้ความสนใจ โดยแบ่งระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวอิสระออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ซึ่งพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับมากมี 3 รูปแบบ คือการเยี่ยมชมวัด พระราชวังและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ/สปา และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การล่องแก่ง ปีนเขา เดินป่า ดูนก ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับปานกลางพบ 4 รูปแบบ ได้แก่ การเที่ยวชมป่าชายเลน การศึกษาโครงการตามพระราชดำริ การชมวิถีชีวิตชุมชน/ชนกลุ่มน้อย และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งนี้ จากการสำรวจไม่พบว่ามีรูปแบบการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับน้อย (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 กิจกรรมหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางที่นักท่องเที่ยวอิสระมีความสนใจ

กิจกรรม/รูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทาง	ระดับความสนใจ
1. ชมวัด พระราชวังและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์	มาก
2. ชมป่าชายเลน	ปานกลาง
3. ศึกษาโครงการตามพระราชดำริ	ปานกลาง
4. การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ/สปา	มาก
5. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การล่องแก่ง ปีนเขา เดินป่า ดูนก	มาก
6. ชมวิถีชีวิตชุมชน/ชนกลุ่มน้อย	ปานกลาง
7. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ปานกลาง

ที่มา: จากการสำรวจ

2.4) การพัฒนาการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

การวิจัยในครั้งนี้ได้สำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวอิสระเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก โดยพบว่ารูปแบบการพัฒนาที่นักท่องเที่ยวอิสระให้ความสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสวยงามและความสะอาด การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมหลากหลาย และความปลอดภัย ส่วนรูปแบบการพัฒนาที่นักท่องเที่ยวสนใจในอันดับอื่นๆ มีดังนี้ เส้นทางคมนาคมที่สะดวกและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และคุณภาพของสินค้าและบริการ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

รูปแบบการพัฒนา	อันดับที่
1. ความสวยงามและความสะอาด	1
2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมหลากหลาย	2
3. ความปลอดภัย	3
4. เส้นทางคมนาคมที่สะดวกและความสามารถในการเข้าถึง	4

รูปแบบการพัฒนา	อันดับที่
5. ข้อมูลการท่องเที่ยว	5
6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	6
7. คุณภาพของสินค้าและบริการ	7

ที่มา: จากการสำรวจ

2.5) ข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนักท่องเที่ยวอิสระต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

2.5.1) ข้อมูลการท่องเที่ยว ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ให้บริการควรมีอย่างพอเพียง (ร้อยละ 31.96)

2.5.2) การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ป้ายข้อมูลและแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำ ดงชยะ ที่จอดรถ การบริการรถนำเที่ยว (ร้อยละ 29.89)

2.5.3) ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว การจัดภูมิทัศน์ให้สวยงามและมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน (ร้อยละ 14.43)

2.5.4) การให้บริการของคนในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่และการจำหน่ายสินค้าที่เป็นธรรม (ร้อยละ 12.37)

2.5.5) ควรอนุรักษ์ให้คงความเป็นท้องถิ่น (ร้อยละ 7.22)

2.5.6) การสร้างกิจกรรมในวันหยุด เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 4.13)

3) โปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs)

การจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระเป็นการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกที่เหมาะสมในแต่ละเส้นทางนั้นๆ ซึ่งนักท่องเที่ยวอิสระสามารถเลือกเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งได้

3.1) เส้นทางการท่องเที่ยวแบบผสม (Mixed-tourism Program)

3.1.1) เส้นทางการท่องเที่ยวแบบผสม สำหรับ 1 วัน

เส้นทางที่ 1 ราชบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ล่องเรือชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก - ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งสยาม - เยี่ยมชมและสักการะวัดพระศรี อารย	50 กม. 27 กม. 5 กม.	50 นาที 30 นาที 10 นาที	
	บ่าย	- นมัสการวัดมหาธาตุ - ชมการทำโสมังกร - ชมถ้ำเขาบิน Unseen in Thailand - ทัศนียภาพค้ำถ้ำร้อยล้าน' เดินทางกลับกรุงเทพฯ	22 กม. 1 กม. 22 กม. 35 กม. 96 กม.	25 นาที 5 นาที 25 นาที 40 นาที 1.30 ชม.	1. เวลาชมค้างคาว ประมาณ 17.30 น. แวะซื้อของที่ระลึก ระหว่างทางก่อน เดินทางกลับ

เส้นทางที่ 2 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพ - ชมพิพิธภัณฑ์อักษะเขลยศึก - สุสานสัมพันธมิตร - สะพานข้ามแม่น้ำแคว ย้อนรอย ประวัติศาสตร์เส้นทางรถไฟสาย มรณะ	130 กม. 1 กม. 2 กม.	2 ชม. 5 นาที 10 นาที	ขึ้นรถไฟสถานี สะพานแควใหญ่ ลงที่สถานีถ้ำกระแซ (10.31-11.41 น.)
	บ่าย	- ชมทัศนียภาพเขื่อนศรีนครินทร์ - เล่นน้ำเย็นจ้ำที่น้ำตกเอราวัณ เดินทางกลับกรุงเทพฯ	69 กม. 4 กม. 205 กม.	1 ชม. 15 นาที 3.30 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 3 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพ - ชมพระนครคีรีในรัชกาลที่ 4 - เยือนพระรามราชนิเวศน์ - นมัสการวัดมหาธาตุ และชมศิลปะ ปูนปั้นสกุลช่างเพชรบุรี	123 กม. 3 กม. 1.5 กม.	2 ชม. 10 นาที 5 นาที	สามารถแวะชม ตลาดริมน้ำก่อน เดินทางไป อ.ชะอำ ได้
	บ่าย	- พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน - ชายหาดชะอำ กรุงเทพฯ	48 กม. 10 กม. 163 กม.	50 นาที 15 นาที 2.30 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

3.1.2) เส้นทางท่องเที่ยวแบบผสม สำหรับ 2 วัน

เส้นทางที่ 1 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน - วนอุทยานปราณบุรี - ศาลหลักเมือง จ. ประจวบคีรีขันธ์	171 กม. 28 กม. 75 กม.	2.50 ชม. 30 นาที 1 ชม.	
	บ่าย	- เยี่ยมชมอุทยานวิทยาศาสตร์พระ จอมเกล้า ณ หว้ากอ	12 กม.	20 นาที	พักค้างคืน อำเภอ บางสะพาน (75 กม.)
2	เช้า	- ดำน้ำชมปะการังที่เกาะทะลุ เกาะสิงห์ เกาะสังข์	7 กม. ¹ 7 กม. ²	10 นาที 30 นาที	1. ทางรถยนต์ 2. ทางเรือ ลงเรือที่ ท่าเรือเกาะทะลุ
	บ่าย	- เขาธงชัย พระพุทธกิตติ ศิริชัย มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุ เจดีย์ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรม หลวงชุมพร - ตลาดจัดรถไฟฟ้า อำเภอหัวหิน กรุงเทพฯ	28 กม. 153 กม. 190 กม.	30 นาที 2 ชม. 3 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างทาง

เส้นทางที่ 2 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ชมพระนครคีรี - นมัสการพระพุทธรูปที่ถ้ำเขาหลวง - ชมสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกที่ พระรามราชนิเวศน์	123 กม. 5 กม. 8 กม.	2 ชม. 10 นาที 15 นาที	ขึ้นพระนครคีรีได้ ทางเท้าและเคเบิล คาร์
	บ่าย	- วนอุทยานเขานางพันธุรัต - กิจกรรมชายหาดที่หาดชะอำ	28 กม. 14 กม.	30 นาที 15 นาที	พักผ่อนเดิน อำเภอ ชะอำ
2	เช้า	- ชมพระราชวังแห่งความรักและ ความหวัง "พระราชนิเวศน์ มฤคทายวัน" - นมัสการหลวงปู่ทวด วัดห้วยมงคล	8 กม. 27 กม.	15 นาที 30 นาที	
	บ่าย	- สัมผัสธรรมชาติที่น้ำตกป่าละอู - นั่งช้างชมธรรมชาติ กรุงเทพฯ	40 กม. 60 กม. 190 กม.	45 นาที 1 ชม. 3 ชม.	ซื้อของที่ระลึกได้ที่ ตลาดจัดไร่ไชย อำเภห้วยหิน หรือ ตามเส้นทางหลวง จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางที่ 3 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - อุทยานทหารสัมพันธมิตร - สะพานข้ามแม่น้ำแคว ขึ้นรถไฟ เส้นทางสายมรณะ	130 กม. 2 กม.	2 ชม. 10 นาที	ขึ้นรถไฟสถานี สะพานแควใหญ่ ลงที่สถานีกำแพงแสน (10.31-11.41 น.)
	บ่าย	- ชมพิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด - ล่องเรือในแม่น้ำแควน้อย - ชมการแสดงของชาวมอญ	76 กม. 30 กม. ¹ -	1.20 ชม. 1 ชม. -	1. นั่งเรือไปยัง หมู่บ้านมอญที่ ท่าเรือปากแฉง พัก ค้างคืนที่จ้งเกิ้ลราฟ อัมเภอไทรโยค
2	เช้า	- ชมวิถีชีวิตหมู่บ้านมอญ - ชีชีง หรือพายเรือคายัคช่องแม่น้ำ แควน้อย - ปันจักรยานชมธรรมชาติ	- - -	- - -	กิจกรรมภายใน หมู่บ้านมอญอยู่ ใกล้กับที่พัก
	บ่าย	- เยือนร่องรอยอารยธรรมขอมที่ ปราสาทเมืองสิงห์ - สักการะอนุสาวรีย์สมเด็จพระ นเรศวรมหาราช กรุงเทพฯ	23 กม. 66 กม. 105 กม.	30 นาที 1 ชม. 1.30 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

3.1.3 เส้นทางท่องเที่ยวแบบผสม สำหรับ 3 วัน

เส้นทางที่ 1 ตาม

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	เริ่มต้นที่อำเภออุ้มผาง ¹ ล่องเรือต้นแม่น้ำแม่กลองชมน้ำตก ทีลอจ๋อ น้ำตกสายรุ้งธารน้ำร้อน- แก่งตะโค๊ะบี-ผาผึ้ง-ผาเลือด	12 กม.	3 ชม.	1. กรุงเทพฯ-อ.อุ้มผาง 647 กม./10.30 ชม. 2. ล่องแพยางอำเภอ อุ้มผาง
	บ่าย	เดินทางสู่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง	10 กม. ¹	1 ชม. ¹ // ชม. ²	1. ทางรถยนต์ 2. ล่องเรือขึ้นที่ท่า ทรายและเดินเท้าต่อ (มิ.ย.-ต.ค.) พักค้างคืนบริเวณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่าอุ้มผาง (แคมป์)
2	เช้า	- ชม น้ำตกทีลอซู/เล่นน้ำ	1.5 กม.	25 นาที	เดินเท้าไปยังน้ำตก เล่นน้ำ/ถ่ายรูป
	บ่าย	- เยี่ยมชมสวนส้ม	36 กม.	50 นาที	พักค้างคืน อำเภอ อุ้มผาง
		- แวะชมถ้ำตะโค๊ะบี	4 กม.	10 นาที	
		- ชมบ้านโบราณ	10 กม.	15 นาที	
3	เช้า	- สัมผัสบรรยากาศของยามเช้าดู พระอาทิตย์ขึ้นที่ดอยหัวหมด ¹ - เล่นน้ำเพลินใจที่น้ำตกพาเจริญ	10 กม. 134 กม.	15 นาที 2.45 นาที	1. เวลาชม 05.30 น.
	บ่าย	- วิถีชีวิตที่สะพานมิตรภาพไทย-พม่า และตลาดริมเมย - สักการะศาลพะวอ กรุงเทพฯ	40 กม. 17 กม. 495 กม.	45 นาที 20 นาที 7 ชม.	สถานที่ซื้อของที่ ระลึกระหว่างทาง ตลาดมูเซอ

* นักท่องเที่ยวอิสระควรใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยวหรือที่พักที่ให้บริการนำเที่ยวในเส้นทางนี้

เส้นทางที่ 2 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ชมสะพานข้ามแม่น้ำแคว - แวะน้ำตกเกริงกระเวีย	133 กม. 187 กม.	2.30 ชม. 3 ชม.	
	บ่าย	- ด่านเจดีย์สามองค์ ชมวิถีชีวิตและ ตลาดการค้าชายแดนไทย-พม่า	40 กม. 25 กม.	1 ชม. 25 นาที	ซื้อของที่ระลึกสินค้า ชายแดน พักค้างคืน อำเภอ สังขละบุรี (24 กม.)
2	เช้า	- ดักบาตรและสัสมัสวิถีชีวิต ชาวมอญที่สะพานมอญ - นั่งเรือล่องแม่น้ำซองกาเลีย ชมเมืองบาดาล' - วัดวังกวีเวการาม สักการะร่างหลวง พ่ออุตตมะ - พระธาตุพุทธคยาจำลอง และแวะ ชมหมู่บ้านชาวมอญ	3 กม. 1 กม. 3 กม. 1 กม.	10 นาที 5 นาที 10 นาที 5 นาที	1. ลงเรือหรือแพที่ ท่าเรือข้ามสะพาน มอญหรือริสอร์ท ที่ติดกับแม่น้ำ ซองกาเลีย ใช้เวลา ในการล่องเรือ/แพ 2 ชม.
	บ่าย	- อุทยานแห่งชาติเขาแหลม ชมทัศนียภาพอ่างเก็บน้ำที่ป้อมปี่	33 กม.	45 นาที	พักค้างคืนบ้าน ทาร์ซาน อุทยาน แห่งชาติทองผาภูมิ หรืออำเภอทองผาภูมิ
3	เช้า	- อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ชมธรรมชาติอาทิ เนินกุศดอย จดชม วิวต่างๆ	60 กม.	1.30 ชม.	เส้นทางโค้งต้องใช้ ความระมัดระวังใน การขับ
	บ่าย	- แวะธารน้ำพุร้อนหินดาด กรุงเทพฯ	79 กม. 255 กม.	1 ชม. 4 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

รายการที่ 3 เพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - เยี่ยมชมพระราชวังสนามจันทร์ ในรัชกาลที่ 6 - ชมทัศนียภาพของอำเภอหัวหินที่ เขาตะเกียบ - แวะชมโรงงานผ้าไหมพัทลุงที่ ลวดลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น	171 กม. 19 กม. 7 กม.	2.30 ชม. 25 นาที 10 นาที	
	บ่าย	- สักการะศาลหลักเมือง จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ - ชมทิวทัศน์ของจังหวัดบนเขาช่อง กระจก (เดินเท้า) ¹	92 กม. 1 กม.	1.30 ชม. 5 นาที	1. สูง 245 เมตร พักค้างคืนที่อำเภอ เมือง จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
2	เช้า	- อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ ห้วยกอง	12 กม.	15 นาที	
	บ่าย	- นมัสการพระพุทธนิมิตศิริชัย มหาเจดีย์เก้ายอด พระมหาธาตุเจดีย์ ภักดีประกาศ อนุสาวรีย์กรมหลวง ชุมพรที่ทอดเขาธงชัย - เล่นน้ำชายหาดอ่าวแม่รำพึง	55 กม. 20 กม.	1 ชม. 25 นาที	พักค้างคืนที่อำเภอ บางสะพานจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
3	เช้า	- ดำน้ำชมปะการังที่เกาะทะลุ เกาะสิงห์ เกาะสังข์	7 กม. ¹ 7 กม. ²	10 นาที 30 นาที	เดินทางทางรถยนต์ (1) ต่อด้วยทางเรือ ลงเรือที่ท่าเรือเกาะ ทะลุ (2)
	บ่าย	- ชมตลาดการค้าชายแดนด่านสิงขร กรุงเทพฯ	95 190	1.30 ชม. 3 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ตลาด ภัตตาคาร อำเภอหัวหิน หรือ จังหวัดเพชรบุรี

3.2) เส้นทางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature-based Tourism Program)

3.2.1) เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับ 1 วัน

เส้นทางที่ 1 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน - ดูนกตามเส้นทางธรรมชาติที่บ้าน กว้างแคมป์ ¹ - ชมผีเสื้อ	180 กม. 35 กม.	3 ชม. 1 ชม.	1. ทางโค้งและต้องใช้ ความระมัดระวัง 2. ตรวจสอบเวลาการ ขึ้นลงแต่ละช่วง
	บ่าย	- สนุกสนานกับการล่องแม่น้ำเพชรบุรี กรุงเทพฯ	38 กม. 180 กม.	1 ชม. 3 ชม.	มีรีสอร์ทให้บริการ ล่องแพยางได้เรื่อย แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 2 ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ล่องเรือที่บ้านบางปู ¹ - หาดแหลมศาลา - เดินชมถ้ำพระยานคร "พระที่นั่ง คูหาฤๅษี" ในรัชกาลที่ 5 ²	225 กม. 480 เมตร 500 เมตร	3 ชม. 10 นาที 40 นาที	1. สามารถเดินข้าม เขาเทียน (45 นาที) แทนการนั่งเรือ 2. เดินเท้าขึ้นชมถ้ำ
		- อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด (เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ค้างแว่นดินได้)	17 กม.	20 นาที	1. สามารถแวะซื้อ ของที่ระลึกได้อีกที่
		- ตลาดจัดไร่ชัย อำเภอหัวหิน ¹ กรุงเทพฯ	63 กม. 190 กม.	1 ชม. 3 ชม.	จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางที่ 3 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ			
		- ศูนย์และชมโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	142 กม.	2.30 ชม.	
	บ่าย	- สัมผัสทรายเม็ดแรก ล่องเรือในคลองอีแอค ชมป่าชายเลน	4 กม.	10 นาที	
		- ไส้กระดานเก็บหอย*	1 กม. ^{1/} 13 กม. ²	5 นาที 15 นาที	*1. ติดต่อบต. แหลมผักเบี้ย หรือ
		- ชมัสถารหลวงพ่อดำ วัดเขาตระเครา กรุงเทพฯ	18 กม. 135 กม.	25 นาที 2 ชม.	2. อบต.บางขุนไทร ล่วงหน้า

3.2.2) เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับ 2 วัน

เส้นทางที่ 1 ราชบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ			
		- ชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก ¹	80 กม.	1 ชม.	1. เวลาชมตลาดน้ำ
		- ชมถ้ำเขาบินที่สวทยาน	42 กม.	45 นาที	07.00-10.00 น.
	บ่าย	- ไปยังศูนย์หัตถกรรมทางธรรมชาติ	37 กม.	45 นาที	
		- เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์โหวทัย	11 กม.	15 นาที	พักค้างคืน อำเภอ
		- พักผ่อนที่สวนป่าสิริภักดิ์ (แก่งส้มแมว)	25 กม.	30 นาที	สวนผึ้ง
2	เช้า	- ชมพระอาทิตย์ขึ้นที่ยอดเขากระโจม ¹	22 กม.	1 ชม.	1. ทางถนนและทาง
		- และเดินชมที่น้ำตกผาแดง			ลูกรัง ต้องใช้รถ 4WD
	บ่าย	- แช่น้ำร้อนธารน้ำร้อนบ่อคลึง	32 กม. ²	1 ชม.	2. ใช้เส้นทางภูผาผึ้ง
		- ฟาร์มกล้วยไม้	500 ม.	5 นาที	แวะซื้อของที่ระลึก
		- อุทยานธรรมชาติวิทยา	500 ม.	5 นาที	ก่อนเดินทางกลับ
		- น้ำตกเก้าโจน	500 ม.	500 ม.	
		- กรุงเทพฯ	175 กม.	2.30 ชม.	

เส้นทางที่ 2 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า- บ่าย	กรุงเทพฯ - ชมธรรมชาติที่เขื่อนแก่งกระจาน - กิจกรรมดูนกและมีเสื้อ เดินป่า ศึกษาธรรมชาติภายในอุทยาน แห่งชาติแก่งกระจาน	180 กม. 38 กม.	3 ชม. 1 ชม.	พักค้างคืนที่บ้าน กว้างแค้นปี
2	เช้า	- ชมพระอาทิตย์ขึ้นบนเขาพะเนินทุ่ง ¹ - เดินชมน้ำตกทอทิพย์ ²	21 กม. 10 กม.	1 ชม. 2.30 ชม.	1. เวลาชมทะเลหมอก 05.00-06.30 น. 2. เดินเท้า 4 กม.
	บ่าย	- ล่องแม่น้ำเพชรบุรี ¹ กรุงเทพฯ	63 กม. 180 กม.	2 ชม. ² 3 ชม.	1. มีรีสอร์ทให้บริการ ล่องแพยางได้เขื่อน 2. จากทางเข้าน้ำตก แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 3 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - นมัสการพระวัดถ้ำเสือ - เยือนร่องรอยอารยธรรมขอมที่ ปราสาทเมืองสิงห์ - นั่งรถไฟชมเส้นทางประวัติศาสตร์ ¹	134 กม. 50 กม. 1 กม.	2.10 ชม. 45 นาที 5 นาที	1. ขึ้นรถไฟที่สถานี ท่ากิเลนลงที่สถานี ถ้ำกระแซ (11.24- 11.41 น.)
	บ่าย	- นั่งช้างชมธรรมชาติที่ ปางช้างไทรโยค - ล่องแพชมธรรมชาติ	21 กม. -	25 นาที -	การชม/นั่งช้างเป็น หมู่คณะให้ติดต่อ ล่วงหน้า พักค้างคืน อำเภอ ไทรโยค

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
2	เช้า	- ชมถ้ำละว้า 'ห้องทองพระโรง ห้องม่าน ฯลฯ	25 กม.	45 นาที	1. ลงเรือท่าเรือปาก แขงล่องแม่น้ำแคว น้อยไปยังถ้ำ
		- เยือนช่องเขาขาด	8 กม.	15 นาที	
	บ่าย	- อุทยานแห่งชาติไทรโยค เดินเล่น ทางศึกษาธรรมชาติ - ขึ้นชมธรรมชาติน้ำตกไทรโยคใหญ่' - สะพานข้ามแม่น้ำแคว กรุงเทพฯ	29 กม. - 100 กม. 133 กม.	30 นาที - 1.30 ชม. 3 ชม.	1. อยู่ ใน เขต ฯ อุทยานฯ สามารถ เดินข้ามสะพาน แขวน หรือนั่งเรือ แควชื่อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

3.2.3) เส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับ 3 วัน

เส้นทางที่ 1 ตาม

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	เริ่มต้นการเดินทางอำเภออุ้มผาง - เริ่มต้นล่องต้นน้ำแม่กลองที่ระดับ ความตื้นเขินและยากกว่าเส้นทาง อื่นๆ ที่หมู่บ้านปะละทะล่องแก่งเลกะ ติ-แก่งบันได-แก่งหักศอก-แก่งคน มอง	25 กม. 4 กม.	30 นาที 1 ชม.	1. กรุงเทพฯ-อ.อุ้มผาง 647 กม./10.30ชม. 2. ล่องแพยางบ้านปะ ละทะ
	บ่าย	- พายเรือมุ่งสู่น้ำตกทีลอเร ชมความ งดงามของน้ำที่ตกมาจากผาสูงชัน	7 กม.	1.30 ชม.	พักค้างคืนเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร (แคมป์ทีลอเร)
2	เช้า	- เดินป่าตามเส้นทางธรรมชาติหรือนั่งช้างชมผืนป่าตะวันตกที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติ	30 กม.	7 ชม.	
	บ่าย	- สัมผัสวิถีชีวิตของผู้ที่อยู่กับป่าหมู่บ้านเขปละ	32 กม.	40 นาที	พักค้างคืนอำเภออุ้มผาง

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
3	เช้า	- สัมผัสบรรยากาศของยามเช้าดู พระอาทิตย์ขึ้นที่ดอยหัวหมด' - เล่นน้ำเพลินใจที่น้ำตกพาเจริญ	10 กม. 134 กม.	15 นาที 2.45 นาที	1. เวลาชม 05.30 น.
	บ่าย	- วิถีชีวิตที่สะพานมิตรภาพไทย-พม่า และตลาดริมเมย - ลักการะศาลพะวอ	40 กม. 17 กม.	45 นาที 20 นาที	สถานที่ซื้อของที่ ระลึกระหว่างทาง ตลาดมูเซอ
		กรุงเทพฯ	495 กม.	7 ชม.	

เส้นทางที่ 2 ตาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	เริ่มต้นที่อำเภออุ้มผาง - ล่องต้นน้ำแม่กลอง-น้ำตกที่ล่อจ่อ- น้ำตกสายรุ้ง- ธารน้ำร้อน-แก่ง ตะโคะบี-ผาผึ่ง-ผาเลือด	12 กม.	3 ชม.	1. กรุงเทพฯ-อ.อุ้มผาง 647 กม./10.30 ชม. 2. ล่องแพยางอำเภอ อุ้มผาง
	บ่าย	- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง - ชมความงดงามของน้ำตกที่ล่อจ่อ และเล่นน้ำ	10 กม. ¹ 1.5 กม. ³	1 ชม. ¹ / 7 ชม. ² 10 นาที ³	1. ทางรถยนต์ถึงเขตฯ 2. ล่องเรือขึ้นที่ท่า ทรายและเดินเท้าต่อ ในช่วงฤดูฝนเดือน มิ.ย-ต.ค. 3. เดินเท้าไปน้ำตก พักค้างคืนบริเวณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่าอุ้มผาง (แคมป์)
2	เช้า	-ชมวิถีชีวิตชุมชนที่ผูกพันกับป่าและ นั้งช้างบ้านปะหละทะ' - แวะชมถ้ำตะโคะบี	31 กม. 5 กม.	1 ชม. 20 นาที	1. กิจกรรมเดินชม หมู่บ้านหรือนั่งช้าง
	บ่าย	- ชมบ้านโบราณของอำเภออุ้มผาง	14 กม.	30 นาที	

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
3	เช้า	- สัมผัสบรรยากาศของยามเช้าดู พระอาทิตย์ขึ้นที่ดอยหัวหมด' - เล่นน้ำเพลินใจที่น้ำตกพาเจริญ	10 กม.	15 นาที	1. เวลาชม 05.00 น.
			134 กม.	2.45 นาที	
	บ่าย	- วิถีชีวิตที่สะพานมิตรภาพไทย-พม่า และตลาดริมเมย - สักการะศาลพระวอ กรุงเทพฯ	40 กม. 17 กม. 495 กม.	45 นาที 20 นาที 7 ชม.	สถานที่ซื้อของที่ ระลึกระหว่างทาง ตลาดมูเซอ

เส้นทางที่ 3 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - สัมผัสความสดชื่นของน้ำตกผาตาด - แช่น้ำร้อนเพื่อสุขภาพที่ธารน้ำร้อน หินดาด	258 กม. 6 กม.	4 ชม. 15 นาที	
	บ่าย	- ชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ - แวะพักชมน้ำตกเกริงกระเวีย	29 กม. 47 กม.	35 นาที 50 นาที	พักค้างคืน อำเภอ สังขละบุรี
2	เช้า	- ทำบุญตักบาตรที่สะพานมอญใน ตอนเช้าตรู่ - นั่งเรือ/แพชมแม่น้ำของกาเลียและ เมืองบาดาล - สักการะวัดวังกวิเวการามของหลวง พ่ออุตตมะ - ชมพุทธฉายจำลอง พร้อมชมตลาด มอญ	3 กม. 1 กม. 3 กม. 1 กม.	10 นาที 5 นาที 10 นาที 5 นาที	1. ลงเรือหรือแพที่ ท่าเรือข้างสะพาน มอญหรือริสอร์ท ที่ติดกับแม่น้ำ ของกาเลีย ใช้เวลา ในการล่องเรือ/แพ 2 ชม.
	บ่าย	- เยี่ยมชมด่านเจดีย์สามองค์และ เลือกซื้อสินค้าจากพม่า	24 กม.	30 นาที	พักค้างคืนบ้าน ท่าช้าง อุทยาน แห่งชาติทองผาภูมิ (158 กม./3 ชม.)

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
3	เช้า	- อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ชม ทิวทัศน์จุดชมวิวดงปะแล และเนิน กุตตอย เดินเส้นทางศึกษาธรรมชาติ	2 กม. ¹ /1 กม. ²	40 ชม./ 15 นาที	1. เดินเท้า 2. ทางรถยนต์ขึ้น เขาและโค้ง
	บ่าย	- ชมสะพานข้ามแม่น้ำแคว กรุงเทพฯ	171 กม. 132 กม.	2.30 ชม. 3 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

3.3) รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Tourism Program)

3.3.1) เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 1 วัน

เส้นทางที่ 1 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - สัมผัสวิถีชีวิตยามเช้าของคนเมือง เพชรที่ตลาดริมน้ำ - นมัสการพระที่วัดมหาธาตุ ชมพระ ปรางค์น่ายอดและปูนปั้นเมืองเพชร - เยี่ยมชมพระนครคีรีในรัชกาลที่ 4	124 กม. 500 เมตร 2 กม.	2 ชม. 5 นาที 10 นาที	
	บ่าย	- ชมสถาปัตยกรรมแบบอยุธยา วัดใหญ่สุวรรณาราม - ล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวประมงและ ชมทรายเม็ดแรก* - ไส้กระดานเก็บหอย* - นมัสการหลวงพ่อกองวัดเขาตะเครา กรุงเทพฯ	3 กม. 20 กม. ¹ / 13 กม. ² 18 กม. 135 กม.	10 นาที 5 นาที/ 15 นาที 25 นาที 2 ชม.	* 1. ติดต่อบนต. แหลมผักเบี้ย หรือ 2. อบต.บางขุนไทร ล่วงหน้า แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 2 ราชบุรี-เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - วิถีริมน้ำตลาดน้ำดำเนินสะดวก - ชมพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งสยาม - แวะชมวิถีชีวิตของชุมชนไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง'	80 กม. 20 กม. 90 กม.	1 ชม. 30 นาที 1.20 ชม.	1. ควรติดต่อศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำหรือเทศบาลเขาย้อยล่วงหน้า
	บ่าย	- สัมผัสความงดงามของพระรามราชนิเวศน์ ในรัชกาลที่ 5 - ชมพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน - ชายหาดชะอำ กรุงเทพฯ	24 กม. 48 กม. 10 กม. 163 กม.	30 นาที 45 นาที 15 นาที 2.45 ชม.	เล่นน้ำและกิจกรรมชายหาด แวะซื้อของที่ระลึกก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 3 เพชรบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - วัดพระแก้วน้อย(พระนครคีรี) - วัดเขาตะเครา - วัดเขานันไดอิฐ	123 กม. 12 กม. 15 กม.	2 ชม. 15 นาที 20 นาที	สามารถขึ้นพระนครคีรีโดยเคเบิลคาร์ (5 นาที) และเดินเท้า (15 นาที)
	บ่าย	- วัดมหาธาตุ - วัดใหญ่สุวรรณาราม - วัดกำแพงแดง - วัดพระพุทธไสยาสน์หรือวัดพระนอน - วัดสระบัว กรุงเทพฯ	3 กม. 2 กม. 1 กม. 3.5 กม. 800 เมตร 123 กม.	10 นาที 10 นาที 5 นาที 10 นาที 5 นาที 10 นาที	ซื้อของที่ระลึกหน้าพระนครคีรี

3.3.2) เส้นทางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 2 วันเส้นทางที่ 1 ตาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - สักการะศาลพระเจ้าตากสินมหาราช - ตรอกบ้านจีน	426 กม. 1.5 กม.	5.30 ชม. 8 นาที	
	บ่าย	- อุทยานแห่งชาติลานสาง เล่นน้ำตก และชมธรรมชาติ - หมู่บ้านจุ่มยอมน้ำขาวเขามูเซอ ชมสวนกาแฟและผลไม้เมืองหนาว	20 กม. 20 กม.	30 นาที 40 นาที	1.ที่พักเชิงวัฒนธรรม ชนบท (Homestay)
2	เช้า	- เดินป่าและชมธรรมชาติรอบ หมู่บ้าน - ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและ ปัจจัยการผลิตจังหวัดตาก	- 2 กม.	- 15 นาที	
	บ่าย	- แวะชมสินค้าและของที่ระลึก ตลาดมูเซอ(เก่า) กรุงเทพฯ	2 กม. 461 กม.	15 นาที 6 ชม.	

เส้นทางที่ 2 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - นมัสการพระพุทธรูปปางประทาน พรวัดถ้ำเสือ - ย้อนรอยประวัติศาสตร์ขอมที่ ปราสาทเมืองสิงห์ - นั่งรถไฟชมเส้นทางประวัติศาสตร์	134 กม. 50 กม. 5 กม.	2.10 ชม. 45 นาที 10 นาที	1. ขึ้นรถไฟที่สถานี ท่ากิเลนลงที่สถานี ถ้ำกระแซ (เวลา 11.25-11.41 น.)
	บ่าย	- อุทยานแห่งชาติไทรโยค ชมน้ำตก ไทรโยคใหญ่ - น้ำพุร้อนหินดาด - แวะพักน้ำตกเกริงกระเวีย	146 กม. 21 กม. 56 กม.	2.30 ชม. 30 นาที 1 ชม.	พักค้างคืน อำเภอ สังขละบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
2	เช้า	- ใสบาตรயามเช้าสะพานมอญ สะพานไม้ที่ยาวที่สุดในประเทศไทย - ล่องเรือชมเมืองบาดาล - เยี่ยมชมวัดวังกวีเวการาม นมัสการ หลวงพ่อดุตตะมะที่นับถือของชาว มอญ - ชมพุทธคยาจำลองและแวะชม หมู่บ้านชาวมอญ	3 กม. 1 กม. 3 กม. 1 กม.	10 นาที 5 นาที 10 นาที 5 นาที	1. ลงเรือหรือแพที่ ท่าเรือข้างสะพาน มอญหรือรีสอร์ท ที่ติดกับแม่น้ำ ของกาเลีย ใช้เวลา ในการล่องเรือ/แพ 2 ชม.
	บ่าย	- ด่านเจดีย์สามองค์ ซึ่งเป็นด่าน ชายแดนกันระหว่างไทย-พม่า กรุงเทพฯ	24 กม. 452 กม.	30 นาที 6.30 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 3 ราชบุรี-กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก - เยี่ยมสุสานทหารสัมพันธมิตรผล จากสงครามความขัดแย้ง - ชมสะพานข้ามแม่น้ำแควและขึ้น รถไฟย้อนรอยเส้นทางสายมรณะ	 80 กม. 80 กม. 2 กม.	 1.30 ชม. 1.30 ชม. 10 นาที	ขึ้นรถไฟสถานี สะพานแควใหญ่ลง ที่สถานีสะพานถ้ำ กระแช
	บ่าย	- ชมพิพิธภัณฑ์ของเขาคาด ร่องรอย ทางรถไฟสู่ประเทศพม่า - ล่องเรือในแม่น้ำแควน้อยสู่ที่พัก - ชมการแสดงพื้นบ้านของชาวมอญ ยามค่ำคืน	76 30 -	1.20 ชม. 1 ชม. -	1. นั่งเรือไปยัง หมู่บ้านมอญที่ ท่าเรือปากแคว พัก ค้างคืนที่จ้งเกิ้ลราฟ อำเภไทรโยค

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
2	เช้า	- ชมหมู่บ้านชาวมอญ - ซี่ช้าง/ปั้นจักรยาน/พายเรือคายัคคลอง แม่น้ำแควน้อย - ล่องเรือชมถ้ำละว้าและน้ำตกไทร โยคใหญ่'	- - -	- - -	1. เดินทางโดยเรือ
	บ่าย	- แวะพักผ่อนที่น้ำตกไทรโยคน้อย - เยือนร่องรอยอารยธรรมขอมที่ ปราสาทเมืองสิงห์ กรุงเทพฯ	1 กม. 38 กม. 170 กม.	5 นาที 40 นาที 3.30 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

3.3.3) เส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 3 วัน

เส้นทางที่ 1 ตาก

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ลักการะศาลพระเจ้าตากสินผู้กอบ กู้เอกราชให้สยามประเทศ - ชมวัดพระบรมธาตุ ลักการะเจดีย์ ยุทธหัตถี	426 กม. 35 กม.	5.30 ชม. 45 นาที	
	บ่าย	- ล่องทะเลสาบแม่ปิงเหนือเขื่อน ภูมิพล ชมเกาะแก่งน้อยใหญ่ เช่น เกาะวาลเลนไทน์ เล่นน้ำเหนือเขื่อน	37 กม.	45 นาที	
2	เช้า	- ชมสิ่งที่อัศจรรย์จากธรรมชาติ ณ อุทยานต้นไม้กลายเป็นหิน - อุทยานแห่งชาติลานสาง	37 กม. 42 กม.	45 นาที 50 นาที	
	บ่าย	- ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและ ปัจจัยการผลิตจังหวัดตาก - ร่วมงานประเพณีสงกรานต์ลาน สัมพันธ์ไทย-พม่า อำเภอแม่สอด	4 กม. 58 กม.	15 กม. 1 ชม.	พักค้างคืนอำเภอ แม่สอด

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
3	เช้า	- ชมการดำเนินชีวิตของสองฝั่งไทย- พม่าและเลือกชมสินค้าที่ตลาดริมเมย	1	5 นาที	
		- นมัสการพระที่วัดไทยใหญ่หรือวัด ไทยวัฒนาราม	3	10 นาที	
		- สักการะศาลเจ้าพ่อพะวอ	17 กม.	20 นาที	
		- ตลาดมูเซอ (เก่า)	39 กม.	45 นาที	
	บ่าย	เดินทางกลับกรุงเทพฯ	495 กม.	7 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 2 เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ชมอุโบสถวัดกุฎีไม้ - ชมวิถีชีวิตของชุมชนไทยทรงดำ หรือลาวโซ่ง - โครงการตามพระราชดำริแหลม ผักเบี้ย โครงการรักษาสีงแวดล้อม และระบบนิเวศ	94 กม. 8 กม. 40 กม.	1.30 น. 15 นาที 45 นาที	
	บ่าย	- ล่องเรือชมทิวทัศน์แม่น้ำ - สัมผัสวิถีชีวิตชาวประมงและใต้ กระดานเกียบหอย*	4 กม. 1 กม. ^{1/} 13 กม. ^{2/}	10 นาที 5 นาที 25 นาที	* 1. ติดต่อบต. แหลมผักเบี้ย หรือ 2. อบต.บางขุนไทร ล่องหน้า พักค้างคืนอำเภอ ชะอำ (42 กม)

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
2	เช้า	- ชมพระราชวังเวรณัมฤคทายวัน "พระราชวังแห่งความรักและ ความหวัง" - สักการะหลวงพ่อทวดวัดห้วยมงคล	8 กม. 27 กม.	15 นาที 30 นาที	
	บ่าย	- ชมธรรมชาติและเล่นน้ำที่น้ำตก ป่าละอู - นั่งช้างชมไพร - สัมผัสตลาดยามเย็นของอำเภอ หัวหินที่ตลาดฉัตรไชย	40 กม. 60 กม. 7 กม.	45 นาที 1 ชม. 15 นาที	พักค้างคืนอำเภอ หัวหิน
3	เช้า	- ไล่บาตรในรุ่งเช้าที่เขาตะเกียบ - ชมพระบรมราชินีวเณร์ พระราชฐาน ในฤดูฝนของรัชกาลที่ 5	4 กม. 64 กม.	10 นาที 1 ชม.	เลือกซื้อผ้าไหมพัตร ที่เป็นเอกลักษณ์ของ อำเภอหัวหิน
	บ่าย	- ชมสถาปัตยกรรมพระนครคีรีใน รัชกาลที่ 4 กรุงเทพฯ	3 กม. 123 กม.	10 นาที 2 ชม.	แวะซื้อของที่ระลึก ก่อนเดินทางกลับ

เส้นทางที่ 3 กาญจนบุรี

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช้า	กรุงเทพฯ - ศึกษาประวัติศาสตร์สงครามความ ขัดแย้งที่พิพิธภัณฑ์อักษะ - แวะชมสุสานทหารสัมพันธมิตร - นั่งรถไฟย้อนรอยประวัติศาสตร์ เส้นทางสายมรณะ	130 กม. 1 กม. 2 กม.	2 ชม. 5 นาที 10 นาที	ขึ้นรถไฟสถานี สะพานแควใหญ่ ลงที่สถานีถ้ำกระแซ (10.31-11.41 น.)
	บ่าย	- อุทยานแห่งชาติไทรโยค ชมร่องรอย ของสงคราม และเดินเส้นทางศึกษา ธรรมชาติ น้ำตกไทรโยคใหญ่	100 กม.	1.30 ชม.	พักค้างคืนอำเภอ ทองผาภูมิ (40 กม.)

วัน	ช่วง	แหล่งท่องเที่ยว	ระยะทาง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
2	เช้า	- ชมด้านเจดีย์สามองค์และตลาด การค้าชายแดนไทย-พม่า	135	2 ชม.	
	บ่าย	- ล่องเรือชมเมืองบาดาล แม่น้ำสาม ประสบ ชมวิถีชีวิตของคนมอญที่ เรียบง่าย	24	30 นาที	1. ล่องเรือหรือแพที่ ทำเรือจ้างสะพาน มอญหรือรีสอร์ท ที่ติดกับแม่น้ำ ซองกาเลีย พักค้างคืน อำเภอ สังขละบุรี
3	เช้า	- ทำบุญตักบาตรยามเช้าที่วัดวัง วิเวการามของหลวงพ่อดุตตะมะ	3 กม.	10 นาที	
		- ชมสะพานมอญสะพานไม้ที่ยาว ที่สุดในประเทศไทย	1 กม.	5 นาที	
		- แวะพักที่น้ำตกเกริงกระเวีย	39 กม.	45 นาที	
	บ่าย	- แช่น้ำพุร้อนหินดาดเพื่อสุขภาพ - เล่นน้ำเพลินใจที่น้ำตกผาตาด กรุงเทพฯ	60 กม. 6 กม. 255 กม.	1 ชม. 15 นาที 4 ชม.	ซื้อของที่ระลึกก่อน เดินทางกลับ

* จัดรายการท่องเที่ยวในวันที่ 2 เพื่อเข้าร่วมงานประเพณีสงกรานต์ชาวมอญที่สำคัญและมีเอกลักษณ์

4.3 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยว

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยและคณะได้ศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจท่องเที่ยวในการทำวิจัย โดยมีภาคีที่ยินดีเข้าร่วมเป็นเครือข่ายการวิจัยคือ บริษัทหัวหิน โฮเทล ฮอลิเดย์ จำกัด (ผู้วิจัยร่วม) บริษัทหัวหินแอดวานเจอร์ จำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัดกบ เทรคกิ้ง บริษัทอุ้นใจทราเวล จำกัด และบริษัท อาร์ เอส พี จำกัด จำกัดโดยการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ผลการวิจัยสามารถกำหนดเป็นประเด็นได้ดังนี้

4.3.1 สถานการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยหรือการศึกษาด้านการท่องเที่ยวของภาคธุรกิจท่องเที่ยว

ผลจากวิจัยพบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมีการทำวิจัยอยู่ตลอดเวลา แต่ไม่ได้มีรูปแบบการวิจัยที่ชัดเจนเหมือนอย่างเช่นนักวิชาการหรือนักวิจัยทำการวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยในด้าน

1) การตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ศึกษาพฤติกรรมและแนวโน้มความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสินค้าทางการท่องเที่ยวว่าเป็นไปในทิศทางใด กลุ่มเป้าหมายทางการตลาดคือใครและจะสร้างสิ่งดึงดูดใจ หรือการบริการอย่างไรให้แต่ละบริษัทมีความแตกต่างจากบริษัทอื่น ซึ่งหมายถึงสภาพในการแข่งขันในตลาดจะต้องสามารถแข่งขันได้ และก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมถึงการใช้ส่วนผสมทางการตลาดมาเป็นเครื่องมือหลักในการศึกษาตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อ

2) การท่องเที่ยวชุมชน การทำวิจัยประเภทนี้ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และนโยบายของผู้ประกอบการ ซึ่งในกลุ่มภาคตะวันตกมีผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจควบคู่กับการทำวิจัยค่อนข้างน้อย ยกตัวอย่างเช่น บริษัทหัวหิน ไฮไลต์ ฮอลิเดย์ จำกัด (ผู้วิจัยร่วมในโครงการนี้) ห้างหุ้นส่วนจำกัด กบ เทรคกิ้ง (จังหวัดเพชรบุรี) บริษัท อุณหภูมิทราเวล จำกัด บริษัท อาร์ เอส พี จัมโบ้ จำกัด (จังหวัดกาญจนบุรี) เป็นต้น

3) การประเมินผลจากการจัดการท่องเที่ยว เพื่อนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงองค์กรทั้งในด้านเส้นทางการท่องเที่ยว การบริการ บุคลากร และแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยวภายหลังจากเสร็จสิ้นการนำเที่ยวในแต่ละครั้ง

นอกจากนี้ การประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการของผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวคือ การรวมกลุ่มเพื่อเป็นสมาคม ชมรม ซึ่งเป็นเวทีในการสนทนา พูดคุยถึงความต้องการของตลาดของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ สภาพของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและการบริการ ปัญหาอุปสรรคของการท่องเที่ยว รวมถึงการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ

4.3.2 เปรียบเทียบกระบวนการทำงานกับการทำวิจัย

แม้ว่าภาคเอกชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวจะไม่ได้มีรูปแบบของการทำวิจัยโดยมีวิธีคิดหรือกระบวนการตามรูปแบบของระเบียบวิธีวิจัยในเชิงวิชาการ แต่เมื่อเปรียบเทียบกระบวนการ

ทำงานและวิธีคิด ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า โดยแท้จริงแล้วธุรกิจนำเที่ยงเองได้มีการทำวิจัยอย่างเป็นกระบวนการ ดังนี้

1) โจทย์หรือคำถามการวิจัย ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจะได้รับโจทย์การท่องเที่ยวจากจากนักท่องเที่ยวในการจัดทำรายการนำเที่ยวตามที่กำหนด

2) ผู้ประกอบการจะต้องการกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อสามารถตอบสนองต่อโจทย์หรือคำถาม อันจะนำไปสู่กระบวนการทำงาน วิธีการคิดเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

3) กระบวนการทำงานหรือวิธีการทำงาน

3.1) ในการจัดทำรายการท่องเที่ยวแต่ละเส้นทางผู้ประกอบการจะต้องวางแผนการทำงาน กำหนดกรอบในการทำงาน ระยะเวลาในการศึกษาเพื่อจัดทำรายการนำเที่ยวแต่ละครั้งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลามากกว่า 6 เดือน เพราะต้องมีกระบวนการในการศึกษา การสำรวจ การทดลอง

3.2) การศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากเอกสารต่างๆ ซึ่งมีเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยแล้วก็คือข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลจากบุคคลหรือปฐมภูมิ

3.3) การสำรวจเส้นทางโดยต้องใช้ในการสังเกต และการศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะจัดทำเป็นรายการท่องเที่ยว

3.4) นำผลจากการสำรวจมาจัดทำเป็นรายการท่องเที่ยว

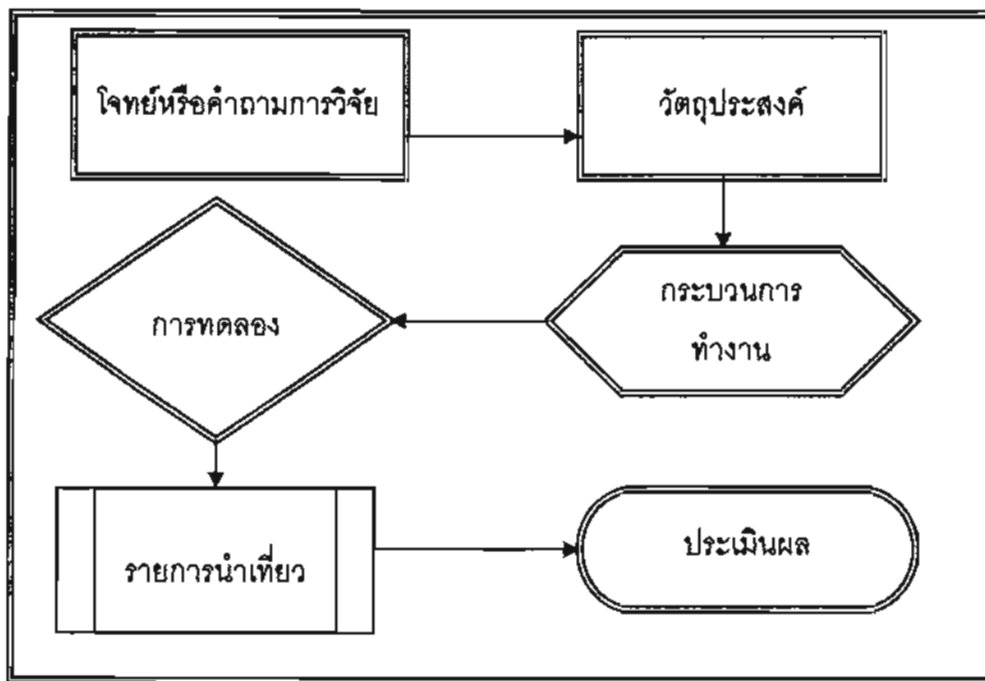
4) การทดลอง การจัดทำรายการนำเที่ยวที่ดีจำเป็นที่จะต้องทดลองเส้นทางเพื่อตรวจสอบว่ารายการนำเที่ยวที่ได้จัดทำมานั้นมีความเป็นไปได้ในการจัดและการขายมากน้อยเพียงใด ประการสำคัญคือรายการนำเที่ยวที่จัดทำมานั้นต้องตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

5) รายการนำเที่ยวที่พร้อมจะนำเสนอแก่นักท่องเที่ยว นั้นเปรียบเสมือนผลการสำรวจและทดลองหรือผลจากการศึกษา ซึ่งการได้รับโจทย์จากนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าแต่ละครั้งจะมีความแตกต่างกัน รวมถึงสภาพทางการตลาดที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการศึกษาและจัดทำรายการใหม่ๆ ขึ้นมา ทั้งนี้ รายการใหม่ๆ อาจหมายถึงแหล่งท่องเที่ยวเดิมแต่นำมาบริการที่สร้างจุดเด่นหรือกิจกรรมที่มีความแตกต่างทางการตลาดในแต่ละกลุ่ม

6) การประเมินผลจากการนำเที่ยวจะเป็นขั้นตอนสุดท้ายว่า ผลการทดลองหรือผล การศึกษานั้นได้ผลหรือไม่ ทั้งนี้ผู้ประกอบการจะสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจของ

นักท่องเที่ยวทุกครั้งหลังจากที่ได้มีการจัดนำเที่ยว โดยใช้แบบสอบถามและการรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ

แผนภาพที่ 27 กระบวนการทำงานกับการทำวิจัย

4.3.3 ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างเครือข่ายการวิจัยและการวิจัยของภาคี

จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการทำวิจัยว่ามีปัญหาและอุปสรรคในด้านใดบ้างนั้น พบว่า นักวิชาการเองต้องทำความเข้าใจว่าผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวคือ ผู้ที่ประกอบการที่มุ่งเน้นในการสร้างผลกำไร ผลตอบแทนให้แก่องค์กรเป็นหลัก รวมถึงความอยู่รอดขององค์กรในธุรกิจการท่องเที่ยว ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่จะทำให้ผู้ประกอบการหันมาทำวิจัยคือ

1) เวลา เนื่องจากในการวิจัยในแต่ละครั้งต้องอาศัยระยะเวลามาก ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการที่ต้องดำเนินการทางด้านธุรกิจของตนเองในเวลาเดียวกัน

2) ภารกิจหลัก เนื่องจากการประกอบธุรกิจจำเป็นต้องมีการจัดการ การบริหารงานในองค์กร รวมถึงการทำการตลาด และการปฏิบัติหน้าที่นอกสถานที่ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักขององค์กรและมีจำนวนภาระงานที่มาก จึงทำให้การทำวิจัยในแต่ละครั้งไม่สามารถทำได้ไม่เต็มที่

3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการที่เคยทำวิจัยหรือเป็นผู้วิจัยร่วมจะเข้าใจกระบวนการทำวิจัย ในขณะที่

ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาลาด การสำรวจเส้นทาง และการประเมินความพึงพอใจนักท่องเที่ยวอย่างกว้างๆ ซึ่งยังไม่ทราบรูปแบบการวิจัยอย่างเป็นทางการ

4) ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ชุมชน ชาวบ้าน หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น อบต. บางแห่งยังไม่มีความจริงจังในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และไม่ได้ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

5) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในกลุ่มภาคตะวันตกสามารถทำได้เฉพาะใน 4 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดตาก เนื่องจากระยะทางไกลและเส้นทางการท่องเที่ยวยากแก่การเชื่อมโยง

4.3.4 บทบาทในการทำวิจัยของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้ประกอบการพบว่า แนวโน้มในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยมีความเป็นไปได้ ซึ่งการทำวิจัยสามารถจัดทำในรูปแบบ

1) นักวิจัยและนักวิจัยร่วม โดยเฉพาะการวิจัยในเรื่องที่ผู้ประกอบการทำอยู่ในปัจจุบัน เช่น แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว หรือพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การทำวิจัยจำเป็นต้องทำความเข้าใจธรรมชาติของการประกอบธุรกิจ รวมถึงวิสัยทัศน์และนโยบายของแต่ละองค์กรว่าจะให้การสนับสนุนเป็นนักวิจัยร่วมในระดับมากน้อยเพียงใด

2) ที่ปรึกษาการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสนับสนุน การทำวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสามารถศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากผู้ประกอบการได้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นจริงเพราะผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยว มีความเข้าใจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และเป็นผู้ใช้แหล่งท่องเที่ยวโดยตรง อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในด้านความร่วมมืออย่างชัดเจน

3) ผู้ประสานงานระหว่างภาครัฐกับชุมชน เพราะรู้จักพื้นที่ ชุมชน รวมถึงบุคลากรที่จะให้ข้อมูลการท่องเที่ยวได้

ประเด็นในการวิจัยที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถทำได้ ได้แก่ การวิจัยเชิงตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ส่วนประเด็นการวิจัยที่น่าสนใจและมีแนวโน้มสามารถทำวิจัยได้ ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวชุมชน

4.3.5 ข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายภาคีการท่องเที่ยว

1) การทำวิจัยในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกโดยการสร้างเป็นเครือข่ายมีความเป็นไปได้ยากเนื่องจากอุปสรรคด้านที่ตั้งและระยะทาง ทั้งนี้ การประสานงานเพื่อเชื่อมโยงสามารถทำได้เฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ โดยมีความเห็นว่า จังหวัดตากควรจัดรวมให้เป็นเส้นทางร่วมกับจังหวัดในภาคเหนือตอนบน

2) ควรสร้างความร่วมมือระหว่างบริษัทนำเที่ยว ชุมชน ชาวบ้าน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่ละกลุ่มต้องมีความเข้มแข็ง และมีแนวทางการดำเนินงานที่จริงจังและชัดเจน ตอบทบทวนและภารกิจ

3) ควรมีการแสดงให้เห็นภาคธุรกิจและเอกชนเห็นความสำคัญของการทำวิจัย และผลการวิจัยควรสามารถนำไปใช้ได้จริง ดังนั้น ประเด็นในการวิจัยหรือการศึกษาควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว หรือการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวโดยตรง

4) ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการวิจัย และทำหน้าที่ประสานงานกับผู้ประกอบการ เพราะผู้ประกอบการอาจไม่สะดวกในบทบาทของนักวิจัย แต่สามารถเป็นที่ปรึกษาการวิจัย ผู้สนับสนุนข้อมูล หรือการกำหนดหัวข้อหรือประเด็นที่ควรศึกษา เพราะผู้ประกอบการจะรับทราบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของการท่องเที่ยวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้ประสานงานสามารถจัดทำวิจัยได้ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีแหล่งข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

5) ควรมีการติดต่อประสานงานกับตัวแทนภาคีแต่ละจังหวัด เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยร่วมกัน

6) การสร้างเครือข่ายการวิจัยควรร่วมมือกันในระดับปัจเจกมากกว่าสมาคมหรือชมรม เพราะการทำวิจัยยังมีปัญหาและอุปสรรคในด้านระยะเวลา บทบาทของสมาคมควรเป็นผู้ประสานงานหรือให้คำปรึกษา

กล่าวโดยสรุป การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทยทั้งการเดินทางโดยใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยวหรือการเดินทางท่องเที่ยวเอง โดยเลือกพื้นที่ในการศึกษาใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก ทั้งนี้ การวิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ ซึ่งผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด รวมถึงการจัดการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการในการเดินทางของนักท่องเที่ยวคนไทยแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสร้างรายได้ให้กับประเทศต่างๆ ดังนั้น การนำการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลของแต่ละประเทศให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยในปีที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากเหตุการณ์ทางการเมืองในเดือนกันยายนที่ผ่านมา การส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในประเทศ การขยายเส้นทางการบินมาประเทศไทย รวมถึงอันเนื่องมาจากเป็นปีแห่งมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชครอง 60 ปี โดยได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้ชื่อ "Grand Invitation" การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว การพัฒนารูปแบบที่พักในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่นับได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญ ซึ่งมีจำนวนและสัดส่วนมากกว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจ ความประทับใจ การกำหนดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้เกิดการเดินทางไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยจึงกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นกระแสนิยมในส่วนหนึ่งของชีวิตและการสร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัดและระหว่างภูมิภาค ทั้งนี้พฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและสถานการณ์ต่างๆ ภายในประเทศส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความรอบคอบในการเดินทางมากขึ้น โดยหันมาเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง ใช้ระยะเวลาในการเดินทางไม่มาก และนิยมเดินทางท่องเที่ยวไปกลับภายในหนึ่งวัน การวิจัยในครั้งนี้จึงมีแนวคิดการศึกษาปรับโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ เพราะกลุ่มเหล่านี้มีจำนวนและสัดส่วนมากกว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศ รวมถึงกลุ่มเหล่านี้มีผลต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยโปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าวมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ (Tour Repackaging for Thailand The Case Study of 5 Provinces of the West of Thailand) ให้เป็นทางเลือกใหม่ที่มีรูปแบบอันหลากหลาย มีความแตกต่างทางปัจเจกบุคคลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งจาก

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดนี้ พบว่าพฤติกรรมในการเดินทางมาท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดเหล่านี้ ประกอบด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวเอง (FITs) และผ่านการจัดการโดยผ่านบริษัทนำเที่ยว ทั้งนี้การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองการเดินทางทั้งสองลักษณะย่อมส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และช่วยลดปัญหาการเสื่อมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ประกอบในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และการตลาดการท่องเที่ยว อันได้แก่ ทฤษฎีความต้องการ ความจำเป็น แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว แนวคิดการท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว แนวคิดการท่องเที่ยวทางเลือก แนวคิดการจัดรายการนำเที่ยว แนวคิดการตลาดการท่องเที่ยว แนวคิดพฤติกรรมนักท่องเที่ยว รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในยุคนปัจจุบันใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

2. เพื่อสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวไทยกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

3. เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

4. เพื่อสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

จากการกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยและคณะได้กำหนดคำถามการวิจัย 3 ประเด็นเพื่อตอบคำถามการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร

2. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

3. การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย การท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก รูปแบบวิธีการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ

และข้อมูลทุติยภูมิ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตกและให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดในภาพรวม ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 เขต 2 และภาคเหนือเขต 4 ศูนย์พัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก สมาคม/ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมในแต่ละจังหวัด นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ผู้วิจัยและคณะได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสัมภาษณ์ โดยการใช้แบบสอบถาม (Interviewing) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviewing) การชักถามกลุ่ม (Focus group) การใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ เนื่องจากเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และ SWOT Analysis และใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายถึงสถานการณ์และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวภาพรวมในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการวิจัยสถานการณ์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด สามารถวิเคราะห์ภาพรวมการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคได้ว่า การท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทยที่ยังคงให้ความสำคัญ และตื่นตัวกับการเดินทางอยู่ตลอดเวลา นับได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเป็นปัจจัยที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ตลอดมา ดังนั้นอัตราการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคตะวันตกย่อมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวไทยในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนมากถึง 10,826,924 คน ก่อให้เกิดรายได้มากถึง 18,898.28 ล้านบาท ซึ่งจะส่งผลต่อสภาวะการแข่งขันทางการท่องเที่ยวไม่ว่าจะในส่วนของภาคเอกชน หรือแม้แต่ภาครัฐในท้องถิ่นที่ต้องดูแลการท่องเที่ยวจำเป็นต้องจัดทำแผนพัฒนาเพื่อรองรับการเติบโต และความต้องการทางการท่องเที่ยว ซึ่งนับได้ว่าการแข่งขันมีการทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี

1) พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกนิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระหรือ

จัดการเดินทางท่องเที่ยวเองมากกว่าการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว และท่องเที่ยวเป็นแบบกลุ่มครอบครัวและเพื่อน/ญาติ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางมายัง 5 จังหวัดภาคตะวันตกคือ เพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อนเป็นหลัก โดยการตัดสินใจมายังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ พิจารณาจากความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถกระทำได้ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ รวมถึงระยะทาง เวลาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

2) สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกจากการวิจัยพบว่า ในแต่ละจังหวัดมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวคนไทยอย่างพอเพียง โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจะมีประเภทของที่พักต่างและสถานบริการต่างๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการ และพฤติกรรมในการท่องเที่ยว

3) แหล่งท่องเที่ยวในทุกจังหวัดมีความหลากหลายและครบทุกประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละจังหวัดมีต้นทุนทางทรัพยากรที่แตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ รวมถึงนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยว

4) การวิเคราะห์ภาพรวมจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญโดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ในภาพรวมได้ดังนี้

จุดแข็ง

- ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ มีระยะทางใกล้กรุงเทพฯ (ยกเว้นจังหวัดตาก) ใช้เวลาในการเดินทางไม่มากนัก มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกและสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก

- มีต้นทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวได้ตลอดจนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ที่ประกอบด้วยธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม และกิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ รวมถึงสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีและรองรับได้ทุกกลุ่มนักท่องเที่ยว

- มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ที่พัก ร้านอาหาร สถานบริการต่างๆ เป็นต้น

- ในแต่ละจังหวัดมีนโยบาย แผนงาน โครงการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

จุดอ่อน

- ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตากที่รวมอยู่ในภาคตะวันตกทำให้ยากแก่การเดินทางเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว รวมถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีลักษณะพื้นที่แคบและยาว ทำให้การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งต้องใช้เวลามาก ในขณะที่จังหวัดที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ ได้รับผลกระทบจากการมีวันพักน้อยหรือเป็นการท่องเที่ยวแบบไป-กลับ

- แหล่งท่องเที่ยวขาดศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือการจัดการในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว และปัญหาราคาสินค้าแพง ทำให้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเสียหาย

- การพัฒนาเน้นแหล่งท่องเที่ยวหลักหรือแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มากกว่าพื้นที่รอง รวมถึงการสร้างกิจกรรมเพื่อดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงขาดข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

- การพัฒนา การจัดการ การตลาด การประชาสัมพันธ์ยังไม่มีความชัดเจน และยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและขาดการส่งเสริมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- บุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอและขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ การพัฒนาด้านคุณภาพการให้บริการและการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว

- ขาดการลงทุนขนาดใหญ่ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

โอกาส

- การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงในกลุ่มภูมิภาค (ยกเว้นจังหวัดตาก) ทั้งการท่องเที่ยวทางภูเขา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และทะเล รวมถึงการท่องเที่ยวชายแดน

- สามารถสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวสีเขียวได้ เนื่องจากวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวแต่ละจังหวัดได้ระบุถึงการท่องเที่ยวประเภทนี้ในทุกจังหวัด

- สามารถสร้างมูลค่าในด้านการลงทุนและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มและขยายวันพัก

อุปสรรค

- ปัญหาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ แผ่นดินไหว น้ำท่วม
- ข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในการดูแลของหน่วยงาน ทำให้ยากแก่การปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ความตระหนักต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังมีน้อย
- การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อทิศทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวของจังหวัด รวมถึงวิสัยทัศน์ของหัวหน้าองค์กรมีผลต่อการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด และการจัดสรรงบประมาณพัฒนาการท่องเที่ยว
- ปัญหาสถานะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเดินทางท่องเที่ยว

5.1.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

ผลจากการวิจัยสามารถจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) 27 รายการ และเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) 27 โดยพบว่าโปรแกรมที่ได้จัดทำนั้นมีการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในทุกจังหวัดทั้งโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเดียว หรือมากกว่าหนึ่งจังหวัด เช่น รายการนำเที่ยวทางวัฒนธรรม สำหรับ 3 วัน ได้แก่ รายการที่ 1 จังหวัดกาญจนบุรี รายการที่ 2 จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ รายการที่ 3 จังหวัดตาก ทั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะได้ใช้วิธีในการวิจัยของรูปแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

การจัดทำรายการนำเที่ยวนั้นได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาร่วมกับกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และภาคการท่องเที่ยว ได้แก่ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง ความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ความสามารถในการตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว ความสามารถทางการตลาด มีกิจกรรมหรือสร้างกิจกรรมนันทนาการให้กับนักท่องเที่ยว ในขณะที่การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวได้มุ่งเน้นการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก

อย่างไรก็ตาม การจัดทำรายการนำเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวได้พิจารณาจากความเป็นไปได้ในการนำโปรแกรมเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้โดยตรง

5.1.3 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท้องถิ่นเกี่ยวกับภาคธุรกิจท้องถิ่น

ปัจจุบันภาคธุรกิจการท้องถิ่นมีการทำวิจัยอยู่ตลอดเวลา แต่ไม่ได้มีรูปแบบการวิจัยที่ชัดเจนเหมือนอย่างเช่นนักวิชาการหรือนักวิจัยทำ การวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยในด้าน การตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท้องถิ่น และความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดการท้องถิ่นซึ่งมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ทั้งนี้จะต้องให้ความสนใจกับแหล่งท้องถิ่น การบริการและบุคลากร รวมถึงการประเมินผลความพึงพอใจของนักท้องถิ่น การวิจัยหรือการศึกษาในเชิงการท้องถิ่นชุมชนของผู้ประกอบการในกลุ่มภาคตะวันตกยังพบว่ามีผู้น้อยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และนโยบายของผู้ประกอบการ นอกจากนี้

นอกจากนี้ ภาคธุรกิจในแต่ละกลุ่มจังหวัดจะมีการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการของผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่มีต่อการท้องถิ่นคือ การรวมกลุ่มเพื่อเป็นสมาคม ชมรม ซึ่งเป็นเวทีในการสนทนา พูดคุยถึง ความต้องการของตลาดของนักท้องถิ่นทั้งชาวไทยและต่างชาติ สภาพของแหล่งท้องถิ่น การพัฒนาคุณภาพการท้องถิ่นและการบริการ ปัญหาอุปสรรคของการท้องถิ่น รวมถึงการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ

กระบวนการทำงานของภาคเอกชนหรือธุรกิจท้องถิ่นมีรูปแบบเช่นเดียวกับการวิจัย เพียงแต่ไม่ได้จัดทำในรูปแบบทางวิชาการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) มีการตั้งโจทย์หรือคำถามการวิจัยจากนักท้องถิ่นในการจัดทำรายการนำท้องถิ่นตามที่กำหนด
- 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อตอบคำถามและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท้องถิ่นได้
- 3) กระบวนการทำงานหรือวิธีการทำงาน โดยผ่านการวางแผน กำหนดกรอบในการทำงาน การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ระยะเวลาในการศึกษา การสำรวจ การทดลอง และการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อประเมินผลถึงความเป็นไปได้ทางการตลาด และความพึงพอใจของนักท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างเครือข่ายการวิจัยและการวิจัยของภาคีคือ ผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่นคือ ผู้ที่ผู้ประกอบการที่มุ่งเน้นในการสร้างผลกำไรผลตอบแทนให้แก่องค์กรเป็นหลัก รวมถึงความอยู่รอดขององค์กรในธุรกิจการท้องถิ่น ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่จะทำให้ผู้ประกอบการหันมาทำวิจัยคือ เวลา เนื่องจากในการวิจัยในแต่ละครั้งต้องอาศัยระยะเวลามาก ภารกิจหลักคือการทำธุรกิจและมีการะงานมาก ซึ่งอาจทำให้การทำ

วิจัยในแต่ละครั้งไม่สามารถทำได้ไม่เต็มที่ รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย อย่างเป็นทางการ โดยส่วนใหญ่จะทำการศึกษาลาด การสำรวจเส้นทาง และการประเมินความพึงพอใจนักท่องเที่ยวอย่างกว้างๆ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกับหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในกลุ่มภาคตะวันออกสามารถทำได้เฉพาะใน 4 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดตาก เนื่องจากระยะทางไกลและเส้นทางการท่องเที่ยวยากแก่การเชื่อมโยง

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้ประกอบการพบว่า บทบาทในการทำวิจัยของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและแนวโน้มในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยมีความเป็นไปได้ ในรูปแบบนักวิจัยและนักวิจัยร่วม ที่ปรึกษาการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสนับสนุน ผู้ประสานงานระหว่างภาครัฐกับชุมชน ประเด็นในการวิจัยที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถทำได้ ได้แก่ การวิจัยเชิงตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ส่วนประเด็นการวิจัยที่น่าสนใจและมีแนวโน้มสามารถทำได้ ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวชุมชน

ข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายภาคการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกโดยการสร้างเป็นเครือข่ายมีความเป็นไปได้ยาก เนื่องจากจังหวัดตากมีเส้นทางไกลความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงจึงมีได้เฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ส่วนจังหวัดตากสามารถจัดรวมให้เป็นเส้นทางร่วมกับจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ควรมีการแสดงให้เห็นภาคธุรกิจและเอกชนเห็นความสำคัญของการทำวิจัย และผลการวิจัยควรสามารถนำไปใช้ได้จริง ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการวิจัย และทำหน้าที่ประสานงานกับผู้ประกอบการ และควรมีการติดต่อประสานงานกับตัวแทนภาคีแต่ละจังหวัด เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยร่วมกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยว 5 จังหวัดภาคตะวันตกพบว่า การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวประเภทที่เดินทางท่องเที่ยวอิสระมากกว่านักท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ เดินทางท่องเที่ยวเนื่องมาจากความต้องการพักผ่อน ความเพลิดเพลิน ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางในแต่ละจังหวัดจะมีจำนวนครั้งในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่า 5 ครั้ง แสดงให้เห็นถึงความต้องการท่องเที่ยวของคนในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจาก

แรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก ดังเช่นทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ อีกทั้งความต้องการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละแห่งสามารถกำหนดได้อย่างกว้างๆ ว่าแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งตอบสนองนักท่องเที่ยวกลุ่มระดับใด อาทิ ชายหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวระดับปานกลางถึงบน โดยมีตัวชี้วัดจากที่พักส่วนใหญ่มีราคาแพง ค่าครองชีพสูง กิจกรรมการท่องเที่ยวจะมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับชายหาดชะอำ หรือการล่องแพ จังหวัดกาญจนบุรี ที่ราคาที่พักจะถูกกว่าและมีกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการโดยไม่ได้มุ่งเน้นคุณภาพมากเท่ากับชายหาดหัวหิน รวมถึงความต้องการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเป็นการตอบสนองความต้องการในลำดับที่ 1 ถึง 3 คือความต้องการทางร่างกาย ความสะดวกและความมั่นใจในแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัย ส่วนความต้องการที่เหนือขึ้นไป คือความต้องการคุณภาพของสินค้าและบริการที่มีมาตรฐาน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในแหล่งท่องเที่ยวยังพบว่ามีความต้องการน้อย สะท้อนให้เห็นถึงระดับของผู้ที่มาใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยวได้เช่นกัน

นอกจากความต้องการจากปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจแล้ว แรงจูงใจหรือศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวสามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมได้เช่นกัน (Mill, 1992 : 265) โดยแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดในภาคตะวันตก ประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน วัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากแต่ละจังหวัดจะมีการบริการที่พักในรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองตามความต้องการของกลุ่มตลาดเป้าหมาย การบริการร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง การพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ตลอดจนการให้บริการของบุคคลที่ทำงานที่ด้านการท่องเที่ยว รวมถึงกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของ Morrison, 2002: 47-48 และ Mill, 1992: 265-282 ที่ได้กำหนดส่วนผสมของแหล่งท่องเที่ยว (Destination Mix) ว่าควรมีองค์ประกอบเหล่านี้อยู่

กิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดสามารถกำหนดพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดตามหลักจิตวิทยาของ Stanley C.Plog ซึ่งประกอบด้วยนักท่องเที่ยวเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Psychocentric) จากการวิจัยพบว่า กลุ่มนี้เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวขนาดใหญ่ นิยมเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จัก เช่น สะพานข้ามแม่น้ำแคว ทางรถไฟสายมรณะ จังหวัดกาญจนบุรี ชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ชายหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เป็นต้น และประเภทที่มีความสนใจหลากหลาย (Allocentric) ได้แก่นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวที่ผจญภัย ตื่นเต้น

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้ยากหรือมีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อย เช่น น้ำตกทีลอซู จังหวัดตาก เขมิงปิล็อก จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น ซึ่งกลุ่มนี้ยังมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มแรก

ผลจากการวิจัยพบว่า รายการนำเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยวที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคธุรกิจท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวรู้จักและมีชื่อเสียงมานาน ทั้งนี้มีแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือยังไม่เป็นที่รู้จักน้อยมาก ในขณะที่ยกเก็บข้อมูลจากรัฐได้มีการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ซึ่งมุมมองของทั้งสามกลุ่มยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือภาคธุรกิจขายรายการนำเที่ยวที่นักท่องเที่ยวรู้จัก ในขณะที่นักท่องเที่ยวเองเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ของจังหวัด เนื่องจากยังไม่มี การรับรู้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ หรือไม่สามารรถเข้าถึงแหล่งของข้อมูลได้อย่างแท้จริง ส่วนภาครัฐ (ท้องถิ่น) พยายามจะแนะนำและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว แต่ยังขาดการประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลาย รวมถึงยังไม่เข้าใจว่าแหล่งท่องเที่ยวคือสินค้าบริการที่นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังมากกว่าการมองเห็นหรือการสัมผัส

เมื่อวิเคราะห์ตามหลักการตลาดจะพบว่า การนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ จัดทำเป็นรายการนำเที่ยวเพื่อขายให้กับนักท่องเที่ยวภายในประเทศสามารถทำได้ยาก เนื่องจากความไม่แน่ใจของผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในพื้นที่ รวมถึงความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่จะรองรับได้จริง หรือถ้าหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องการจะแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในรายการทั้งหมดจำเป็นต้องอาศัย "การสร้างกระแส การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว" ตามลักษณะที่แท้จริงของพื้นที่ ทั้งนี้ เนื่องจากการแนะนำสินค้าหรือแหล่งท่องเที่ยวใหม่ จำเป็นต้องใช้การตลาดและ การประชาสัมพันธ์ค่อนข้างมากและใช้เวลา รวมถึงค่าใช้จ่าย และมีความเสี่ยงกับความคุ้มทุน อย่างไรก็ตาม หากแหล่งท่องเที่ยวใหม่นั้นมีศักยภาพและมีองค์ประกอบตามส่วนผสมของแหล่งท่องเที่ยวย่อมเป็นโอกาสทางการแข่งขันของผู้ประกอบการได้เช่นกัน

ดังนั้นแนวทางในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อเป็นการกระจายความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวและเพิ่มระยะวันพักในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักมากขึ้น คือควรจัดทำเส้นทางและแนะนำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทอิสระหรือกลุ่มที่นิยมจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองให้มากขึ้น ทั้งนี้ การหาช่องทาง การประชาสัมพันธ์เพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทนี้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะกลุ่มนี้จะแสวงหาข้อมูลการท่องเที่ยวใน

กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย ซึ่งการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ย่อมกระตุ้นให้เกิดความต้องการและสร้างทางเลือกทางการท่องเที่ยวทางได้

การส่งเสริมการตลาดทั้งแหล่งท่องเที่ยวใหม่ แหล่งท่องเที่ยวเก่า รวมถึงการนำเสนอขายแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นและต้องสร้างความแตกต่างในการแข่งขันเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการเน้นกิจกรรมในระหว่างการเดินทาง มาตรฐานและคุณภาพของบุคลากร และการบริการที่ประทับใจ ดังนั้นการแข่งขันโดยใช้กลยุทธ์ทางการตลาดอย่างเดียวไม่สามารถแข่งขันได้อย่างแท้จริง หากแต่จำเป็นต้องการสร้างมาตรฐานและคุณภาพของการบริการ อย่างไรก็ตามคุณภาพของการท่องเที่ยวจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วยเช่นเดียวกัน

การสร้างกลไกขับเคลื่อนทางการตลาดของกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนต่างมีส่วนที่จะพัฒนา ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้การท่องเที่ยวในจังหวัดที่ตนรับผิดชอบหรือมุ่งเป็นจุดหมายสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากการพัฒนาการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดจะมีแผนงาน โครงการต่างๆ รองรับกระเด้งโตของการท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาเส้นทางทางการท่องเที่ยว จากการวิจัยพบว่า การสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดในส่วนของภาครัฐเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักเป็นสำคัญ การสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันก็ได้มีการจัดทำแผนเพื่อจะสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นเช่นกัน จุดอ่อนของการทำงานระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนคือการมองต่างมุมที่ขาดการประสานงานหรือการบูรณาการร่วมกันอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี วงษ์โสโฬจิตร (2549) ที่ได้กล่าวถึงหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวขาดการประสานงานและบูรณาการทำงานในการความยั่งยืน ส่งผลกระทบต่อสร้างที่ยั่งยืน ดังนั้น การประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสององค์กรด้านการตลาดจึงจำเป็นอย่างยิ่ง อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวและนำไปสู่แนวทางการความยั่งยืน

ความเป็นไปได้ของการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับกลุ่มภาคตะวันตกสามารถทำได้บางส่วน ได้แก่ การสร้างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวสีเขียวคือ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ป่าตะวันตก เนื่องจากศักยภาพพื้นที่แต่ละจังหวัดสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ได้ แต่ยังคงขาดการพัฒนาในเชิงรูปธรรมหรือความชัดเจนในการพัฒนา อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคของการสร้างเส้นทางทางการท่องเที่ยวร่วมในระดับภูมิภาคสามารถทำได้เฉพาะ 4 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดตากซึ่งมีความเป็นไปได้น้อยมากที่จะสร้างเส้นทางร่วม

เนื่องจากสภาพทางภูมิประเทศ ข้อจำกัดของการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเครือข่ายตะวันตกอีกประการหนึ่งคือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ เนื่องจากแต่ละจังหวัดขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่แยกส่วน อาทิ จังหวัดตากขึ้นอยู่กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือเขต 4 ส่วน จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรีขึ้นอยู่กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 1 และจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ขึ้นอยู่กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 2 ทำให้การสร้างเครือข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวโดยรัฐสามารถทำได้ยาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

- 1) การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดควรมุ่งเน้นการบูรณาการ เพื่อสามารถกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวและแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) แม้ว่าการสร้างเครือข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากจุดอ่อนด้านที่ตั้งและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละพื้นที่ ควรมีการสร้างเส้นทางร่วมโดยใช้การเชื่อมต่อโดยการประสานงานเพื่อให้เกิดเส้นทางที่เชื่อมโยง และเป็นตัวต่อการท่องเที่ยวระดับภาค
- 3) ควรมีการศึกษากลุ่มตลาดเป้าหมายที่เด่นชัดและพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคนไทยที่นิยมท่องเที่ยวแบบอิสระ เพราะเป็นกลุ่มตลาดที่มีสัดส่วนมากที่สุดในภาคตะวันตก
- 4) ควรให้ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทาง ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูลยังไม่เพียงพอ หรือเข้าใจว่าเป็นแหล่งศึกษาทางวิชาการมากกว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะทางให้มากขึ้น เพราะสถานที่บางแห่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสามารถสะท้อนแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงได้ อาทิ โครงการรักษาสีแกดล้อมและระบบนิเวศโครงการตามพระราชดำริแหลมผักเบี้ย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ และยังสามารถทำกิจกรรมดูนกชมธรรมชาติป่าชายเลน รวมถึงเป็นเส้นทางในการเดินทางไปชมวิถีชีวิตที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีได้

5) ควรมีการทดลองโปรแกรมการท่องเที่ยวทั้งรายการนำเที่ยวและเส้นทางเพื่อความ เป็นไปได้ทางการท่องเที่ยว รวมถึงการเชื่อมรายการนำเที่ยวหรือเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ๆ เข้าไปใน โปรแกรมการท่องเที่ยว

6) การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการใช้งาน และการจัดทำรายการและเส้นทางท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นรายการที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสมของผู้ต้องการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้

7) การจัดทำรายการนำเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการ กระเจยนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและ สิ่งแวดล้อมตามแนวคิดของความยั่งยืน อย่างไรก็ตาม หากแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ขาดการจัดการที่ดีจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ย่อมจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน ดังนั้น ควรจัดหาแนวทางการวางแผน การจัดการพื้นที่ก่อนที่จะประชาสัมพันธ์หรือส่งเสริมให้เป็น แหล่งท่องเที่ยว

8) การสร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับภาคการท่องเที่ยวหรือภาคเอกชนควรมีการ กำหนดบทบาท การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการให้ความร่วมมือ การประสานงานทำวิจัย ทั้งนี้ การทำวิจัยโดยเข้าใจบริบทหรือธรรมชาติของการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวจะช่วยให้การวิจัย ด้านการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายได้ผลการศึกษาที่เป็นจริง ซึ่งนำไปสู่การ ทำงานอย่างบูรณาการ

9) ควรมีสวนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในแต่ละจังหวัด หรือใน พื้นที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญต่อการจัดทำสื่อประเภทต่างๆ ประกอบด้วยข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุง ข้อมูลการท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์ และการบริการ การจัดระบบศูนย์ข้อมูลให้ครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ได้จริง ทั้งนี้ ควรเน้นสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้โดยง่าย

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การนำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการศึกษาและการวิจัยในครั้งต่อไป ได้ถูกจัดแบ่งเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาและวิจัยตาม ประเด็นที่เสนอแนะดังนี้

นักท่องเที่ยว

1) การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทยและปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว ระหว่างนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการกับบริษัทนำเที่ยวและนักท่องเที่ยวอิสระ เพื่อศึกษาแนวโน้ม ความต้องการ รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทย

ผู้ประกอบการท่องเที่ยว

1) กลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ
2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการจัดทำรูปแบบการทำวิจัยที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ชุมชน

1) รูปแบบการพัฒนาการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยว
2) บทบาทของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว "ผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ"

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

1) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว
2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการนักท่องเที่ยวในประเทศอย่างยั่งยืน
3) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสีเขียวสำหรับภาคตะวันตก

ภาครัฐ

1) ความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเพื่อการวิจัยในกลุ่มภูมิภาคตะวันตก
2) การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และทางออกในการบูรณาการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน
3) การพัฒนารูปแบบสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ
4) ผลสัมฤทธิ์จากการจัดการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว และทางออกเพื่อการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2546. การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2544. แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: บริษัท อัลซา จำกัด.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองอนุรักษ์. 2543. มาตรฐานการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. เอกสารประกอบการสัมมนา. วันที่ 24 พฤศจิกายน 2543 ณ ห้องประชุม 1 ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองกลยุทธ์การตลาด. 2550. "สถานการณ์ท่องเที่ยวไทย". จุลสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์. ฉบับที่ 1/2550 มกราคม-มีนาคม 2550. <http://www2.tat.or.th/tat.e-journal/index.php>. 2 พฤษภาคม 2550.
- ค็อดเลอร์, ฟิลลิป. 2546. การจัดการการตลาด. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- จริญญา เกียรติลักษณ์ชัย. 2549. "สถานการณ์การท่องเที่ยวในปี 2548". จุลสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์. ฉบับที่ 1/2549 มกราคม-มีนาคม 2549. <http://www.tat.or.th/tat.e-journal/travel1-01.html>. ตุลาคม 2549.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. 2546. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4.
- สุทธิธ ฐชาติ. 2548. คู่มือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. เชียงใหม่: เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- นิคม จารุมณี. 2536. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮาส์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด.
- ประเมิล อินทพิบูลย์และคณะ 2549. โครงการต่อเนื่องการวิจัยปฏิบัติการด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาถ้ำจอมพล. รายงานการวิจัย. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2545. การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วันทนี นามสวัสต์ และคณะ. 2548. การพัฒนาและส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตามเส้นทางอารยธรรมขอมจากอีสานตอนล่างสู่ราชอาณาจักรกัมพูชา. รายงานการวิจัย. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศรัณญา วรากุลวิทย์. 2546. ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินติ้ง.
- สินธุ์ สโรบล. 2546. การท่องเที่ยวโดยชุมชน: แนวคิดและประสบการณ์พื้นที่ภาคเหนือ. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2538. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 9.
- สุภาพร มากแจ้ง. 2534. หลักมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.
- อำนวยการ สุนทรวาทและสัจจา ไกรศรีรัตน์. 2548. แนวทางการจัดการเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันตกโดยชุมชน. รายงานการวิจัย. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- เอกสารประกอบการสัมมนา. 2548. การท่องเที่ยววิถีชีวิต การท่องเที่ยวชุมชน. วันที่ 2-3 พฤศจิกายน 2548 ณ หอประชุมพิมานศร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- David W. Howell. 1989. An introduction to the Travel and Tourism Industry. New York: South-western Publishing co.
- Gail Lash. 1997. "What is Community-based Ecotourism?". Ecotourism for Forest conservation and Community Development. Proceedings of an International Seminar Held in Chiangmai Thailand 28-31 January 1997. Edited by Jeffrey Bornemeir, Michael Victor and Patrick B. Durst. Bangkok: RECOFTC/RAP.
- Lumsdon, Les. 1997. Tourism Marketing. UK: International Thomson Business Press.
- Line Bergery and David Eckersley,. 2007. Changing Tourist Behaviour and the need for New Products. [Online]. Available from <http://ertr.tamu.edu>. [2007, March 5]
- McIntosh, R. W., Goeldner, C.R., Ritchie, J.R.B. 1995. Tourism: Principles, Practices, Philosophies. U.S.A.: John Wiley & Sons, Inc.
- Mill, R. C. and Morrison, Alastair M. 1992. The Tourism System : an introductory text. New Jersey: Prentice-Hall, Inc. 2nd edition.
- Morrison, Alastair M. 2002. Hospitality and Travel Marketing. New York: Delmar. 3rd edition.

- Ross, E.Lowe, Charles A. Malouf, Annette R.Jacobson .1997. Consumer Education and Economics. New York: Glencoe McGraw-Hill. 4th edition
- Seree Wangpaichitr. 2006. "Thailand Tourism System". *Journal of Thai Hospitality & Tourism*. Vol.1 No.1 July-December 2006.
- Therdchai Choibamroong. 2006. "Location Attractiveness Projected Through Brochure-Generated Destination Images". *Journal of Thai Hospitality & Tourism*. Vol.1 No.1 July-December 2006.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- http://www.tat.or.th/thai/travelling_eco_tourism.php
- http://www.lord.ca/publication/articles/cul_tourism_business.html
- http://www.tat.or.th/stat/web/static_index.php
- <http://www.wilderness.org.au/about/policies/tourism>
- <http://www.unrise.org/unrise/website/newsview.nsf>
- <http://www.hamanan.com/tour/ratburi/travel.html>
- <http://www.tourism.go.th>
- <http://www.thai-tour.com>
- <http://www.moohin.com>
- <http://www.ezytrip.com/travel>
- <http://www.kanchanaburi.com>
- <http://www.travel.sanook.com>
- <http://www.noomsaotours.com>

ภาคผนวก ก.
บทความการวิจัย

การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป เพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรม

นักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก

(จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์)

(Tour Repackaging for Thailand the Case Study of 5 Provinces of the West of Thailand)

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น การท่องเที่ยวจึงกลายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในอันดับต้นๆ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยที่มีรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องสามารถตอบสนองความต้องการให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในปัจจุบันรูปแบบและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุผลและปัจจัยหลายๆ ประการ ทั้งปัจจัยดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวหรือปัจจัยภายนอก และปัจจัยผลักดันอันได้แก่ ความต้องการที่เกิดจากร่างกายและจิตใจของนักเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Tour Packages) เป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวสำคัญในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทาง อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จและคำตอบทางการตลาดผู้ประกอบการนำเที่ยวดัชนีภาพ ความสามารถในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของภาครัฐและเอกชนให้เกิดความน่าสนใจ ตลอดจนภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อพื้นที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป

การจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปจึงควรให้ความสนใจทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยว และขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวหรือการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะรองรับได้ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่และมีผลต่อการพัฒนา ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวได้แก่นักท่องเที่ยวภายในประเทศ ถึงแม้ว่ากลุ่มนี้จะถูกมองว่าเป็นกลุ่มที่สร้างเม็ดเงินได้ไม่มากเท่ากับผู้มาเยือนจากต่างประเทศ แต่กลับมีผลต่อการสร้างผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวได้มากเช่นกัน การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป เพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ (Tour Repackaging for Thailand the Case Study of 5 Provinces of the West

of Thailand) ให้เป็นทางเลือกใหม่ที่มีรูปแบบอันหลากหลาย สำหรับตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจเจกบุคคลด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว และจะส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และช่วยลดปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ

การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย รวมถึงการสร้างเครือข่ายภาคีการท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก ผลจากการวิจัยถูกนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย การกำหนดคำถามเพื่อค้นหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ข้างต้นจึงจำเป็นต้องศึกษาภาพรวมการท่องเที่ยวของภาคตะวันตก สถานการณ์ และความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่าย โดยโจทย์ที่กำหนดแบ่งเป็น 3 ข้อได้แก่

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 ปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

คำถามการวิจัยข้อที่ 3 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง

รูปแบบและวิธีการวิจัยประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปและเส้นทางที่เหมาะสม โดยกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตก และให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดในภาพรวม

1.2 ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกลุ่มภาคตะวันตกที่ใช้เส้นทางภายใน 5 จังหวัดเป้าหมาย และบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

1.3 นักท่องเที่ยวภายในประเทศใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญกับนักท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อเส้นทางและเลือกเส้นทางที่ท่องเที่ยวตามลำดับ 1, 2, และ 3

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลประเภทการสำรวจสนาม (Field survey) การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม (Interviewing) สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviewing) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (Key Informant) ทั้งหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว การชักถามกลุ่ม (Focus group) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งข้อมูลดิบและข้อมูลที่ผ่านกรรมวิธีทางข้อมูล (Data processing) หรือการวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว (Data analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการใช้หลักการ SWOT Analysis และใช้สถิติเชิงพรรณนา เป็นเครื่องมือในการแสดงผลการศึกษา

สถานการณ์การท่องเที่ยวภาพรวมในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

นักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกนิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระหรือจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองเป็นส่วนใหญ่ และท่องเที่ยวเป็นแบบกลุ่มครอบครัวและเพื่อน/ญาติ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางมายัง 5 จังหวัดภาคตะวันตกคือเพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อนเป็นหลัก โดยการตัดสินใจมายังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ พิจารณาจากความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สามารถกระทำได้ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ รวมถึงระยะทาง เวลาและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

2. สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก พบว่าในแต่ละจังหวัดมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวคนไทยอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจะมีประเภทของที่พักรและสถานบริการต่างๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการและพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของแต่ละกลุ่ม

3. แหล่งท่องเที่ยวในทุกจังหวัดมีความหลากหลายและครบทุกประเภท ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยในแต่ละจังหวัดมีต้นทุนทางทรัพยากรที่แตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ระดับศักยภาพของพื้นที่ในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็น

แหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละจังหวัดมีนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในทิศทางยั่งยืน

4. การวิเคราะห์ภาพรวมจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

จากการวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญโดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ในภาพรวมได้ดังนี้

จุดแข็ง

- ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ มีระยะทางใกล้กรุงเทพฯ (ยกเว้นจังหวัดตาก) ใช้เวลาในการเดินทางไม่มากนัก มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกและสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก

- มีต้นทุนทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวได้ตลอดจนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ที่ประกอบด้วยธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม และกิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ รวมถึงสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีและรองรับได้ทุกกลุ่มนักท่องเที่ยว

- มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ที่พัก ร้านอาหาร สถานบริการต่างๆ เป็นต้น

- ในแต่ละจังหวัดมีนโยบาย แผนงาน โครงการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างชัดเจน

จุดอ่อน

- ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตากที่รวมอยู่ในภาคตะวันตกทำให้ยากต่อการสร้างเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงภูมิภาคได้ รวมถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีลักษณะพื้นที่แคบและยาว ทำให้การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งต้องใช้เวลามาก ในขณะที่จังหวัดที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ ได้รับผลกระทบจากการมีวันหยุดน้อยหรือเป็นการท่องเที่ยวแบบไป-กลับมากกว่า

- แหล่งท่องเที่ยวขาดศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวหรือการจัดการในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว และปัญหาราคาสินค้าแพงทำให้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเสียหาย

- การพัฒนาเน้นแหล่งท่องเที่ยวหลักหรือแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มากกว่าพื้นที่รอง รวมถึงการสร้างกิจกรรมเพื่อดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงขาดข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

- การพัฒนา การจัดการ การตลาด การประชาสัมพันธ์ยังไม่มี ความชัดเจน และยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและขาดการส่งเสริมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- บุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอและขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ การพัฒนาด้านคุณภาพการให้บริการและการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยว
- ขาดการลงทุนขนาดใหญ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

โอกาส

- การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในกลุ่มภูมิภาค (ยกเว้นจังหวัดตาก) ทั้งการท่องเที่ยวทางภูเขา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และทะเล รวมถึงการท่องเที่ยวชายแดน
- สามารถสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวสีเขียวได้ เนื่องจากวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวแต่ละจังหวัดได้ระบุถึงการท่องเที่ยวประเภทนี้ในทุกจังหวัด
- สามารถสร้างมูลค่าในด้านการลงทุนและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มและขยายวันพัก

อุปสรรค

- ปัญหาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ แผ่นดินไหว น้ำท่วม
- ข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในการดูแลของหน่วยงาน ทำให้ยากแก่การปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ความตระหนักต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังมีน้อย
- การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลต่อทิศทางการบริหารจัดการท่องเที่ยวของจังหวัด รวมถึงวิสัยทัศน์ของหัวหน้าองค์กรมีผลต่อการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด และการจัดสรรงบประมาณพัฒนาการท่องเที่ยว
- ปัญหาสถานะราคาน้ำมันผันผวนส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณารายการนำเที่ยวที่เหมาะสมร่วมกับกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และภาคีการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากศักยภาพของแหล่ง

ท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง ความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ความสามารถในการตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว ความสามารถทางการตลาด มีกิจกรรมหรือสร้างกิจกรรมนันทนาการให้กับนักท่องเที่ยว และการกระจายแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายเพื่อความยั่งยืน ผลการวิจัยสามารถจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist) 27 รายการ และการปรับโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) 27 เส้นทาง แยกตามประเภทการท่องเที่ยวแบบผสม (Mixed-tourism) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature-based Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1, 2 และ 3 วัน พบว่าจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันหรือสถานที่ที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวในปัจจุบันมากกว่าการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก

การจัดการท่องเที่ยวและโปรแกรมการท่องเที่ยว

จากการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอิสระมากกว่านักท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยมีเหตุผลมาจากความต้องการพักผ่อน ความเพลิดเพลิน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความต้องการท่องเที่ยวของคนในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก แหล่งท่องเที่ยวที่ถูกเลือกเป็นเป้าหมายของการเดินทางยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบัน ทั้งนี้การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้เข้าไปในตลาดหรือความต้องการของนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัย "การสร้างกระแส การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว" ตามลักษณะที่แท้จริงของพื้นที่ ด้วยการหาช่องทางประชาสัมพันธ์เพื่อให้กลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทนี้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว นอกจากนี้ การส่งเสริมการตลาดทั้งแหล่งท่องเที่ยวใหม่ แหล่งท่องเที่ยวเก่า และแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างความแตกต่างในการแข่งขันเป็นอย่างมาก รวมถึงมาตรฐาน คุณภาพของบุคลากร กิจกรรม การบริการที่ประทับใจ และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของภูมิภาคตะวันตกในรูปแบบของโปรแกรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องสร้างการตลาดเชิงรุกโดยอาศัยศักยภาพอันโดดเด่นของพื้นที่ซึ่งมีเอกลักษณ์และต้นทุนทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม โดยอยู่บนพื้นฐานแนวคิดการพัฒนาและการจัดการที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว และความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว

ความต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกของนักท่องเที่ยวอิสระ

จากการสำรวจประเภทของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือนักท่องเที่ยวอิสระ หรือนักท่องเที่ยวที่จัดการเดินทางท่องเที่ยวเอง (ร้อยละ 95.5) การวิจัยครั้งนี้จึงได้สอบถามความคิดเห็นและความต้องการรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวทางเลือกในจังหวัดหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพอยู่แล้ว เพื่อสร้างทางเลือกและกระจายนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลัก หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง อิทธิพลของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ย่อมส่งผลต่อการพัฒนา การจัดการพื้นที่ การบริการท่องเที่ยว เพื่อรองรับกับกลุ่มที่มีขนาดใหญ่และต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้น โดยรูปแบบการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ การเยี่ยมชมวัด พระราชวังและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ/สปา และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การล่องแก่ง ปีนเขา เดินป่า ดูนก เป็นต้น ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับปานกลาง ได้แก่ การเที่ยวชมป่าชายเลน การศึกษาโครงการตามพระราชดำริ การชมวิถีชีวิตชุมชน/ชนกลุ่มน้อย และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การพัฒนาการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก

การวิจัยในครั้งนี้ได้สำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวอิสระเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก โดยพบว่ารูปแบบการพัฒนาที่นักท่องเที่ยวอิสระให้ความสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสวยงามและความสะอาด การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมหลากหลาย และความปลอดภัย ส่วนรูปแบบการพัฒนาที่นักท่องเที่ยวสนใจในอันดับรองลงมาคือ เส้นทางคมนาคมที่สะดวกและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และคุณภาพของสินค้าและบริการ

นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวอิสระยังมีความคิดเห็นอื่นๆ ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ยังขาดการอำนวยความสะดวกและการบริการ รวมถึงการบริการที่ยังอาจไม่ตรงตามความต้องการอย่างแท้จริงของนักท่องเที่ยวประเภทนี้ ได้แก่ (เรียงลำดับตามความสำคัญ)

1. ข้อมูลการท่องเที่ยว ศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ให้บริการควรมีอย่างพอเพียง
2. การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ป้ายข้อมูลและแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำ ดงขยะ ที่จอดรถ การบริการรถนำเที่ยว
3. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว การจัดภูมิทัศน์ให้สวยงามและมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน
4. การให้บริการของคนในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่และการจำหน่ายสินค้าที่เป็นธรรม
5. ควรอนุรักษ์ให้คงความเป็นท้องถิ่น
6. การสร้างกิจกรรมในวันหยุด เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางมายังพื้นที่มากขึ้น

การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยว

การวิจัยครั้งนี้มิได้มุ่งผลเพียงแต่การปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการสร้างงานวิจัยร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายการท่องเที่ยว การเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้ประกอบการพบว่า ปัจจุบันภาคธุรกิจการท่องเที่ยวมีการทำวิจัยอยู่แล้ว แต่ไม่ได้มีรูปแบบการวิจัยที่ชัดเจนหรือเป็นทางการในเชิงวิชาการ โดยการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจด้านการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ความสามารถในการแข่งขันซึ่งมีแนวโน้มการแข่งขันค่อนข้างสูง การพัฒนาการบริการและบุคลากร รวมถึงการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้การวิจัยหรือการศึกษาในมิติการท่องเที่ยวชุมชนพบว่ามีน้อยมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และนโยบายของผู้ประกอบการ

กระบวนการทำงานของภาคเอกชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวมีรูปแบบเช่นเดียวกับการวิจัย เพียงแต่ไม่ได้จัดทำในรูปแบบทางวิชาการ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. มีการตั้งโจทย์หรือคำถามการวิจัยจากนักท่องเที่ยวในการจัดทำรายการนำเที่ยวตามที่กำหนด
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อตอบคำถามและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้
3. กระบวนการทำงานหรือวิธีการทำงาน โดยผ่านการวางแผน กำหนดกรอบในการทำงาน การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ระยะเวลาในการศึกษา การสำรวจ การทดลอง และการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อประเมินผลถึงความเป็นไปได้ทางการตลาด และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

การรวมตัวเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวในส่วนภาคธุรกิจมีลักษณะของการรวมตัวเป็นสมาคม ชมรม ซึ่งการรวมกลุ่มเหล่านี้เป็นการสร้างเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านธุรกิจ แนวโน้มการตลาดของนักท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศ สภาพของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและการบริการ ปัญหา อุปสรรค และความร่วมมือกับภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างเครือข่ายการวิจัยและการวิจัยของภาคีคือ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวคือ องค์กรที่ดำเนินธุรกิจมุ่งเน้นในการสร้างผลกำไร ผลตอบแทนให้แก่องค์กรเป็นหลัก ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคที่จะทำให้ผู้ประกอบการหันมาทำวิจัยคือ เวลา เนื่องจากในการวิจัยในแต่ละครั้งต้องอาศัยระยะเวลามาก ภารกิจหลักคือการทำธุรกิจและมีภาระงานมาก ซึ่งอาจทำให้การทำวิจัยในแต่ละครั้งไม่สามารถทำได้ไม่เต็มที่ รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยอย่างเป็นทางการ โดยส่วนใหญ่จะทำการศึกษาดูแล การสำรวจเส้นทาง และการประเมินความพึงพอใจนักท่องเที่ยวอย่างกว้างๆ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกับหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในกลุ่มภาคตะวันออกสามารถทำได้เฉพาะใน 4 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดตาก เนื่องจากระยะทางไกลและยากแก่การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้ประกอบการพบว่า บทบาทในการทำวิจัยของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและแนวโน้มในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยมีความเป็นไปได้ ในรูปแบบนักวิจัยและนักวิจัยร่วม ที่ปรึกษาการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสนับสนุน ผู้ประสานงานระหว่างภาครัฐกับชุมชน ประเด็นในการวิจัยที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวสามารถทำได้ ได้แก่ การวิจัยเชิงตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ส่วนประเด็นการวิจัยที่น่าสนใจและมีแนวโน้มสามารถทำวิจัยได้ ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวชุมชน

ข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายภาคีการท่องเที่ยวในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตกโดยการสร้างเป็นเครือข่ายมีความเป็นไปได้ยาก เนื่องจากจังหวัดตากมีเส้นทางไกล ความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงจึงมีได้เฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ส่วนจังหวัดตากสามารถจัดรวมให้เป็นเส้นทางร่วมกับจังหวัดในภาคเหนือตอนบน ควรมีการแสดงให้เห็นภาคธุรกิจและเอกชนเห็นความสำคัญของการทำวิจัย และผลการวิจัยควรสามารถนำไปใช้ได้จริง ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการวิจัย และทำหน้าที่ประสานงานกับผู้ประกอบการ และควรมีการติดต่อประสานงานกับตัวแทนภาคีแต่ละจังหวัด เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดควรมุ่งเน้นการบูรณาการ เพื่อสามารถกำหนดจุดขายทางการท่องเที่ยวและแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. แม้ว่าการสร้างเครือข่ายเส้นทางทางการท่องเที่ยวไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากจุดอ่อนด้านที่ตั้งและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละพื้นที่ ควรมีการสร้างเส้นทางร่วมโดยใช้การเชื่อมต่อโดยการประสานงาน เพื่อให้เกิดเส้นทางที่เชื่อมโยงและเป็นตัวต่อการท่องเที่ยวระดับภาค
3. ควรมีการศึกษากลุ่มตลาดเป้าหมายที่เด่นชัดและพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคนไทยที่นิยมท่องเที่ยวแบบอิสระ เพราะเป็นกลุ่มตลาดที่มีสัดส่วนมากที่สุดในการภาคตะวันตก
4. ควรให้ความสำคัญต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทาง ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูลยังไม่เพียงพอ หรือเข้าใจว่าเป็นแหล่งศึกษาทางวิชาการมากกว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะทางให้มากขึ้น เพราะสถานที่บางแห่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สามารถสะท้อนแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงได้
5. ควรมีการทดลองเส้นทางเพื่อให้มีความเป็นไปได้ทางการท่องเที่ยว รวมถึงการเชื่อมเส้นทางใหม่ๆ เข้าไปในรายการท่องเที่ยว
6. การนำผลการวิจัยไปใช้ควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการใช้ ซึ่งการจัดทำรายการและเส้นทางทางการท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นรายการที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของผู้ต้องการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้
7. การจัดทำรายการนำเที่ยวและเส้นทางทางการท่องเที่ยวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดของความยั่งยืน อย่างไรก็ตาม หากแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ขาดการจัดการที่ดีจากหน่วยงานที่รับผิดชอบย่อมทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน
8. การสร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับภาคีการท่องเที่ยวหรือภาคเอกชนควรมีการกำหนดบทบาท การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการให้ความร่วมมือ การประสานงานทำวิจัย ทั้งนี้ การทำวิจัยโดยเข้าใจบริบทหรือธรรมชาติของการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวจะช่วยให้การวิจัยด้านการท่องเที่ยวโดยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายได้ผลการศึกษาที่เป็นจริง ซึ่งนำไปสู่การทำงานอย่างบูรณาการ

9. ควรมีศูนย์ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในแต่ละจังหวัด หรือในพื้นที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญต่อการจัดทำสื่อประเภทต่างๆ ประกอบด้วย ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุงข้อมูลการท่องเที่ยว ให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถในการประชาสัมพันธ์และการบริการ การจัดระบบศูนย์ข้อมูลให้ครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ได้จริง ทั้งนี้ ควรเน้นการใช้สื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้โดยง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ได้เสนอแนะประเด็นในการศึกษาและวิจัยครั้งต่อไป ด้วยการจำแนกตามกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยว ประเด็นที่เสนอแนะในการศึกษาคือ การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทยและปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการกับบริษัทนำเที่ยวและนักท่องเที่ยวอิสระ เพื่อศึกษาแนวโน้มและความต้องการรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวคนไทย ผู้ประกอบการท่องเที่ยวควรศึกษาด้าน 1) การตลาดและที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ และ 2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการจัดทำรูปแบบการทำวิจัยที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว ชุมชน ได้แก่ 1) รูปแบบการพัฒนาการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและผู้ประกอบการท่องเที่ยว และ 2) บทบาทของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว "ผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ" ทรัพยากรการท่องเที่ยว สามารถศึกษาเกี่ยวกับ 1) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในประเทศต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว 2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการนักท่องเที่ยวในประเทศอย่างยั่งยืน และ 3) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสีเขียวสำหรับภาคตะวันตก กลุ่มองค์กรสุดท้ายคือ ภาครัฐ ที่ผู้สนใจสามารถศึกษาในประเด็น 1) ความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเพื่อการวิจัยในกลุ่มภูมิภาคตะวันตก 2) การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และทางออกในการบูรณาการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน 3) การพัฒนารูปแบบสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ และ 4) ผลสัมฤทธิ์จากการจัดการศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว และทางออกเพื่อการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ข.

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการเผยแพร่ ดังนี้

1. การจัดนิทรรศการเผยแพร่งานวิจัย
2. การจัดประชุม สัมมนาในเวทีวิชาการการท่องเที่ยว
3. การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อทดลองเส้นทางท่องเที่ยวตามผลการวิจัย
4. การนำผลการวิจัยไปตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารวิชาการการท่องเที่ยว รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว เช่น เว็บไซต์ คู่มือการท่องเที่ยว
5. การศึกษาหรือการทำวิจัยในประเด็นที่ได้เสนอแนะเพื่อเป็นการต่อยอดงานวิจัย
6. การนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายการนำเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว

ภาคผนวก ค

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กิจกรรมที่วางแผนไว้
และที่ดำเนินการมาและผลที่ได้รับตลอดโครงการ

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กิจกรรมที่วางแผนไว้ และที่ดำเนินการมาและผลที่ได้รับตลอดโครงการ
5 จังหวัด ภาคตะวันตก

วัตถุประสงค์ของโครงการ	คำถามวิจัย	กิจกรรมที่วางแผนไว้	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยว สำหรับผู้สูงอายุให้เป็นทางเลือกใหม่ในการ ตอบสนองความต้องการด้านการพหุกิจกรรม การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในวัย ปัจจุบันใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของ ประเทศไทย	คำถามข้อที่ 1 1.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกเป็นอย่างไร	1. รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวของแต่ละ จังหวัดจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย แผนพัฒนา การท่องเที่ยวและจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับรายการนำเที่ยวปัจจุบัน และศักยภาพ ของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่สามารถนำไปจัดทำ รายการนำเที่ยวจากผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ข้อมูลสถานการณ์การท่องเที่ยว ใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก
	1.2 หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีความคิดเห็น ต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นอย่างไร มีจุดแข็งจุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค อย่างไรบ้าง	2. นำแบบสัมภาษณ์สอบถามข้อมูลเจ้าหน้าที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 1 เขต 2 และ ภาคเหนือเขต 4 ศูนย์พัฒนาการ ท่องเที่ยว กี่ฟ้าและนันทนาการ องค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว สมาคม/ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยว และ การโรงแรมในแต่ละจังหวัด	2. ความคิดเห็นของหน่วยงานของ รัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวต่อสถานการณ์ การท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาค ตะวันตก รวมถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นใน ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ	คำถามวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
	คำถามข้อที่ 2 2.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรเป็นอย่างไร	1. รวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยว รายการนำเที่ยวจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์สิ่งพิมพ์ต่างๆ 2. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและนักวิชาการในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก 3. นำแบบสอบถาม สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เขต 5 จังหวัด	1. รายการนำเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวทั้ง 3 รูปแบบได้แก่แบบผสม ทางธรรมชาติ และเชิงวัฒนธรรมจำนวน 27 โปรแกรมและ 27 เส้นทาง รวม 54 รายการ 2. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและนักวิชาการนักท่องเที่ยวต่อรายการนำเที่ยวทั้ง 3 รูปแบบ 3. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอิสระ หน่วยงานของรัฐและนักวิชาการต่อเส้นทางการท่องเที่ยวทั้ง 3 รูปแบบ
2. เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวไทยกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย	คำถามข้อที่ 3 3.1 การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทยควรดำเนินการในลักษณะใด มีอุปสรรคและปัญหาอย่างไรบ้าง	1. การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวนักวิชาการ และภาคีร่วมการท่องเที่ยว 2. การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในกรุงเทพฯ	1. แนวทาง ความคิดเห็น และรูปแบบการดำเนินการเพื่อสร้างเครือข่าย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์ของโครงการ	คำถามการวิจัย	กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
3. เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย	-	-	1. ข้อมูลสถานการณ์การท่องเที่ยวเพียง 5 จังหวัดภาคตะวันตก
4. เพื่อสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด ภาคตะวันตกของประเทศไทย			2. ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว 5 จังหวัดภาคตะวันตก 3. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป 54 รายการ

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์หน่วยงานของรัฐ
2. แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
3. แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง “การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรม
นักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก”

นำเสนอ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค (SWOT) ทางการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มในการพัฒนาให้เป็นที่รู้จักสำหรับการปรับปรุงโปรแกรม การท่องเที่ยวสำเร็จรูป

ส่วนที่ 4 สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ-นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

หน้าที่และความรับผิดชอบ.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค (SWOT) ทางการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านต่อจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค (SWOT) ของการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำถาม	ใช่	ไม่ ใช่	เหตุผล
ท่านคิดว่าสิ่งใดที่เป็นจุดเด่นทำให้คนมาท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน			
1. ความประทับใจแหล่งท่องเที่ยว			
- ประเภทธรรมชาติ			
- ประเภทแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ			
- ประเภทวัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิตชุมชน กิจกรรม			
2. สามารถท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมได้หลากหลาย เช่น ดึงล่อฟ จัดประชุมสัมมนา เดินป่า ล่องแก่ง เป็นต้น			
3. แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรม/เหตุการณ์ที่มีชื่อเสียง (Popular events) สามารถท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาลหรือตลอดปี			
4. แหล่งท่องเที่ยวมีมาตรฐานและมีศักยภาพทางการท่องเที่ยว เช่น สะอาดปลอดภัย ได้รับรางวัล เช่น Tourism Award, มาตรฐานที่พัก, ถูกโลกสีเขียว เป็นต้น			

5. ที่ตั้งของจังหวัดมีระยะทางใกล้กรุงเทพมหานครและเดินทางได้สะดวก			
6. มีประเภทของที่พักหลากหลายและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้			
7. มีบริษัทนำเที่ยวที่สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจำนวนมาก			
8. การใช้สื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว			
9. ค่าใช้จ่ายไม่สูง			
10. อื่นๆ (กรุณาระบุ).....			

กรุณาจัดอันดับจากคำตอบข้างต้นที่ท่านคิดว่าเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว

อันดับ 1 คือ อันดับ 2 คือ อันดับ 3 คือ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
ท่านคิดว่าสิ่งใดที่ทำให้คนไม่อยากเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน			
1. แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมมีน้อยและไม่หลากหลาย			
2. แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีผู้คนมาก แออัดไม่สามารถรองรับได้เพียงพอ โดยเฉพาะช่วงเทศกาล			
3. แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม สกปรก			
4. สามารถท่องเที่ยวได้เฉพาะบางฤดูกาล			
5. ใช้เวลาในการเดินทางมาก			
6. การตั้งราคาสินค้าสูงเกินความเป็นจริง			
7. การไม่มีแหล่งให้ข้อมูลการท่องเที่ยวที่เพียงพอ			
8. ขาดการโฆษณาและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง			
9. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ เช่น ป้ายบอกทาง ห้องน้ำ			
10. อื่นๆ (กรุณาระบุ).....			

กรุณาจัดอันดับจากคำตอบข้างต้นที่ท่านคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เดินทางมาท่องเที่ยว

อันดับ 1 คือ อันดับ 2 คือ อันดับ 3 คือ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
ท่านคิดว่าสิ่งใดที่จะมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนากการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน			
1. การมีแผนพัฒนากการท่องเที่ยวในหน่วยงานของท่าน			
2. นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ เช่น One Village One Product			
3. การมีองค์กร ภาคิ ชุมชนหรือสมาคมทางด้านการท่องเที่ยว			
4. การได้รับงบประมาณด้านท่องเที่ยว			
5. การมีส่วนร่วมของประชาคม/ชุมชนด้านการท่องเที่ยว			
6. การมีสถานที่หรือทรัพยากรที่พร้อมจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว			

7. มีหลายพื้นที่ถูกใช้เป็นแหล่งศึกษา วิจัยด้านการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ชุมชน และกิจกรรม			
8. การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์/ และมีเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยว			
9. การร่วมกันกำหนดราคาสินค้าและมาตรฐานผลิตภัณฑ์			
10. การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ เช่น พาลูกไปจับกุ้งที่อุ้มผาง			
11. การส่งเสริมการขาย เช่น แพคเกจทัวร์ที่พักพร้อมพาเที่ยว แพคเกจสวนลวดลาย ที่พักและกิจกรรมช่วงฤดูฝน			
12. อื่นๆ (กรุณาระบุ)			

กรุณาจัดอันดับที่ท่านคิดว่าเป็นโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

อันดับ 1 คือ อันดับ 2 คือ อันดับ 3 คือ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ (กรุณาระบุ)
ท่านคิดว่าสิ่งใดที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน			
1. การไม่มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยว			
2. การไม่มีงบประมาณหรือไม่เพียงพอ			
3. การไม่มีเอกภาพในการบริหาร จัดการการท่องเที่ยว			
4. จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวไม่มีหรือมีไม่เพียงพอ			
5. ความรู้ ความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวไม่มี/มีน้อย			
6. ปัญหาก็ธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว			
7. ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด แหล่งเสื่อมโทรม			
8. การให้ความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนยังมีน้อย			
9. การไม่มีมาตรฐานการท่องเที่ยวที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน			
10. อื่นๆ (กรุณาระบุ)			

กรุณาจัดอันดับที่ท่านคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

อันดับหนึ่ง คือ อันดับสอง คือ อันดับสามคือ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
ท่านคิดว่าสิ่งใดที่ควรปรับปรุงเพื่อให้คนมาท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน			
1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมให้มีความหลากหลาย			
2. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้เข้าถึงได้สะดวก			
3. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความสะอาด ความสวยงาม ทางภูมิทัศน์			

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
4. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว			
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล (off season)			
6. การสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่น			
7. การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม			
8. การส่งเสริมการขาย การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง			
9. การส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักพัฒนาการท่องเที่ยวของตนเองให้มีคุณภาพและมาตรฐาน			
10. อื่นๆ (กรุณาระบุ)			
.....			

กรุณาจัดอันดับที่ท่านคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

อันดับหนึ่ง คือ.....อันดับสอง คือ.....อันดับสาม คือ.....

ส่วนที่ 3 แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มในการพัฒนาให้เป็นที่รู้จักสำหรับการปรับปรุงแผนการตลาดท่องเที่ยวสำเร็จรูป

กรุณาระบุแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดของท่านที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวคนไทย ตามแต่ละประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

อันดับ ที่	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว	ฤดูกาล ท่องเที่ยว	ความสามารถ รองรับ/บริการ		ความสามารถ ในการเข้าถึง	
			มาก	น้อย	ง่าย	ยาก
	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ					
	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ					
	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต ชุมชน กิจกรรม เหตุการณ์สำคัญ					

ส่วนที่ 4 สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดของท่านเป็นอย่างไร

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวปัจจุบัน มีแนวโน้มและทิศทางการพัฒนา ความสามารถในการแข่งขัน

.....

.....

.....

2. กลุ่มตลาดเป้าหมายนักท่องเที่ยวคนไทยที่มุ่งเน้นหรือต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน (กรุณาใส่หมายเลขจัดลำดับกลุ่มเป้าหมายที่ท่านต้องการมุ่งเน้น ตามลำดับ)

	กลุ่มนักธุรกิจ		กลุ่มชนชั้นสูง		กลุ่มครอบครัว
	กลุ่มคนทำงาน		กลุ่มผู้มีรายได้สูง (High-end)		กลุ่มผู้สูงอายุ
	กลุ่มความสนใจพิเศษ		กลุ่มประชุมสัมมนา(MICE)		กลุ่มเยาวชน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่ได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ผู้วิจัย

สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง “การปรับปรุงแผนกรรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรม
นักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก”

นำเสนอ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูล ความคิดเห็น เกี่ยวกับการปรับปรุงแผนกรรมการท่องเที่ยว
ใน 5 จังหวัดภาคตะวันตก ประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สถานการณ์การท่องเที่ยวและแนวโน้มการพัฒนา

ส่วนที่ 3 สำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มในการพัฒนาให้เป็นที่รู้จักสำหรับ
การปรับปรุงแผนกรรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแผนกรรมการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

หน้าที่และความรับผิดชอบ.....

2. ชื่อและที่ตั้งขององค์กร/

หน่วยงาน.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

3. บริษัทนำเที่ยวของท่านให้บริการนักท่องเที่ยวคนไทย ☐ ต่างประเทศ ☐

ประเภทของการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว ☐ การท่องเที่ยวชมธรรมชาติ/ผจญภัย

☐ ชมเมือง/ประวัติศาสตร์ ☐ ชมวัฒนธรรมวิถีชีวิต ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 สถานการณ์การ ☐ ท่องเที่ยวในจังหวัด ☐ ของท่านเป็นอย่างไร

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวปัจจุบัน มีแนวโน้ม ทิศทางการพัฒนา และความสามารถในการแข่งขัน

.....
.....

2. จุดแข็งและจุดอ่อนทางการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

.....
.....

3. โอกาส ปัญหาหรืออุปสรรคการท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน

.....
.....

4. กลุ่มตลาดเป้าหมายนักท่องเที่ยวคนไทยที่มุ่งเน้นหรือต้องการให้เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดของท่าน (กรุณาใส่หมายเลขจัดลำดับกลุ่มเป้าหมายที่ท่านต้องการมุ่งเน้น ตามลำดับ)

กลุ่มนักธุรกิจ	กลุ่มชนชั้นสูง	กลุ่มครอบครัว
กลุ่มคนทำงาน	กลุ่มผู้มีรายได้สูง (High-end)	กลุ่มผู้สูงอายุ
กลุ่มความสนใจพิเศษ (อาทิเดินป่า ดูนก ตีกอล์ฟ)	กลุ่มประชุมสัมมนา(MICE)	กลุ่มเยาวชน

ส่วนที่ 3 แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มในการพัฒนาให้เป็นสิ่งดึงดูดใจ เพื่อจัดทำเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปหรือเส้นทางท่องเที่ยว

กรุณาระบุแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดของท่านที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ตามแต่ละประเภทของแหล่งท่องเที่ยว และจัดลำดับความสำคัญและตามหมายเลข (สามารถตอบได้มากกว่า 7 แหล่ง/กิจกรรม)

1. ความสามารถในการรองรับ หมายถึง พื้นที่สามารถรองรับและให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ดี หรือไม่พอเพียงต่อตามความต้องการ

2. ความสามารถในการเข้าถึงพื้นที่ หมายถึง การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและสะดวกหรือลำบาก

1. แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง / มีความสำคัญ / เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวคนไทย

ลำดับ ที่	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ / ผจญภัย	ฤดูกาล ท่องเที่ยว (เดือน)	ความสามารถใน การรองรับ/บริการ		ความสามารถ ในการเข้าถึง	
			มาก	น้อย	ง่าย	ยาก
	แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ					
	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิตชุมชน กิจกรรม และ เหตุการณ์สำคัญต่างๆ	ฤดูกาล ท่องเที่ยว	ความสามารถใน การรองรับ/ บริการ		ความสามารถใน การเข้าถึง	
			มาก	น้อย	มาก	น้อย

2. แหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือเพิ่งค้นพบ และมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับ
ความนิยมจากนักท่องเที่ยวคนไทยในอนาคตได้

ลำดับ ที่	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ / ผจญภัย	ฤดูกาล ท่องเที่ยว	ความสามารถใน การรองรับ/บริการ		ความสามารถใน การเข้าถึง	
			มาก	น้อย	มาก	น้อย
	แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ					
	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิตชุมชน กิจกรรม และ เหตุการณ์	ฤดูกาล ท่องเที่ยว	ความสามารถใน การรองรับ/บริการ		ความสามารถใน การเข้าถึง	
			มาก	น้อย	มาก	น้อย

3. รายการนำเที่ยวที่เป็นจุดเด่น หรือ Hi-light ของบริษัทท่านและได้รับความนิยมจาก
นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ (กรุณาระบุแหล่งท่องเที่ยวและจัดเรียงลำดับตามความนิยม)

ลำดับที่	รายการนำเที่ยว	ระยะเวลาท่องเที่ยว		
		1วัน	2วัน	3วัน
1.				
2.				
3.				

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง "การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
สำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก"

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมในการเดินทาง
ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี
และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำมาจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสมแก่นักท่องเที่ยวคนไทยต่อไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ น้อยกว่า 15 ปี ☐ 15-24 ปี ☐ 25-34 ปี ☐ 35-44 ปี ☐ 45-54 ปี
☐ 55-64 ปี ☐ 65 ปี ขึ้นไป
3. ภูมิลำเนา.....
4. การศึกษา ☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
5. อาชีพ ☐ ข้าราชการ ☐ พนักงาน ☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ☐ รับจ้างทั่วไป
☐ นักเรียน/นักศึกษา ☐ อื่นๆ.....
6. รายได้ ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,001 - 15,000 บาท ☐ 15,001 - 30,000 บาท
☐ 30,001 - 45,000 บาท ☐ 45,001 - 60,000 บาท ☐ มากกว่า 60,000 บาท

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคนไทยในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

1. รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว ☐ ห้องเที่ยวเอง ☐ ใช้บริการผ่านบริษัททัวร์ ☐ อื่นๆ.....
2. ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว ☐ มาคนเดียว ☐ มากับเพื่อน จำนวน.....คน
☐ มากับครอบครัว ☐ อื่นๆ.....
3. จำนวนวันที่พัก ☐ เดินทางไป-กลับ ☐ 1 วัน ☐ 2 วัน ☐ 3 วัน ☐ มากกว่า 3 วัน
4. ประเภทของที่พัก ☐ บ้านพักส่วนตัว ☐ บ้านญาติ/เพื่อน ☐ โรงแรม/รีสอร์ท ☐ เกสเฮาส์
☐ บ้านเช่า/บังกะโล ☐ อื่นๆ.....
5. ก่อนที่ท่านจะเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนี้ ท่านได้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในเขตจังหวัดภาคตะวันตก
(ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์) หรือไม่
☐ ใช่ เดินทางมาจากจังหวัด.....
แหล่งท่องเที่ยวที่ไปคือ 1..... 2..... 3.....
☐ ไม่ใช่ เดินทางมาจากจังหวัด.....
6. ท่านเคยเดินทางมาท่องเที่ยวเที่ยวจังหวัดนี้หรือไม่
☐ เคย แหล่งท่องเที่ยวที่ไปคือ.....
☐ ไม่เคย

7. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาที่จังหวัดนี้เพื่ออะไร

- ☐ ท่องเที่ยว/พักผ่อน ☐ ติดต่อธุรกิจ ☐ ประชุมสัมมนา ☐ การกีฬา
☐ เยี่ยมญาติ ☐ อื่นๆ.....

8. สาเหตุที่สนใจให้ท่านเดินทางมาจังหวัดนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ แหล่งท่องเที่ยวสวยงาม/มีกิจกรรมน่าสนใจ ☐ มีระยะทางใกล้ ☐ ค่าใช้จ่ายถูก
☐ปลอดภัย ☐ การประชาสัมพันธ์/โฆษณา ☐ อื่นๆ

9. ในระหว่างที่ท่านพักในจังหวัดนี้ ท่านได้ไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวที่ใดบ้าง กรุณาระบุชื่อแหล่งท่องเที่ยว

1.....2.....3.....

10. ท่านได้ทำกิจกรรมการท่องเที่ยวใดบ้างในระหว่างพักในจังหวัดนี้ เช่น ชมเมือง ล่องแก่ง เล่นน้ำ เป็นต้น

1.....2.....3.....

11. ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ท่านไปเยือนควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมอะไรบ้าง เพื่อดึงดูดใจและความเพลิดเพลิน

1.....2.....3.....

12. ภายหลังจากท่องเที่ยวในจังหวัดนี้แล้ว ท่านประสงค์ที่จะเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก (จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์) หรือไม่

- ☐ ไป สถานที่คือ..... ☐ ไม่ไป เพราะ.....

13. ท่านสนใจแหล่งท่องเที่ยวหรือรูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะทางเหล่านี้ ในจังหวัดที่ท่านไปเที่ยวหรือไม่

- ☐ สนใจ กรุณาระบุความสนใจในกิจกรรมจากระดับ มาก (3) ปานกลาง (2) และน้อย (1)

กิจกรรม	ระดับความสนใจ			กิจกรรม	ระดับความสนใจ		
	3	2	1		3	2	1
ชมวัด พระราชวัง และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์				การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น การล่องแก่ง ดูนก ดำน้ำ			
ศึกษาโครงการตามพระราชดำริ				ชมวิถีชีวิตชุมชน/ชนกลุ่มน้อย			
การท่องเที่ยวเพื่อศาสนา				การท่องเที่ยวเชิงเกษตร			
การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ/สปา				อื่นๆ			

- ☐ ไม่สนใจ เพราะ.....

14. การพัฒนาการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดนี้ ควรให้ความสำคัญในด้านใดบ้าง เพื่อสร้างความพึงพอใจและเกิดความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว กรุณาจัดอันดับความสำคัญ (1, 2, 3, ...)

1.....2.....3.....

15. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

และขอให้ท่านเดินทางท่องเที่ยวโดยสวัสดิภาพ

ผู้วิจัยและคณะ

ภาคผนวก จ
รูปภาพกิจกรรม

สัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจน้ำดื่มในกรุงเทพ
บริษัทหม่นสาวท้าว จำกัด
บริษัทต้นน้ำท้าว จำกัด

การเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยว

การประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับเครือข่ายการท่องเที่ยว/นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว

การนำเสนอผลงานวิจัย

ภาคผนวก จ
ประวัติผู้วิจัยและคณะ

ชื่อ-สกุล	นางสาวมธุรส ปราบไพรี (หัวหน้าวิจัยโครงการ)	
Name-Surname	MATUROSE PRABPRIREE	
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7	
ที่อยู่หน่วยงาน	สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 38 หมู่ 8 ตำบลนาุ้ง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000	
โทรศัพท์/โทรสาร	0 3249 3268	
E-mail	maturose@yahoo.com	
ประวัติการศึกษา	- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2543) - ประกาศนียบัตรบัณฑิต การท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2539) - ศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว) สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ (2537) - Certificate in Training Tourism Management and Development, Department of Foreign, Singapore	

ชื่อ-สกุล	นางสาวมลธิชา แจ่มจันทร์ (นักวิจัย)	
Name-Surname	MONTICHA JAMJUN	
ตำแหน่ง	พนักงานมหาวิทยาลัย	
ที่อยู่หน่วยงาน	สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 38 หมู่ 8 ตำบลนาุ้ง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000	
โทรศัพท์/โทรสาร	0 3249 3268	
E-mail	arika_b@hotmail.com , arika_b2004@yahoo.com	
ประวัติการศึกษา	- ศึกษาคือ การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยรังสิต - ศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เกียรตินิยมอันดับ 1) สถาบันราชภัฏเพชรบุรี (2545) - ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาทั่วไป (ต่างประเทศ)	

ชื่อ - สกุล

Name - Surname

นายณัฐวุฒิ สุวรรณช่าง (นักวิจัย)

NUTTAWUT SUWANNACHANG

ตำแหน่งปัจจุบัน

พนักงานมหาวิทยาลัย

ที่อยู่หน่วยงาน

สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

38 หมู่ 8 ตำบลนาุ้ง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

โทรศัพท์ / โทรสาร

032 - 493 - 268

E - MAIL

nullychan@gmail.com

ประวัติการศึกษา

- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)

สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีพศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน (2547)

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) สาขาการจัดการทรัพยากร

มนุษย์และครอบครัว ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2543)

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2547)

ชื่อ-สกุล

Name - Surname

นายพรชัย คุ่มมี (นักวิจัย)

PORNCCHAI KHUMMEE

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้จัดการบริษัทหวัหิน ไฮไลท์ ฮอลิเดย์ จำกัด

ที่อยู่หน่วยงาน

บริษัทหวัหิน ไฮไลท์ ฮอลิเดย์ จำกัด

33/121 หมู่บ้านกะรัต อำเภอหวัหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77110

โทรศัพท์ / โทรสาร

032 - 534 - 277

E - MAIL

chaitai@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ภาคผนวก ช

ข้อมูล 5 จังหวัด ภาคตะวันตก

จังหวัดตาก

คำขวัญ

"ธรรมชาติน่ายล ภูมิพลเชื่อนใหญ่ พระเจ้าตากเกรียงไกร เมืองไม้และป่างาม"

ประวัติและความเป็นมา

เมืองตากเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง มีชื่อเดิมว่า "เมืองระแหง" ในอดีตเป็นเมืองที่มีชาวมอญอาศัยอยู่มาก่อน ดังมีหลักฐานศิลปะมอญปรากฏอยู่ ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ที่อำเภอบ้านตาก เมืองนี้สร้างขึ้นก่อนสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ต่อมาเมื่อได้สถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานีแล้ว เมืองตากมีฐานะเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญด้านฝั่งตะวันตก และยังเป็นเมืองที่มีความเกี่ยวข้องกับพระมหाराชาในอดีตถึง 4 พระองค์ ที่เสด็จมาชุมนุมกองทัพ ณ ดินแดนเมืองตากแห่งนี้ ได้แก่ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราชและสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายตัวเมืองตากจากฝั่งขวาของแม่น้ำปิงมายังฝั่งซ้ายบริเวณตำบลบ้านระแหงจนกระทั่งทุกวันนี้ จังหวัดตากอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 426 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 10,254,156 ไร่ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขา และป่าไม้ เป็นจังหวัดที่มีอุทยานแห่งชาติหลายแห่งที่ยังคงความสมบูรณ์ของป่าและธรรมชาติ นอกจากความสวยงามตามธรรมชาติแล้ว ยังเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อทั้งดอกไม้ และผลไม้ โดยเฉพาะทับทิม ซึ่งเป็นพันธุ์ ที่มีผลใหญ่

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศสหภาพเมียนมาร์มีแม่น้ำเมย และทิวเขาถนนธงชัยเป็นพรมแดน

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ กำแพงเพชร และกาญจนบุรี

การเดินทางจากอำเภอมืองตากไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอเมือง	- กิโลเมตร
อำเภอบ้านตาก	22 กิโลเมตร
กิ่งอำเภอวังเจ้า	38 กิโลเมตร
อำเภอสามเฒา	56 กิโลเมตร
อำเภอแม่สอด	86 กิโลเมตร
อำเภอแม่ระมาด	120 กิโลเมตร
อำเภอพบพระ	135 กิโลเมตร
อำเภอท่าสองยาง	170 กิโลเมตร
อำเภออุ้มผาง	221 กิโลเมตร

แผนที่

การเดินทาง

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ถนนสายเอเชีย ผ่านประตูน้ำพระอินทร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์แล้ว แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 อีกครั้ง ผ่านเข้ากำแพงเพชร และตรงไปจังหวัดตาก รวมระยะทาง 426 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมงครึ่ง

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถระหว่าง กรุงเทพฯ-ตาก ทั้งช่วงเช้า และช่วงเย็น เวลา 05.30-13.00 น. และ 16.30-22.00 น. และกรุงเทพฯ-แม่สอด ตั้งแต่เวลา 08.00-19.00 น. ทุกวัน

เครื่องบิน

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีเที่ยวบินที่บินตรงไปอำเภอเมืองตาก แต่สามารถใช้เที่ยวบิน กรุงเทพฯ-แม่สอด หรือเที่ยวบิน กรุงเทพฯ-พิษณุโลกก็ได้ แล้วเดินทางไปจังหวัดตากโดยรถโดยสารประจำทาง

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติลานสาง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 บ้านลานสาง ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมืองตาก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 22 กิโลเมตร โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 105 ช่วงตาก-แม่สอด เส้นทางเป็นถนนลาดยางโดยตลอด ใช้เวลาเดินทางประมาณ 20 นาที ในบริเวณอุทยานฯ มีน้ำตกที่สำคัญคือ น้ำตกลานเลี้ยวม้า น้ำตกลานสาง น้ำตกผาผึ้ง น้ำตก

ผาเท น้ำตกผาเงิน น้ำตกท่าเลย อุทยานแห่งชาติลานสางเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาแล้ว มีสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งบ้านพักร้านอาหาร ไฟฟ้า น้ำประปา และมียามรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง

อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช (ต้นกระบากใหญ่)

ตั้งอยู่ที่ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง และตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด ห่างจากจังหวัดตากประมาณ 34.5 กิโลเมตร อุทยานฯ ตั้งอยู่บนเทือกเขาที่สลับซับซ้อนและสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,000 เมตร ในบริเวณอุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ ต้นกระบากใหญ่ที่สุดในประเทศ วัดโดยรอบได้ 16.10 เมตร สูงประมาณ 60 เมตร สะพานหินธรรมชาติ กว้างประมาณ 30 เมตร ยาวประมาณ 50 เมตร สูงประมาณ 50 เมตร โบราณวัตถุที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นของใช้ของท้าวบุญปัน ใช้ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่น ภาชนะเครื่องเคลือบ ดินเผา โลหะชนิดต่าง ๆ น้ำตกหลายแห่ง เช่น น้ำตกปางฮ้าง น้ำตกแม่ยามะ น้ำตกผาขาวผาแดง น้ำตกห้วยพุด ถ้ำต่าง ๆ มากมาย ซึ่งภายในถ้ำมีหินงอกและหินย้อยที่สวยงาม

สถานีทดลองพืชสวนคอกมูเชอ

ตั้งอยู่ใกล้กับศูนย์พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดตาก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 36 กิโลเมตร ตามเส้นทางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 105 ตาก-แม่สอด ใช้เวลาเดินทาง 50 นาที สถานีแห่งนี้มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ เป็นสถานที่ทดลอง วิจัย ผลผลิตเมล็ดพันธุ์กาแฟ ชา ผลไม้ ไม้ดอก พืชผักต่างๆ มีดอกไม้เมืองหนาวและดอกกุหลาบบานสะพรั่งตลอดปี ในเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ดอกบัวตองบนเทือกเขาจะบานสะพรั่งเต็มที่

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้มาง

มีพื้นที่ 1,619,280 ไร่ เป็นเขตป่าอนุรักษ์เพื่อการสงวน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นผืนป่าตะวันตกที่เป็นต้นกำเนิดของแหล่งมรดกโลก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับ ซับซ้อน อากาศจะหนาว และเย็นมากในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ พรรณไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ป่าผลัดใบ สัตว์ป่าที่พบเห็นได้แก่ เสือลาย เมฆ สมเสร็จ เลียงผา เขียว นกกระทง ได้รับการประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอู้มาง เมื่อ พ.ศ. 2532

น้ำตกทีลอซู

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านโคะทะ ตำบลแม่จัน มีเส้นทางเดินทางได้ 2 เส้นทาง คือ

- เส้นทางแรก เดินทางโดยรถยนต์ตามถนนลูกรัง สายอู้มาง-เคลอคี-หน่วยอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าอู้มาง ระยะทางประมาณ 46 กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์จากอำเภออู้มางใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง แล้วเดินเท้าอีกประมาณ 200 เมตร

- เส้นทางที่สอง เดินทางโดยรถยนต์ตามถนนลูกรังสายอู้มาง-ปะละทะ ประมาณ 19 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาที แล้วเดินเท้าประมาณ 2 กิโลเมตร ถึงแม่น้ำแม่กลอง แล้วข้ามแม่น้ำแม่กลองเดินเท้าต่ออีกประมาณ 13 กิโลเมตร การเดินเท้าใช้เวลาประมาณ 5 ชั่วโมงน้ำตกทีลอซูเป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สูงประมาณ 200 เมตร กว้างประมาณ 500 เมตร และได้ชื่อว่าเป็นน้ำตกที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ

น้ำตกทีลอจ่อ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านอุ่มผาง ตำบลอุ่มผาง ห่างจากอำเภออุ่มผางประมาณ 8 กิโลเมตร เป็นทางลาดยาง 4 กิโลเมตร การเดินทางทั้งทางเท้าและรถยนต์ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 45 นาที น้ำตกทีลอจ่อเป็นน้ำตกขนาดกลาง สูงประมาณ 80-100 เมตร มีน้ำมากคล้ายฝนตกตลอดเวลา

น้ำตกแม่กลองคิหรือน้ำตกแม่กลองน้อย

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านแม่กลองคิ ตำบลโมโกร อำเภออุ่มผาง ห่างจากอำเภอแม่สอดประมาณ 32 กิโลเมตร เป็นทางลาดยาง 128 กิโลเมตร และทางเดินเท้าประมาณ 4 กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์จากอำเภอแม่สอดถึงบ้านแม่กลองคิ ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง 30 นาที และเดินเท้าอีกประมาณ 2 ชั่วโมง น้ำตกแม่กลองคิเป็นน้ำตกขนาดกลาง สูงประมาณ 20-30 เมตร

คอยหัวหมด

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านอุ่มผาง ตำบลอุ่มผาง อำเภออุ่มผาง ห่างจากอำเภออุ่มผางประมาณ 7 กิโลเมตร เป็นทางลูกรัง การเดินทางโดยรถยนต์จากอำเภออุ่มผางใช้เวลาประมาณ 15 นาที คอยหัวหมดเป็นภูเขาวยาวหลายลูกติดกัน บนภูเขาจะมีหินเป็นระยะๆ มีต้นหญ้าขึ้น มองแต่ไกลจะเห็นเหมือนพรมสีเขียวและไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นเลย

น้ำตกพาเจริญ

เป็นน้ำตกหินปูนที่เกิดจากลำห้วยน้ำไหลมารวมกับแหล่งน้ำซับแล้วไหลลงสู่ชั้นน้ำตกที่นับรวมได้ถึง 97 ชั้น มีน้ำไหลตลอดปีแต่จะสวยงามในช่วงปลายฤดูฝน การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 1090 สายแม่สอด-อุ่มผาง มีทางแยกซ้ายกิโลเมตรที่ 37 เข้าไปอีกประมาณ 700 เมตร

เนินมัทศจรย์

ถัดจากศาลพระวอไปทางแม่สอด 5.6 กิโลเมตร หากทดลองขับรถยนต์โดยจอดรถแล้วปลดเกียร์ว่าง รถจะแล่นได้เองจากเชิงเนินขึ้นยอดเนินเป็นระยะทางประมาณ 100 เมตร

เขื่อนภูมิพลอำเภอสามเงา

เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เขื่อนอันธิ เป็นเขื่อนเอนกประสงค์แห่งแรกในประเทศไทย สร้างเป็นเขื่อนคอนกรีตรูปโค้งขนาดใหญ่ที่สูงที่สุดในประเทศไทย และเอเชียอาคเนย์ จัดอยู่ในอันดับ 8 ของโลก มีความสูงจากฐานถึงสันเขื่อน 154 เมตร กั้นแม่น้ำปิงที่เขากว อำเภอสองเงา สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า และด้านชลประทาน ความยาวของลำน้ำจากเขื่อนถึง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทาง 207 กิโลเมตร รอบบริเวณเขื่อนภูมิพลเป็นแหล่งพักผ่อน และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดด้วย นอกจากนั้นทางเขื่อนภูมิพลได้จัดทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ สองฝั่งลำน้ำปิงเหนืออ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลในเขตป่าสงวนแห่งชาติแม่ตื่นเป็นเส้นทางเดินศึกษาสภาพความหลากหลายของพื้นที่ป่าดิบเขา การฟื้นฟูสภาพป่า ตลอดจนการศึกษาลักษณะสภาพป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ

ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยผลิตตาก

อยู่ที่บ้านมุเซอ หมู่ 6 ตำบลแม่ห้อย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและให้ความรู้ทางด้านการเกษตร (Agro-tourism) แก่นักท่องเที่ยวและประชาชนผู้สนใจทั่วไป โดยดำเนินการค้นคว้าทดลองและวิจัยพืชสวนต่างๆ ทั้งพืชเมืองร้อนและกึ่งเมืองร้อน เช่น กาแฟ อโวคาโดมะคาเดเมียมัน ชา กุหลาบ กล้วยไม้ป่า พืชผักพื้นเมือง และพืชสมุนไพร เช่น วานิลลา อบเชย กระวานไทย กระวานเทศและอื่นๆ มากกว่า 252 ชนิดในประเทศไทย

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข 105 สายตาก-แม่สอด ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 26-27 เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตตาก ต.แม่ห้อย อ.เมือง จ. ตาก 63000 โทร. 0 5551 2131, 0 5551 4034

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่างๆ

ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองตาก สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2490 เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานรำลึกถึงวีรกรรมของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ผู้ทรงกู้เอกราชให้ชนชาติไทย เมื่อปี พ.ศ. 2310

ศาลเจ้าพ่อพะวอ

อยู่ห่างจากจังหวัดตากประมาณ 69 กิโลเมตร ในศาลมีรูปหล่อเจ้าพ่อพะวอแต่งตัวชุดนักรบโบราณเล่ากันว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงตั้งพะวอซึ่งเป็นชาวกะเหรี่ยงให้เป็นนายด่านแม่ละเมา เพื่อทำหน้าที่ป้องกันข้าศึกที่จะยกทัพมาจากทิศตะวันตก ศาลเจ้าพ่อพะวอเป็นสิ่งที่ชาวจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียงเคารพนับถือ

พระพุทธรูปหินอ่อน

อยู่ที่วัดดอนแก้ว หลังที่ว่าการอำเภอแม่ระมาด ห่างจากจังหวัดตากประมาณ 123 กิโลเมตร พระพุทธรูปทั้งดงามแกะสลักด้วยหินอ่อนสีขาวบริสุทธิ์โดยช่างชาวพม่า หน้าตักกว้าง 50 นิ้ว ครอบสูงถึงเศียร 23 นิ้ว กล่าวกันว่าพระพุทธรูปหินอ่อนขนาดใหญ่เช่นนี้มีเพียง 3 องค์ คือ

- องค์ที่ 1 ประดิษฐานอยู่ในประเทศปากีสถาน
- องค์ที่ 2 ประดิษฐานอยู่ในประเทศอินเดีย
- องค์ที่ 3 ประดิษฐานอยู่ที่วัดดอนแก้ว อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

ตรอกบ้านจีน

ตั้งอยู่ที่ถนนตากสิน ใกล้วัดสี่ตลาราม ตำบลระแหง เป็นชุมชนการค้าขายที่รุ่งเรืองมากในอดีต

วัดพระบรมธาตุ

ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะคา ใจกลางเมืองตากเก่า อำเภอบ้านตากเป็นพระธาตุประจำปีเกิดของปีมะเมีย (แทนเจดีย์เขเวดากอง) ซึ่งองค์เจดีย์มีลักษณะทรงสี่เหลี่ยม ต่อมาได้บูรณะใหม่โดยสร้างครอบองค์เดิมไว้ สูงประมาณ 20 เมตร มีลักษณะทรงแปดเหลี่ยม ศิลปะล้านนา ภายนอกด้วยทองคำกบวบ (ทองเหลืองผสมทองแดง) มีเจดีย์องค์เล็ก 16 องค์ ชุ่มสำหรับบรรจุพระพุทธรูป 12 องค์ ซึ่งชุ่มสำหรับใส่ปั้นอันน้อย สวยงาม

มาก วัดพระบรมธาตุ เป็นวัดเก่า ได้รับ การปฏิสังขรณ์มาหลายครั้งมีพระพุทธรูปปูนปั้นปิดทองชื่อ หลวงพ่อทันใจ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของประชาชน มีการจัดพิธีสมโภชและสักการะพระธาตุในวันขึ้น 14 และ 15 ค่ำ เดือน 7 ของทุกปี

การเดินทาง จากตัวเมืองตากไปตามทางหลวงหมายเลข 1107 ประมาณ 35 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1175 อีกประมาณ 1 กิโลเมตร จะเห็นวัดพระบรมธาตุอยู่ทางซ้ายมือ หรือหากใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ตรงกิโลเมตรที่ 442 เข้าอำเภอบ้านตากผ่านสะพานข้ามแม่น้ำปิง แล้วเลี้ยวขวาผ่านวัดท่านา จนถึงสามแยกแล้วเลี้ยวซ้าย 200 เมตร

วัดไทยวัฒนาราม

เดิมชื่อ วัดแม่ดาวเจ็ว หรือ วัดไทยใหญ่ ตั้งอยู่หมู่ 1 ตำบลท่าสายลวด ห่างจากตัวอำเภอแม่สอดไปประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นวัดในพระพุทธศาสนาิกายมหายานของชาวไทยใหญ่ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม พิธีกรรมต่างๆ ได้รับอิทธิพลมาจากสหภาพพม่า สร้างเมื่อ พ.ศ. 2400 ภายในวัดมีพระพุทธรูปนามณี ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่จำลองมาจากพระพุทธรูปนามณีอันศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคูเมืองของชาวเมืองมณฑลเลย สหภาพพม่า

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต กิจกรรมและเหตุการณ์ต่างๆ

งานลอยกระทงสาย

จังหวัดตากได้จัดให้มีการลอยกระทงสายเป็นประจำทุกปี ในงานประเพณีลอยกระทง ซึ่งเทศบาลได้กำหนดขึ้น ณ ริมฝั่งแม่น้ำปิง โดยได้รับความร่วมมือจากศรัทธาวัตถุของแต่ละหมู่บ้านมาแข่งขันกัน

งานประเพณีขึ้นธาตุเดือนเก้า

จัดที่อำเภอบ้านตาก ในวันขึ้น 14-15 ค่ำ เดือนเก้าเหนือ ซึ่งตรงกับเดือนเจ็ดไทย เป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันมาแต่โบราณของชาวล้านนา โดยจะเดินทางขึ้นไปนมัสการพระบรมธาตุ นำต้นเงินและผ้าป่าพร้อมทั้งขบวนซึ่งประกอบด้วยต้นเงิน นาค ผ้าห่ม องค์พระบรมธาตุแห่ขึ้นไปยังวัดพระบรมธาตุและจะไปบวงสรวงเจดีย์ยุทธหัตถี ซึ่งเป็นเจดีย์ที่พ่อขุนรามคำแหง ได้สร้างไว้ในคราวที่ทำสงครามยุทธหัตถีชนะขุนสามชน เจ้าเมืองจอด

ตลาดริมเมย

ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด อยู่ห่างจากจังหวัดตากตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 105 ช่วงตาก-แม่สอด ประมาณ 93 กิโลเมตร ตลาดริมเมยมีลักษณะที่น่าสนใจ คือเป็นตลาดที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองของทั้งไทยและพม่าโดยเฉพาะมีร้านจำหน่ายฮั้วญณี เช่น หยก ทัยทิม ยี่หว่า และพลอยสีจากพม่า ซึ่งได้แก่ อำเภอเมียวดี มีแม่น้ำเมยแบ่งเขตแดนไทย-พม่า และที่นำแปลกคือ น้ำในแม่น้ำเมยไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ

ตลาดสินค้าพื้นเมืองชาวเขาดอยมูเซอ และพิพิธภัณฑ์มูเซอคำ

ตั้งอยู่บนดอยมูเซอ ริมเส้นทางสายตาก - แม่สอ ทางหลวงหมายเลข 105 บริเวณกิโลเมตรที่ 28 สามารถพบเห็นภาพวิถีชีวิตของชาวไทยภูเขาที่นำผลผลิตจากการเกษตรมาจำหน่าย และสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชาวเขา อาทิ เสื้อผ้า เครื่องเงิน เป็นต้นเปิดจำหน่ายทุกวัน

สิ่งอำนวยความสะดวก

ที่พักโรงแรม

แม่ปิง ที่อยู่ : 231/2-3 ถนนมหาดไทยบำรุง อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1807 จำนวนที่พัก 41 ห้อง, ราคา 110 - 200 บาท

โรงแรมเวียงตาก 2 ที่อยู่ : 236 ถนนจอมพล อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 2507-8, 0 5551 2686 แฟกซ์ : 0 5551 2168 จำนวนที่พัก 144 ห้อง, ราคา 1,300 - 4,200 บาท

หนองหลวง ที่อยู่ : ถนนหนองหลวงอุทิศ ตำบลหนองหลวง อำเภอเมือง จ.ตาก จำนวนที่พัก 8 ห้องราคา 140 - 180 บาท

พรเทพ ที่อยู่ : 25/4 ซอยศรีเวียง ถนนประสาธน์วิถี(จัดทำทั่วรั้วฝั่ง) อำเภอแม่สอ จ.ตาก โทร : 0 5553 2590-4 แฟกซ์ : 0 5553 2596 จำนวนที่พัก 160 ห้อง, ราคา 700 - 1,500 บาท

เพ็ชร์ ที่อยู่ : 444 ถนนอินทรีศรี อำเภอแม่สอ จ.ตาก โทร : 0 5553 1233 , 0 5554 6409, 0 5554 6150 จำนวน 32 ห้อง, ราคา 270 - 380 บาท

แม่เมษ ที่อยู่ : 321 ถนนอินทรีศรี ตำบลแม่สอ อำเภอแม่สอ จ.ตาก โทร : 0 5553 1214 จำนวน 20 ห้อง, ราคา 70 - 170 บาท

แม่สอคสแควร์ ดวงกมล ที่อยู่ : (โรงแรมดวงกมล) 298 ถนนอินทรีศรี ตำบลแม่สอ อำเภอแม่สอ จ.ตาก โทร : 0 5553 1699 , 05554 2648-9 , 0 5553 1378 จำนวนที่พัก 50 ห้อง, ราคา 350 - 500 บาท

สขาม ที่อยู่ : 185 ถนนประสาธน์วิถี อำเภอแม่สอ จ.ตาก โทร : 0 5553 1176 , 0 5553 1376 แฟกซ์ : 0 5553 1974 จำนวนที่พัก 85 ห้อง, ราคา 350 - 700 บาท

วังแก้ว ที่อยู่ : 50/2 หมู่ 1 ตำบลวังหมัน อำเภอสามเงา จ.ตาก จำนวนที่พัก 30 ห้อง, ราคา 150-300 บาท

บังกะโล บ้านพัก รีสอร์ท

พนาสันต์ ที่อยู่ : 160/2 ถนนพหลโยธิน ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1436 จำนวนที่พัก 34 ห้อง, ราคา 180 - 450 บาท

เมฆวิลโล ที่อยู่ : 311/4 ถนนมหาดไทยบำรุง อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1732 , 0 5554 0354 จำนวนที่พัก 60 ห้อง, ราคา 220 - 370 บาท

แม่ปิง การ์เด็นท์ รีสอร์ท ที่อยู่ : 109/8 ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 3476 จำนวนที่พัก 9 ห้อง, ราคา 400 - 500 บาท

ไม้งาม รีสอร์ท ที่อยู่ : 37/11 ถนนพหลโยธิน ตำบลไม้งาม อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 3326 จำนวนที่พัก 14 ห้อง, ราคา 150 - 440 บาท

ราชาวิลล่า รีสอร์ท ที่อยู่ : 307/1 ถนนพหลโยธิน ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 2361-2 , 0 5551 3051 , 0 5559 2475 แฟกซ์ : 0 5551 3051 จำนวนที่พัก 58 ห้อง, ราคา 350 - 350 บาท

วังเจ้า รีสอร์ท ที่อยู่ : ถนนตาก-วังเจ้า อำเภอเมือง จ.ตาก จำนวนที่พัก 13 ห้อง, ราคา 170 - 350 บาท

สงวนไทย ที่อยู่ : 619 ถนนตากสิน อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1153 , 0 5551 1265 จำนวนที่พัก 41 ห้อง, ราคา 220 - 350 บาท

สวนสิน การ์เด้น รีสอร์ท ที่อยู่ : 8/7 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1102 จำนวนที่พัก 58 ห้อง, ราคา 250- 350 บาท

อุทยานแห่งชาติลานสาง ที่อยู่ : อุทยาน แห่งชาตินานสาง ต.ปณ. 8 บ้านลานสาง ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 9278-9 ต่อ 724-725, 0 2579 5734, 0 2579 7223 จำนวนที่พัก 3 ห้อง, ราคา 200-800 บาท

เซ็นทรัล แม่สอย อิลด์ ที่อยู่ : 100 ถนนสายเอเชีย อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 5553 2601-8 แฟกซ์ : 0 5553 2600 Email : cms@chr.co.th , <http://www.centralhotelsresorts.com> จำนวนที่พัก 114 ห้อง, ราคา 1,295 - 2,048 บาท

ณัฐพลมินิ รีสอร์ท ที่อยู่ : 453 หมู่ 2 ถนนแม่สอย-แม่ระมาด อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 5553 1553 จำนวน 22 ห้อง, ราคา 250-900 บาท

ทวิชัยแลนด์ รีสอร์ท ที่อยู่ : 60 หมู่ 6 ถนนตาก-แม่สอย กิโลเมตรที่ 7 ก่อนเข้า อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 5553 1287 จำนวนที่พัก 24 ห้อง, ราคา 400 - 3,200 บาท

บ้านชาวคอก ที่อยู่ : 44/13 ถนนสวรรควิถี กรุงเทพฯ ติดต่อผ่านแฟมิลี้ แคมป์ปิ้ง ทวีร์ อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 2246 4399 แฟกซ์ : 0 2641 8746 จำนวนที่พัก 13 ห้อง, ราคา 900 - 900 บาท

แม่สอยการท่องเที่ยว ที่อยู่ : 415/17 ถนนดงคิมเชียง ตำบลแม่สอย อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 5553 2818 แฟกซ์ : 0 5553 2818 จำนวนที่พัก 4 ห้อง, ราคา 50 - 100 บาท

วัฒนา วิลเลจ รีสอร์ท ที่อยู่ : 373 หมู่ 2 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 5553 2305, 0 5553 3468-70 แฟกซ์ : 0 5553 3469 จำนวนที่พัก 60 ห้อง, ราคา 800 - 12,000 บาท

วัฒนา วิลเลจ รีสอร์ท ที่อยู่ : 373 หมู่ 2 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอย จ.ตาก โทร : 0 5553 1951 , 0 5553 2305 , 0 5553 3468-70 แฟกซ์ : 0 5553 3469 จำนวนที่พัก 10 ห้อง, ราคา 900 - 900 บาท

สวนกมล รีสอร์ท ที่อยู่ : กิโลเมตรที่ 20 ถนนแม่สอย-แม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จ.ตาก โทร : 0 5558 1451, 0 5553 1011 จำนวนที่พัก 35 ห้อง, ราคา 400 - 1,500 บาท

แคมป์สุขเสถียร รีสอร์ท

ที่อยู่ : 68 หมู่ 4 ตำบลแม่กลอง อำเภออุ้มผาง จ.ตาก โทร : 0 5556 1227, 0 1811 1166 แฟกซ์ : 0 5556 1285 website : <http://www.suksathean.com> จำนวนที่พัก 10 ห้อง, ราคา 100 - 100 บาท

ตากอันดามัน รีสอร์ท ที่อยู่ : 121 ถนนพหลโยธิน (หลักกม.415) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 7565-6 แฟกซ์ : 0 5551 7566 website : <http://www.takhotel.com> จำนวนที่พัก 108 ห้อง, ราคา 800 -5,000 บาท

แมกไม้ โฮมสเตย์ ที่อยู่ : 158 หมู่ 10 ถนนเจริญวิถีทอง ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 2653, 0 7200 0898 website : <http://www.magmahtak.com/> จำนวนที่พัก 7 หลัง ห้อง, ราคา 450 - 500 บาท

คอกเขียว รีสอร์ท ที่อยู่ : 96 หมู่ 1 ต.แม่กลอง อ.อุ้มผาง จ.ตาก อำเภออุ้มผาง จ.ตาก โทร : 0 5556 1381,

0 9860 5070 Email : info@dokseawtour.com website : <http://www.dokseawtour.com/> จำนวนที่พัก 8 ห้อง, ราคา 300 - 500 บาท

เกสต์เฮาส์

บ้านสวนวันธงชัย ที่อยู่ : ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 1962 4262 จำนวน 12 ห้อง, ราคา 300 - 400 บาท

แมปิง การ์เด็น ที่อยู่ : 109 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 3476 จำนวน 10 ห้อง, ราคา 400 - 500 บาท

บ้านธรรมรัตน์ ที่อยู่ : 2/3 ถนนสายเอเชีย อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 1827 จำนวน 10 ห้อง, ราคา 300 - 300 บาท

แม่สอด เกสต์เฮาส์ ที่อยู่ : 208/4 ถนนอินทรี 11 อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 2745 , 0 1937 4011 จำนวน 12 ห้อง, ราคา 150 - 300 บาท

ลดาวัลย์ การ์เด็นท์ ที่อยู่ : ถนนสายแม่สอด-พพระ กิโลเมตรที่ 23 ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5554 4726 จำนวนที่พัก 20 ห้อง, ราคา 450 - 450 บาท

แม่สลิค เกสต์เฮาส์ ที่อยู่ : บ้านแม่สลิคหลวง ตำบลแม่สอด อำเภอท่าสองยาง จ.ตาก โทร : 0 5553 1409 , 0 5554 6121-4 จำนวนที่พัก 20 ห้อง, ราคา 100 - 100 บาท

กีฟท์ เฮาส์

ที่อยู่ : 166 หมู่ 1 ตำบลอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง จ.ตาก โทร : 0 5556 1026 , 0 5556 1181, 0 2425 9890 จำนวนที่พัก 8 ห้อง, ราคา 80 - 100 บาท

อุ้มผาง เกสต์เฮาส์ ที่อยู่ : 438 หมู่ 1 ถนนอุ้มผาง ปะละทะ อำเภออุ้มผาง จ.ตาก โทร : 0 5556 1021 จำนวน 14 ห้อง, ราคา 500 - 500 บาท

อื่น ๆ

อุทยานแห่งชาติแม่เมย ที่อยู่ : มีบริการบ้านพัก หากต้องการให้อูทยานฯ บริการด้านอาหารต้องติดต่อล่วงหน้า สอบถามรายละเอียดได้ที่ อุทยานแห่งชาติแม่เมย อำเภอท่าสองยาง จ.ตาก โทร : 0 5551 9644 จำนวนที่พัก 3 ห้อง, ราคา 1,000 - 1,000 บาท

สวนป่าพงษ์คุ้มภัย ที่อยู่ : 216 หมู่ 6 ตำบลช่องแคบ อำเภอพพระ จ.ตาก โทร : 0 5532 0169 แฟกซ์ : 0 2573 0422 , 0 2537 7787 จำนวนที่พัก 0 ห้อง, ราคา 500 - 800 บาท

แพ ธ. กาญจนนา ที่อยู่ : 373/3 หมู่ 4 ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จ.ตาก โทร : 0 5554 9238, 08 1972 9673 แฟกซ์ : 0 5554 9238 Email : png_2522@hotmail.com website : <http://www.tkangana.com> จำนวน 2 ห้อง, ราคา 400 - 1,500 บาท

ร้านอาหาร**อำเภอเมือง**

เกสรหลง ที่อยู่ : 514/1 ถ. ดากสิน ต. หนองหลวง (อาหารตามสั่ง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 2252

อาหาร : ไทย

ครัวเกษตร ที่อยู่ : 208 ถ. พหลโยธิน ต. น้ำร้อน (อาหารตามสั่ง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5554 0459

อาหาร : ไทย

เฉลิมมิตร ที่อยู่ : (ริมถนนสายริมแม่น้ำปิง) 156 ถ. ไทยชนะ ต. ระแหง อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1690

อาหาร : ไทย

ชมปิ๊งเบียร์การ์เด็นท์ ที่อยู่ : (โรงแรมเวียงตาก 2) 236 ถ. จอมพล (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 2686, 0 5551 2507 ประเภทร้านอาหาร : ไทย

ปริติโภชนา ที่อยู่ : 7 ถ. พหลโยธิน ต. เชียงเงิน (อาหารตามสั่ง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1408

อาหาร : ไทย

ฟ้า ฟ้า เบเกอร์รี่ ที่อยู่ : 7 ถ. จอมพล ต. หนองหลวง (อาหารตามสั่ง, ขนมจีบ, ซาลาเปา) อำเภอเมือง จ.ตาก

โทร : 0 5551 2006 ประเภทร้านอาหาร : ไทย

ยูวิน ที่อยู่ : 1/1 หมู่ 5 ต. น้ำร้อน (อาหารตามสั่ง, ก๋วยเตี๋ยว) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 3709 ประเภท

ร้านอาหาร : ไทย

รักโภชนา ที่อยู่ : 44/3 ถ. มหาดไทยบำรุง ซ้างตลาดเทศบาล (ข้าวแกง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1396 อาหาร : ไทย

สุกัโภชนา ที่อยู่ : 208 หมู่ 5 ถ. พหลโยธิน ต. น้ำร้อน (อาหารตามสั่ง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5554 0459

อาหาร : ไทย

สุธาโภชนา ที่อยู่ : ถ. พหลโยธิน ต. เชียงเงิน (อาหารตามสั่ง, ข้าวแกง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1476 อาหาร : ไทย

อำเภอแม่สอด

กระเพาะปลาริมเมย ที่อยู่ : 147 หมู่ 2 ถ. สายเอเชีย (ใกล้ตลาดริมเมย) ต. ท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จ.ตาก

โทร : 0 5553 1251, 0 5553 3030, 0 5556 3030 ประเภทร้านอาหาร : ไทย

ไก่ย่าง ที่อยู่ : หน้า ซ.ค. 34 ต. ท่าสายลวด (อาหารอีสาน) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5554 4199 อาหาร : ไทย

กวางตุ้ง ที่อยู่ : 2/1 ซ. ศรีพานิช (อาหารตามสั่ง, จีน) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 2030 อาหาร : ไทย

ตลาดไต้รุ่ง ที่อยู่ : มีอยู่ 2 แห่ง ใกล้ท่ารถ 99 และใกล้โรงพยาบาล อำเภอแม่สอด จ.ตาก อาหาร : ไทย

ทานตะวัน วัฒนา วิลเลจ รีสอร์ท ที่อยู่ : 373 หมู่ 2 ต. พระธาตุ ผาแดง (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส) อำเภอแม่

สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 2305, 0 5553 1951 อาหาร : ไทย

บ้านเฮา ที่อยู่ : 189 ถ. สายแม่สอด-แม่ระมาด ต. แม่ปะ (อาหาร ตามสั่ง, พื้นบ้าน) อำเภอแม่สอด จ.ตาก

โทร : 0 5553 1248, 0 5554 6488 อาหาร : ไทย

บ. กุ้งเผา ที่อยู่ : 760/1 ถ. อินทคีรี (อาหารทะเล) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 1353, 0 1962 7929 อาหาร : ไทย

พรชัย 2 ที่อยู่ : 203 ถ. อินทคีรี อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 1067 อาหาร : ไทย

พรชัย 3 ที่อยู่ : 334 ถ. สายเอเชีย-ตลาดริมเมย (อาหารตามสั่ง, ไทย, จีน) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 1008 อาหาร : ไทย

พิมฮัท ที่อยู่ : 415/11-12 ถ. ตั้งคิมเซียง (อาหารตามสั่ง, พื้นบ้าน, พิซซา) อำเภอแม่สอด จ.ตาก

โทร : 0 5553 2818, 0 5554 4726 อาหาร : ไทย

พิมาน ที่อยู่ : 8/13 ถ. สายเอเชีย (อาหารตามสั่ง) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 5635, 0 5553 5699 อาหาร : ไทย

อำเภออุ้มผาง

น้องกุ้ง ที่อยู่ : 329 หมู่ 1 ต. อุ้มผาง (อาหารตามสั่ง) อำเภออุ้มผาง จ.ตาก โทร : 0 5556 1067 อาหาร : ไทย

สวนบุญญาภรณ์ ที่อยู่ : 106 หมู่ 3 ถ. ท่าแพ ต. อุ้มผาง (อาหารตามสั่ง, พื้นบ้าน) อำเภออุ้มผาง จ.ตาก

โทร : 0 5556 1093 อาหาร : ไทย

ภูคอส ที่อยู่ : 294 หมู่ 1 ถ. ประเวศโพวัน ต. อุ้มผาง (อาหารตามสั่ง) อำเภออุ้มผาง จ.ตาก โทร : 0 5556

1159 อาหาร : ไทย

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

อำเภอเมือง

โจ้วเอ๊ะเส็ง ที่อยู่ : 252 ถ. ตากสิน (จำหน่ายมะม่วงดอง, กระเทียมดอง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1324

โชคดีกีฟช็อพ ที่อยู่ : 298/6 ถ. ตากสิน (จำหน่ายเซรามิค) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 4246

แม่ผิง ที่อยู่ : ถ. ตากสิน (จำหน่ายเครื่องหวายทุกชนิด) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1751

ลิ้มข้าวแข็ง ที่อยู่ : 257/2 ถ. มหาดไทยบำรุง (จำหน่ายมะม่วงดองน้ำผึ้ง, กัลลวยอบน้ำผึ้ง, กัลลวยกวน) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1510

อรพรรณ ที่อยู่ : 77/9-11 ถ. มหาดไทยบำรุง (จำหน่ายกัลลวยอบน้ำผึ้ง) อำเภอเมือง จ.ตาก โทร : 0 5551 1830

อำเภอแม่สอด

เตียงมณี ที่อยู่ : 94/3 ถ. ประสาทวิถี (จำหน่ายอัญมณี) อำเภอแม่สอด จ.ตาก

ไต้ดิน ที่อยู่ : 359/4-5 หมู่ 2 ถ. สายเอเชีย (จำหน่ายของเก่าเฟอร์นิเจอร์) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 2910

บังอรการค้า ที่อยู่ : 338/1 ถ. สายเอเชีย ต. แม่สอด (จำหน่ายอัญมณี) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 2180

รัตนภาพพลอย ที่อยู่ : 1995 11/2-3 ถ. ศรีพานิช ต. แม่สอด (จำหน่ายภาพประดิษฐ์จากพลอย) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 2954, 0 5553 2386

สุขจิว ที่อยู่ : 359/2-3 หมู่ 2 ถ. สายเอเชีย (จำหน่ายอัญมณี, สินค้าพื้นเมือง) อำเภอแม่สอด จ.ตาก โทร : 0 5553 1107

จังหวัดกาญจนบุรี

คำขวัญ

“แคว้นโบราณ ด่านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว แหล่งแร่ทองคำ”

ประวัติและความเป็นมา

กาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางที่มีผู้คนนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวเต็มไปด้วยเรื่องราวในอดีตที่น่าสนใจ เป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่ตั้งของสะพานข้ามแม่น้ำแควซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทยในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็น ป่าเขาลำเนาไพร ถ้ำหรือน้ำตก

อาณาเขต

กาญจนบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 129 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 19,473 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่ามีทั้งป่าโปร่งและป่าดงดิบ มีแม่น้ำสำคัญสองสายคือ แม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อยซึ่งไหลมาบรรจบรวมกันเป็นแม่น้ำแม่กลองที่บริเวณอำเภอเมืองกาญจนบุรี

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี จังหวัดตากและสหภาพเมียนมาร์

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรีและจังหวัดนครปฐม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพเมียนมาร์

การเดินทางจากอำเภอเมืองกาญจนบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง	- กิโลเมตร
อำเภอด่านมะขามเตี้ย	12 กิโลเมตร
อำเภอพนมทวน	24 กิโลเมตร
อำเภอด่านมะขามเตี้ย	30 กิโลเมตร
อำเภอท่ามะกา	30 กิโลเมตร
อำเภอปอพลอย	40 กิโลเมตร
อำเภอไทรโยค	50 กิโลเมตร
อำเภอห้วยกระเจา	64 กิโลเมตร
อำเภอหนองปรือ	75 กิโลเมตร
อำเภอเลาขวัญ	98 กิโลเมตร
อำเภอศรีสวัสดิ์	102 กิโลเมตร
อำเภอทองผาภูมิ	145 กิโลเมตร
อำเภอสังขละบุรี	230 กิโลเมตร

แผนที่

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

น้ำตกไทรโยคน้อย

เดิมเรียกน้ำตกเขาพัง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 323 (ถนนสายกาญจนบุรี-ไทรโยค-ทองผาภูมิ) กิโลเมตรที่ 46 เป็นน้ำตกที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี บริเวณน้ำตกมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามร่มรื่น โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนประมาณเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคมจะมีน้ำมาก ในอดีตเมื่อ พ.ศ.2431 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เสด็จประพาสบริเวณน้ำตกไทรโยคนอกจากนี้บริเวณน้ำตกไทรโยคน้อยยังได้มีการนำหัวรถจักรไอน้ำสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มาตั้งไว้เพื่อรำลึกถึงการสร้างรถไฟสายมรณะที่สร้างผ่านบริเวณหน้าน้ำตกเข้าสู่ประเทศพม่า

ถ้าล่องเรือ

ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 75 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข 323 ช่วงกิโลเมตรที่ 59-60 ต้องข้ามฝั่งแม่น้ำแควน้อย สามารถเช่าเหมาเรือจากท่าเรือปากแซงข้ามไป ในราคาประมาณ 800-1,000 บาท นั่งได้ 10-12 คน ใช้เวลาประมาณ 45 นาที ถ้าล่องเรือเป็นลำที่สวยงามมาก บริเวณปากถ้ำไม่กว้างนัก แต่ภายในถ้ำกว้างขวางใหญ่โตมาก แบ่งเป็นห้องต่างๆ เช่น ห้องห้องพระโรง ห้องดนตรี ห้องม่าน แต่ละห้องมีความงดงามของหินย้อยแตกต่างกันออกไป

ถ้ำกระแซ

ห่างจากตัวเมืองประมาณ 55 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข 323 กิโลเมตรที่ 29-30 ตัวถ้ำติดกับเส้นทางรถไฟสายกาญจนบุรี-น้ำตก สามารถมองเห็นแม่น้ำแควน้อย ซึ่งเป็นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายในถ้ำโปร่งและมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานอยู่ มองจากหน้าถ้ำมาที่บริเวณทางรถไฟจะเห็นทิวทัศน์ที่งดงามมาก เป็นจุดที่สร้างทางรถไฟยากที่สุด เนื่องจากเส้นทางโค้งเลียบเขา เบื้องล่างเป็นแม่น้ำแควน้อย

อุทยานแห่งชาติไทรโยค

มีเนื้อที่ 598,750 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2523 สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูน ประกอบด้วยพื้นที่ป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้ง ไทรโยคได้ชื่อว่าเป็นพื้นที่แห่งเดียวในประเทศไทยที่มีค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลกคือ ค้างคาวกิตติ และมี ปูราชินี ปูน้ำจืดชนิดใหม่ของโลกอาศัยอยู่ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ไทรโยคเคยเป็นค่ายพักแรมของทหารญี่ปุ่น ปัจจุบันปรากฏร่องรอยเตาหุงข้าวและซากเตาไฟอยู่ในพื้นที่ นอกจากนี้ยังพบร่องรอยมนุษย์ยุคหินเก่า มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ น้ำตกไทรโยคใหญ่ หรือเรียกอีกชื่อว่า น้ำตกเขาโจน ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติไทรโยค ภายในอุทยานมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติและมีจุดชมวิวดงพนาiewนไทรโยคที่จะเห็นน้ำตกไทรโยคได้ชัดเจน บริเวณอุทยานมีบ้านพัก ค่ายพักแรมและสถานที่กางเต็นท์

ถ้ำดาวดึงส์

อยู่ในเขตอำเภอไทรโยค ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีประมาณ 110 กิโลเมตร และห่างจากริมฝั่งแม่น้ำแควน้อยขึ้นไปบนเขาประมาณ 1 กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์สามารถเดินทางเข้าทางอุทยานแห่งชาติไทรโยค แล้วเลี้ยวซ้ายไปทางวัดถ้ำดาวดึงส์ประมาณ 2.5 กิโลเมตร ถ้ำดาวดึงส์มีหินงอกหินย้อยที่งดงามรูปต่างๆ เช่น โคมระย้า พระปรางค์ และเจดีย์ ภายในถ้ำมีอากาศโปร่งแต่มีดสนิท ต้องมีไฟฉายหรือตะเกียงไปด้วย และควรมีคนนำทางไป

พุน้ำร้อนหินดาด

เดิมเรียกว่าน้ำพุร้อนกุยมั่ง การเดินทางสามารถเดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 323 กิโลเมตรที่ 105-106 อยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 135 กิโลเมตร พุน้ำร้อนหินดาด เป็นบ่อน้ำร้อนธรรมชาติริมลำธารค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นและได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ เชื่อกันว่าน้ำแร่จาก บ่อน้ำร้อนแห่งนี้ มีสรรพคุณในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บหลายอย่าง เช่น โรคเหน็บชา ไขข้ออักเสบ นักท่องเที่ยวสามารถลงอาบน้ำในบ่อได้

น้ำตกผาตาด

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ เกิดจากลำห้วยเล็กๆ บริเวณเทือกเขากระลา น้ำตกผาตาดเป็นน้ำตกที่มีความสวยงามมีชั้นน้ำตกลดหลั่นกันไปถึง 3 ชั้น แต่ละชั้นมีความกว้าง ความสูงที่ตระการตา และมีน้ำมากในช่วงปลายฤดูฝน การเดินทางไปยังน้ำตกสามารถเดินทางโดยใช้ทางหลวงหมายเลข 323 ช่วงกิโลเมตรที่ 105-106 โดยเลี้ยวเข้าทางเดียวกับพุน้ำร้อนหินดาด และอยู่เลยจากพุน้ำร้อนหินดาดเข้าไปประมาณ 8 กิโลเมตร

เขื่อนวชิราลงกรณ์

ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าขนุน สามารถเดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 323 เหนืออำเภอดงมาณีไปประมาณ 6 กิโลเมตร เขื่อนวชิราลงกรณ์เป็นเขื่อนหินถมคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 92 เมตร สันเขื่อนกว้าง 10 เมตร ยาว 1,019 กั้นลำน้ำแควน้อย เป็นเขื่อนเอนกประสงค์ มีความสวยงามตามธรรมชาติ เหมาะสำหรับการล่องเรือชมทิวทัศน์สภาพธรรมชาติของอ่างเก็บน้ำ มีบริการบ้านพักและเรือ (ต้องเช่าเป็นหมู่คณะ)

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม

ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 323 (ทองผาภูมิ-สังขละบุรี) กิโลเมตรที่ 40 ก่อนถึงอำเภอสังขละบุรีประมาณ 30 กิโลเมตร พื้นที่บริเวณทั่วไปครอบคลุมป่าเขา และอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ มีพื้นที่ประมาณ 815 ตารางกิโลเมตร บริเวณ อุทยานฯ รมัน มีห้วยกะเจ็งเจ็งไหลผ่าน สามารถกางเต็นท์พักแรม มีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติไปน้ำตกกะเจ็งเจ็ง

น้ำตกเกริงกระเวีย

ขึ้นอยู่กับเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 323 (ทองผาภูมิ-สังขละบุรี) กิโลเมตรที่ 32-33 เลยนน้ำตกไคช่องถ่องไปเล็กน้อย ห่างจากอำเภอกาญจนบุรีประมาณ 191 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดเล็ก จะมองเห็นสายน้ำแผ่กระจายไหลมาจากหลายทิศทาง สามารถจอดรถแวะพักผ่อนได้

น้ำตกคลิตี้

อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร คลิตี้ เป็นภาษากระเหรี่ยงแปลว่า "เสือโทน" มีต้นน้ำอยู่บนยอดเขาตึกะ ใกล้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร การเดินทางไปน้ำตกคลิตี้บนต้องใช้เวลาเดินเท้าประมาณ 2 วัน จากบ้านกะเหรี่ยงคลิตี้ และจะต้องมีลูกหาบและคนนำทาง ส่วนน้ำตกคลิตี้ล่าง อยู่เหนือทะเลสาบแควใหญ่บริเวณลำเขาสูง ใช้เวลาเดินทางโดยทางเรือจากท่าเรือกระดานหรือท่าหม่องกระแทะประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร

มีพื้นที่อยู่ในเขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรีและอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อน ยอดเขาสูงสุดคือ เขาใหญ่ อยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่ เป็นต้นน้ำของลำธารหลายสาย มีป่าไม้หลายชนิดประกอบด้วยทุ่งหญ้า ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าดงดิบ มีสัตว์ป่าหลายชนิดอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

เดิมมีชื่อว่าอุทยานแห่งชาติเขาสลอบ ประกาศเป็นเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2518 มีเนื้อที่ 343,735 ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นอุทยานแห่งชาติเอราวัณเนื่องจากชั้นสูงสุดของน้ำตกเป็นธรรมชาติที่มีลักษณะคล้ายหัวช้างเอราวัณ มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ น้ำตกเอราวัณ อยู่ห่างจากตัวเมือง 65 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ใหญ่และสวยงาม บนฝั่งแม่น้ำแควใหญ่ น้ำตกเอราวัณมีความยาว 1,500 เมตร แบ่งเป็น 7 ชั้น แต่ละชั้นมีลักษณะเป็นอ่างสามารถเล่นน้ำได้ และยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติเอราวัณ ระยะทาง 1,060 เมตร ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ผ่านป่าดิบเขา จุดชมวิวและป่าผลัดใบที่สวยงาม

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยเขย่งและป่าเขาช้างเผือก ในเขตท้องที่อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 700,000 ไร่ หรือ 1,120 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขต ติดต่อดังนี้ ทิศเหนือจดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ทิศใต้จดอุทยานแห่งชาติไทรโยค ทิศตะวันออกจดอุทยานแห่งชาติเขาแหลม ทิศตะวันตกจดเขตแดนไทย-พม่า ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ได้นำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2543 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติได้

จุดชมทิวทัศน์เขาขาด

เป็นจุดชมทิวทัศน์ที่อยู่บนยอดเขาสูง มีกระแสลมพัดผ่านตลอดเวลา อากาศบริสุทธิ์และเย็นสบาย สามารถมองเห็นน้ำตกจ๊อกกระดี่ที่มีสายน้ำไหลผ่านหน้าผาสูง จะมองเห็นหมู่บ้านอีต่อง หมู่บ้านหินกอง เนินเสาธง ทิวทัศน์ในประเทศสหภาพพม่าและเมื่อใดที่ท้องฟ้าเปิดก็จะมองเห็นท้องทะเลอันดามันได้ด้วยตาเปล่า การเดินทางค่อนข้างลำบากจะต้องเดินทางด้วยเท้าตลอดจากปากทางเข้าที่ระหว่างหลักกิโลเมตร ที่ 24-25 ของถนนสายบ้านไร่อีต่อง เป็นระยะประมาณ 2 กิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติลำคลองงู

มีพื้นที่ประมาณ 300,000 ไร่ เป็นอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ เป็นป่าต้นน้ำลำธาร มีทิวทัศน์จุดเด่นทางธรรมชาติสวยงามกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ และแหล่งต้นน้ำลำธาร เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแลรักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติได้ เป็นต้นน้ำของเขื่อนศรีนครินทร์ มีเนื้อที่ 375,000 ไร่ หรือ 600 ตารางกิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม เช่น น้ำตก น้ำพุร้อน ถ้ำ และเกาะแก่งต่างๆ ในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนศรีนครินทร์ที่มีทิวทัศน์สวยงาม มีเขตติดต่อกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเอราวัณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระมีเนื้อที่ประมาณ 957,500 ไร่ หรือ 1,532 ตารางกิโลเมตร มีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง เช่น น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น น้ำพุร้อน ถ้ำ และทะเลสาบ จัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติลงวันที่ 23 ธันวาคม 2524 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 38 ของประเทศ

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่างๆ

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

ตั้งอยู่ริมถนนแสงชูโต (ทางหลวงหมายเลข 323) ก่อนจะเข้าตัวเมือง สุสานแห่งนี้เป็นสุสานของเชลยศึกสัมพันธมิตรที่เสียชีวิตในระหว่างการสร้างทางรถไฟสายมรณะ บริเวณสุสานมีเนื้อที่กว้างขวางสวยงามและ

เจียนสงบ ชวนให้รำลึกถึงเหตุการณ์การสู้รบและผลลัพธ์ที่ตามมา สถานแห่งนี้บรรจุศพทหารเชลยศึกถึง 6,982 หลุม

ประตูเมือง

ตั้งอยู่กลางเมืองกาญจนบุรี สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 พ. ศ. 2374 ซึ่งพระองค์ได้ทรงย้ายมาจากเมืองกาญจนบุรีเก่า ตำบลลาดหญ้า มาอยู่ในที่ปัจจุบัน

พิพิธภัณฑ์สงครามอักษะและเชลยศึก

ตั้งอยู่ในวัดไชยชุมพลชนะสงคราม (วัดใต้) ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง อยู่ห่างจากถนนแสงชูโต ประมาณ 300 เมตร ตัวอาคารสร้างเป็นกระท่อมไม้ไผ่เลียนแบบค่ายเชลยศึกสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นพิพิธภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมภาพถ่าย ภาพเขียนและบทความที่แสดงถึงความเป็นอยู่ของเชลยศึก ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธปืนและลูกกระบอกปืนในสมัยนั้นเพื่อสะท้อนให้เห็นบทเรียนอันน่าสะพรึงกลัวของสงคราม เปิดให้เข้าชมทุกวันเวลา 08.00-18.00 น.

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะขาม ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือตามทางหลวงหมายเลข 323 ประมาณ 4 กิโลเมตร แยกซ้ายประมาณ 400 เมตร มีป้ายชี้บอกทางไว้ชัดเจน เป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่ง สร้างขึ้นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยกองทัพญี่ปุ่นได้เกณฑ์เชลยศึกฝ่ายสัมพันธมิตร ได้แก่ ทหารอังกฤษ อเมริกัน ออสเตรเลีย ฮอลันดาและนิวซีแลนด์ประมาณ 61,700 คนและกรรมกรชาวจีน ญวน ชาว มลายู ไทย พม่า อินเดียอีกจำนวนมากมาก่อสร้างทางรถไฟสายยุทธศาสตร์เพื่อเป็นเส้นทางผ่านไปสู่อินเดีย

ทางรถไฟสายมรณะ

ทางรถไฟสายนี้เริ่มต้นจากสถานีหนองปลาดุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผ่านจังหวัดกาญจนบุรี ข้ามแม่น้ำแควใหญ่ไปทางทิศตะวันตกจนถึงด่านเจดีย์สามองค์ เพื่อให้ถึงปลายทางที่เมืองตันบูซายัต ประเทศพม่า รวมระยะทางในเขตประเทศไทย 300 กิโลเมตร ใช้เวลาในการสร้างเสร็จเพียง 1 ปี ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2485 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2486 เพื่อใช้เป็นเส้นทาง ยุทธศาสตร์ผ่านประเทศพม่า หลังสงครามทางรถไฟบางส่วนถูกเจาะทิ้ง บางส่วนจมอยู่ใต้ทะเลสาบเขื่อนเขาแหลม ทางรถไฟสายนี้ถือเป็นอนุสรณ์ให้รำลึกถึงเหตุการณ์สงครามในครั้งนั้นจากน้ำพักน้ำแรงของการบุกเบิกก่อสร้างของทหารเชลยศึกฝ่ายสัมพันธมิตรที่กองทัพญี่ปุ่นเกณฑ์มา โดยเฉพาะบริเวณถ้ำกระแซ ที่เส้นทางรถไฟจะลัดเลาะไปตามเชิงผาเลียบไปกับลำน้ำแควน้อย ปัจจุบันทางรถไฟสายนี้สุดปลายทางที่บ้านท่าเสาหรือสถานีน้ำตก ระยะทางจากสถานีกาญจนบุรีถึงสถานีน้ำตกเป็นระยะทางประมาณ 77 กิโลเมตร

หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2

ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง ไม่ไกลจากสะพานข้ามแม่น้ำแคว เป็นสถานที่เก็บรักษาสิ่งที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 อันได้แก่อาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ โครงกระดูกของเชลยสงคราม และ

ภาพถ่ายเหตุการณ์ในสมัยนั้น นอกจากนี้บางส่วนยังจัดทำเป็นหอศิลป์ เก็บรวบรวมสิ่งของต่างๆ เช่น แสตมป์ ไปรษณียบัตรโบราณ เพชร พลอย และเครื่องประดับ เปิดให้เข้าชมทุกวันเวลา 08.00-18.00 น.

อุทยานทหารสัมพันธมิตรช่องไก่

อุทยานแห่งนี้ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแควน้อย บริเวณท่าน้ำเมืองกาญจนบุรี ห่างจากตัวเมืองไปทางแม่น้ำแควน้อยประมาณ 2 กิโลเมตร สามารถเดินทางไปโดยขั้บรถข้ามสะพานสมเด็จพระสังฆราชฯ อุทยานทหารสัมพันธมิตรช่องไก่เคยเป็นที่ตั้งของค่ายเชลยศึกขนาดใหญ่ บริเวณอุทยานสงบและสวยงาม มีขนาดเล็กกว่าอุทยานดอนรัก บรรจุศพทหารเชลยศึกซึ่งส่วนใหญ่เป็นทหารอังกฤษ ประมาณ 1,782 หลุม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า

ตั้งอยู่ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมือง ริมฝั่งแม่น้ำแควน้อย ห่างจากตัวเมืองประมาณ 35 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 323 จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 3229 แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 3455 ไปประมาณ 3 กิโลเมตร เลี้ยวเข้าทางวัดท่าโทะประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นที่ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีเกี่ยวกับมนุษย์สมัยหินยุคก่อนประวัติศาสตร์เป็นแห่งแรกในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2506 สิ่งที่ค้นพบ ได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ ชวานหิน เครื่องประดับและเครื่องปั้นดินเผา เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น.

วัดวังกวีเวการาม

จากตัวอำเภอลังชะบุรีไปประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นวัดจำพรรษาของ "หลวงพ่อดุตตะ" ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนชาวไทย ชาวมอญ รวมทั้งชาวกระเหรี่ยงและพม่าที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น ภายในวิหารที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำประดิษฐานพระพุทธรูปหินอ่อนอันงดงามชาวบ้านเรียกกันว่า หลวงพ่อขาว จากวัดวังกวีเวการามแยกไปอีก 1 กิโลเมตร จะเป็นที่ตั้งของเจดีย์แบบพุทธคยาบรรจุพระบรมสารีริกธาตุส่วนที่เป็นกระดูกนิ้วหัวแม่มือขวา ขนาดเท่าเมล็ดข้าวสาร บริเวณใกล้เจดีย์มีร้านจำหน่ายสินค้าจากพม่าหลายร้านจำพวกผ้า แป้งพม่า เครื่องไม้ ราคาย่อมเยา ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี มีการจัดงานคล้ายวันเกิดหลวงพ่อดุตตะ

เมืองบาดาล

ในอดีตเป็นวัดเก่าของหลวงพ่อดุตตะ หรือพระครูอุดมสังวรเถระที่ชาวบ้านในอำเภอ สังขละบุรีให้ความนับถือเป็นอย่าง มาก โดยตัววัดถูก น้ำเข้าท่วมในช่วงที่สร้างเขื่อน ทำให้จมอยู่ใต้น้ำมานานกว่า 30 ปีแล้ว โดยในช่วงน้ำลดจะสามารถ สังเกตเห็นตัวโบสถ์ของวัดได้อย่างชัดเจน แต่ในช่วงน้ำขึ้นน้ำจะท่วมสูงเกือบทั้งหมด เหลือเพียง ยอดของโบสถ์ให้เห็น เท่านั้น

วัดถ้ำเสือ

ตั้งอยู่ที่ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง อยู่ห่างจากเขื่อนแม่กลอง ประมาณ 5 กิโลเมตร ทางเข้าวัดต้องผ่านตัวเขื่อนแม่กลอง แล้วจะมีป้ายบอกเลี้ยวขวาไปประมาณ 2 กิโลเมตรแล้วเลี้ยวซ้ายประมาณ 200 เมตร วัดนี้มีพระพุทธรูปปางประทานพรขนาดใหญ่อยู่บนยอดเขามีพุทธลักษณะที่สวยงามมาก และยังมีอุโบสถถ้ำมุขเป็น

ลักษณะของไทยมีลวดลายสวยงามวิจิตรตระการตา ช่างมีเจตีย์เกะแก้วมหาปราสาท มองเห็นวิวิหะเลสาบและ
เขื่อนแม่กลอง

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

อยู่ห่างจากพิพิธภัณฑสถานบ้านเก่าประมาณ 7 กิโลเมตร เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 323
เส้นทางสายกาญจนบุรี-ไทรโยค จนถึงกิโลเมตรที่ 15 จะมีทางแยกซ้ายไปปราสาทเมืองสิงห์อีก 7 กิโลเมตร เป็น
โบราณสถานที่มีศิลปะการก่อสร้างอยู่ในยุคลพบุรีตอนปลาย ประมาณพุทธศตวรรษที่ 16-18 ผังเมืองเป็นรูป
สี่เหลี่ยมจัตุรัส มีเนื้อที่ประมาณ 641 ไร่ 1 งาน 65 ตารางวา กำแพงเมืองก่อด้วยศิลาแลงขนาดกว้าง 880 เมตร
โดยได้รับอิทธิพลทางศาสนา และวัฒนธรรมจากกัมพูชา ตัวปราสาทล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง คูน้ำ และแนว
คันดิน รูปแบบสถาปัตยกรรมและประติมากรรมสร้างตามลักษณะขอมแบบบาเยน ตรงกับสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่
7 ของประเทศกัมพูชาที่มีลักษณะช่างท้องถิ่นผสมอยู่ อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่
เวลา 09.00-16.30 น.

ด่านเจดีย์สามองค์

เขตสิ้นสุดชายแดนไทยด้านทิศตะวันตก ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองลู ไปตามทางหลวงหมายเลข 323 โดย
ก่อนถึงตัวอำเภอสังขละบุรี 4 กิโลเมตร จะมีทางแยกด้านขวาไปด่านเจดีย์สามองค์ เป็นระยะทางประมาณ 18
กิโลเมตร เส้นทางลาดยางตลอดสาย พระเจดีย์สามองค์นี้เดิมเรียกว่า หินสามกอง ต่อมาในปีพ.ศ.2472 ได้สร้าง
เจดีย์ขนาดเล็กสามองค์ดังที่เห็นในปัจจุบัน นอกจากนี้ด่านเจดีย์สามองค์ ยังเป็นช่องทางเดินทัพที่สำคัญของไทย
และพม่าในอดีต สามารถข้ามชายแดนเข้าไปในเขตประเทศพม่า ชมตลาดชายแดนซึ่งมีสินค้าของพม่าจำหน่าย
โดยเสียค่าผ่านด่าน สามารถนำรถเข้าไปได้ราคาคันละ ในระหว่างเวลา 08.00-18.00 น.

สะพานมอญ

สะพานมอญ อยู่ในตัวอำเภอสังขละบุรี เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า สะพานอุตตมานุสรณ์ เป็นสะพานไม้ที่ยาว
ที่สุดในประเทศไทยมีความยาวถึง 850 เมตร สร้างข้ามลำน้ำของกาเลียสำหรับให้ประชาชนฝั่งตัวอำเภอสังขละ
บุรีและฝั่งหมู่บ้านชาวมอญเดินข้ามสัญจรไปมา บริเวณสะพานแห่งนี้เป็นจุดชมวิวิหะเลสาบเขื่อนวชิราลงกรณ์ที่
สวยงามสามารถมองเห็นลำน้ำสายต่างๆ คือ ของกาเลีย ปิคลิ และรันตีที่ไหลมารวมกันเป็นสามประสบ

ช่องเขาขาดพิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ

ตั้งอยู่ภายในกองการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานทหารพัฒนา หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา บริเวณ
กิโลเมตรที่ 64-65 บนทางหลวงหมายเลข 323 (กาญจนบุรี-ไทรโยค-ทองผาภูมิ) ช่องเขาขาดพิพิธภัณฑสถาน
แห่งความทรงจำ เป็นสถานที่จัดแสดงมินิเธียเตอร์และรวบรวมข้อมูลภาพถ่าย ข้าวของเครื่องใช้ระหว่างการสร้าง
ทางรถไฟสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติไปยังช่องเขาขาด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทางรถไฟ
สายมรณะที่เรลศึกในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ตัดเจาะภูเขาหินให้เป็นช่องสำหรับสร้างทางรถไฟ ปัจจุบันยังมี
ร่องรอยของทางรถไฟปรากฏอยู่ พิพิธภัณฑสถานเปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 9.00-16.00 น.

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เทศกาล กิจกรรมและเหตุการณ์ต่างๆ

งานสัปดาห์สะพานแม่น้ำแคว

งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควจัดขึ้นทุกปี ในปลายเดือนพฤศจิกายน ถึงต้นเดือนธันวาคม เพื่อรำลึกถึงความสำคัญของการสร้างทางรถไฟ สาย มรณะและสะพานข้ามแม่น้ำแคว ซึ่งเป็นเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ช่วง สงครามโลกครั้งที่ 2 มีการแสดงนิทรรศการทางประวัติศาสตร์และ โบราณคดี การแสดงพื้นบ้าน การออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและการ แสดงแสงและเสียง บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว

งานวันชาวเรือ ชาวแพ

จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน ที่บริเวณถนนสองแคว ริมแม่น้ำเมืองกาญจนบุรี ภายในงานมีกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน การ แสดงมหรรมลูกทุ่ง นิทรรศการทางวิชาการเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำ ลำคลอง และการแข่งขันกีฬาทางน้ำประเภทต่าง ๆ เช่น เรือยาว เรือเร็ว และเจ็ตสกี

วิถีชีวิตชุมชนบ้านหนองขาว

อยู่ที่ตำบลหนองขาว อยู่ห่างจากตัวเมือง ประมาณ 12 กิโลเมตร การเดินทางไปที่หมู่บ้านหนองขาว จากตัวเมืองกาญจนบุรี ไปตามถนนสาย 324 (กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี) ประมาณ 12 กิโลเมตร หมู่บ้านหนองขาว มีชื่อเสียงว่าเป็นแหล่งผลิตผ้าทอ ที่กระตุงคุณภาพสูง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ "ผ้าขาวม้าร้อยสี" ชาวบ้านหนองขาว ส่วนใหญ่ยังคง ดำเนินชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายในสังคมเกษตรกรรม สภาพบ้านเรือนแบบไทยสมัยก่อน ยังมีให้เห็นอยู่ทั่วไป วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมแบบโบราณยังคงได้รับการสืบทอดกันมาช้านาน เช่น การดำข้าว ทำขนมแบบโบราณ ทำน้ำตาลปึก การร้องเพลงเหย่ย เพลงพวงมาลัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรม ท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นแพ็คเก็จทัวร์ สำหรับให้ชาวต่างชาติได้ชมและศึกษาวิถีชีวิตชาวบ้าน

สิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่พัก ประเภทโรงแรม

อำเภอเมือง

กาละลอง รีสอร์ท 199 ม.2 ถ.ลาดหญ้า-ศรีสวัสดิ์ ต.วังดัง กรุงเทพฯ โทร. 0 2246 7142, 02248 7436, 0 1210 1652 จำนวน 72 ห้อง ราคา 1,700-3,000 บาท

เขาคองวิว 182/1 ม.9 ถ.เลี้ยวเมือง ต.ปากแพรก โทร. 0 3451 1595, 0 3451 6052 จำนวน 38 ห้อง ราคา 350-500 บาท

นิจีโกะ รีสอร์ท แอนด์ คันทรี คลับ 106 ม.4 ถ.กาญจนบุรี-ศรีสวัสดิ์ ต.วังดัง โทร. 0 3451 3334, 0 3451 8518 กรุงเทพฯ โทร. 0 2231 2681-3 โทรสาร 0 2231 2320 จำนวน 100 ห้อง ราคา 1,600-3,200 บาท

บ้านสวนฝัน 20/3 ม.8 ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค ต.แก่งเสี้ยน โทร. 0 3462 4587-9 สำนักงานกรุงเทพฯ 134/257 ถ.ประชาราษฎร์ 1 ซ.14 เขตบางซื่อ โทร. 0 2912 3137-41 โทรสาร 0 2912 3139 จำนวน 84 ห้อง ราคา 1,200-2,000 บาท www.baansuanfon.com

พาวิลเลียน ริมน้ำ ริเวอร์แคว 79/2 ม.4 ถ.ลาดหญ้า-เอราวัณ ต.วังดัง โทร. 0 3451 3800 โทรสาร 0 3451 5774 กรุงเทพฯ โทร. 0 2207 0703-5 จำนวน 194 ห้อง ราคา 2,700-3,500 บาท มีบ้าน 4 หลัง ราคา 5,700 บาท

เพิร์ล ริเวอร์แคว ริเวอร์แคว กาญจนบุรี 9/1 ม.3 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 5061-83 กรุงเทพฯ โทร. 0 2634 4111 โทรสาร 0 2634 4595-7 จำนวน 254 ห้อง ราคา 2,200-12,000 บาท

รอยัล ริเวอร์แคว ริเวอร์แคว แอนด์ สปา 88 ม.2 ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค โทร. 0 3465 3342, 0 3465 3297, 0 1457 7255 กรุงเทพฯ โทร. 0 2966 6565, 0 2966 6700 ต่อ 1035 E-mail: royal_riverkwai@yahoo.com

ราชสุกมิตร (อาร์ เอส โฮเต็ล) 264 ถ.แสงชูโต ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3462 5128-31 กรุงเทพฯ โทร. 0 2291 9953-4 โทรสาร 0 2291 9956 จำนวน 209 ห้อง ราคา 900-4,000 บาท

ริเวอร์แคว 284/15-16 ถ.แสงชูโต ต.บ้านเหนือ โทร. 0 3451 1565, 0 3451 3348-9 จำนวน 156 ห้อง ราคา 900-4,900 บาท

ริเวอร์ อินน์ 284/15-16 ถ.แสงชูโต ต.บ้านเหนือ โทร. 0 3462 1056 จำนวน 38 ห้อง ราคา 380-700 บาท

ดักซ์เชอร์รี่ 284/1 ถ.แสงชูโต ต.บ้านเหนือ โทร. 0 3451 1168, 0 3451 1011 โทรสาร 0 3451 2494 จำนวน 39 ห้อง ราคา 350-900 บาท

สินสมุทร 11 ม.8 เชียงสะพานจินดา ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค ต.แก่งเสี้ยน โทร. 0 3451 3218, 0 3462 4429, 0 3462 4580 จำนวน 48 ห้อง ราคา 280-500 บาท

แสงจันทร์วิว 170/10 ม.8 ถ.อุททอง ต.ปากแพรก โทร. 0 3451 5736 จำนวน 42 ห้อง ราคา 250-300 บาท

วังทอง 249 ถ.แสงชูโต (กม.ที่ 124 เยื้องศาลากลางจังหวัด) ต.ปากแพรก โทร. 0 3451 1046, 0 3451 1455 จำนวน 24 ห้อง ราคา 450-590 บาท

M.K. โฮเต็ล (เมืองกาญจน์) (ตรงข้ามโรงแรมริเวอร์แคว) 227/41 ถ.แสงชูโต โทร. 0 3462 1143-4, 0 3462 1083-4 จำนวน 49 ห้อง ราคา 350-600 บาท

อะซัวร์ คันทรี ริเวอร์แคว ริเวอร์แคว 18/9 ม.5 ถ.ลาดหญ้า โทร. 0 3463 1443-9 โทรสาร 0 3458 9094 กรุงเทพฯ โทร. 0 2934 8112-4 โทรสาร 0 2934 8278 จำนวน 78 ห้อง ราคา 2,100-6,000 บาท มีบ้าน 7 หลัง ราคา 7,800-8,400 บาท

อาร์เอส โฮเต็ล (มิตรพันธ์) 264 ม.2 ถ.แสงชูโต ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3462 5128-31 กรุงเทพฯ โทร. 0 2291 9953-4 โทรสาร 0 2291 9956 จำนวน 209 ห้อง ราคา 700-4,500 บาท

เอ็กไพลิน ริเวอร์ แคว 245 ม.4 ถ.แสงชูโต ต.วังดัง โทร. 0 3458 7500 โทรสาร 0 3458 7587 กรุงเทพฯ โทร. 0 2385 8858-9 โทรสาร 0 2385 8860 หรือ www.aekpailinriverkwai.com, E-mail: sales@aekpailinriverkwai.com จำนวน 105 ห้อง ราคา 1,500-11,000 บาท

เอราวัณ ปรีณเชส 226 ม.4 ถ.ลาดหญ้า-น้ำตกเอราวัณ ต.วังดัง โทร. 0 3453 1123 โทรสาร 0 3453 1124, 0 1311 2361 จำนวน 40 ห้อง บ้าน 10 หลัง ราคา 250-1,500 บาท

ประเภทรีสอร์ท

แกรนด์การ์เด็น แอนด์ กอล์ฟคลับ 124 ม.7 ถ.กาญจนบุรี-บ้านเก่า โทร. 0 2243 0742 จำนวน 70 ห้อง
ราคา 850-3,200 บาท

เกาะเกษมสำราญ 44-48 ถ.ไชยชุมพล ต.บ้านใต้ โทร. 0 3451 3359 กรุงเทพฯ โทร. 0 2255 3603-4 จำนวน
30 ห้อง ราคา 750-1,250 บาท

เกาะแควน้อย รีสอร์ท 103 ม.4 ต.วังเย็น จำนวน 26 ห้อง ราคา 600-800 บาท

แก่นสนมาติคามรีสอร์ท 9 ม.9 ต.วังดั่ง โทร. 0 1348 9774 กรุงเทพฯ โทร. 0 2315 4344-5 โทรสาร 0 2706
5271 จำนวน 14 หลัง ราคา 750-1,500 บาท

แควริเวอร์ไซด์ (ใกล้ทางลงสะพานจินดา) 69 ม.9 ต.แก่งเสี้ยน โทร. 0 3451 3167-8 โทรสาร 0 3465 3321
จำนวน 82 ห้อง ราคา 1,500-12,000 บาท

แควใหญ่ ริเวอร์ ซาเล้ง 199/5 ม.4 ถ.กาญจนบุรี-เอราวัณ ต.วังดั่ง จำนวน 6 ห้อง ราคา 1,200 บาท

เดือนฉาย รีสอร์ท 99/9 ม.3 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3465 3369-70, 0 3465 3345 กรุงเทพฯ โทร. 0 2418 1720
จำนวน 96 ห้อง ราคา 1,200-1,800 บาท มีแพพัก จำนวน 14 ห้อง ราคา 1,200-4,500 บาท

บ้านสาขสด (ใกล้กับทางไปน้ำตกไทรโยค) ถ.บ้านเก่า-ลิ้นช้าง ต.วังเย็น กรุงเทพฯ โทร. 0 2467 0544 ต่อ 132,
133 จำนวน 14 ห้อง มีแพพัก จำนวน 1 หลัง ราคา 150-500 บาท

บ้านสวนริมแควรีสอร์ท 167 ม.2 ต.วังดั่ง โทร. 0 1215 6762 จำนวน 20 ห้อง ราคา 800-1,000 บาท

บ้านริมน้ำ รีสอร์ท (ใกล้กับ อบต.ท่ามะขาม) 3/7 ม. 3 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3465 3314 จำนวน 20 ห้อง ราคา
500-700 บาท

บ้านไร่ริมแคว รีสอร์ท 333 ม.1 ต.บ้านเก่า โทร. 0 3465 4077-8 โทรสาร 0 3465 4186 กรุงเทพฯ โทร. 0
2643 1748-9 จำนวน 81 ห้อง ราคา 1,200-2,400 บาท

บ้านไร่อัยการ 203/1 ม.1 ต.วังดั่ง โทร. 0 1211 7630 กรุงเทพฯ โทร. 0 2736 8516 จำนวน 7 หลัง ราคา
1,500-2,000 บาท

บุญศรี ริเวอร์แคว รีสอร์ท 156 ม.7 เยื้องวัดถ้ำมั่งกทอง จำนวน 6 ห้อง ราคา 500-800 บาท

ผึ้งหวาน รีสอร์ท แอนด์ สปา (แควใหญ่) 72/1 ม. 2 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 4792-5 โทรสาร 0 3451 5830 กรุงเทพฯ
โทร. 0 2278 0878 โทรสาร 0 2278 5060 จำนวน 111 ห้อง ราคา 2,700-5,297 บาท หรือ
www.pungwaanriverkwai.com, E-mail: pungwaan@pungwaanriverkwai.com

พาราไดซ์ คลับ รีสอร์ท 203/1 ม.1 ต.วังดั่ง จำนวน 7 ห้อง ราคา 500-1,300 บาท

ภูกาญจน์โฮมเทล 209 ม.2 ถ.พัฒนา ซ.3 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 2282 จำนวน 19 ห้อง ราคา 500-2,500 บาท

ภูกาญจน์ โกลด์แลนด์ รีสอร์ท 76 ม.7 ถ.กาญจนบุรี-บ้านเก่า จำนวน 100 ห้อง

มุกสวย รีสอร์ท 167 ม.2 ต.วังดั่ง จำนวน 17 ห้อง ราคา 1,000-2,000 บาท

รศทิพย์ธานี 33/1 ม.4 ต.หนองบัว จำนวน 4 ห้อง ราคา 800-2,000 บาท

ริเวอร์แคว โบตานิค การ์เด็น 14/7 ม.13 ต.บ้านเก่า โทร. 0 3465 4088 กรุงเทพฯ โทร. 0 2934 4909 จำนวน
40 ห้อง ราคา 1,200-2,000 บาท

ริเวอร์แคว ปาร์ค แอนด์ รีสอร์ท 7/1 ม.2 ถ.กาญจนาบุรี-ศรีสวัสดิ์ ต.ช่องสะเดา โทร. 0 1880 5931, 0 5057 7761 กรุงเทพฯ โทร. 0 2642 6221-3 โทรสาร 0 2642 6224 จำนวน 38 ห้อง ราคา 750-1,400 บาท มีบ้านพัก 1 หลัง ราคา 4,500 บาท

ริเวอร์แคว แฟมิลี แค้มป์ (แค้มป์ขี่ม้า) 16/9 ม.8 ต.แก่งเสี้ยน โทร. 0 3451 2733, 0 3462 4675, 0 9806 7418 บ้านพัก 3 หลังๆ ละ 1,000 บาท เรือนพักรวม (20 คน) ราคาคนละ 100 บาท

ริเวอร์แคว อันนิเวลด์ รีสอร์ท (ใกล้สะพานข้ามแม่น้ำแคว) 208 ม.2 ซ.พัฒนา 3 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 5143, 0 3451 5850 กรุงเทพฯ โทร. 0 2221 1253, 0 2221 5472 โทรสาร 0 2225 7680 จำนวน 20 ห้อง ราคา 700-900 บาท

เรือนพักริมน้ำสุดใจ (เชิงสะพานสุดใจ) 151 ม.4 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 3779 บ้านพัก 10 หลังและมีห้องพัก 6 ห้อง ราคา 400-1,000 บาท

วังตะเพิน แค้มป์ปิ้ง เฮาส์ 162 ม.1 ต.วังดัง โทร. 0 3458 9174 , 0 9912 9066 จำนวน 6 หลัง ราคา 800-1,500 บาท เต็นท์ 400 บาท

สยามบุรี รีสอร์ท 194 ม.1 ต.ลาดหญ้า โทร. 0 3453 1318-9, 0 1928 2089 จำนวน 16 ห้อง ราคา 500-1,000 บาท www.siamburiresort.com

สวนประสมสุข รีสอร์ท 6/1 ม.8 ถ.พัฒนา ต.แก่งเสี้ยน โทร. 0 3451 3215, 0 3451 3219, 0 3451 5808-9 บ้านเดี่ยว 20 หลัง ราคา 700-1,200 บาท บ้านพักรวม (ไม่เกิน 20 คน) ราคา 3,000-4,000 บาท

ประเภทบังกะโล

กิจเจริญ บังกะโล 284/13-14 ถ.แสงชูโต โทร. 0 3451 1802 จำนวน 31 ห้อง ราคา 150-200 บาท

คอนรัก บังกะโล 313/19 ถ.แสงชูโต โทร. 0 3451 3755 จำนวน 52 ห้อง ราคา 150-300 บาท

บ้านบ่อ บังกะโล 100/1 ถ.แสงชูโต โทร. 0 3451 1459 จำนวน 26 ห้อง ราคา 160-260 บาท

ป่ารุ่งรักษ์ บังกะโล 270 ม.1 ถ.แม่น้ำแคว ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 2384, 0 3451 3880 จำนวน 16 ห้อง ราคา 250-600 บาท

ประสมสุข 277 ถ.แสงชูโต โทร. 0 3451 1411, 0 3451 1777, 0 3451 1207 จำนวน 41 ห้อง ราคา 200-600 บาท

พฤกษิ์ไฟฟ้า อินน์ 252/2 ถ.แสงชูโต ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 5200 จำนวน 40 ห้อง ราคา 500 บาท

ไมตรีจิตร์ บังกะโล 100/4 ม.10 ถ.ทุ่งทอง ต.ปากแพรก โทร. 0 3462 0151 จำนวน 20 ห้อง ราคา 170-300 บาท

วังทอง บังกะโล 249 ถ.แสงชูโต ต.ปากแพรก โทร. 0 3451 1046, 0 3451 1455, 0 9442 0030, 0 9257 8772 จำนวน 24 ห้อง ราคา 450-590 บาท

ศรีรุ่งเรือง บังกะโล 1/2 ถ.เจ้าขุนแผน ต.บ้านเหนือ โทร. 0 3451 1087 จำนวน 29 ห้อง ราคา 150-250 บาท

ศรีเจริญสุข บังกะโล 47/1 ซ.โรงน้ำแข็ง ถ.แสงชูโต โทร. 0 3451 1783 จำนวน 44 ห้อง ราคา 150-300 บาท

สุขสันต์ บังกะโล 107-109 ซ.ไปรษณีย์ ถ.แสงชูโต จำนวน 28 ห้อง ราคา 350 บาท

อำเภอไทรโยค

กานดา รีสอร์ท 200 ม. 1 ต.สิงห์ กรุงเทพฯ โทร. 0 2803 7301-5, 0 1942 7053 จำนวน 32 ห้อง ราคา 800 บาท
 แควน้อย ริเวอร์ พาร์ค แอนด์ รีสอร์ท ต.ลุ่มสุ่ม กรุงเทพฯ โทร. 0 2270 0901, 0 2278 4898, 0 26185874, 0
 1944 1060, 0 2944 1051 จำนวน 16 หลัง ราคา 700-1,300 บาท

คลิฟ วิวรีสอร์ท (บ้านผาน้ำร้อน) 89 ม.3 ต.สิงห์ โทร. 0 3453 1481-2 จำนวน 20 ห้อง ราคา 1,800-4,000
 บาท E-mail: cliffviewresort@hotmail.com

คัมภีร์ธรรมชาติหม่อมไฉไล (เขื่อนท่าโขลงน้อยประมาณ 8 กิโลเมตร) 219 ต.ท่าเสา โทร. 0 1667 4830, 0 6986 5073 จำนวน 15
 ห้อง ราคา 3,400-18,000 บาท www.momchaibai.com

ซีแอนด์ซี รีสอร์ท (แคบเบจแอนด์คอนคอร์ดรีสอร์ท) 269/1 ม. 7 ต.ลุ่มสุ่ม โทร. 0 3453 2091-2, 0 3453 1552
 จำนวน 12 ห้อง ราคา 600 บาท E-mail: cbird_sy@yahoo.com

ทิวน้ำ รีสอร์ท 163 ม. 3 ยังโหนดวิลเลจ ต.ศรีมงคล โทร. 0 1870 5524, 0 2901 7531 กรุงเทพฯ โทร. 0 2691
 4122-4 จำนวน 15 ห้อง ราคา 1,000-2,700 บาท

ไทรโยคน้อยบังกะไล 132 ม. 3 ต.ท่าเสา โทร. 0 3463 4397 จำนวน 12 ห้อง ราคา 120-250 บาท

ไทรโยค เทลล์ รีสอร์ท 244/1 ถ.ไปถ้ำเขื่อน ต.ลุ่มสุ่ม จำนวน 26 ห้อง ราคา 650-2,500 บาท

ไทรโยค ริเวอร์ วิว รีสอร์ท 22/1 ม. 6 ต.ลุ่มสุ่ม กรุงเทพฯ โทร. 0 2865 6960-2 จำนวน 140 ห้อง ราคา
 1,400-2,000 บาท

ไทรโยค ฮิลล์ แอนด์ รีสอร์ท 2 ม.4 ต.ลุ่มสุ่ม กรุงเทพฯ จำนวน 14 หลัง ราคา 1,600-4,000 บาท

น้ำใส ไม่สวย รีสอร์ท 63 ม. 4 ต.ลุ่มสุ่ม โทร. 0 1803 5706 กรุงเทพฯ โทร. 0 2812 1322 กด 1
www.namsaimaisuay.com จำนวน 14 หลัง ราคา 1,000-3,200 บาท

บ้านคลองไม้แดง 125 ม. 6 ต.สิงห์ โทร. 0 3465 4189-90 กรุงเทพฯ โทร. 0 2375 1040 จำนวน 20 ห้อง ราคา
 1,500 บาท บ้านพัก 5 หลัง ราคา 1,500-2,200 บาท

บ้านฮาวี 94 ม. 3 ต.ท่าเสา โทร. 0 6127 1816, 0 6053 1370, 0 1937 2650 จำนวน 11 หลัง ราคา 500-800 บาท

บ้านริมแคว แพริมน้ำ 96/1 ม. 3 สะพานถ้ำกระแซ ต.ลุ่มสุ่ม โทร. 0 3456 1052, 0 3456 1429, 0 3459 1071,
 0 3459 1077 จำนวน 81 ห้อง ราคา 300-3,000 บาท

บ้านไร่อุดมพร รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ ใกล้สะพานยางโทน ต.ลุ่มสุ่ม จำนวน 24 หลัง ราคา 3,000 บาท

ผึ้งหวาน รีสอร์ท แควน้อย 123/1 ม. 3 ต.ท่าเสา โทร. 0 3463 4295-300 โทรสาร 0 3463 4302 กรุงเทพฯ โทร.
 0 2278 0878 โทรสาร 0 2278 5060 จำนวน 150 ห้อง ราคา 2,354-6,591 บาท มีบ้านพัก จำนวน 2 หลัง ราคา
 4,500-5,000 บาท

ผาหมอก รีสอร์ท 11 ม. 6 ต.ลุ่มสุ่ม จำนวน 12 ห้อง ราคา 500 บาท

พงษ์สุดา ซาเลต์ 61/1 ม. 1 ต.ลุ่มสุ่ม โทร. 0 3459 1024 กรุงเทพฯ โทร. 0 2539 3531, 0 2539-8073, 0 2931
 9446 โทรสาร 0 2931 8661 จำนวน 47 ห้อง ราคา 1,200-4,200 บาท หรือ www.pongsudachalet.com, E-
 mail : admin@pongsudachalet.com

ยังโหนด เฮลธ์ ปาร์ค รีสอร์ท 73/1 ม. 3 ต.ศรีมงคล กรุงเทพฯ โทร. 0 2747 9039-41, 0 1987 5982 จำนวน 27
 หลัง ราคา 600-800 บาท (รวมอาหาร 3 มื้อ)

ริเวอร์แคว กอล์ฟ คันทรี คลับ 191 ม. 2 ต.วังกะแจะ โทร. 0 3456 5089-90 กรุงเทพฯ โทร. 0 2719 9616-20 โทรสาร 0 3456 5089 จำนวน 42 ห้อง ราคา 700 บาท

ริเวอร์แคววิลเลจ 74/12 ม. 4 ต.ท่าเสา โทร. 0 9918 4562-3 โทรสาร 0 1880 5206 กรุงเทพฯ โทร. 0 2255 2350, 0 2251 7096, 0 2251 7828 จำนวน 191 ห้อง ราคา 1,600-2,400 บาท E-mail: rkhw@bkk2000.com

ริโซเทลแก่งตะวั 55 ม. 5 ต.กาญจนบุรี-ทองผาภูมิ ต.วังกะแจะ กรุงเทพฯ โทร. 0 2247 5373, 0 2642 5497 โทรสาร 0 2246 5679 จำนวน 64 ห้อง ราคา 1,600-2,700 บาท

เรือนแพ จังเกิล ราฟท์ ต.ท่าเสา กรุงเทพฯ โทร. 0 2245 3069, 0 2246 5679, 0 2247 5373, 0 2642 5479, 0 1734 0667 จำนวน 100 ห้อง ราคา 1,300 บาท/คน

ไร่พงษ์สุดา รีสอร์ท 61/1 ต.สุ่มสุ่ม โทร. 0 3459 1024 กรุงเทพฯ โทร. 0 2539 3531, 0 2539 8073, 0 2931 9446 โทรสาร 0 2931 8661, 0 3459 1024 จำนวน 48 ห้อง ราคา 500-4,800 บาท หรือ www.pongsudachalet.com, E-mail: admin@pongsudachalet.com

ไร่ลุงจวบ 91 ม. 4 ต.ท่าเสา โทร. 0 1292 5791, 0 1795 0419 บ้าน 4 หลัง ราคา 300-1,000 บาท

วังสิงห์ รีสอร์ท 144/3 ม. 1 ต.สิงห์ โทร. 0 3453 1288, 0 3458 5054-5, 0 1819 9409, 0 1944 8709 จำนวน 40 หลัง ราคา 1,000-1,600 บาท

วังนกแก้วพาร์ค รีสอร์ท 186/1 ม. 5 ต.ท่ามะขาม โทร. 0 1829 9563, 0 3451 5913 จำนวน 22 ห้อง ราคา 800-1,300 บาท

สวนธาร รีสอร์ท 49 บ้านท่าพุ่งนา ต.กาญจนบุรี-ทองผาภูมิ ต.ไทรโยค กรุงเทพฯ โทร. 0 2980 0890 โทรสาร 0 2980 0890 จำนวน 8 หลัง (พักได้ 32 คน) ราคา 6,000 บาท ห้องพัก 14 ห้อง ราคา 500 บาท

สวนไทรโยค สะพานถ้ำกระแซ ต.สุ่มสุ่ม สำนักงานนนทบุรี โทร. 0 2967 8181-4 โทรสาร 0 2967 8184 หรือ www.suansaiyok.com E-mail: info@suansaiyok.com บ้านพักจำนวน 27 ห้อง แยกจำนวน 8 หลัง ราคา 1,180-1,480 บาทต่อคน

สวนปิบ รีสอร์ท 339/1 ต.ท่าเสา โทร. 0 3463 4105 กรุงเทพฯ โทร. 0 2580 5066 จำนวน 30 ห้อง ราคา 500-1,500 บาท

สวนศรีกนกพร 149/4 ม. 1 ต.สุ่มสุ่ม โทร. 0 3459 1238-40 โทรสาร 0 3459 1062, 0 3459 1038 กรุงเทพฯ โทร. 0 2880 8597 จำนวน 100 ห้อง ราคา 1,600-2,000 บาท

เสาวคนธ์แคมป์ 103 ม. 1 ต.สิงห์ กรุงเทพฯ โทร. 0 2803 0913-14, 0 7080 3012 จำนวนห้องพักรวมแพพัก 60 ห้อง ราคา 650-800 บาท/คน

ม.บ้านแม่น้ำแคว (ริเวอร์ แคว วิลเลจ) 74/12 ม. 4 ต.ท่าเสา โทร. 0 3463 4454-6, 0 9918 4562-3 กรุงเทพฯ โทร. 0 2251 7096, 0 2251 7494, 0 2251 7552, 0 2251 7828 โทรสาร 0 2255 2350 จำนวน 191 ห้อง ราคา 1,600-2,400 บาท

โสมพุฒ รีสอร์ท 118 ม. 8 ต.ท่าเสา กรุงเทพฯ โทร. 0 2955 1425, 0 1840 8971 สำนักงานใหญ่ โทร. 0 2621 1510-3, 0 2621 1514 จำนวน 51 ห้อง ราคา 1,450-1,950 บาท

แฮปปี้เนียร์ รีสอร์ท 10/13 ต.สุ่มสุ่ม กรุงเทพฯ โทร. 0 2910 5997, 0 1771 6234, 0 1920 3766, 0 1587 6236 จำนวน 40 หลัง ราคา 500-800 บาท <http://homepage.mweb.co.th/happiness-resort>, E-mail: happinessresort@hotmail.com

ที่พักที่อยู่ใกล้สถานีรถไฟน้ำตก

โคโลนา ไฮเติ้ล 241 ม. 3 ต.ท่าเสา จำนวน 27 ห้อง ราคา 300-400 บาท

แพกคิตี 152 ม. 3 ท่าเรือปากแซง ต.ท่าเสา โทร. 0 3463 4168 จำนวน 10 ห้อง ราคา 300-500 บาท มีแพพัก
จำนวน 3 หลัง ราคา 2,000-2,800 บาท

แพไม้เขียว 149 ม. 3 ใกล้ท่าเรือปากแซง ต.ท่าเสา จำนวน 11 ห้อง มีบึงกะโล ราคา 400-600 บาท

ไทรโยค พาเลซ 106 หมู่ 3 ต.ท่าเสา จำนวน 10 ห้อง ราคา 100-150 บาท

ที่พักในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค

บ้านพักอุทยานแห่งชาติไทรโยค โทร. 0 3451 6163-4 ติดต่อ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เขต
บางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 บ้านพัก 9 หลัง ค่ายพักแรม 2 หลัง (80 คน) ราคา 1,200-2,400 บาท

แพชมดง โทร. 0 9527 5912 จำนวน 5 หลัง ราคา 1,500-2,000 บาท

แพพันทวี ดินน้ำตกไทรโยคใหญ่ โทร. 0 3451 2572, 0 1946 8365, 0 1941 4476 จำนวน 6 หลัง ราคา 450-550 บาท

แพร่มสัก 231/3 ม. 7 (ดินน้ำตกไทรโยคใหญ่) มีบ้านพัก จำนวน 12 ห้อง ราคา 300-600 บาท มีแพ จำนวน 8
หลัง ราคา 1,000-3,000 บาท

แพไทรโยควิว 265 (ในอุทยานแห่งชาติไทรโยค) โทร. 0 3451 4194, 0 9927 4773 มีแพ จำนวน 40 ห้อง ราคา
500-600 บาท (ไม่มีไฟฟ้า ใช้ตะเกียง)

ริเวอร์ แคว ราฟท์ (ดินน้ำตกไทรโยคใหญ่) จำนวน 27 หลัง ราคา 350-450 บาท

แพสี่พี่น้อง (ใกล้น้ำตกไทรโยคใหญ่) โทร. 0 1215 6224, 0 6039 5480 จำนวน 3 หลัง ราคา 1,500-2,500 บาท

อำเภอทองผาภูมิ

กรีนเวิลด์ ฮอเทลสปริง ไฮเติ้ล รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ 127 ม. 5 ถ.กาญจนาบุรี-ทองผาภูมิ กม.ที่ 106-107
ต.หินลาด โทร. 0 3453 1382-3 โทรสาร 0 3453 1382-3 กรุงเทพฯ โทร. 0 2539 2865 โทรสาร 0 2539 1946
จำนวน 136 ห้อง ราคา 800-5,000 บาท

ตะก๊องทองรีสอร์ท (บ้านไร่ตะก๊องทอง) (บริเวณกิโลเมตรที่ 27) 284 ม. 4 ต.ท่าขนุน โทร. 0 3459 9324, 0 3459
9393, 0 3459 9727, 0 1880 4139, 0 1943 2272, 0 9815 3320 จำนวน 27 ห้อง ราคา 1,200-3,500 บาท

ทิวสักทอง รีสอร์ท 78/5 ม. 1 ต.ท่าขนุน โทร. 0 3459 9015, 0 6173 0365 บ้านพัก 25 หลัง ราคา 500-4,500
บาท www.liewsakthong.campstour.net

ทองผาภูมิวัลเลย์ จำนวน 12 ห้อง ราคา 800-2,500 บาท

บ้านชายแดนภูผาภูมิ 127/12ม. 1 ต.ท่าขนุน โทร. 0 3459 9048, 0 3459 9035, 0 3459 9088 จำนวน 38
ห้อง ราคา 500 บาท

บ้านเล็กริมธาร (ไร่ถ้ำพร) 36 ม.5 ต.หินลาด โทร. 0 3451 6174, 0 9873 6560 จำนวน 8 หลัง ราคา 800-3,000 บาท

แพรวา ถ.ทองผาภูมิ-ปิล็อก ต.ท่าขนุน จำนวน 7 ห้อง ราคา 500-1,500 บาท
แพรวังอิงผา (วิ.โฮ.พี.) 456/1 ม. 1 ถ.ทองผาภูมิ-ปิล็อก ต.ท่าขนุน โทร. 0 3459 9778, 0 9239 0672, 0 9260 7022, 0 3459 9001, 0 3459 9067 แพพัก 15 หลัง ราคา 500-3,000 บาท บังกะโล 15 ห้อง ราคา 600-1,000 บาท
แพรวามอนงค์ ริเวอร์วิว 460/15 ม. 1 ถ.ทองผาภูมิ-ปิล็อก ต.ท่าขนุน กรุงเทพฯ โทร. 0 1913 3293, 0 1364 8702 จำนวน 5 ห้อง ราคา 800-3,000 บาท บ้านพัก 4 หลัง ราคา 800-1,500 บาท
แพรวังคณา 458 ม. 1 ถ.ทองผาภูมิ-ปิล็อก ต.ท่าขนุน โทร. 0 3459 9828 (ฝากข้อความ) แพจำนวน 5 หลัง ราคา 1,000-1,500 บาท
แพรวมณี 436 ม. 1 ถ.ทองผาภูมิ-ปิล็อก ต.ท่าขนุน โทร. 0 3459 9849, 0 6034 0112 กรุงเทพฯ โทร. 0 1823 3312 บ้านพัก 4 หลัง ราคา 300-1,500 บาท แพพัก 2 หลัง ราคา 1,500 บาท
วังไผ่ ซาเลต์ ถ.ทองผาภูมิ-ปิล็อก ต.ท่าขนุน บังกะโล 7 หลัง ราคา 600-800 บาท มีแพพัก 1 หลัง ราคา 1,500-2,000 บาท

อำเภอสังขละบุรี

เกรียงกระเวียร รีสอร์ท 13/1 ม. 4 ต.ปรางค์ โทร. 0 1816 2429 จำนวน 14 ห้อง ราคา 600-3,500 บาท
เจดีย์ เจมส์ รีสอร์ท 29/1 ม. 8 บ้านของกาเหว่า ต.หนองลู โทร. 0 3459 5337, 0 1816 6889, 0 1850 5479, 0 1413 3306 จำนวน 14 ห้อง ราคา 300-600 บาท
ซองกาเลีย ริเวอร์ ฮัท แอนด์ รีสอร์ท 34/1 ม. 2 (ทางไปวัดวังกวิเวกการาม) ต.หนองลู โทร. 0 3459 5023-4 โทรสาร 0 3459 5024 จำนวน 30 ห้อง ราคา 400-600 บาท มีแพพัก 4 หลัง ราคา 800-1,000 บาท บ้านพัก 5 หลัง ราคา 600 บาท ห้องพัก 19 ห้อง ราคา 600 บาท
ทริพาโกต้า รีสอร์ท 128 ม. 9 ถ.สังขละบุรี-ด่านเจดีย์สามองค์ โทร. 0 1922 6231 กรุงเทพฯ โทร. 0 2412 4159 โทรสาร 0 2412 6578 จำนวน 58 ห้อง ราคา 300-500 บาท
เบอร์มิซ อินน์ 52/3 ม. 3 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5556, 0 3459 5146 โทรสาร 0 3459 5146 จำนวน 19 ห้อง ราคา 150-500 บาท
ปอชนหลวง รีสอร์ท 106 ม. 6 บ้านห้วยมาลัย ต.หนองลู โทร. 0 1705 5479, 0 7820 7649 จำนวน 10 หลัง ราคา 400-2,000 บาท แพพัก 3 หลัง ราคา 2,000 บาท
พณันท์ รีสอร์ท 84 ม.1 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5134, 0 3459 5269 โทรสาร 0 3459 5270 จำนวน 22 ห้อง ราคา 800-1,200 บาท www.ponnateeresort.com
พี. เกสต์เฮาส์ แอนด์ คันทรี รีสอร์ท 81/2 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5061 โทรสาร 0 3459 5139 www.pguesthouse.com จำนวน 16 ห้อง ราคา 200 บาท (เดินป่า, ล่องแพ, เรือแคนู)
แพผาผึ้ง (ทะเลสาบเขาแหลม) ม. 2 ซ.บ้านผาผึ้ง ต.ปรางค์ สำนักงานนันทบุรี โทร. 0 2967 8181-4 โทรสาร 0 2967 8184 หรือ www.lakevalleyresort.com, E-mail: info@lakevalleyresort.com จำนวน 32 ห้อง ราคา 2,180 บาทต่อคน (2 วัน 1 คืน)
แพมิครัมพันธ์ 68 ม. 3 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5261, 0 1812 7360 มีแพพัก 10 หลัง ราคา 350-3,000 บาท

แพเรือไม้ขายน้ำ (บม ปรท.แดงบริการ) 209/1 ม. 3 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5290-1 โทรสาร 0 3459 5290, 0 1571 9300, 0 1900 2323 จำนวน 5 ห้อง 2 หลัง ราคา 700-1,800 บาท

แพสมบูรณ์ 579 ม. 2 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5396, 0 1294 9308 มีบ้านพัก 6 หลัง ราคา 1,000-1,600 บาท

แพอร่ามกิจโพธิ์ 125 ม. 1 ต.หนองลู (เชิงสะพานมอญ) โทร. 0 1807 1970 สำนักงานที่ราชบุรี โทร. 0 3235 5167-8 มีแพพัก 4 หลัง ราคา 500-4,500 บาท

พรไพลิน (ศรีแดง) 134 ม. 3 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5026, 0 3459 5039, 0 3459 5088, 0 3459 5086 โทรสาร 0 3459 5026 จำนวน 50 ห้อง ราคา 200-850 บาท

ฟอร์เกทมิ้นท์ รีสอร์ท 85/1 ม. 1 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5013, 0 3459 5014-5, 0 1904 4505 จำนวน 21 ห้อง ราคา 500-1,200 บาท

สวนป่าเกรียงกระเวีย อ.กาญจนบุรี-ด่านเจดีย์สามองค์ โทร. 0 1210 4201 ติดต่อ ส่วนประชาสัมพันธ์องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. 0 2282 3243-7 ต่อ 303 หรือ อุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง โทร. 0 3220 1565-6 จำนวน 6 หลัง ราคา 1,500-2,500 บาท (ติดต่อล่วงหน้า)

สามประสบ รีสอร์ท 122 ม. 3 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5050 จำนวน 25 ห้อง ราคา 300-1,100 บาท

สังขะ การ์เด็นโฮม 78/1 ม. 1 ต.หนองลู โทร. 0 3459 5007, 0 3459 5129, 0 3459 5229 จำนวน 14 ห้อง ราคา 500-1,500 บาท

อำเภอศรีสวัสดิ์

กรีนริเวอร์ฮิลล์รีสอร์ท 153 ม. 1 ต.ท่ากระดาน โทร. 0 1914 9563, 0 1902 1080 จำนวน 18 ห้อง ราคา 600-1,500 บาท

ควายใหญ่ ไอส์แลนด์ รีสอร์ท 50 ม. 2 ต.ด่านแม่ฉลบ กรุงเทพฯ โทร. 0 2320 4779, 0 9880 0239 โทรสาร 0 2320 4779 จำนวน 12 หลัง ราคา 850 บาท/คน (2 วัน 1 คืน รวมอาหาร) แพพัก 3 หลัง ราคา 750 บาท/คน (2 วัน 1 คืน รวมอาหาร) หรือ www.kwaeyailislandresort.com, E-mail: kwaeyailislandresort@hotmail.com

ทุ่งเงิน รีสอร์ท 114 ม. 4 อ.กาญจนบุรี-เอราวัณ โทร. 0 3457 4029, 0 1810 0794 จำนวน 32 ห้อง แพพัก 3 หลัง ราคา 500-800 บาท

เรือนรับรองเขื่อนศรีนครินทร์ เขื่อนศรีนครินทร์ โทร. 0 3457 4001 ต่อ 2457, 2455 กรุงเทพฯ โทร. 0 2436 6047-8 จำนวน 100 ห้อง ราคา 400-2,000 บาท

เอราวัณรีสอร์ท 140 ม. 4 อ.กาญจนบุรี-เอราวัณ ต.ท่ากระดาน โทร. 0 3457 4098, 0 1838 7360 จำนวน 14 ห้อง ราคา 250-1,000 บาท

เอราวัณ เลค รีสอร์ท 300 ม. 4 ต.ท่ากระดาน โทร. 0 3457 4003 โทรสาร 0 3457 4013 กรุงเทพฯ โทร. 0 2937 9346-7 โทรสาร 0 2937 9348 จำนวน 48 ห้อง ราคา 1,200-1,500 บาท

ที่พักในเขตอุทยานฯ

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ อ.ศรีสวัสดิ์ ติดต่อ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 บ้านพัก 7 หลัง ค่าที่พักแรม 50 คน จำนวน 3 หลัง ราคา 800-2,000 บาท

อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ (ถ้ำเขาวงกต) อ.ศรีสวัสดิ์ ติดต่อ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 บ้านพัก 6 หลัง ราคา 600-900 บาท

อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ (น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น) อ.ศรีสวัสดิ์ โทร. 0 3451 6667 ติดต่อ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 บ้านพัก 3 หลัง ราคา 1,600-2,000 บาท แพ 3 หลัง ราคา 1,200 บาท

อุทยานแห่งชาติไทรโยค อ.ไทรโยค โทร. 0 3451 6163-4 ติดต่อ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 บ้านพัก 9 หลัง ค่ายพักแรม 80 คน จำนวน 2 หลัง ราคา 1,200-2,400 บาท

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ ตู้ ปณ. 18 อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 21110 โทร. 0 1382 0359

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม อำเภอสังขละบุรี กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760

ที่พักเหนือเขื่อนศรีนครินทร์

เกรทเลค รีสอร์ท 92 ม. 5 บ้านหม่องกะทะ ต.ท่ากระดาน อ. ศรีสวัสดิ์ โทร. 0 1845 8686, 0 9535 0621 , 0 9919 4757 โทรสาร 0 9836 2926 จำนวน 35 ห้อง ราคา 1,000-1,500 บาท

บ้านชาวเรือ รีสอร์ท ม. 1 ต.ท่ากระดาน กรุงเทพฯ โทร. 0 2538 2400, 0 1832 6001 โทรสาร 0 2538 2400 แพพัก 2 หลัง ราคา 700 บาท (น้ำเที่ยว) (2 วัน 1 คืนรวมอาหาร 4 มื้อ) แพเช่าพักไม่เกิน 12 คน 5 หลัง ราคา 2,500 บาท

ผากล่อมไพร รีสอร์ท 151 ม. 1 เหนือเขื่อนศรีนครินทร์ ต.ท่ากระดาน สำนักงานกรุงเทพฯ 53/40 ม. 3 ซ. วิภาวดี 50 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร โทร. 0 2941 4109 โทรสาร 0 2941 4109 บ้าน 9 หลัง แพ 3 หลัง บ้านพัก 1,500 บาท (อาหารเช้า 1 มื้อ) ราคา 900-1,000 บาท ต่อคน (1 คืน อาหาร 4 มื้อ)

พีโอริ่งรีสอร์ท ต.ท่ากระดาน โทร.0 1816 7146 กรุงเทพฯ โทร.0 2914 7284 จำนวน 8 หลัง ราคา 900 บาทต่อคน แพชาวคง (ปากทางเข้าน้ำเขาวง น้ำน้ำตกคลิตี้) ต.นาสวน กรุงเทพฯ โทร. 0 2370 2078, 0 2253 4504 โทรสาร 0 2370 2078 มีแพพักจำนวน 7 หลัง ราคา 950-1,550 บาท (น้ำเที่ยว)

แพนกน้อย 15/5 ถ.กาญจนบุรี-ศรีสวัสดิ์ ท่าสนุ่น ต.ด่านแม่ฉลอป โทร.0 3459 7079, 0 3453 1470, 0 1792 0497 จำนวน 10 ห้อง ราคา 300-500 บาท

แพน้ำโจน ม. 1 ต.ด่านแม่ฉลอป กรุงเทพฯ โทร. 0 2374 6644, 0 2374 7577, 0 2734 1101, 0 1615 1657 โทรสาร 0 2734 1102 จำนวน 24 ห้อง ราคา 950 บาทต่อคน

แพป่าสงวน 37/1 ม. 5 มอญกะทะ ต.ท่ากระดาน โทร. 0 1293 9166 จำนวน 5 หลัง ราคา 2,500 บาท

แพที่ต้น ต.ท่ากระดาน โทร.0 1856 9063 จำนวน 2 หลัง ราคา 4,000 บาทต่อหลัง หรือ 600 บาทต่อคน หรือ www.thai.net/paepeaton

แพแม่ละมุน จำนวน 10 ห้อง ราคา 800-1,500 บาท

แพร่มเกล้า 51/5 ม. 2 ต.ท่ากระดานโทร. 0 3451 6521, 0 1857 5424, 0 9043 2885 จำนวน 6 หลัง ราคา 1,500-5,000 บาท

แพรวิมานลอยน้ำและรีสอร์ท 86 ม. 4 บ้านท่าตมุ่น เขื่อนศรีนครินทร์ ต.ด่านแม่ฉลบก กรุงเทพฯ โทร. 0 2513 5191, 0 2939 2307, 0 2513 3219, 0 1506 1459 โทรสาร 0 2939 2308 จำนวน 35 ห้อง ราคา 1,050 บาทต่อคน (2 วัน 1 คืน รวมอาหาร)

อำเภอบ่อพลอย

บุญทรัพย์ กอล์ฟ รีสอร์ทแอนด์ จิวเวลรี่ 85/1 ม. 1 ต.ช่องด่าน อ.บ่อพลอย โทร. 0 2982 7023-5 จำนวน 16 ห้อง ราคา 1,500 บาท บ้านพักเรือ 10 หลัง(3 ห้องนอน) ราคา 6,000 บาท

สวนเปรมปรี 300/2 ม. 1 ต.เส้นนอก(บ่อพลอย-ด่านช้าง) ตลาดบ่อพลอย โทร. 0 3458 1022, 0 3458 1132 จำนวน 15 ห้อง ราคา 400-1,000 บาท

อำเภอด่านมะขามเตี้ย

ชมแฮส 14/2 ต.แม่น้ำแคว ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 5956 จำนวน 30 ห้อง ราคา 150-600 บาท

มิชชั่นฮิลล์ กอล์ฟคลับ แอนด์ รีสอร์ท กาญจนบุรี 27/7 ต.พังครุ โทร. 0 3464 4147-8 กรุงเทพฯ โทร. 0 2226 3390-3 โทรสาร 0 3464 4323 จำนวน 95 ห้อง ราคา 1,000-1,400 บาท

ท่าม่วง 687-688 ม. 2 ต.แสงชูโต ต.ท่าม่วง โทร. 0 3461 1250 จำนวน 15 ห้อง ราคา 200-450 บาท

ท่าม่วง โฮเต็ล 850/19 ม. 2 ซอยทุ่งทอง ต.แสงชูโต ต.ท่าม่วง โทร. 0 3461 1030, 0 3461 1251 โทรสาร 0 3462 6913 จำนวน 33 ห้อง ราคา 160-450 บาท

ออร์คิด ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ท 86/3 ม. 3 ต.แสงชูโต ต.ท่าล้อ จำนวน 6 หลัง ราคา 250-1,500 บาท

อารีนิแมนชั่น ม. 3 ต.แสงชูโต ต.ท่าล้อ โทร. 0 3461 2834 จำนวน 20 ห้อง ราคา 150-300 บาท

เอเวอร์กรีน ฮิลล์ รีสอร์ท สนามกอล์ฟเอเวอร์กรีน ฮิลล์ 152 ม. 5 ต.รางสาลี่ กรุงเทพฯโทร.0 2941 2801-5, 0 1941 2810, 0 3465 7094, 0 3465 7130, 0 1928 1992 โทรสาร 0 1210 2838 จำนวน 67 ห้อง ราคา 1,800-2,400 บาท

อำเภอด่านมะขามเตี้ย

เดอะ เดกาซี ริเวอร์แคว รีสอร์ท 129 ม. 2 ต.กลอนโด โทร. 0 3453 1345, 0 3453 1456 โทรสาร 0 3453 1345, 0 3453 1456 กรุงเทพฯ โทร 0 2860 7602-9 จำนวน 160 ห้อง ราคา 1,500-15,000 บาท

บังกะโลมาสุข 6/5 ม. 1 ต.ด่านมะขามเตี้ย จำนวน 8 ห้อง ราคา 100-300 บาท

อำเภอหนองปรือ

มาสุขบังกะโล 59/4 ม. 1 ต.หนองปรือ จำนวน 15 ห้อง ราคา 80-400 บาท

ร้านอาหารในจังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอเมือง

ก๊วยเตี๋ยวเนื้อเมืองกาญจน์ ต. แสงชูโต

ครัวชุกโดน 60 ต. ไชยชุมพล ท่าเรือชุกโดน ต. บ้านใต้ โทร. 620548, 620441 (อาหารไทยตามสั่ง)

ครัวต้นแม่กลอง 33 ถ. ไขยชุมพล ต. บ้านใต้ โทร 511221, 511864 (อาหารไทยตามสั่ง) ครัวเสียงไม้ 91/3 เชียง
สะพานใหม่ ใกล้สำนักงานเกษตรจังหวัด ถ. แสงชูโต ต. ปากแพรก โทร. 513197 (อาหารพื้นเมือง อาหารไทย
ตามสั่ง)

เจ. อาร์. ควิน 33 ถ. ไขยชุมพล ท่าเรือชุกโดน ต. บ้านใต้ โทร. 511864 (อาหารไทยตามสั่ง, มีเรือล่องแม่น้ำแคว
น้อย แควใหญ่ แม่กลอง)

โทรโขค 429 ถ. แม่น้ำแคว ต. ท่ามะขาม เชียงสะพานข้ามแม่น้ำแคว โทร. 512702 (อาหารไทยตามสั่ง)

ไทยเสรี 142 ถ. แสงชูโต ต. บ้านใต้ โทร. 511346 (อาหารไทยตามสั่ง)

บ้านเรา 284/60 ถ. แสงชูโต ต. บ้านเหนือ โทร. 514230, 620457 (อาหารไทย, จีน ตามสั่ง)

บ้านลุงรณสวนปาดัว 121 ถ. แสงชูโตเหนือ ต. ท่ามะขาม โทร. 624382, 01-858-2642

บ้านปาริมธาร (ทางเข้าทะเลหลวงรีสอร์ท) 171/1 ถ. สะดุดบ้านศรีสวัสดิ์ กม. 29 ต. วังดัง โทร 01-213-3726, 01-763-1601

สวนประสมสุข รีสอร์ท 8/1 หมู่ 1 ถ. พัฒนา ต. แก่งเสี้ยน โทร. 513215, 515808-9 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารกาญจน์ ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. บ้านเหนือ (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารท่องเที่ยว 48 หมู่ 2 ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. ปากแพรก โทร. 512944, 620552 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารไทยเสรี 7/1 ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. บ้านเหนือ โทร. 512429 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารแม่น้ำ 5 ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. ปากแพรก โทร. 512811 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารระเบียงฟ้า 7/5 ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. บ้านเหนือ โทร. 513823, 620627 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารบัวริมแคว 55 ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. บ้านเหนือ โทร. 511897

แพอาหารบ้านเหนือ 59 ถ. ริมน้ำหน้าเมือง ต. บ้านเหนือ โทร. 512326, 511722 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารสุดใจ เชียงสะพานสุดใจ ต. ท่ามะขาม โทร. 513779, 514150 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารอีศ 5 ถ. พัฒนา ต. ท่ามะขาม โทร. 512787 (อาหารไทยตามสั่ง)

แพอาหารอลิส เชียงสะพานหน้าศาลากลาง

ริเวอร์แคว (เชียงสะพานข้ามแม่น้ำแคว) 423 ถ. แม่น้ำแคว ต. ท่ามะขาม โทร. 512540-1, 624221-2 โทรสาร
512756 (อาหารไทยตามสั่ง มีแพและเรือล่องแม่น้ำ)

ริเวอร์แควโฟลตติง (เชียงสะพานข้ามแม่น้ำแคว) 425 ถ. แม่น้ำแคว ต. ท่ามะขาม โทร. 512595,
625052 (อาหารไทยตามสั่ง)

สบายจิต 284/54-55 ถ. แสงชูโต ต. บ้านเหนือ โทร. 511931 (อาหารจีนตามสั่ง รมจับปลาเผา)

โสฬส 431/1 ถ. แม่น้ำแคว ต. ท่ามะขาม โทร. 511313 (อาหารไทย จีนตามสั่ง)

อำเภอท่าม่วง

ก๋วยเตี๋ยวปลาแม่ประนอม ริมถนนท่าม่วง-กาญจนบุรี (ใกล้ทางแยกไปอ. ท่าม่วง)

กังวาล ในตลาดท่าม่วง

กรีน แอน แกเลอรี่ ตลาดท่าม่วง

ข้าวขวัญ ถ. ท่าม่วง-กาญจนบุรี (ใกล้ทางแยกไปอ. ท่าม่วง)

คุณพร้อม ตลาดท่าม่วง

ร.พูนผล 91 หมู่ 1 ถ. แสงชูโต ต. ท่าเรือ โทร. 511225 (อาหารไทยตามสั่ง)

นัคพบ ตลาดท่าม่วง

แพร้มเชื่อน ต. ม่วงชุม เรียบริมน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์

อำเภอไทรโยค

คุ้มทองคำ ก่อนถึงน้ำตกไทรโยค 1 กิโลเมตร

ไทรโยค ปากทางเข้าท่าเรือปากแซง

ถ้ำกระแซ (อยู่บริเวณถ้ำกระแซ) 337 หมู่ 1 ต. กลุ่มชุม โทร. 513654-5 (จองล่วงหน้า)

พิมพ์พญา 75/5 ม. 1 ต. กลุ่มชุม โทร. 591027 (อาหารฝรั่ง)

เรณู ถ. กาญจนบุรี-ไทรโยค ต. ท่าเสา

สมหมาย ท่าเรือปากแซง

สันติ 306 หมู่ 3 หลังสถานีรถไฟน้ำตก ต. ท่าเสา โทร. 634275 , 01-942-5419

อำเภอทองผาภูมิ

กิ่งกาญจน์ ถ. ไทรโยค-ทองผาภูมิ

ข้าวแกงร้อยหม้อ ถ. ไทรโยค-ทองผาภูมิ

ชนบท 1/3 ถ. ไทรโยค-ทองผาภูมิ กม. 95 ต. สิ้นถิ่น โทร. 01-210-2685 (อาหารไทยตามสั่ง)

เปรมจิต 273 ถ. ตลาดทองผาภูมิ-เขื่อนเขาแหลม ต. ท่าขนุน โทร. 599090 (อาหารไทยตามสั่ง)

อำเภอสังขละบุรี

บ่อพลอย ทางไปด่านเจดีย์สามองค์

เบอมิซ อินน์ (อยู่ติดกับวัดศรีสุวรรณาราม) 52/3 หมู่ 3 ต. หนองลู

รุ่งอรุณ 133/1 ม. 3 ตลาดสังขละบุรี ต. หนองลู โทร. 595175 (อาหารไทยตามสั่ง)

ศรีแดง 134 หมู่ 3 ต. หนองลู โทร. 595039, 595088 (อาหารไทยตามสั่ง)

สามประสบ 122 หมู่ 3 ต. หนองลู โทร. 595050 (อาหารไทยตามสั่ง)

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

อำเภอเมือง

คนโบราณ 12/11 (หน้าสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี) โทร. 0 3463 3349, 0 9415 9235, 0 1995 0056 (เปิดเวลา 08.00-16.30 น.)

บุญเยี่ยมเจียรโน (เชิงสะพานแม่น้ำแคว) 395/403 ถ.แม่น้ำแคว ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 2596, 0 3451 1523 โทรสาร 0 3451 1523 (เปิดเวลา 08.00-16.00 น.)

หอยทอดดิน 420-422 ถ.แม่น้ำแคว ต.ท่ามะขาม โทร. 0 3451 3478, 0 3451 2596 โทรสาร 0 3451 3478 (เปิดเวลา 10.00-16.30 น.)

อนันตพลพลอยกาญจน์ 284/31 ถ.แสงชูโต ต.บ้านเหนือ โทร. 0 3451 2144, 0 1857 7588, 0 1858 8833
(เปิดเวลา 07.00-18.00 น.)

อำเภอท่าม่วง

กลุ่มมัดธัมผ้าทอหนองขาว ศูนย์ชุมชนหน้าวัดหนองขาว ม. 1 ถ.สุพรรณบุรี-อุทุมพร ต.หนองขาว โทร. 0 3465 9515, 0 1824 6612 (เปิดเวลา 09.00-17.00 น.)

บ้านมะขามทอนแก้ว 794/12-13 ม. 2 ถ.แสงชูโต ต.ท่าม่วง โทร. 0 3461 2178, 0 3450 4608 โทรสาร 0 3461 2178

รจนา 46/2 ม. 1 ต.ท่าล้อ โทร. 0 3451 3667 (เปิดเวลา 06.00-20.00 น.)

วิมลวันะพร้าวจั่น 4/4 ม. 2 ถ.แสงชูโต ต.ท่าล้อ โทร. 0 3451 5363, 0 3456 6017, 0 3456 6871 โทรสาร 0 3456 6432

ศรีฟ้าของฝาก 299 ม. 4 ถ.แสงชูโต(สายใหม่) ต.วังศาลา โทร. 0 3461 3074-6 โทรสาร 0 3461 3077 (เบเกอรี่
เปิดเวลา 07.00-21.00 น.)

ศูนย์รวมผ้าทอมือ 10 ม. 1 ต.หนองขาว โทร. 0 3458 6061, 0 3458 6063 (เปิดเวลา 06.00-19.30 น.)

อำเภอท่ามะกา

วันเสาร์ท่าเรือ ถ.แสงชูโต(สายใหม่) ต.ท่าเรือ โทร. 0 3456 1531, 0 1899 2475 (เปิดเวลา 07.00-18.30 น.)

อำเภอปอพลอย

ศูนย์หัตถกรรมอัญมณีปอพลอยเจมส์ 499/1 ม. 1 ถ.ปอพลอย-ด่านช้าง ต.ปอพลอย อ.ปอพลอย โทร. 0 3458 1095, 0 3458 1192, 0 3462 8136 โทรสาร 0 3458 1178 (เปิดเวลา 08.30-17.00 น.)

สนามกอล์ฟ

จังหวัดราชบุรี

คำขวัญ

"คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตื่นใจดงาม ตลาดน้ำดำเนิน
เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี"

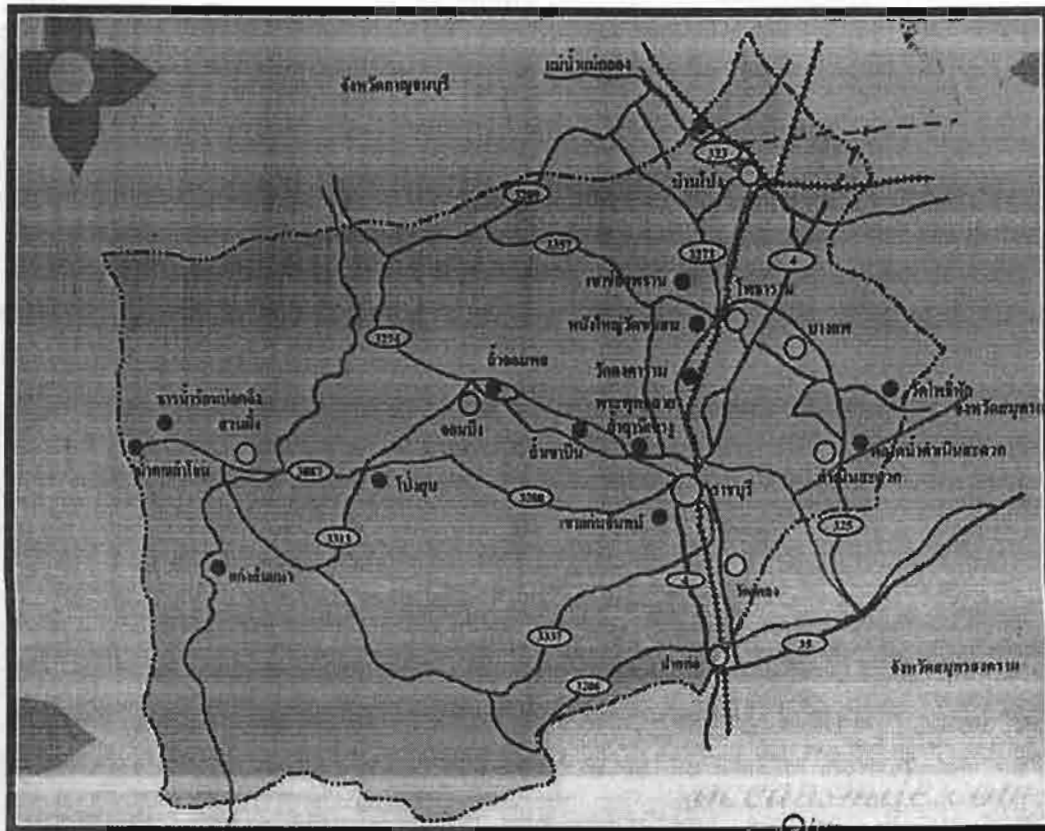
ประวัติ

ราชบุรีเป็นจังหวัดดินแดนวัฒนธรรมลุ่มน้ำแม่กลองและสายหมอกแห่งขุนเขาตะนาวศรีเป็นเขตหนึ่งในภาคกลางตอนไปทางทิศตะวันตกที่มีภูมิประเทศหลากหลาย จากตำนานเล่ากันว่า เป็นเมืองเก่ามาแต่โบราณ ไม่มีเรื่องราวที่เป็นหลักฐานแน่นอนว่าสร้างมาในสมัยใดแต่ได้หลักฐานทางโบราณวัตถุและ โบราณสถานที่มีอยู่ ซึ่งพอจะเชื่อถือได้ว่า ราชบุรีเป็นเมืองๆ หนึ่งในแคว้นสุวรรณภูมิ มีนครปฐมเป็นมหานครซึ่งเรียกว่า "ทวารวดี" ซึ่งเป็นของชนชาติละว้า ในสมัยก่อนศตวรรษที่ 5 จากตำนานทางพุทธศาสนาเมื่อปี พ.ศ. 218 พระเจ้าอโศกมหาราช แห่งประเทศ อินเดียได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา และได้เผยแผ่พุทธศาสนาสู่แคว้นสุวรรณภูมิ โดยสมณทูต มีพระโสณะ และพระอุตระ เป็นหัวหน้าคณะมา โดยใช้นครปฐมเป็นเมืองหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ราชบุรีซึ่งเป็นแคว้นสุวรรณภูมิหรือทวารวดีตามการสันนิษฐานก็คงจะเป็น หัวเมืองที่เจริญรุ่งเรืองมากแห่งหนึ่ง ตัวเมืองราชบุรีได้มีการย้ายที่ตั้งเมืองมาหลายสมัย จนกระทั่งครั้งที่ 4 ในปี พ.ศ. 2440 ได้ย้ายเมืองมาตั้งยังที่เป็นศาลากลาง จังหวัดในปัจจุบัน จังหวัดราชบุรีมีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 5,196 ตารางกิโลเมตร

การปกครอง

จังหวัดราชบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอคือ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอบางแพ อำเภอวัดเพลง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านโป่งและกิ่งอำเภอบ้านคา

แผนที่จังหวัดราชบุรี

ที่มา www.oceansmile.com

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และนครปฐม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศพม่า

การเดินทางจากอำเภอเมืองราชบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง	- กิโลเมตร
กิ่งอำเภอบ้านคา	- กิโลเมตร
อำเภอวัดเพลง	15 กิโลเมตร
อำเภอบางแพ	22 กิโลเมตร
อำเภอปากท่อ	22 กิโลเมตร

อำเภอโพธาราม	26 กิโลเมตร
อำเภอจอมบึง	30 กิโลเมตร
อำเภอบ้านโป่ง	42 กิโลเมตร
อำเภอดำเนินสะดวก	50 กิโลเมตร
อำเภอสวนผึ้ง	60 กิโลเมตร

การเดินทาง

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด เปิดบริการเดินรถ จากสถานีขนส่งสายใต้ทุกวัน วันละหลายเที่ยว

รถยนต์

สามารถใช้เส้นทางสายเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) ผ่านนครปฐม เข้าราชบุรีหรือเส้นทางสายใหม่ (ทางหลวงหมายเลข 338) จากกรุงเทพฯ-พุทธมณฑลไปพบกับถนนเพชรเกษม ก่อนถึงตัวเมืองนครปฐม 16 กิโลเมตร จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษม ตรงไปตัวเมืองราชบุรี รวมระยะทาง 101 กิโลเมตร

รถไฟ

จังหวัดราชบุรีสามารถเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยทางรถไฟ มีรถไฟออกจากสถานีกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) และสถานีรถไฟ ธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวัน ซึ่งมีทั้งรถด่วน รถเร็ว รถธรรมดา และรถดีเซลราง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ถ้ำเขาบิน

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 20 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายราชบุรี-จอมบึง แยกซ้ายจากถนนใหญ่ เข้าไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นถ้ำโถงใหญ่ พื้นที่ภายในถ้ำกว้างประมาณ 5 ไร่ แบ่งเป็น 8 ห้อง มีเส้นทางเดินชมได้เป็นวงรอบประมาณ 800 เมตร ภายในถ้ำเต็มไปด้วยม่านหินงอกหินย้อยที่สวยงามและมีบ่อน้ำแร่ลึกประมาณ 1 เมตร ที่ไม่เคยเหือดแห้ง ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

ค้างคาวร้อยล้าน

ตั้งอยู่หมู่ 2 ตำบลเตาปูน อำเภอโพธาราม มีถ้ำที่เกิดจากหินปูนสูงจากพื้นราวประมาณ 30 เมตรปากถ้ำกว้างประมาณ 2 เมตรมีลักษณะคล้ายห้องโถงขนาดใหญ่กว้าง 60 เมตร ลึกประมาณ 60 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 77 ไร่ ลึกลงไปจนถึงใจกลางถ้ำพบรอยพระพุทธรูปและพระพุทธรูปเก่าแก่นับร้อยองค์ได้ถูกบรรจุจัดวางใ้ภายในถ้ำ รอยล่อมพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ ซึ่งเป็นองค์พระประธาน จึงเรียกชื่อถ้ำนี้ว่า 'ถ้ำพระ' สิ่งสำคัญคือ มีค้างคาวตัวเล็ก ๆ เข้าไปอยู่อาศัยจำนวนนับร้อยล้านตัว ในเวลาพลบค่ำประมาณ 18.00 น.

ของทุกวันจะเห็นภาพค้างคาวนับล้านๆ ตัว บินออกจากถ้ำเป็นริ้วขบวนนานนับชั่วโมง เป็นภาพสวยงามและแปลกตา จวบจนฟ้าสว่างฝูงค้างคาวจึงบินกลับเข้าถ้ำ

ถ้ำจอมพล

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 30 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายราชบุรี-จอมบึงอยู่ใกล้กับสถานบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ลักษณะของถ้ำอยู่บนเขาสูงประมาณ 10 เมตร ภายในลึกประมาณ 250 เมตร มีบันไดขึ้นลงสะดวก ปากถ้ำกว้างประมาณ 1.5 เมตร สูงประมาณ 2 เมตร มีหินงอก หินย้อยสวยงามมาก อากาศภายในถ้ำไม่อบอุ่นเนื่องจากมีปล่องธรรมชาติขนาดใหญ่ แสงแดดส่องเข้าถึงพื้นถ้ำ บริเวณหน้าถ้ำที่มีเนื้อที่ 38 ไร่ สภาพเป็นป่าธรรมชาติ มีฝูงลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

โป่งยุบ

โป่งยุบอยู่ในตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง บนเส้นทางจอมบึง-สวนผึ้ง ก่อนถึงอำเภอสวนผึ้งประมาณ 5 กม. มีทางแยกอยู่ทางซ้ายมือเป็นทางลูกรังเข้าไปประมาณ 5 กิโลเมตรเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่มีความแปลกไปจากลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ ซึ่งหาชมไม่ได้มากนัก "โป่งยุบ" ที่อำเภอสวนผึ้งคือสภาพของแผ่นดินซึ่งเกิดจากการยุบตัว ลงไป มีอาณาบริเวณถึง 10 ไร่ และการยุบตัวดังกล่าวยังคงปรากฏให้เห็นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในบริเวณซึ่งเป็นทุ่งหญ้า สลับกับป่าละเมาะ

สวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

เป็นสวนป่าเนื้อที่ประมาณ 3,000 ไร่ ที่รวมพรรณไม้เพื่อถวายเป็นของขวัญแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงพระชนมายุครบ 5 รอบ เมื่อปี 2535 ตามพระราชเสาวนีย์ ที่จะทรงเห็นพื้นที่ที่รวบรวมพรรณไม้ของไทยที่ขึ้นในท้องถิ่นต่าง ๆ ไว้ในแหล่งเดียวกันให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะหามาได้ เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ใช้เป็นแหล่งศึกษาพรรณไม้ป่าอีกทั้งเป็นแหล่งขยายพันธุ์เพื่อมิให้ไม้ไทยต้องสูญพันธุ์

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง เลย์ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้งไปประมาณ 15 กิโลเมตรเป็นธารน้ำร้อนที่ไหลออกจากซอกหินเชิงเขาตะนาวศรี มีความร้อนประมาณ 50-57 องศาเซลเซียส ไหลลงสู่สระขนาดใหญ่ แวดล้อมด้วยธรรมชาติ ทิวทัศน์สวยงามห่างจากตัวเมืองราชบุรีประมาณ 75 กิโลเมตร กรมทรัพยากรธรณีเคยนำน้ำไปวิเคราะห์แล้ว ปรากฏว่าไม่มีแร่ธาตุที่ทำอันตรายต่อผิวหนัง ชาวบ้านนิยมใช้อาบแช่ร่างกาย เชื่อกันว่าจะทำให้ผิวพรรณผุดผ่อง การคมนาคมสะดวก รถยนต์สามารถเข้าถึงบริเวณธารน้ำร้อนได้อย่างสะดวก

น้ำตกเก้าชั้น หรือ เก้าโจน (เก้ากระโจน)

ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยผาก หมู่ 7 ตำบลผาผึ้ง เลย์จากธารน้ำร้อนบ่อคลึงไปประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดกลาง มีความสูง 9 ชั้น ตกจากหน้าผาสูงกลางหุบเขา มีน้ำตลอดปี ปริมาณน้ำจะมากในชั้นบนๆ หินบริเวณน้ำตกเป็นหินแกรนิต แต่เดิมน้ำตกนี้รู้จักกันเฉพาะในกลุ่มชาวกะเหรี่ยง ต่อมาบริษัทต่างชาติเข้ามารับสัมปทานเหมืองแร่เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2484 เมื่อหมดสัมปทานทางอำเภอและกลุ่มองค์กรท้องถิ่นจึงได้เข้ามาดูแลพื้นที่

อุทยานธรรมชาติวิทยา ตามพระราชดำริ

ตั้งอยู่ในบริเวณเทือกเขาตะนาวศรี มีพื้นที่ 132,905 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตตำบลสวนผึ้งและตำบลตะนาวศรี สร้างขึ้นตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่า และเป็นแหล่งความรู้สำหรับเยาวชน และประชาชนทั่วไป

อุทยานบ้านปลาและสวนผีเสื้อมณีศิลา

ตั้งอยู่เลขที่ 90 หมู่ 1 ตำบลหนองอ้อ ทางไปโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลเหล็ก อยู่ติดกับหมู่บ้านกรุนนการัดันวิลล์ จัดแสดงพันธุ์ปลาสวยงาม อาคารปลาหางนกยูง อาคารปลาเทวดา อาคารปลาทอง อาคารแสดงพันธุ์ปลานมอแคระ เป็นต้น และมีการจำลองน้ำตก บ่อปลาและตู้ปลาของพันธุ์ปลาชนิดต่างๆ นอกจากนี้ยังมีสวนผีเสื้อมณีศิลา ซึ่งจะให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสกับวงจรชีวิตของผีเสื้อในธรรมชาติอย่างใกล้ชิด เช่น การกินน้ำหวาน การวางไข่ หรือ แม้กระทั่งการออกจากดักแด้ เปิดให้เข้าชมทุกวัน

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่างๆ

พระปรางค์วัดมหาธาตุวรวิหาร

ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี ชาวบ้านนิยมเรียกว่าวัดหน้าพระธาตุ เป็นพระปรางค์เก่าแก่ที่สร้างด้วยอิฐฉาบปูนจำลองแบบมาจากนครวัด สันนิษฐาน กันว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยขอมเรืองอำนาจในแหลมสุวรรณภูมิ ประมาณพุทธศตวรรษที่ 6 มีพระพุทธรูปศิลาจำแลง สมัยทวารวดีสมัยลพบุรีและอยุธยาประดิษฐานอยู่โดยรอบ สันนิษฐานว่าเดิมน่าจะเป็นศาสนสถานของขอม เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลงพุทธศาสนาได้เผยแผ่มายังสุวรรณภูมิ สถานที่แห่งนี้จึงถูกดัดแปลงมาเป็นวัดในพุทธศาสนาสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เป็นหลักเมืองที่ตั้งขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ภายหลังจากพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงย้ายเมืองไปตั้งทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำแม่กลอง พิธีฝังหลักเมืองนั้นมีการสมโภช 3 วัน 3 คืน ตั้งแต่วันอังคารแรม 13 ค่ำ เดือน 6 ปีมะแม จุลศักราช 1179 ตรงกับ พ.ศ.2360 จนถึงพฤหัสบดี แรม 15 ค่ำ เวลา 7 นาฬิกา

เมืองโบราณคูบัว

ตั้งอยู่ที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี ห่างจากตัวเมืองราชบุรีไปทางทิศใต้ประมาณ 5 กิโลเมตร จากร่องรอยหลักฐานที่ปรากฏให้เห็น มีคูน้ำคันดินล้อมรอบมีพระมหาวิหารขนาดใหญ่ตั้งอยู่ ณ กลางเมือง เช่นเดียวกับเมืองโบราณศรีเทพและละโว้ในยุคสมัยเดียวกัน และมีบันไดขึ้นสู่ลานประทักษิณขึ้นบนทางด้านทิศตะวันออก ฐานประดับด้วยซุ้มและเสาอิงที่แต่เดิมเคยมีรูปพระโพธิสัตว์ทำด้วยปูนปั้นประดับตกแต่ง เพราะปัจจุบันยังมีรูปพระโพธิสัตว์ทำด้วยปูนปั้นประดับตกแต่งที่มีลักษณะและสัดส่วนที่เข้ากันได้กับซุ้มและเสาอิงบางส่วนกับรักษาไว้ที่วัดโขลงสุวรรณคีรี ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ศูนย์สืบทอดคิดปะผั่วจาก

ตั้งอยู่ที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี เป็นศูนย์ที่จัดแสดงผ้าขึ้นจาก และผ้าจากประเภทอื่นๆ เช่น ผ้าขาวม้าจาก ผ้าเช็ดหน้าจาก ผ้าคลุมศีรษะจาก ผ้าจากทุกประเภทมีลวดลายละเอียดมีความประณีต อ่อนช้อย มีความหมาย

ในตัวเอง การจัดตั้งศูนย์สืบทอดศิลปะผ้าจาก เพื่อถ่ายทอดศิลปะการทอผ้าจากในเชิงศิลปวัฒนธรรมให้แก่ลูกหลานของชาวล้านนาและสามารถจำหน่ายผ้าจากให้กับนักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ประสงค์ที่จะมีผ้าจากไว้เป็นสมบัติของตน

หนังใหญ่วัดขนอน

ตั้งอยู่ตำบลสร้อยฟ้า อำเภอโพธาราม เป็นวัดที่มีการจัดแสดงหนังใหญ่และมีพิพิธภัณฑ์เครื่องใช้ของโบราณ โดยในวันเสาร์-อาทิตย์ จะมีการแสดงหนังใหญ่ให้นักท่องเที่ยวชมเวลา 11.00 น.

จิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม

ตั้งอยู่ตำบลคลองตาต อำเภโพธาราม วัดคงคารามเป็นวัดมอญ ภายในอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ละเอียดอ่อนสวยงาม ถ่ายทอดตามต้นแบบที่มีชีวิตจริงและภาพพุทธประวัติตอนต่างๆ เขียนขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยช่างฝีมือคนไทยเชื้อสายมอญ มีอายุกว่า 100 ปี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี

ตั้งอยู่ริมถนนวรเดช มีลักษณะการจัดการแสดงทางด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์วิทยาธรณีวิทยา ศิลปะพื้นบ้าน รวมทั้งการจัดแสดงตัวอย่างวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของลาวโซ่ง กระเหรี่ยง และไทยวน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมและธรรมชาติอย่างพร้อมมูล พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี เปิดให้เข้าชมตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น. ทุกวัน เว้น วันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

พิพิธภัณฑ์ภโวทัย หรือ สวนภูมิปัญญาชาวบ้าน

ลักษณะเป็นเรือนไทยประยุกต์ รวบรวมวัตถุโบราณในอดีต รถม้า รวมทั้งพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของไทยชนิดต่างๆ เปิดให้เข้าชมทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์ เวลา 09.00 น.- 17.00 น.

วัดหนองหอย

ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลเขาแร้ง บนยอดเขาแร้งเป็นที่ตั้งของพระวิหารอวโลกิเตศวร โพธิ์สัตว์กวนอิม มีความสูง 16 เมตร หน้าตักกว้าง 9 เมตร และอีกด้านหนึ่งของยอดเขาประดิษฐาน พระพุทธรัตนโกสินทร์มุนี (หลวงพ่อบึงใหญ่) เป็นวัดที่มีผู้ศรัทธานิยมมาไหว้พระกันมาก เปิดระหว่างเวลา 07.00 - 17.00 น. มีงานประจำปีในช่วงเทศกาลตรุษจีน การเดินทาง รถยนต์ วัดอยู่ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนนสายเขาสูง-เบิกไพร ประมาณ 5 กิโลเมตร รถยนต์สามารถเข้าไปถึงบริเวณวิหารได้

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล วิถีชีวิต กิจกรรมและเหตุการณ์ต่างๆ

งานเทศกาลอุ้มหวานและตลาดน้ำดำเนินสะดวก

จัดขึ้นในราวเดือนมีนาคม-เมษายนของทุกปี เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าทางการเกษตร โดยเฉพาะอุ้มหวานซึ่งมีปลูกกันมากในอำเภอดำเนินสะดวก อุ้มหวานดำเนินสะดวกได้ชื่อว่ามีรสหวาน อร่อย นอกจากจะมีนิทรรศการแสดงผลผลิตอุ้มหวานที่มีคุณภาพแล้วยังมีสินค้าทางการเกษตรอื่นๆ ให้ซื้อหาในราคาถูกอีกด้วย เช่น มะพร้าว น้ำหอม ส้มโอ ลิ้นจี่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการประกวดธิดาอุ้มหวาน การประกวดสินค้าทางการเกษตร

ประเพณีกินข้าวห่อหรืออั้งหมีทอง

เป็นพิธีสู่ขวัญจัดขึ้นในช่วงเดือนเก้า ชาวกระเหรี่ยงถือว่าเดือนเก้าเป็นเดือนไม่ดี บรรดาวิญญาณชั่วร้ายจะออกหากินและกิน“ขวัญ”ทำให้เจ็บป่วยหรืออาจถึงแก่ชีวิต พิธีนี้นิยมจัดในวันขึ้น 15 ค่ำ แต่ถ้าบางบ้านไม่สะดวกก็เปลี่ยนเป็นวันอื่นก็ได้ในเดือนเก้า ในพิธีมีการ “ต้มข้าวห่อ” เลี้ยงกัน ข้าวห่อ คือ ข้าวเหนียวห่อเป็นกรวย แล้วนำมาต้มให้สุกคล้ายขนมจ้าง

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก

หรือที่ชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า ตลาดน้ำคลองลัดพลี มีมานานกว่า 100 ปีเศษมาแล้ว ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศ ตะวันออก 500 เมตร เป็นคลองที่เชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง เริ่มตั้งแต่ประตูน้ำบางยาง แม่น้ำท่าจีน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ถึงประตูน้ำบางนกแขวก แม่น้ำแม่กลอง อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสาคร ทำให้ประชาชนในจังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม ติดต่อกันโดยสะดวกขึ้น ตลอดสองฝั่งคลองดำเนินสะดวกที่มีความยาว 32 กิโลเมตร นี้มีคลองย่อย คลองเล็ก คลองน้อยแยกออกไปประมาณ 200 คลอง เช่น คลองสีมีน คลองทองหลวง คลองโพธิ์หัก คลองขุนพิทักษ์ คลองศรีราชบุรี คลองลัดราชบุรี คลองยกเกียน ฯลฯ

ล่องเรือตามรอยเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง

ในอดีตเมื่อครั้งชุดคลองสายนี้เสร็จใหม่ๆ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ต้องการทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร จึงทรงเรือมาดกะสวยมาตามลำพัง เริ่มจากทำน้ำคลองดำเนินสะดวก ผ่านไร่จุ่น แวะชิมน้ำมะพร้าวอ่อน ก่อนผ่านสวนเกษตรผสมผสาน ชมบ้านเรือนไทยเก่าแก่ริมน้ำ ชิมน้ำตาลมะพร้าวสดแก่กระหน่ำแล้วอ้อมรอยกับก้วยเตี่ยวเรือ เจ้าของรางวัลชนะเลิศดำเนินสะดวก ผ่านหน้าวัดโชติทายการามและบ้านเจ๊กฮวดที่ครั้งหนึ่งรัชกาลที่ 5 เคยเสด็จมาในแบบสามัญชนและเสวยพระกระยาหารกลางวันที่นี่ ก่อนจะผ่านตลาดลัดฟ้า สู่ใจกลางตลาดน้ำดำเนินสะดวกอีกครั้งหนึ่ง

เขาวง แอตเวนเจอร์ปาร์ค

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เทศบาลตำบลเขาวงร่วมกับเอกชน ร่วมกันเปิดตัวขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่รักการผจญภัย มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่น่าสนุกสนานตื่นเต้น ได้แก่ ปีนหน้าผา ไรยตัว ฟลายอิงฟ็อกซ์ เวีย เฟอรัร่าต้า เป็นต้น สำหรับฟลายอิงฟ็อกซ์ (Flying Fox) ที่เขาวงถือว่ายาวที่สุดในประเทศไทย มีสลิงซึ่งระหว่งภูเขายาวถึง 170 เมตร ให้นักผจญภัยหย่อนตัวบนรอกข้ามหนองน้ำไปยังอีกฟาก ส่วน เวีย เฟอรัร่าต้า (Via Ferrata) เป็นกิจกรรมที่นำมาจากประเทศอิตาลี ซึ่งผู้เล่นจะต้องเดินทางตัวบนสลิงที่รับน้ำหนักได้เพียงเส้นเดียว

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดราชบุรี

สถานที่พัก

อำเภอเมือง

กฤษณะ โฮเต็ล 118 ถ.คทาธร ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7262 จำนวน 25 ห้อง ราคา 200-450 บาท

โกลเด้น ซิตี้ (ห่างจากตัวเมืองประมาณ 4 กิโลเมตร) 76/1 ม.5 ถ.เพชรเกษม ต.โคกหม้อ โทร. 0 3231 7140-5

โทรสาร 0 3231 7145 จำนวน 219 ห้อง ราคา 800-3,500 บาท (รวมอาหารเช้า)

กวงฮั่ว 200/202 ถ.ธัมมรินทร์ โทร. 0 3233 7119 จำนวน 20 ห้อง ราคา 100-120 บาท

ครัวหลวง รีสอร์ท 59 ม.5 ถ.เพชรเกษม ต.โคกหม้อ โทร. 0 3232 1221, 0 3232 6848-9 โทรสาร 0 3232 6849
บ้านพักจำนวน 40 หลัง ราคา 600-750 บาท (รวมอาหารเช้า)

น้ำสิน ราชบุรี 2-16 ถ.ไทรเพชร ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7551, 0 3233 7634 โทรสาร 0 3233 7633 จำนวน
78 ห้อง ราคา 160-1,500 บาท

เฟรม โมเต็ล 59 ม.5 ถ.เพชรเกษม ต.โคกหม้อ โทร. 0 3232 1221 ต่อ 300, 0 3232 6848 โทรสาร 0 3232
6849 จำนวน 40 ห้อง ราคา 170-380 บาท

ราชบุรีดิ 1 43/1 ถ.อุดมสิริ ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 8542, 0 3233 8302 โทรสาร 0 3233 8542 จำนวน 40
ห้อง ราคา 260-550 บาท

รอยัล ราชบุรี รีสอร์ท 144 ม.5 ต.เขาแร้ง โทร. 0 3271 1014-5 จำนวน 52 ห้อง ราคา 1,000- 1,200 บาท
แพ็กเกจ 2 วัน 1 คืน ราคา 3,200 บาท (รวมดีกอล์ฟ)

ศาลาไทย 65/8 ถ.ศุภสาร ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7172, 0 3233 7448 จำนวน 44 ห้อง ราคา 250-500 บาท

หงษ์ฟ้า 89/17 ถ.ราษฎร์ยินดี ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7484 จำนวน 30 ห้อง ราคา 170-230 บาท

อารยะ 187/1-12 ถ.ไทรเพชร ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7781-2 โทรสาร 0 3233 7782 จำนวน 73 ห้อง ราคา 250-480 บาท

เอ็นส์ 78 137 ม.1 ถ.เพชรเกษม ต.อ่าทอง โทร. 0 3233 8095, 0 3232 1078 จำนวน 30 ห้อง ราคา 350 บาท

อำเภอดำเนินสะดวก

นกน้อย 1 ม.8 ต.ดำเนินสะดวก โทร. 0 3225 4382 จำนวน 20 ห้อง ราคา 200-350 บาท

บ้านสุขโข รีสอร์ท 103 ม.5 ต.ท่าไม้ โทร. 0 3225 4301, 0 3225 4982 โทรสาร 0 3225 4301 จำนวน
47 ห้อง ราคา 150-999 บาท (มีบริการเรือไปตลาดน้ำดำเนินสะดวก)

โยมสเคย์

ไทยไลฟ์สไตล์ทัวร์ โทร. 0 2249 3358, 0 2240 1955, 0 2249 3196 E-mail: thailifestyle@yahoo.com
จำนวน 8 หลัง ราคา 450 บาท/คน อาหาร 2 มื้อ

อำเภอปากท่อ

ตราทอง ฮิลด์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี่ คลับ 192 ม.2 ต.อ่าหิน โทร. 0 3222 9122 จำนวน 50 ห้อง ราคา
1,000 บาท บ้านพักจำนวน 15 หลัง ราคา 1,000 บาท

อำเภอบ้านโป่ง

เกษมสุข 2/98 ถ.แสงชูโต ต.บ้านโป่ง โทร. 0 3221 1384, 0 3222 1027 โทรสาร 0 3220 0662 จำนวน 80 ห้อง
ราคา 190-425 บาท (มีสเปา นวดแผนโบราณ นวดน้ำมัน นวดหน้า)

ชีซ่า พาเลส 9/1 ม.6 ต.ปากแรต โทร. 0 3220 0052-3 จำนวน 40 ห้อง ราคา 300-450 บาท

ไทอนา ริเวอร์ไซด์ 19/50 ม.4 ถ.แสงชูโต ต.ปากแรต โทร. 0 3221 1947-8, 0 3220 0155 โทรสาร 0 3222
1154 จำนวน 71 ห้อง ราคา 500-900 บาท

ไทรน้ำ โยเดิ้ล 19/19 ถ.แสงสุโขทัย ต.ปากแรต โทร. 0 3220 0155, 0 3221 1947-8 จำนวน 71 ห้อง ราคา 200-2,000 บาท (มีนวดแผนโบราณ นวดฝ่าเท้า)

ทิพย์ โยเดิ้ล 105 ซ.กระจ่างวัฒนา โทร. 0 3221 1346 จำนวน 18 ห้อง ราคา 120-180 บาท

นิวศิริสัมพันธ์ 8 ถ.เขางู-เบ็กโพธิ์ โทร. 0 3221 1595 จำนวน 40 ห้อง ราคา 140-300 บาท

บ้านโป่ง อินน์ 21 ถ.บ้านปากแรต ต.บ้านโป่ง โทร. 0 3234 4041, 0 3222 1923 โทรสาร 0 3222 1923 จำนวน 40 ห้อง ราคา 140-350 บาท

ลักกี้ 2/3 ม. 11 ถ.ทรงพล ต.หนองฮ้อ โทร. 0 3221 1227, 0 3221 0785 จำนวน 20 ห้อง ราคา 300-450 บาท

วัดท่า โยเดิ้ล 30/2 ถ.แสงสุโขทัย ต.ท่ามา โทร. 0 3222 1312, 0 3221 1964 จำนวน 55 ห้อง ราคา 200-700 บาท

ศรีสวัสดิ์ 98-100 ถ.กระจ่างวัฒนา โทร. 0 3221 1027 จำนวน 12 ห้อง ราคา 100-120 บาท

อำเภอโพธาราม

แสนสุข โยเดิ้ล 33 ซ.รัฐประชา ถ.โชคชัย ต.โพธาราม โทร. 0 3223 1033 โทรสาร 0 3226 1217 จำนวน 22 ห้อง ราคา 220-400 บาท

อำเภอจอมบึง

กูรู แคสเชลฮิลล์ 79 ม.12 ถ.ปากบึง-หนองขวาง ต.จอมบึง โทร. 0 3226 1223-6, 0 1917 8794 โทรสาร 0 3226 1217 จำนวน 75 ห้อง ราคา 900-4,060 บาท ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพธุรกิจ โรงแรมจอมพล พาเลซ (มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง) 46 ม.3 ต.จอมบึง โทร. 0 3236 2087 จำนวน 24 ห้อง ราคา 500-700 บาท

อำเภอสวนผึ้ง

เดอะ ซีนเนอร์รี่ รีสอร์ท ม.ห้วยผาก ต.สวนผึ้ง โทร. 0 1000 7070, 0 9920 2100 จำนวน 3 หลัง พักได้ 2-8 คน ราคา 1,500-4,500 บาท www.sceneryresort.com มีค้ายักพายล่องแม่น้ำภาชี นั่งได้ 2 คน ราคา 200 บาท ระยะทาง 2 กิโลเมตร (ประกอบอาหารได้)

เดือนล้อม คันทริโฮม 111/1 ม.11 ต.ท่าเคย โทร. 0 3236 4111, 0 1944 0563 บ้านพัก จำนวน 7 หลัง พักได้ 2-30 คน ราคา 800-9,000 บาท (มีนวดหน้า นวดตัว นวดน้ำมัน)

ทรัพย์คณา รีสอร์ท 62/3 ม.4 บ้านนาขุนแสน ต.สวนผึ้ง โทร. 0 3239 5360, 0 2862 2224, 0 9826 4680 กรุงเทพฯ โทร. 0 2862 2224 โทรสาร 0 2862 2223 หรือ www.subkana.com, E-mail: webmaster@subkana.com บ้านพัก จำนวน 10 หลัง พักได้ 2-10 คน ราคา 1,200-4,000 บาท มีเดินทให้เช่า ราคา 200 บาท/คน/คืน (มีบริการเรือคายัค คนละ 250 บาท ล่องแม่น้ำริมนภาชี)

บ้านริมเขา ต.ท่ากุดา บ้านพัก โทร. 0 3271 1089, 0 1924 2831 กรุงเทพฯ โทร. 0 2880 8520-9 จำนวน 15 หลัง ราคา 2,500-3,500 บาท

บ้านสวนคาร์ตัน 149 ม.2 ต.บ้านทุ่งแฝก มีบ้านพัก จำนวน 4 หลัง พักได้ 2-16 คน ราคา 300-8,000 บาท มีเดินทให้เช่า พักได้ 2 คน ราคา 300 บาท/คืน (มีบริการล่องแก่งแม่น้ำภาชี และมีบัตรเข้าชมพิพิธภัณฑ์ภโวทัย ให้สำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพัก)

บัววัฒนา ฮิลล์ รีสอร์ท 142 ม.7 ต.สวนผึ้ง โทร. 0 3239 5083, 0 3271 1080, 0 1941 8294, 0 1857 8114 โทรสาร 0 3239 5201 จำนวน 14 ห้อง ราคา 600-1,500 บาท ห้องใหญ่พักได้ 25 คน จำนวน 2 ห้อง ราคา 2,500 บาท มีเดินทให้เช่า ราคา 100 บาท

บ้านชมคอย 172 ม.7 (ใกล้ธารน้ำร้อนบ่อคลึง) ต.สวนผึ้ง โทร. 0 3271 1077 กรุงเทพฯ โทร. 0 2457 7552, 0 1984 3475 จำนวน 9 ห้อง ราคา 300-700 บาท (ห้องพัดลม)

บ้านห้วยน้ำใส 173 ม.3 ต.สวนผึ้ง โทร. 0 1210 3491 มีบ้านพัก ราคา 900-2,000 บาท

บ้านสวนปาล์ม 384 ม.3 ต.สวนผึ้ง อยู่เชิงเขา (ทางขึ้นเขากระโจม) โทร. 0 1866 4615, 0 9813 5949 มีบ้านพักจำนวน 5 หลัง พักได้ 2-12 คน ราคา 1,000-2,000 บาท (ประกอบอาหารได้)

บ้านสวนชอห์น 379 ม.8 ต.สวนผึ้ง โทร. 0 1763 6670 มีบ้านพัก จำนวน 3 หลัง พักได้ 4 คน ราคา 1,800 บาท

บ้านสวนหงษ์เหิร 9/9 ม.7 บ้านห้วยผาก ต.สวนผึ้ง โทร. 0 9836 0278 มีบ้านพัก จำนวน 6 หลัง พักได้ 2-10 คน ราคา 1,200-2,500 บาท เรือนแถว จำนวน 8 ห้อง พักได้ 3 คน ราคา 1,000 บาท มีเดินทให้เช่า นอนได้ 2 คน ราคา 200 บาท (มีจักรยานไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก)

บ่อคลึงฮอทสปริง 27 ม.7 บ่อคลึง-สวนผึ้ง เลย์อำเภอสวนผึ้งไป 15 กิโลเมตร โทร. 0 3271 1086 มีบ้านพัก จำนวน 6 หลัง พักได้ 10-20 คน ราคา 1,500-4,000 บาท (มีเดินทให้เช่า พักได้ 2 คน ราคา 250 บาท 8 คน ราคา 1,100 บาท) มีอาบน้ำแร่ฟรี

ภโวทัย (อยู่ในพิพิธภัณฑภโวทัย) 94 ถ.สวนปาล์ม-สวนผึ้ง ต.ตะนาวศรี โทร 0 3239 5192-4 สำนักงานในตัว อำเภอบ้านโป่ง จันทร์-สุกรี โทร. 0 3222 1189, 0 3234 2053, 0 6171 8400 โทรสาร 0 3234 2053 เซาร์-อาทิตย์ โทร. 0 3239 5192-94 จำนวน 12 ห้อง ราคา 1,500 บาท มีบ้านพัก จำนวน 7 หลัง ราคา 1,500-4,800 บาท

ฮาด้า รีสอร์ท 339 ม.1 ต.สวนผึ้ง โทร. 0 1911 5059, 0 9836 3910 บ้านพัก พักได้ 2-5 คน จำนวน 11 หลัง ราคา 500-1,000 บาท, พัก 2-5 คน จำนวน 6 ห้อง ราคา 350 บาท (มีสปา อบสมุนไพร อบเชาวนน้ำ)

ไร่ปดายฟ้า ถ.จอมบึง-สวนผึ้ง ต.ท่าเคย กรุงเทพฯ โทร. 0 2681 3969, 0 1681 3531, 0 1874 6283, 0 6884 2285 บ้านพัก 4 คน จำนวน 2 หลัง ราคา 2,000 บาท, พัก 6 คน จำนวน 1 หลัง ราคา 2,500 บาท, พักได้ 10 คน จำนวน 1 หลัง ราคา 5,000 บาท ในกรณีที่มีนักท่องเที่ยวมาเดินทมาเองเสียค่าพื้นที่กางเดินท ราคา 50 บาท/คน/คืน (ประกอบอาหารได้)

ไร่จักรพรรดิ 336 ม.8 ต.สวนผึ้ง โทร. 0 1996 5525 มีบ้านพัก จำนวน 8 หลัง ราคา 500-1,500 บาท (ประกอบอาหารได้)

ไร่ขุมาวดี ต.สวนผึ้ง โทร. 0 3271 1062 มีบ้านพัก จำนวน 8 หลัง พัก 5-6 คน ราคา 1,200-3,500 บาท

สวนผึ้งแลนด์ 107/2 ม.5 ต.บ้านคา โทร. 0 3239 5218 จำนวน 22 ห้อง ราคา 900 บาท

มาร์คแลนด์ 1 ม.5 ต.สวนผึ้ง โทร 0 3236 4314-2 ราคา 500-1,000 บาท

โฮมสเตย์

บ้านไร่โพรงงาม 61 ม.4 ต.ตะนาวศรี โทร. 0 1383 0864 มีบ้านพัก พัก 4 คน ราคา 600 บาท อาหาร 2 มื้อ ราคา 200 บาท/คน, พัก 12 คน ราคา 1,500 บาท อาหาร 3 มื้อ ราคา 300 บาท/คน นักท่องเที่ยวที่นำเดินทมา

เองเสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ คนละ 60 บาท อาหาร 2 มื้อ ราคา 200 บาท/คน (ประกอบอาหารได้ มีบริการล้างแกง
แม่น้ำชี คนละ 150 บาท และมีจักรยานให้เช่า)

กิ่งอำเภอบ้านคา

สวนนางพญา 102/1 ม.6 ต.หนองพันจันทร์ (เลข อ.จอมบึง ไปประมาณ 28 กิโลเมตร ตามเส้นทางขั้วป่า
ห้วย-โป่งน้ำร้อน) โทร. 0 3239 4104-5, 0 1384 8150 กรุงเทพฯ โทร. 0 2539 8354-5 โทรสาร 0 2932 9192
จำนวน 33 ห้อง ราคา 600-1,500 บาท มีบ้านพัก จำนวน 9 หลัง ราคา 2,500 บาท

เอ็นเค รีสอร์ท 82/2 ม.1 ต.ขั้วป่าห้วย-โป่งน้ำร้อน โทร. 0 3239 5138, 0 1856 7827 ราคา 1,500-2,500 บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

ก๋วยเตี๋ยวไชราชบุรี สาขา 1 77/5 ถ.คทธาร ต.หน้าเมือง (ข้างโรงพยาบาลพร้อมแพทย์) โทร. 0 1944 5406
(ก๋วยเตี๋ยวหมูใส่ไข่ต้ม ข้าวราดแกง หมูสะเต๊ะ เปิดบริการ 06.00-17.00 น.)

ก๋วยเตี๋ยวไชราชบุรี สาขา 2 209 (หน้าเขาวัง) โทร. 0 3231 9657 (ก๋วยเตี๋ยวหมูใส่ไข่ต้ม เปิดบริการ 06.00-
17.00 น.)

โกเจียง ถ.หัวทุ่งทอง

ครัวหลวงรีสอร์ท ถ.เพชรเกษม

จันทร์เพ็ญ 241/32 ถ.ราษฎร์ยินดี ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7138, 0 3233 7775 โทรสาร 0 3233 7138 (เต้าหู้
น้ำแดง เปิดสามรส ปลายี่สก กุ้งแม่น้ำ อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 09.00-21.00 น.)

เป็ดต้มบ้านสิงห์ (ใกล้โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี) ถ.คทธาร

เนื้อตวกบางเลน ถ.เพชรเกษม

บ้านคุณหญิง ถ.สมบุญกุล

แพแม่น้ำ (เชิงสะพานสิริลักษณ์ ฝั่งท่าเสา) ถ.เพชรเกษม

แพกุ้ง (ทางไปอำเภอดงหลวง) 300/1 ถ.มนตรีสุริยวงศ์ บ้านไร่ ข.13 ต.หน้าเมือง โทร. 0 3231 8348 (อาหาร
ไทยตามสั่ง เปิดบริการ 10.00-23.00 น.)

ร้านรส368 ถ.ชัยรินทร์ ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7118 (อาหารจีนอาหารทะเลรับจัดโต๊ะจีนเปิดบริการ 08.30-21.00 น.)

เรือนแพ 121 ม. 1 ถ.เพชรเกษม ต.โคกหม้อ (เชิงสะพานสิริลักษณ์) โทร. 0 3232 1877, 0 9883 1967 (อาหาร
ไทยจีน ชาหมูตุ๋นยาจีน ปลาชู่ไข่ กุ้งแม่น้ำ เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

เรากันเอง ถ.มนตรีสุริยวงศ์

ลธอแก้ว 161/11-15 ถ.เพชรเกษม ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 7102 (อาหารตามสั่ง ปูต้มยาจีน สลัดกุ้งกระป๋อง
เปิดบริการ 08.00-22.00 น.)

ศิริชัย 73/9 ถ.คทธาร ต.หน้าเมือง โทร. 0 3232 3758 (อาหารตามสั่ง ข้าวชาหมู-หมูแดง ขนมจีนน้ำยา ปอ
เปี๊ยะสด ก๋วยเตี๋ยวหลอดทรงเครื่อง เปิดบริการ 08.00-15.00 น.)

สายฝน 124/6 ถ.มนตรีสุริยวงศ์ โทร. 0 3233 7079, 0 3233 8541 (เปิดบริการ 20.00-24.00 น.)

อาหารไทยราชบุรี 142 ต.หน้าเมือง อ.ศทธาร โทร. 0 3233 7259 (อาหารแนะนำ หมูชะมวง ปลาไร้สับ แกงเลียง เปิดบริการ 11.00-24.00 น.)

ยวคข้าวมันไก่ (หน้าสถานีรถไฟราชบุรี-กทม.) อ.ไกรเพชร

อำเภอดำเนินสะดวก

ก๋วยเตี๋ยวชาวสวน 317/5-6 (อาคารพาณิชย์บ้านสอยริมน้ำ เยื้องโรงเรียนสายธรรมจันทร์) กม.ที่ 20 ต.ดอนกวย โทร. 0 3225 4105 (เปิดบริการ 09.00-14.30 น.)

ขวัญคำเนิน (หอยหลอดผัดฉ่า ปูหลน) โทร. 0 3225 1480

ครัวคุณต๋อย 365 ม.9 ต.ดำเนินสะดวก โทร. 0 3224 6161-3 กรุงเทพฯโทร.0 2249 3196, 0 2249 3383 โทรสาร 0 2249 3267 (อาหารแนะนำ ปลาตะเพียนไร้ก้าง แกงคั่วหอยขม หอยขมผัดฉ่า มะระอบไอน้ำ แกงเลียง กุ้งสด หมี่กรอบไทย เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

อำเภอบ้านโป่ง

น้องใหม่ 38 ม.4 ต.หนองกบ โทร. 0 9818 5070 (ปลาสามชะโอมทอดไข่ ทอดมันปลากลาย เปิดบริการ 10.00-22.30 น.)

บ้านโป่งโบราณ อ.แสงชูโต ต.ท่าผา โทร. 0 3221 1396, 0 3222 1167

แพแม่ น้ำ อ.แสงชูโต (ต้มยำปลาคัง คอหมูย่าง)

แพริม น้ำ อ.ริม น้ำ

แพเสน่ห์ชายน้ำ อ.เบิกไพรริม น้ำแม่กลอง (ชาหมูกรอบ เป็ดร่อน เอ็นตุน)

มธุรส 30 ม.3 อ.แสงชูโต ต.ท่าผา โทร. 0 3222 1209, 0 1988 7700 (หมี่กรอบ ไก่ไทยผัดซีอิ๊ว ผัดไทยกุ้งเส้น เปิดบริการ 08.00-24.00 น.)

วันดี อ.เขาสูง-เบิกไพร (เป็ดร่อน ไก่ไทยเค็มทอด)

อำเภอโพธาราม

เจ๊อ่อน 34 อ.โชคชัย ต.โพธาราม โทร. 0 3223 1678 (อาหารแนะนำ ข้าวหมูแดง ข้าวหมูกรอบ ก๋วยเตี๋ยวไก่-หมู, หมูสะเต๊ะ เปิดบริการ 09.00-16.30 น.)

หอยทอดนายดี (หน้าวัดโพธาราม)

อำเภอจอมบึง

บึงนาง 97 ต.จอมบึง โทร. 0 3226 1289, 0 6020 5978 (ไข่ตุ๋น เปิดบริการ 05.00-24.00 น.)

ลมโชย อ.ราชบุรี-จอมบึง โทร. 0 3226 1009 (ปลาช่อนนึ่งมะนาว)

อำเภอสวนผึ้ง

ครัวกระเหรี่ยง 196 ม.1 ต.สวนผึ้ง โทร. 0 3239 5166, 0 6020 5978 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 09.00-19.00 น.)

ป่าห่อ (หน้าทำการอำเภอสวนผึ้ง)

พุทธา 3/1 ม.1 อ.ราชบุรี-มาบัก ต.ท่าเคย โทร. 0 3236 4229, 0 1794 8523, 0 9029 5220 (น้ำพริกแมงดา แกงป่าไก่บ้าน ผัดเผ็ดหมูป่า เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

ภโวทัย (อยู่ในพิพิธภัณฑ์ภโวทัย) 94 ถ.สวนปาสีริกดี-สวนฝั่ง ต.ตะนาวศรี โทร. 0 3239 5192-4 สำนักงานใน
อำเภอบ้านโป่ง โทร.0 3222 1189, 0 6171 8400

ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

ประเภทเครื่องปั้นดินเผา

อำเภอเมือง

โถงดินทอง 57/2 ม.4 ถ.เพชรเกษม (สายเก่า) ต.โคกหม้อ โทร. 0 3232 3892, 0 3231 7030

แก้วงาโต้ 234/1 ถ.เจดีย์หัก ต.เจดีย์หัก โทร. 0 3233 7574, โทรสาร 0 3232 1761

รัตนโกสินทร์ 1 124 ม.4 ถ.เพชรเกษม (สายใหม่) ต.โคกหม้อ โทร. 0 3232 1322, 0 3232 1323, 0 3231
6767 โทรสาร 0 3232 1323

รัตนโกสินทร์ 282 ม.5 ถ.เจดีย์หัก โทร. 0 3239 1089, 0 1805 8358 โทรสาร 0 3239 1089

งานหัตถศิลป์ 41/3 ถ.เจดีย์หัก ต.หน้าเมือง โทร. 0 3232 1371, 0 3233 7371 โทรสาร 0 3232 1371

สยามราชเครื่องเคลือบ 130/2 ม.4 ถ.เพชรเกษม ต.โคกหม้อ โทร. 0 3233 7502

อำเภอบ้านโป่ง

ราชาเซรามิค ถ.ทรงพล

ประเภทสิ่งทอ

อำเภอเมือง

ไทยเจริญ 17/19 ถ.อุดมศิริ ต.หน้าเมือง โทร. 0 3233 8530

ยังฮั่วหลี ถ.อุดมศิริ

ราชบุรีการทอ ถ.อุดมศิริ

ประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับ

อำเภอจอมบึง

ดอกไม้ประดิษฐ์ 147 ม.4 ต.จอมบึง โทร. 0 3236 2018, 0 1318 7113

เกววัลย์แดง 104 ม.1 ต.ปากช่อง โทร. 0 1192 2720, 0 9518 8661

เทียนหอม 31 ม.5 ต.จอมบึง โทร. 0 1841 1895

ศูนย์ผลิตภัณฑ์ของฝากจากจอมบึง ริมทางหลวงหมายเลข 3087 (ราชบุรี-จอมบึง) เปิดบริการทุกวัน 08.30-
17.00 น.(ก่อนถึงถ้ำจอมพล)

ประเภทขนมและอาหาร

อำเภอบ้านโป่ง

ขนมไทยกัญญา 32 ถ.ทรงพล โทร. 0 3221 1624 (จำหน่ายขนมกล้วย ขนม น้ำดอกไม้ ขนมตาล หมี่กรอบ เปิด
บริการ 10.00-18.00 น.)

ขนมเปี๊ยะไข่เค็มกรณิการ์ (ฟีนอม) 65/44-45 ถ.คาทธร อ.เมือง โทร. 0 3232 3079

อำเภอจอมบึง

กาละแม 104 ม.13 ต.ปากช่อง โทร. 0 9915 5512

กระชาคารท 67 ม.11 ต.แก้มอ้น โทร. 0 9506 8282 (จำหน่ายกล้วย มัน เผือก)

ขนมดอกจอก กลุ่มอาชีพทำขนมพื้นบ้าน ม.17 ต.ด่านทับตะโก

ข้าวซ้อมมือ 16 ม.10 ต.เบิดไพร โทร. 0 1293 7846, 0 9532 3076

ไข่เค็มบ้านเขาประทับช้าง 129 ม.1 ต.ปากช่อง โทร. 0 3222 8098

ซาบหมอน 1 ม.3 ต.เบิดไพร โทร. 0 1008 8434

ผลไม้แปรรูป 139 ม.13 ต.จอมบึง โทร. 0 6143 1346 (จำหน่ายผลไม้แปรรูปกล้วย มะยม)

พืชสมุนไพร กลุ่มสมุนไพรทำยี่ปะ ม.16 ต.ด่านทับตะโก

อำเภอบางแพ

เจ็พยอม กิโลเมตรที่ 11 ถ.บางแพ-โพหัก

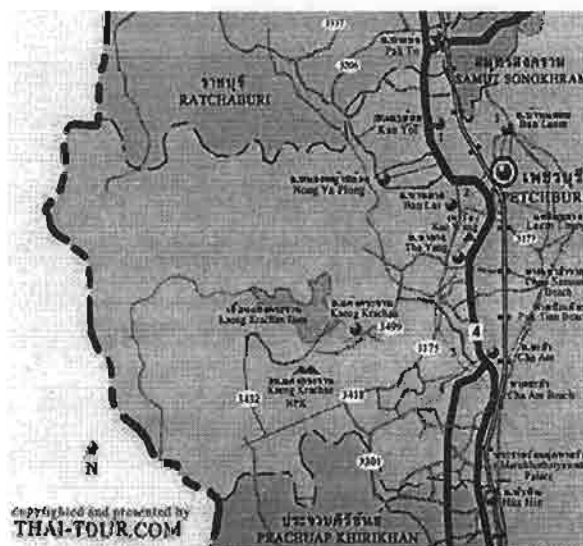
เพชรบุรี

คำขวัญ

"เขาวังคู่บ้าน ชมมหรณพเมืองพระ เลิศล้ำศิลปะ แดนธรรมะทะเลาม"
ประวัติและความเป็นมา

เพชรบุรีเป็นเมืองเก่าแก่เคยเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญขึ้นเมืองลูกหลวงของไทยมาช้านาน มีชื่อเรียกในสมัยก่อนหลาย ชื่อเช่น เมืองพริบพรี หรือเมืองเพรพหลิงนักประวัติศาสตร์บางท่านว่าเพชรบุรีนี้คงเป็นชื่อเดิม เพราะมีปรากฏชื่อเมืองอยู่แล้วใน ศิลลาจารึกหลักที่ 1 และคงเป็นชื่อตามแบบประเทศอินเดียที่เข้ามา มีอิทธิพลในสมัยนั้นแบบเดียวกับเมืองหลายเมืองของไทย เชื่อกันอีกว่าเพชรบุรีอาจจะได้ชื่อมาจากแม่น้ำเพชรซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญของเมืองนี้ได้ เพชรบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลางตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทยมีเนื้อที่ทั้งหมด 6,225.138 ตารางกิโลเมตรสภาพภูมิประเทศทาง ด้านทิศตะวันตกเป็น ป่าเขาสลับซับซ้อนจนถึงชายแดนพม่ามีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นกันอาณาเขตระหว่างไทยกับสหภาพ พม่าส่วนทางด้านทิศตะวันออก เป็นที่ราบไปจนถึงชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันตก อาชีพหลักในการเกษตรกรรม มีการทำนา ทำไร่ สวนผลไม้ ทำน้ำตาล ไร่ยาง เลี้ยงสัตว์ และประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม เพชรบุรีตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทาง 123 กิโลเมตร เป็นเมืองเก่าแก่ ที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน โดยมีชื่อปรากฏอยู่ในศิลาจารึก หลักที่ 1 สมัยสุโขทัยและมีหลักฐานทางโบราณคดี ซึ่งมีอายุย้อนไปถึงสมัยขอมและสมัยทวารวดี สภาพภูมิประเทศทางด้านทิศตะวันตกเป็น ป่าเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี มีความยาวตลอดสาย 227 กม. แม่น้ำบางกลอย มีความยาว 44 กม. และแม่น้ำบางตะนูน มีความยาว 18 กม.

แผนที่จังหวัดเพชรบุรี

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามและอำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรี
 ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 ทิศตะวันออกติดต่อกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพพม่า

การเดินทางจากอำเภอเมืองเพชรบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง	- กิโลเมตร
อำเภอบ้านลาด	8 กิโลเมตร
อำเภอบ้านแหลม	12 กิโลเมตร
อำเภอท่ายาง	18 กิโลเมตร
อำเภอเขาชัย	23 กิโลเมตร
อำเภอหนองหญ้าปล้อง	34 กิโลเมตร
อำเภอชะอำ	40 กิโลเมตร
อำเภอแก่งกระจาน	57 กิโลเมตร

การเดินทาง

รถยนต์

หากขับรถไปเอง ไปได้ 2 ทาง คือ เส้นทางแรกจากกรุงเทพฯตามทางหลวงหมายเลข4ผ่าน นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี ระยะทาง 166 กิโลเมตร เส้นทางที่สองไปตามทางหลวงหมายเลข 35 ทางสายธนบุรี-ปากท่อ ผ่านสมุทรสาคร-สมุทรสงคราม-อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4 เข้าเพชรบุรี ระยะทาง 121 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง

จากกรุงเทพฯมีรถโดยสารประจำทางทั้งธรรมดาและปรับอากาศออกจากสถานีขนส่ง สายใต้ถนนบรมราชชนนีทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง รายละเอียดติดต่อ โทร. 4351199(รถปรับอากาศ) รถออกทุกๆครึ่งชั่วโมง และโทร. 4345557-8 (รถธรรมดา)รถออกทุกๆ15นาที นอกจากนั้นสามารถโดยสารรถประจำทางสายใต้ หลายสาย เช่น สายกรุงเทพฯ-ชุมพร, กรุงเทพฯ-ประจวบคีรีขันธ์ และ กรุงเทพฯ- หัวหิน ซึ่งแวะลงที่เพชรบุรีได้ หรือบริษัทเพชรบุรีทัวร์

ทางรถไฟ

จากกรุงเทพฯ มีรถไฟไปเพชรบุรี และชะอำทุกวัน รถไฟออกจากสถานีกรุงเทพฯ (สถานีรถไฟหัวลำโพง)

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

หาดเจ้าสำราญ

เป็นชายหาดที่เคยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญมากตั้งแต่สมัยโบราณ ตามประวัติเล่ากันว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เคยเสด็จมาที่นี่พร้อมด้วยสมเด็จพระเอกาทศรถ ทรงทอดพระราชนิพนธ์ในความงามของหาดแห่งนี้มาก ทรงประทับแรมอยู่หลายวัน จนกระทั่งชาวบ้านเรียกหาดนี้ว่า หาดเจ้าสำราญ มาจนปัจจุบัน

หาดปึกเตียน

อยู่ในท้องที่ตำบลปึกเตียน ห่างจากหาดเจ้าสำราญไปทางใต้ประมาณ 7 กิโลเมตร หรือสามารถเดินทางไปตามถนนเพชรเกษมถึงอำเภอยางน้ำเขียวแล้วเลี้ยวซ้ายตรงสี่แยกคลองชลประทานสาย 2 ประมาณ 15 กิโลเมตร บริเวณหาดปึกเตียนเป็นหาดทรายขาว สะอาด สามารถเล่นน้ำได้ และมีรูปปั้นพระอภัยมณี นางผีเสื้อสมุทร สุดศพรและม้ามังกร ศาลเจ้าแม่กวนอิมและเกาะเต่า

หาดชะอำ

อยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี 41 กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าชายหาด ระยะทาง 2 กิโลเมตร เป็นชายหาดที่สวยงามและมีชื่อเสียงของจังหวัดเพชรบุรี เดิมชะอำเป็นเพียงตำบลหนึ่งขึ้นอยู่กับอำเภอหนองจอก แต่ภายหลังที่หัวหินมีชื่อเสียง ที่ดินแถบชายทะเลถูกจับจองหมด เจ้านายชั้นผู้ใหญ่สมัยนั้นจึงพยายามหาสถานที่พักผ่อนแห่งใหม่ โดยการนำของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ และได้พบว่าหาดชะอำเป็นชายหาดที่สวยงามไม่แพ้หัวหิน ชะอำจึงเริ่มเป็นที่รู้จักตั้งแต่นั้นมา

แหลมหลวง หรือ แหลมผักเบี้ย

อยู่ในตำบลแหลมผักเบี้ย ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี 20 กิโลเมตร ตามเส้นทางเดียวกับทางไปหาดเจ้าสำราญ โดยแยกซ้ายก่อนถึงหาดเจ้าสำราญเล็กน้อย ลักษณะเป็นหาดทรายมีปลายแหลมยื่นยาวออกไปในทะเลถึง 2 กิโลเมตร สามารถชมได้ทั้งพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก นักท่องเที่ยวสามารถจะนั่งเรือหางยาวไปที่ปลายแหลม ใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง ค่าเช่าเรือ 500 บาท นั่งได้ 10-15 คน

บางขุนไทร

ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี ตามทางหลวงหมายเลข 3178 เป็นระยะทาง 12 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ ติดริมทะเล ชาวบ้านมีอาชีพจับหอยแครง หอยเสียบ และหอยลาย โดยใช้กระดานถักเสื่อไปบนผิวเลนในช่วงน้ำลง และนักท่องเที่ยวที่สนใจอยากจะทำนึ่งเรือชมการเก็บหอย หรืออยากจะทำหอยด้วยตนเอง ด้วยวิธีนึ่งแพ (แพ 1 ลำ นั่งได้ 3 คนและการจะออกไปเก็บหอย ต้องดูเวลาน้ำขึ้นน้ำลง)

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

เป็นอุทยานที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีพื้นที่ถึง 2,915 ตารางกิโลเมตร หรือ 1.8 ล้านไร่ ได้รับการประกาศให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2524 โดยกำหนดพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำและป่าเหนือเขื่อนแก่งกระจานเป็นเขตอุทยานฯ เป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำหลายสาย ยอดเขาที่สูงที่สุดในอุทยานฯ คือยอดเขางันนิยวงศ์ทอง อยู่ในเขตรอยต่อประเทศพม่าและไทย มีความสูง 1,513 เมตร รองลงมา

คือยอดเขาพะเนินทุ่ง ซึ่งมีความสูง 1,207 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง จากสันเขื่อนแก่งกระจาน มีถนนเลียบออกมาทางซ้ายมือเป็นระยะทาง 3 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน มีบ้านพักให้บริการนักท่องเที่ยว และมีสถานที่กางเต็นท์บริเวณอ่างเก็บน้ำ บริเวณเขาพะเนินทุ่ง และบริเวณแคมป์บ้านกร่าง

การล่องแก่งแม่น้ำเพชรบุรี

เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวที่ชอบความตื่นเต้นและผจญภัย โดยวัดระดับความยากประมาณ 3 - 5 ตลอดเส้นทางของการล่องแก่งแม่น้ำเพชรบุรี ประมาณ 33 กิโลเมตร ต้องใช้เวลาประมาณ 4-5 วัน และต้องพักแรมในป่า เส้นทางล่องแก่งแม่น้ำเพชรบุรี จะเริ่มจากจุดเริ่มต้นที่ เค.ยู.แคมป์ถึงบริเวณที่ทำการอุทยานฯ โดยจะผ่านแก่งต่าง ๆ จุดล่องแก่งบริเวณโป่งลึก ต้องใช้เวลาในการนั่งรถประมาณ 3 ชั่วโมง และรถที่ใช้ต้องเป็นรถที่มีสมรรถนะสูงเพราะเส้นทางเป็นทางดินลูกรังค่อนข้างทุรกันดาร

ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายาก

ห่างจากอำเภอชะอำ 14 กิโลเมตร อยู่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 220 เลี้ยวขวาไปทางเดียวกับวิทยาลัยเกษตรกรรมเพชรบุรี เข้าไปประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากชนิด ภายในศูนย์ฯ มีพันธุ์สัตว์ป่าหายาก และพันธุ์สัตว์ป่าหายากชนิด เช่น แม่น หมูขี้เหล็ก ละอง ละมั่ง กวาง เนื้อทราย นกยูง นกเขาปีกไหม้ ไก่ฟ้าหลังขาว เป็นต้น เปิดให้เข้าชมฟรีทุกวัน เวลา 8.00-16.30 น.

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่าง ๆ

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี (เขาวัง)

เป็นโบราณสถานเก่าแก่คู่เมืองเพชรบุรี ตั้งอยู่บนยอดเขาสูง 92 เมตร เดิมเรียกว่า เขาสมนหรือเขาศรีพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงพอพระราชหฤทัย ที่จะสร้างพระราชวังสำหรับเสด็จแปรพระราชฐานขึ้นบนยอดเขาแห่งนี้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาเพชรนิลยาธิบดี ปลัดเมือง เพชรบุรีเป็นนายงานก่อสร้างจนสำเร็จเรียบร้อยเมื่อปี พ.ศ. 2403 ทรงพระราชทานนามว่า พระนครคีรี มีพระที่นั่ง พระตำหนัก วัด และกลุ่มอาคารต่างๆ มากมาย ส่วนใหญ่เป็นสถาปัตยกรรมตะวันตกแบบนิโอคลาสสิคผสมสถาปัตยกรรมจีน ตั้งอยู่บนยอดเขาใหญ่ๆ 3 ยอดด้วยกัน

พระรามราชนิเวศน์

"พระราชวังบ้านปืน" ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านน้มน้อย อำเภอเมือง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์ให้สร้างด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อเป็นพระราชนิเวศน์ สำหรับประทับแรม ในฤดูฝน จอมพลเรือสมเด็จเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้า บริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต กับสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นแม่กองจัดการก่อสร้าง สร้างแบบสถาปัตยกรรมยุโรป ออกแบบโดย มิสเตอร์คาตเดอริง ชาวเยอรมัน เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2452 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2459 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามว่า พระที่นั่งศรเพ็ชรปราสาท และทรงเปลี่ยนเป็นพระรามราชนิเวศน์ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นที่ตั้งของโรงเรียนผู้กำกับลูกเสือ โรงเรียนฝึกหัดครูเกษตรกรรม โรงเรียนประชาบาลประจำตำบล ฯลฯ

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

ตั้งอยู่ในบริเวณค่ายพระรามหก ที่ตำบลห้วยเหนือ อำเภอบางคนที จังหวัดเพชรบุรี ตรงหลักกม.ที่ 216 เลี้ยวซ้ายมาเล็กน้อย เป็นพระตำหนักที่ประทับริมทะเล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้ รื้อพระตำหนักหาดเจ้าสำราญมาปลูกขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ.2466 ได้รับขนานนามว่า "พระราชนิเวศน์แห่งความรัก และความหวัง" ลักษณะเป็นพระตำหนักไม้สองชั้น หันหน้าออกสู่ทะเล มีพระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ เป็นอาคาร โถงสองชั้นเปิดโล่งใช้เป็นที่พักผ่อนในโอกาสต่าง ๆ และเป็นโรงละคร ซึ่งเคยจัดแสดงละครครั้งสำคัญ 2 ครั้ง คือ เรื่องพระร่วง และวิวาห์พระสมุทร

ถ้ำเขาหลวง

อยู่บนเขาหลวง ห่างจากเขาวังประมาณ 5 กิโลเมตร จากเชิงเขามีบันไดคอนกรีตนำสู่ทางลงถ้ำ เขาหลวงเป็นภูเขาขนาดเล็กมีความสูง 92 เมตร มีหินงอกหินย้อยสวยงาม ภายในมีปล่องที่แสงอาทิตย์สามารถส่องเข้ามาภายในถ้ำได้ทำให้สวยงามยิ่งขึ้น เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปฉลองพระองค์อันสำคัญยิ่ง ทางเข้าเชิงเขาหลวงด้านขวามือมีวัดใหญ่อยู่วัดหนึ่ง ชาวเมืองเรียกว่า วัดถ้ำกลบ ปัจจุบันชื่อ "วัดบุญทวี" มีศาลาการเปรียญที่ใหญ่โต ประดับโบสถ์เป็นไม้สลักลายสวยงาม วัดถ้ำกลบนี้มีตำนานเล่าว่า ปากถ้ำกลบที่วัดนี้คือ ทางเข้าสู่เมืองลับแลอันเป็นเมืองที่มีแต่หญิงสาวทั้งนั้น แต่ก็เป็นเพียงตำนานของชาวเมืองเพชรบุรีร้อยปีมาแล้ว

วัดมหาธาตุวรวิหาร

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเพชร ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 500 เมตร ภายในวัดมีพระปรางค์ห้ายอด สร้างตามศิลปะขอม ปรางค์แต่ละองค์สร้างด้วยศิลาแลง ปรางค์องค์ใหญ่สูง 42 เมตร ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ สิ่งที่น่าสนใจคือ ภาพปูนปั้นที่ประดับอยู่ตามพระอุโบสถวิหารหลวง รวมถึงศาลาภายในวัดล้วนเป็นฝีมือช่างเมืองเพชร ซึ่งงดงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากนั้นในวิหารยังบรรจุพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเพชรบุรีนับถือมาก คือ รูปหลวงพ่อดมมหาธาตุ รูปหลวงพ่อบ้านแหลม และรูปหลวงพ่อดมเขาตะเครา

วัดใหญ่สุวรรณาราม

ตั้งอยู่บนถนนพหลโยธิน ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 1 กิโลเมตร วัดนี้สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา และได้มีการบูรณะในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายในวัดมีศาลาการเปรียญ เป็นพระตำหนักไม้สักทั้งหลังที่พระเจ้าเสือแห่งกรุงศรีอยุธยา พระราชทานแต่พระสังฆราชชาวเพชรบุรี ศาลาการเปรียญนี้มีการแกะสลักไม้ที่สวยงาม โดยเฉพาะบานประตูสลักลายก้านขดปิดทอง และยังมีธรรมมาสน์เทศน์ ซึ่งแกะสลักลงรักปิดทอง รูปทรงเป็นบุษบกทั้งงดงามและสมบูรณ์ บนผนังภายในพระอุโบสถ มีภาพเขียนเทพชุมนุมอายุกว่า 300 ปี

วัดกำแพงแดง

ตั้งอยู่ที่ถนนพระทรง ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร วัดนี้เดิมเป็นเทวสถานในสมัยขอม สร้างตามลัทธิศาสนาพราหมณ์ ต่อมาเมื่ออิทธิพลของศาสนาพุทธได้แผ่ขยายเข้ามาในบริเวณนั้น จึงได้ดัดแปลงเทวสถานแห่งนี้เป็นศาสนสถานในพุทธศาสนานิกายมหายาน และนิยมนามตามลำดับ เทวสถานที่สร้าง

ขึ้นเดิมมีปรางค์ 5 หลัง ทำด้วยศิลาแลง ปัจจุบันเหลือเพียง 4 หลัง สันนิษฐานว่าปรางค์แต่ละหลังใช้เป็นที่ประดิษฐานเทวรูป เช่น พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระนางอุมา

เขabanไดอิฐ

เป็นเขาขนาดย่อมมียอดสูง 121 เมตร อยู่ห่างจากเขาวังประมาณ 2 กม. บนยอดเขามีวัดเก่าแก่ สมัยอยุธยา ชื่อวัดเขabanไดอิฐ อันเป็นสำนักวิปัสสนากรรมฐานที่มีชื่อเสียงมาแต่เดิมในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยา เขabanไดอิฐมีถ้ำมากมาย เช่น ถ้ำพระอาทิตย์ พระจันทร์ ถ้ำสว่างอารมณ์ ถ้ำช้างเผือก และถ้ำตุ๊ก ซึ่งมีชื่อตามตุ๊กโดยสันฮัลเบิร์ต ผู้สำเร็จราชการเมืองปอร์ทสวิต ผู้เคยมาเยือนเพชรบุรีและมาเที่ยวถ้ำแห่งนี้

วัดพุทธไสยาสน์

ตั้งอยู่เชิงเขาวังด้านทิศใต้ ถนนศิริรัฐยา ไม่ไกลจากศาลหลักเมือง เป็นวัดเก่าแก่สมัยอยุธยา ประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์ที่มีลักษณะงดงามและมีขนาดใหญ่ สร้างด้วยอิฐตลอดทั้งองค์และลงรักปิดทอง ฝีมือช่างสมัยอยุธยา

วัดกุฎี

ตั้งอยู่ที่ตำบลบางเค็ม เป็นวัดโบราณ พระอุโบสถสร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง รอบพระอุโบสถด้านนอกสลักเป็นเรื่องทศชาติ มหาชาติ และชาดก หน้าบันสร้างเป็นมุขประเจ็ด ลายหน้าบันเป็นลายไม้แกะสลัก ทางด้านข้างมีตึก หลังคาปีกนกลาดลง 2 ชั้น เครื่องล่ายองเป็นไม้แกะสลัก ลงรักปิดทองประดับกระจก มีลวดลายแกะสลักงดงาม บานประตูเป็นลายเกาเหาะรูปทรง แกะสลักลายลึกลับ ฝีมือประณีตด้วยช่างชั้นครู

วัดเขาตะเครา

ตั้งอยู่ตำบลบางครก จากตัวเมืองเพชรบุรี ข้ามทางรถไฟ บริเวณใกล้กับสถานีรถไฟเพชรบุรี ใช้ทางหลวงหมายเลข 3176 ระยะทาง 10 กิโลเมตร จะเห็นชุมประศูทางเข้าวัดขนาดใหญ่อยู่ทางซ้ายมือ เลี้ยวซ้ายไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญรอด เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สูง 29 นิ้ว หน้าตักกว้าง 21 นิ้ว มีประวัติว่าหลวงพ่อบุญรอด เป็นพระพี่พระน้อง 3 องค์กับหลวงพ่อบุญรอด จันทวัดตะเครา หลวงพ่อบ้านแหลม

ถ้ำเขาย้อย

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเขาย้อยหลังสถานีรถไฟเขาย้อยเป็นภูเขาโดดเด่นริมทางหลวงหมายเลข 4 อยู่ก่อนถึงตัวเมืองเพชรบุรีประมาณ 22 กิโลเมตร ในถ้ำนี้มี พระพุทธรูปใหญ่น้อยหลายปางประดิษฐานอยู่ คล้ายกับถ้ำเขาหลวง หรือถ้ำเขabanไดอิฐ เกร็ดประวัติศาสตร์เล่าว่าสมัยเมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงผนวชอยู่นั้น พระองค์ได้เสด็จจุดธูปวิตรมาปักกลดวิปัสสนาที่หน้าเขาย้อย แล้วทรงย้ายขึ้นมาประทับ ณ ัณกรรมฐานอยู่ในถ้ำเขาย้อยหลายคืน

ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง

ตั้งอยู่หมู่ 5 ตำบลเขาย้อย เดินทางตามทางหลวงหมายเลข 4 เลี้ยวจากแยกอำเภอเขาย้อย มาทางตัวเมืองเพชรบุรีประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายตรงทางเข้าโรงเรียนบ้านวัง เข้าไปประมาณ 150 เมตร ภายในศูนย์ฯ

มีการจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน บ้านจำลอง อักษรดั้งเดิม ศาธิตการทอผ้า และขายสินค้าของที่ระลึก เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องประดับ และทุกวันเสาร์จะมีการฝึกสอนฟ้อนรำ การเป่าแคนแก่ลูกหลาน ตั้งแต่เวลา 10.00-12.00 น. ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปีจะมีงานประเพณีสงกรานต์ ซึ่งถือเป็นงานรื่นเริงสังสรรค์ของชาวลาวโซ่ง โดยจะหมุนเวียนกันจัดไปตามหมู่บ้านต่างๆ

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล กิจกรรม เหตุการณ์ต่างๆ

ล่องเรือชมวิถีชีวิตบ้านบางตะบูน

บ้านบางตะบูนอยู่ทางตอนเหนือของอำเภอบ้านแหลม เป็นหมู่บ้านชาวประมงริมปากอ่าว สามารถนั่งเรือหน้าวัดปากอ่าวเพื่อชมวิถีชีวิตการทำประมงพื้นบ้าน การถีบกระดานเก็บหอยแครง การทำฟาร์มหอยแมลงภู เต้าเผาถ่านไม้โกงกาง และบ้านเรือนริมน้ำ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง สอบถามได้ที่เทศบาลตำบลบางตะบูน โทร. 0 3248 9234 นอกจากนี้ที่บ้านแหลมชาย ซึ่งไม่ไกลจากวัดเขาตะเคราสามารถนั่งเรือพายชมหนึ่งร้อยดอนพลับคำซึ่งมีมากในช่วงฤดูฝน ติดต่อเรือได้ที่ลุงจัน โทร. 0 3240 9326

งานประเพณีข้าวห่อกระเหรียง

จัดขึ้นเป็นประจำช่วงขึ้น 14 ค่ำ เดือน 9 ของทุกปี เป็นงานประเพณีที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกระเหรียง ซึ่งยังคงอาศัยอยู่ในอำเภอนองหญ้าปล้อง และอำเภอแก่งกระจาน จัดขึ้นเป็นประจำช่วงขึ้น 14 ค่ำ เดือน 9 ของทุกปี

งานประเพณีไทยทรงดำ

เดือนเมษายนของทุกปี อำเภอเขาย้อยจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยทรงดำหรือลาวโซ่งประกอบด้วยการแสดงแสงสีเสียง ประวัติศาสตร์ไทยทรงดำ ในวันศุกร์-วันอาทิตย์ ต้นเดือนเมษายนของทุกปี ณ ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเขาย้อย อำเภอเขาย้อย สอบถามได้ที่เทศบาลตำบลเขาย้อย โทร. 0 3265 2061-2

งานพระนครคีรี-เมืองเพชร

จัดทุกวันเสาร์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติบูรพมหากษัตริยาธิราชแห่งราชวงศ์จักรี รัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 6 ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพลกนิกรชาวเพชรบุรี และเป็นการฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามของท้องถิ่น

งานกินหอย คุณก ตกหมึก

จัดขึ้นในช่วงปลายเดือนกรกฎาคมของทุกปี มีการจัดแสดง ร้านอาหาร โดยเฉพาะอาหารทะเล นอกจากนี้มีการจัดกิจกรรมล่องเรือดูนก และการตกหมึกตอนกลางคืน

ตลาดริมน้ำ

หรือตลาดทรัพย์สินฯ เป็นตลาดสดแห่งแรกของจังหวัดเพชรบุรีในสมัยที่ยังมีการสัญจรทางเรือ มีอาหารของกินขึ้นชื่อ รสเยี่ยม เช่น ขนมจีน ทอดมัน จมปิ้ง ขนมตาล ข้าวแช่ โดนดทอดและขนมหวานอีกหลายชนิด

สิ่งอำนวยความสะดวก ในจังหวัดเพชรบุรี

สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

อำเภอเขาชัย

สว่งรีสอร์ท (ตรงข้ามเขาย้อย) 99 ม. 2 ต.สระพัง โทร. 0 3256 2555-7, 0 3256 1650-1 โทรสาร 0 1307 2390 กรุงเทพฯ โทร. 0 2719 3550-1 โทรสาร 0 2719 3932 จำนวน 30 ห้อง บ้าน 3 หลัง ราคา 1,500-10,000 บาท (มีสนามกอล์ฟ)

บ้านไทยทรงดำ (บ้านพักแบบโฮมสเตย์) ม.5 ต.เขาย้อย โทร. 0 3256 2153, 0 1434 3348 จำนวน 10 ห้อง ราคา 130-300 บาท www.thai.net/banthaitongdum.com

อำเภอเมือง

เพชรน้ำหนึ่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 38 ม. 8 ถ.หาดเจ้าสำราญ ต.นาุ้ง โทร. 0 3249 3309-10 โทรสาร 0 3249 3110 จำนวน 20 ห้อง ราคา 500 บาท

เขาวัง โฮเต็ล 123 ถ.ราชวิถี ต.คลองกระแซง โทร. 0 3242 5167, 0 3241 1529 โทรสาร 0 3241 1529 จำนวน 58 ห้อง ราคา 250-600 บาท

จอมเกล้า 1 ถ.เทคโนโลยี ต.ท่าราบ โทร. 0 3242 5398 จำนวน 25 ห้อง ราคา 130-250 บาท

บ้านพักนานาชาติ เพชรบุรี 51/2 ถ.ทำนุ ต.ท่าราบ โทร. 0 3242 3671, 0 9743 2146 หรือ www.tyha.org, E-mail: tsiripo@hotmail.com จำนวน 5 ห้อง ราคา 150-240 บาท

บ้านแก้ว 35/24-26 ถ.เพชรเกษม ต.คลองกระแซง โทร. 0 3241 0395, 0 3240 0560 จำนวน 24 ห้อง ราคา 260-460 บาท

เบสท์ 88 123/1 ถ.ศิริราช ต.ธงชัย โทร. 0 3242 6077, 0 3242 4790 จำนวน 45 ห้อง ราคา 400-600 บาท

พี พี ปาร์ค 134/1 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3242 8386 จำนวน 20 ห้อง ราคา 120-500 บาท

เพชรเกษม 86/4 ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 5581, 0 3241 0973 โทรสาร 0 3241 0973 จำนวน 50 ห้อง ราคา 170-600 บาท

เพชรรัชต์ 124 ม.1 ถ.เพชรเกษม ต.เวียงคอก โทร. 0 3241 2748, 0 3240 1138 โทรสาร 0 3241 2748 จำนวน 36 ห้อง ราคา 250-500 บาท

เพชร เอิร์ล 124 ม.1 โทร. 0 3242 6375, 0 3241 8333, 0 1866 8697 โทรสาร 0 3241 8335 จำนวน 45 ห้อง ราคา 200-400 บาท

รอยัล โคมอนด์ 555 ม.1 ข.โครงการสามขาเพชร ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3241 1061-70 โทรสาร 0 3242 4310 จำนวน 58 ห้อง ราคา 800-1,500 บาท

ระเบียงริมน้ำเกสต์เฮาส์ 1 ถ.สีระอินทร์ ต.คลองกระแซง โทร. 0 3242 5707, 0 9919 7446, 0 3240 1983 โทรสาร 0 3240 1983 จำนวน 9 ห้อง ราคา 120-240 บาท

สงวนชัย 25 ถ.ดำเนินเกษม ต.คลองกระแซง โทร. 0 3242 5051, 0 1831 5193 จำนวน 17 ห้อง ราคา 160-210 บาท

หาดเจ้าสำราญ

เจ้าสำราญ บีช รีสอร์ท 150 ถ.หาดเจ้าสำราญ ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8493-4 จำนวน 19 ห้อง ราคา 1,800-2,000 บาท

- ระเบียงทะเล รีสอร์ท** (ใกล้ไหว่บ๊วย) ม.2 ต.หาดเจ้าสำราญ ต.หาดเจ้าสำราญ โทร.0 3247 8445, 0 3247 8115 จำนวน 14 ห้อง ราคา 600-1,000 บาท
- ชะอำ รอยัล บีช** 82/6 ม.6 ต.หาดเจ้าสำราญ-ชะอำ ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8118-9 กรุงเทพฯ โทร. 0 2427 7006, 0 2427 1637 ห้องพัก 100 ห้อง ราคา 1,000-5,000 บาท
- บ้านเม็คทราย** หาดเจ้าสำราญ จำนวน 3 หลัง
- ประโดม รีสอร์ท** 122/1 ม.2 หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8082-4 จำนวน 10 ห้อง ราคา 500 บาท
- พิมพ์ประติษฐ์** 206 ม.2 หาดเจ้าสำราญ ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8051, 0 9174 2923 จำนวน 4 หลัง 800-1,500 บาท
- ฟิชเชอร์แมน วิลเลจ** 170 ม.1 ซ.เทศบาล 1/6 ต.อนามัย ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3244 1370-79 โทรสาร 0 3244 1380 กรุงเทพฯ โทร. 0 2251 0237-8 หรือ www.fishermansvillage.net จำนวน 30 หลัง ราคา 4,800-10,800 บาท
- เฟิร์สท์ โฮม** 144 ม.2 ต.หาดเจ้าสำราญ ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8048, 0 6175 0177 บังกะโล 3 หลัง ราคา 600-1,000 บาท
- ระเบียงเรือ รีสอร์ท** 80/1-5 ม. 1 ต.อนามัย โทร. 0 3247 8070, 0 3244 1366-8 กรุงเทพฯ โทร. 0 2618 7768-9 บ้านพัก 12 หลัง เรือ 5 ลำ ห้องพัก 10 ห้อง ราคา 2,500-3,100 บาท (ที่พักเป็นรูปเรือ)
- ไวย์ บีช รีสอร์ท** 97/1 ม.3 ต.แหลมผักเบี้ย หาดเจ้าสำราญ อ.บ้านแหลม โทร. 0 3247 8192, 0 1928 0181 จำนวน 14 หลัง ราคา 1,200-4,000 บาท
- สถานพักผ่อนและพักผ่อนกองทัพบก** หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8171, 0 3247 8200 จำนวน 11 หลัง ราคา 800-2,500 บาท
- หาดวงจันทร์** 181 ม.2 ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8245, 0 9022 0073 จำนวน 23 หลัง ราคา 500-4,000 บาท
- อำเภอท่าช้างและหาดปึกเตียน**
- คาจิวรีนา รีสอร์ท** 284 ม.3 ต.ปึกเตียน โทร. 0 3244 3080-2 โทรสาร 0 3243 3081 กรุงเทพฯ โทร. 0 2203 0854-5 โทรสาร 0 2203 0854 จำนวน 37 หลัง ราคา 4,500-14,100 บาท
- ปึกเตียน วิลล่า** 141 ม.3 ต.กันน้ำเค็ม ต.ปึกเตียน โทร. 0 3259 1026-7 โทรสาร 0 3259 1037 กรุงเทพฯ โทร. 0 2465 5387, 0 2465 7981 จำนวน 120 ห้อง ทาวน์เฮาส์ 80 หลัง ราคา 1,000-3,500 บาท
- ปึกเตียน คาบาน่า** 141 หมู่ 3 ต.ปึกเตียน โทร. 0 3244 3144-5 หรือ www.pukiencabana.com หรือ E-mail: contact@pukiencabana.com จำนวน 23 ห้อง ราคา 1,800-4,600 บาท
- เพชรนิมิตร์ รีสอร์ท** 225 ม.4 ต.กัลลหอง โทร. 0 3242 7220, 0 3241 1811, 0 3242 9030, 0 1944 3580, 0 1946 1914 จำนวน 50 หลัง ราคา 1,800-2,200 บาท
- เพชรวารินทร์ รีสอร์ท** 248 ม.11 ต.กัลลหอง โทร. 0 3242 2071-2 โทรสาร 0 3249 3510 กรุงเทพฯ โทร. 0 2655 5382-83 หรือ www.petchvarinresort.com, E-mail: info@petchvarinresort.com บ้านพัก 12 หลัง ราคา 3,500 บาท ห้องพัก 10 ห้อง ราคา 1,500-5,000 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)
- สวนเพชร ริเวอร์ วิว รีสอร์ท** 13 /1 ม.7 ต.ท่าไม้รวก โทร. 0 3245 8338-9 , 0 1751 1719, 0 1944 3320 โทรสาร 0 3245 8338 หรือ www.suanphet.com, E-mail : mail@suanphet.com จำนวน 35 ห้อง ห้องพัก

รวม 2 ห้อง พักได้ 30-50 คน แพ 12 หลัง บ้าน 18 หลัง พักได้ หลังละ 4 คน ราคา 600-3,000 บาท มีเดินทึ่ให้
เช่า 2 คน ราคา 350 บาท

หาดวิสุท (เลยจากปึกเตียนมาทางชะอำ 9 กิโลเมตร) 30 ม.3 ต.วังเก่า โทร. 0 1828 1970 จำนวน 2 หลัง
ราคา 3,500 บาท

หาดเพชร รีสอร์ท 44/1 ม.3 หาดเพชร ถ.กันน้ำเค็ม ต.ปึกเตียน โทร. 0 3259 1045-7 โทรสาร 0 3259 1044
จำนวน 120 ห้อง บ้านพัก 30 หลัง ราคา 800-5,000 บาท

อำเภอแก่งกระจาน

เอ & บี รีสอร์ท 591 ม.1 ถ.พ่ายาง-แก่งกระจาน ต.แก่งกระจาน โทร. 0 2735 8790, 0 1830 2281, 0 9891
2328 จำนวน 11 ห้อง ราคา 600-1,500 บาท

จักรเพชร รีสอร์ท 36 ม.13 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 1866 8274, 0 6511 1412 หรือ
www.chatphetresort.com จำนวน 16 ห้อง ราคา 1,000-2,500 บาท และมีเดินทึ่ให้เช่า

แก่งกระจาน คันทรี คลับ แอนด์ รีสอร์ท 19 ม.12 ถ.พ่ายาง-แก่งกระจาน ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245
9260-1 โทรสาร 0 3245 9318 กรุงเทพฯ โทร. 0 2618 7400-1, 0 2618 7200 บ้านพัก 79 หลัง ราคา 3,000-
5,000 บาท

แก่งกระจาน โบ๊ทเฮาส์ พาราไดซ์ รีสอร์ท 309 ม.2 วัจวนซอย 5 ต.สองพี่น้อง โทร. 0 1810 8366
www.boathouseparadise.com

แก่งเพชร 97/2 ม.8 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245 9242, 0 1705 3648 จำนวน 6 หลัง ราคา 1,500-3,000 บาท

แก่งกระจาน ริเวอร์ไซด์ รีสอร์ท 550 ม. 1 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3246 1244, 0 3243 7372, 0 3245 9106,
0 1587 2382 หรือ www.kaengkrachan.net จำนวน 17 ห้อง บ้านพัก 16 หลัง ราคา 1,000-1,500 บาท

ธนู รีสอร์ท 375 ม.13 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3242 2088 โทรสาร 0 3242 2088 บ้านพัก 11 หลัง ราคา 1,300-
4,500 บาท บ้านหลังใหญ่ 1 หลัง พักได้ 15-20 คน ราคา 3,000 บาท , พักได้ 60-70 คน ราคา 8,000 บาท

บ้านพักชลประทาน สันเขื่อนแก่งกระจาน โทร. 0 3246 1400, 0 3241 6701 ต่อ 19 บ้านพัก 2 หลัง ราคา 100 บาท/คน

บ้านพักชายหาด 10/2 ม.8 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245 9053 จำนวน 4 หลัง ราคา 500-1,500 บาท

บ้านพักเพชรน้ำหนึ่ง ติดกับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245 9253, 0 1630 8499
จำนวน 13 หลัง ราคา 500-1,000 บาท

บ้านริมแก่ง 11 ม.8 โทร. 0 3245 9212 จำนวน 12 ห้อง ราคา 500 บาท

พรธนา รีสอร์ท 51 ม.1 ต.แก่งกระจาน จำนวน 11 ห้อง ราคา 1,000-2,500 บาท โทร. 0 1294 0205, 0 1839 0062

บ้านโอบฟ้า 633 ม.1 ต.แก่งกระจาน จำนวน 6 หลัง ราคา 1,000-3,500 บาท โทร. 0 1296 4808, 0 9006 0786

วัจวน รีสอร์ท 476 ม.13 ถ.เขื่อนเพชร-แก่งกระจาน ต.แก่งกระจาน โทร. 0 1756 1366, 0 1756 9309 โทรสาร
0 3245 9249 จำนวน 6 หลัง ราคา 700-2,000 บาท เรือรวม 1 หลัง (50 คน) ราคา 4,000 บาท

สุปี รีสอร์ท 115 ม.1 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245 9208, 0 1875 3667

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ริมเขื่อนแก่งกระจาน ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245 9291, 0 3245 9293
กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 บึงกะโล 18 หลัง ราคา 800-3,000 บาท

อำเภอชะอำ

กรีน เฮาส์ ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1047 จำนวน 16 ห้อง ราคา 400-1,200 บาท

แก่นจันทร์ บีช โฮเต็ล 241/4 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1314, 0 3247 1203, 0 3247 0777-79

จำนวน 48 ห้อง บ้านพัก 9 หลัง ราคา 700-5,000 บาท

โกลเด้น วิลล่า 248/13 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1881, 0 3243 3444, 0 1933 0559 โทรสาร 0 2281 5382 ห้องพัก 50

ห้อง ราคา 300-500 บาท, ทาวน์เฮาส์ 20 หลัง ราคา 1,000 บาท บ้านพัก 10 หลัง ราคา 2,000-2,500 บาท

ขวัญนาถ 246/64 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1312 จำนวน 12 ห้อง ราคา 300-1,500 บาท

เขาใหญ่ วิลล่า 87 237 ถ.เพชรเกษม ต.เขาใหญ่ โทร. 0 3247 1352 โทรสาร 0 3243 0796

คาซา ปาปาซ่า 810/4 ถ.เพชรเกษม ต.สวนสนลอย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0678, 0 6607 1431 โทรสาร 0 3247 0679

กรุงเทพฯ โทร. 0 2286 1707 โทรสาร 0 2286 1707 www.casapapayathailand.com or E-mail:

resort@casapapayathailand.com, info@casapapayathailand.com ห้องพัก 12 ห้อง ราคา 2,400-3,200 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

จิตรวิ รีสอร์ท 241/20 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1382, 0 3243 3916 โทรสาร 0 3243 3925 จำนวน

47 ห้อง ราคา 400-1,200 บาท

เจ เจ เฮาส์ 277/1-2 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1231, 0 1378 1737 จำนวน 30 ห้อง ราคา 300-600 บาท

เจมส์ ชะอำ 251 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3243 4060-79 โทรสาร 0 3247 0823 จำนวน 106 ห้อง ราคา

1,883-3,767 บาท

ชมหาด 264/28 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3590, 0 7919 1649 จำนวน 9 ห้อง บ้าน 8 หลัง ราคา 500-

2,500 บาท

ชะอำ การ์ดैन 334/2 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0441-2 จำนวน 21 ห้อง ราคา 800-2,000 บาท

ชะอำ คาบาน่า รีสอร์ท 186 หาดคลองเทียน ถ.คลองเทียน ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1861, 0 3247 2164 โทรสาร 0

3243 0433 บังกะโล 8 หลัง เรือนไม้ 15 ห้อง ราคา 800-4,000 บาท

ชะอำ พาร์ค รีสอร์ท 346 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1181, 0 3247 1736 โทรสาร 0 3247 1736 จำนวน 26

หลัง ราคา 800-2,800 บาท

ชะอำ พาราไดซ์ 223 ซ.10 ถ.ชะอำเหนือ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1072 จำนวน 4 หลัง ราคา 300-800 บาท

ชะอำ เพิ่มสุข 240/6 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1347, 0 6505 5304 จำนวน 3 ห้อง, บ้านพัก 5 หลัง,

ทาวน์เฮาส์ 2 หลัง ราคา 200-1,500 บาท

ชะอำ มารีน่า รีสอร์ท 777 ถ.เพชรเกษม กม.ที่ 210 ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1851-2 โทรสาร 0 3247 1857

กรุงเทพฯ โทร. 0 2295 0856-7 จำนวน 56 ห้อง ราคา 1,200-1,600 บาท

ชะอำ ริมเล 239/23-30 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3994 จำนวน 20 ห้อง ราคา 300-800 บาท

ชะอำ วิลล่า 241/1 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1241 โทรสาร 0 3247 1086 จำนวน 40 ห้อง ราคา 300-600 บาท

ชะอำ วิลล่า บีช รีสอร์ท 241/2 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1595, 0 3247 1597 จำนวน 40 ห้อง ราคา

500-1,000 บาท

จีเพิร์ล 263/32 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1118 โทรสาร 0 3243 4092 จำนวน 30 ห้อง ราคา 400-1,200 บาท
ชีวิว เฮาส์ 241/80-82 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 2462-3 จำนวน 15 ห้อง ราคา 400 บาท
แชม รีสอร์ท 246/9 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1197 จำนวน 20 ห้อง ราคา 500-800 บาท
ดุสิต รีสอร์ท 1349 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3252 0008-32, 0 3244 2100-9 โทรสาร 0 3252 0296-97
 กรุงเทพฯ โทร. 0 2236 0450-9, 0 2636 3600 ต่อ 4530-5 จำนวน 308 ห้อง ราคา 7,062-18,832 บาท
ห็อป เฮาส์ 224/16 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3243 3309-12 โทรสาร 0 3243 3307 จำนวน 56 ห้อง ราคา 600-1,200 บาท
ทักษิณ บีช 289/3 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3244 2151, 0 1406 2842 จำนวน 11 หลัง ราคา 1,000-1,400 บาท
ทิพย์ธาริ เพลส 274/34-35 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1879, 0 3247 2477 จำนวน 7 ห้อง ราคา 500-600 บาท
ทิพย์วิมาน รีสอร์ท แอนด์ สปา 854/2 ถ.บุรีรัมย์ ต.ชะอำ โทร. 0 3245 1200-8, 0 3250 8077-80 โทรสาร 0 3245 1209,
 0 3250 8076 กรุงเทพฯ โทร. 0 2943 7213, 0 2943 6129 จำนวน 226 ห้อง ราคา 2,000-4,500 บาท
ที เค เฮาส์ 244/6-7 ถ.นราธิป ต.ชะอำ โทร. 0 3243 4118 จำนวน 15 ห้อง ราคา 300-600 บาท
นรินทร์ ฮัท 829 ถ.มู่ทะเล ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1733 จำนวน 25 ห้อง ราคา 500 บาท
นฤมล ลักกี้ เฮาส์ 263/38 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1440, 0 3243 4009 โทรสาร 0 3243 4009
 จำนวน 6 ห้อง ทาวน์เฮาส์ 8 หลัง บ้านพัก 11 หลัง ราคา 300-1,800 บาท
นิพนธ์ รีสอร์ท 263/151 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1826, 0 3243 3193 โทรสาร 0 3243 3194 จำนวน
 59 ห้องพัก, บังกะโล 12 หลัง, ทาวน์เฮาส์ 7 หลัง ราคา 800-1,800 บาท
นิรันดร์ 3 รีสอร์ท 261/71 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0300-2, 0 3247 1894 จำนวน 30 ห้อง ราคา 500 บาท
นิรันดร์ รีสอร์ท 247/7 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3450, 0 3247 1038 โทรสาร 0 3243 3450 บ้านพัก 5
 หลัง, ห้องพัก 39 ห้อง ราคา 250-3,000 บาท
นิว เฮาส์ 241/76 ซ.นอร์ตัน ถ.เจ้าสาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 2413, 0 1851 7244 จำนวน 16 ห้อง ราคา 200-300 บาท
บ้านกามเงิน 339/45-46 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0669, 0 1190 3280 จำนวน 4 หลัง ราคา 2,000-5,000 บาท
บ้านเคิงหาด 249/21 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1112 จำนวน 15 หลัง ราคา 1,500-2,000 บาท
บ้านเคิงทะเล 234/20-26 ซ.ท่ารถทัวร์ ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3448, 0 1847 7709 จำนวน 24
 ห้อง ราคา 400-600 บาท
บ้านชมหาด 264 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3590, 0 7919 1649 จำนวน 9 ห้อง บ้านพัก 7 หลัง ราคา
 600-2,500 บาท
บ้านปิ่นโต 329/18 ถ.ร่วมจิตร์ ต.หนองแก โทร. 0 3247 2503, 0 9503 2051 หรือ www.chaam-beach.com, E-mail: pwp10@hotmail.com จำนวน 12 ห้อง บ้านพัก 2 หลัง ราคา 400-2,500 บาท
บ้านพระจันทร์ ชะอำเหนือ ซ.5 โทร. 0 9503 2051, 0 7169 8753 จำนวน 3 หลัง ราคา 2,500 บาท (วัน
 ธรรมดา) 3000 บาท (วันหยุด)
บ้านพักฟื้นค้ายพระรามหก 1281 ถ.เพชรเกษม ต.ห้วยทรายเหนือ โทร. 0 3250 8033
บ้านร่มไม้รีสอร์ท 59 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3245 1323-25 โทรสาร 0 3245 6241 หรือ
www.baanrommai.com, E-mail: reservation@baanrommai.com จำนวน 25 ห้อง คอนโดมิเนียม 4 ชั้น
 ราคา 2,000-9,500 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

บ้านริมหาด 246/16 ซ.ไมตรีมิตร โทร. 0 3247 1088, 0 3243 3639 โทรสาร 0 32433639
จำนวน 10 ห้อง ราคา 1,500 บาท

บ้านลานสวน 261/2 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3171, 0 3247 1893 บ้านพัก 5 หลัง ราคา 4,000-7,000 บาท ห้องพัก 20 ห้อง ราคา 600-1,800 บาท

บ้านแสนสุข 339/18 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3175, 0 7015 8474 จำนวน 10 ห้อง ราคา 500-1,500 บาท

ประทานโชค เฮาส์ 240/3 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1215 จำนวน 22 ห้อง ราคา 200-500 บาท

ปราณี เฮาส์ 234/25-27 ซ.ท่าเรือปรับอากาศ ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3243 4112, 0 1814 1205 จำนวน 22 ห้อง ทาวน์เฮาส์ 1 หลัง ราคา 350-1,000 บาท

พี เอส เฮาส์ ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3505 จำนวน 10 ห้อง ราคา 400 บาท

พินแอปเปิ้ล การ์เด้น ปีช 335/1 ม.1 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1622-3 โทรสาร 0 3247 1620 กรุงเทพฯ โทร. 0 2551 1955-8 โทรสาร 0 2551 1954 หรือ www.pine-apple.net
จำนวน 12 หลัง ห้องพัก 4 ห้อง ราคา 1,100-5,000 บาท

โพธิ์ 259/9-13 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1047, 0 3247 1873, 0 3243 3502 โทรสาร 0 3243 3502
จำนวน 50 ห้อง บ้านพัก 20 หลัง ราคา 600-3,500 บาท

มันคง ริสอร์ท 241/28 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1329, 0 3247 0333 จำนวน 12 หลัง ราคา 1,000 บาท

มาร์ค แลนด์ 208/14 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3833-41 โทรสาร 0 3243 3834 หรือ www.chaambeach.com/markland.htm, E-mail arkandhotelchaam@hotmail.com จำนวน 72 ห้อง ราคา 1,210-2,420 บาท

เมธาวลัย 220 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3250-3, 0 3247 1028-9, 0 3247 1145-6 โทรสาร 0 3247 1590 กรุงเทพฯ โทร. 0 2621 0600-9 โทรสาร 0 2224 3960 จำนวน 215 ห้อง บ้านเรือนไทย 4 หลังใหญ่ ราคา 1,638-13,544 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

ยูเรเชีย ชะอำ ลากูน 24/24 ม.7 ต.บางเก่า โทร. 0 3247 1326-7, 0 3243 0398-9 บ้านพัก 18 หลัง, ห้องพัก 59 ห้อง ราคา 1,200-7,000 บาท

รักนิรันดร์ 248/1 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 2244 จำนวน 27 ห้อง บังกะโล 6 หลัง บ้านพัก 6 หลัง ราคา 200-1,000 บาท

ริ้วมะขาม วิดล่า 236 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1073, 0 3247 1076 โทรสาร 0 3247 1073 จำนวน 76 ห้อง บ้านพัก 35 หลัง ราคา 400-800 บาท

ฮอลิเดย์ อินน์ 849/21 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1480-90, 0 3245 1240-9, 0 3250 8123 โทรสาร 0 3247 1491-2 กรุงเทพฯ โทร. 0 2255 2818 จำนวน 720 ห้อง ราคา 3,900-42,000 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

รุ่งธรรม 263/33 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1373 จำนวน 3 หลัง ราคา 500-700 บาท

รุ่งอรุณ 263/26 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1226 จำนวน 5 หลัง ราคา 800-1,200 บาท

เรือนพลอย 241/78-79 ซ.มิตรจิตต์ ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 2312 จำนวน 9 ห้อง ราคา 200-600 บาท

เรือนรับลมหาดวิเศษ 30 ม.3 ต.บางเก่า โทร. 0 3244 8195, 0 1828 1970 โทรสาร 0 3244 8100 เรือนแถว 10 ห้อง บังกะโล 5 หลัง บ้านพัก 2 หลัง ราคา 600-3,500 บาท

เรือนไอยรา 264/3 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3655 โทรสาร 0 3243 3652 บ้านพัก 6 หลัง ราคา 2,300-2,500 บาท ห้องพัก 24 ห้อง ราคา 1,000-10,000 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน เฉพาะวันศุกร์-อาทิตย์)

www.baansuanchaan.com หรือ E-mail: baansuanchaan.com

คลองปรีช ชะอำ 225/75 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 2444, 0 3243 3800, 0 3243 3567, 0 3243 3844, 0 3243 3432 โทรสาร 0 3247 2287, 0 3243 3376 จำนวน 193 ห้อง ราคา 1,590-20,009 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

ลุงแถม รีสอร์ท 246/9 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1197, 0 9845 4144 จำนวน 20 ห้อง ราคา 400-600 บาท

วิวัฒนา 263/21 ซ.3 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1289, 0 3247 1298, 0 1818 6596 บังกะโล 10 หลัง ห้องพัก 13 ห้อง ราคา 500-2,500 บาท

วีรันดา รีสอร์ท แอนด์ สปา หัวหิน-ชะอำ 737/12 ถ.เมืองทะเล ชะอำ โทร. 0 3245 1461-3 โทรสาร 0 3245 1473 กรุงเทพฯ โทร. 0 2216 4872-3 โทรสาร 0 2611 6710 หรือ www.verandaresortandspa.com, E-mail: salesbkk@verandaresortandspa.com จำนวน 84 ห้อง 13 หลัง ราคา 5,800-24,800 บาท

เวสทิว รีสอร์ท 319/5 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ

ไวท์ โฮเต็ล 263/32 ซ.3 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1118, 0 3243 4092 จำนวน 30 ห้อง ราคา 400-2,500 บาท **สะบายา เคย์ สปา แอนด์ จังเกิล รีสอร์ท 304/17** ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0716-7 หรือ

www.sabaya.co.th, E-mail: info@sabaya.co.th จำนวน 7 หลัง ราคา 1,000-1,200 บาท

สมณบดี รีสอร์ท 274/32-33 ถ.ร่วมจิตต์ ชายหาดชะอำ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1926, 0 9128 1544 โทรสาร 0 3247 1926 ห้องพัก 7 ห้อง ราคา 400-1,200 บาท

สนั่น เฮาส์ 7/1 ถ.ราษฎร์ 2 ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3112 จำนวน 15 ห้อง ราคา 200-500 บาท สุโขทัย 241/24 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1365 โทรสาร 0 3243 3087 จำนวน 19 หลัง ราคา 600-2,500 บาท

สปริงฟิลด์ ปิซ รีสอร์ท 825/5 ถ.จางงุมิเวท ต.ชะอำ โทร. 0 3245 1181 โทรสาร 0 3245 1194 กรุงเทพฯ โทร. 0 2231 2244 โทรสาร 0 2231 2249 จำนวน 101 ห้อง ราคา 3,000-6,500 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

สมเกียรติ วิลล่า 277/3-12 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1834-5, 0 3243 3701-4 โทรสาร 0 3247 1229 จำนวน 50 ห้อง ราคา 450-900 บาท (รวมอาหารเช้า)

สวนชะอำ รีสอร์ท 346 ถ.เจ้าลาย ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1181, 0 3247 1736 โทรสาร 0 3247 1736 บ้านพัก 26 หลัง ราคา 800-2,800 บาท

สวนบวกราช 949/21 ซ.สวนสนลอย ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3250 8234-9 โทรสาร 0 3250 8241 กรุงเทพฯ โทร. 0 2237 2616-9 โทรสาร 0 2233 1791 จำนวน 230 ห้อง ราคา 1,500-6,826 บาท (รวมอาหารเช้า 2 คน)

สันติคาม 241/15 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1512 จำนวน 12 ห้อง, บ้านพัก 13 หลัง ราคา 400-3,500 บาท

สันติสุข 263/3 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1212, 0 3247 1214 เชื้อนแมว 20 ห้อง บ้าน 18 หลัง ราคา 300-3,500 บาท

สาวตรี รีสอร์ท 263/1 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 4088 จำนวน 10 ห้อง บ้านพัก 2 หลัง ราคา 500-1,000 บาท

แสงทอง รีสอร์ท 263/25 ถ.ร่วมจิตต์ โทร. 0 3247 1462, 0 3247 1466 จำนวน 43 ห้อง บ้านพัก 2 หลัง ราคา 600-2,000 บาท

หาดทิวสุข 30 ม.3 ต.บางเก่า ต.ชะอำ โทร. 0 3244 8195, 0 1828 1970 โทรสาร 0 3244 8100 จำนวน 10 ห้อง ราคา 500-600 บาท บังกะโล 5 หลัง ราคา 1,200-1,500 บาท

หาดสยาม 1390/9 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3244 2485 จำนวน 30 ห้อง ราคา 500-1,200 บาท

อนันตชัย เกสต์เฮาส์ 235/8-9 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3396-7 จำนวน 17 ห้อง ราคา 300-500 บาท

อิมพีเรียล เลควิว โฮเต็ล แอนด์ กอล์ฟคลับ 80 ม.4 ถ.หุบกระพง-ปราณบุรี ต.สามพระยา โทร. 0 3245

6233-40, 0 3245 6243 โทรสาร 0 3245 6241 กรุงเทพฯ โทร. 0 2721 8240-4, 0 2261 9000 หรือ

www.imperialhotels.com, E-mail: lakeview@imperialhotels.com จำนวน 75 ห้อง ราคา 999-4,500 บาท

(รวมอาหารเช้า 2 คน)

อุดม เฮาส์ 2/3 ถ.นราธิป ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1348, 0 3247 2215 โทรสาร 0 3247 2215 จำนวน 16 ห้อง

ราคา 200-600 บาท

เอส ที เฮาส์ 241/47 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3504, 0 3242 6885 ห้องพัก 11 ห้อง ราคา 400 บาท

ฮอลิเดย์ รีสอร์ท ชะอำ 849/23 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3250 8180-1 โทรสาร 0 3250 8181 กรุงเทพฯ โทร. 0

2391 8055-6 โทรสาร 0 2382 0403, E-mail: boyjos@lemononline.com จำนวน 24 ห้อง บังกะโล 1 หลัง

จำนวน 7 ห้อง ราคา 1,500-3,500 บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

แจ้งโภชนา 65 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3242 6176

เทียนชัยสุกี้ 377-378 ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 4643, 0 3241 1305 (สุกี้ อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 10.00-23.00 น.)

ครัวเรือเสปียง 80/1-5 ม.1 ถ.อนามัย ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3244 1366, 0 3247 8070 โทรสาร 0 3247 8070 (อาหารทะเล, อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 07.30-22.00 น.)

น้ำเทียน 539 ม.1 ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 5121, 0 3241 1023, 0 1947 0199 (อาหารจีน เปิดบริการ 10.00-18.00 น.)

บ้านเมืองเพชร 20/2-4 ถ.ราชวิถี ต.คลองกระแซง โทร. 0 3241 8286-7 โทรสาร 0 3241 8287 ต่อ 14 (อาหารจานเดียว, กาแฟสด, เปิดบริการ 10.00-21.30 น.)

บ้านริมน้ำ 22 สะพานอุทพงษ์ ถ.ราชดำริ ต.ท่าราบ โทร. 0 3240 2277, 0 3240 2288 โทรสาร 0 3240 2277 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 10.00-23.00 น.)

ประไลม ซิฟู้ด 122/1 ม.2 ต.หาดเจ้าสำราญ โทร. 0 3247 8082, 0 3247 8084 (อาหารทะเล, อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 08.00-20.30 น.)

พวงเพชร 389 ม.1 ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 6753, 0 3241 1380 (อาหารไทย, อาหารทะเล เปิดบริการ 10.30-21.30 น.)

เม้งก้วยเตี่ยวเนื้อ (ก้วยเตี่ยวเนื้อน้ำแดง เนื้อสด และเครื่องในวัว) โทร. 0 5078 4059

แม่บ๊วย (ทางขึ้นรกรางไฟฟ้าหน้าวัดแก้ว) 43 ถ.เพชรเกษม ต.บ้านหม้อ โทร. 0 3242 7253, 0 3241 1639 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 09.00-21.00 น.)

ระเบียบริมน้ำ 1 ถ.สีระอินทร์ ต.คลองกระแซง โทร. 0 3242 5707, 0 9919 7446 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 18.30-01.00 น.)

ริบลักซ์ 2/61-62 ม.2 ถ.เพชรเกษมสายใน ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 4386, 0 3241 0913, 0 3242 4434 (อาหารไทย, อาหารจีน เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

รุ่งฤดี 60/3 ม.8 ถ.ศิริวิทยา ต.ธงชัย โทร. 0 3241 2880, 0 6015 3707 (อาหารทะเล, อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 10.00-23.00 น.)

วันเพ็ญ 166 ถ.ราชวิถี

ศรีสวัสดิ์ 48 ม.4 ถ.เพชรเกษม ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 5908 (อาหารไทย, เปิดบริการ 10.00-20.00 น.)

อรรธ VIP กว๊านเดิยวปลา 2/82 ม.1 ต.ไร่ส้ม โทร. 0 3242 4129 โทรสาร 0 3241 0101 (เปิดบริการ 09.00-16.30 น.)

อำเภอบ้านแหลม

จันทร์ผา 95/1 ม.5 ต.ท่าช้าง โทร. 0 3242 8100, 0 1984 8394 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

ร้านเรือแลเล (เชิงสะพานเฉลิมพระเกียรติ ปากอ่าวบางตะนูน) 39/1 หมู่ 2 ต.บางตะนูน โทร. 0 3248 4175, 0 3248 9046 (อาหารทะเล เปิดบริการ 10.00-21.00 น.)

ทับทิมทอง แหยมเหลว 1/10 ม.8 ถ.ประมงเจริญ ต.บ้านแหลม โทร. 0 3248 1088 (อาหารทะเล เปิดบริการ 09.00-20.00 น.)

อำเภอท่าช้าง

ผัดไทยท่าช้าง 42 ถ.ราษฎร์บำรุง ต.ท่าช้าง โทร. 0 3246 1268 (เปิดบริการ 09.00-16.00 น.)

อำเภอแก่งกระจาน

แก่งกระจานชายหาด อยู่ในบริเวณเขื่อนแก่งกระจาน 10/2 ม.8 ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3245 9053, 0 6121 8699 (อาหารไทย อาหารทะเล เปิดบริการ 08.00-22.00 น.)

พญาสัตตบรรณ ภายในโครงการแก่งกระจานคันที่คลับแอนด์รีสอร์ท BL 60 ซ.15 ถ.เพชรพัฒนา ต.แก่งกระจาน โทร. 0 3242 2055, 0 3242 2053, 0 1868 3155 (อาหารจีน เปิดบริการ 08.00-20.00 น.)

อำเภอชะอำ

แก่นจันทร์ 241/4 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1531, 0 3247 1314 (อาหารไทย, อาหารทะเล เปิดบริการ 07.00-23.00 น.)

ครัวไข่มุก 45 ถ.สะพานชะอำ โทร. 0 3243 0376 (อาหารทะเล เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

ครัวเคียงคลื่น 32/1 ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0710, 0 6603 4058 (อาหารทะเล เปิดบริการ 08.00-22.00 น.)

ครัวชายทะเล โทร. 0 3243 4003

ครัวเม็ดทราย 27/14 ถ.คลองเทียน ต.ชะอำ โทร. 0 3243 0196, 0 1763 6070 (อาหารทะเล, อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 10.00-22.00 น.)

เจ๊แดง 402/7 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3247 0140 (อาหารทะเล, อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 10.00–22.00 น.)

ชมวิว ซีฟู้ด โทร. 0 3243 0350-1, 0 1757 9704

ร้านเล 825/219 ถ.จำนงภูมิเวท ต.ชะอำ โทร. 0 3245 1416 (อาหารไทย อาหารฝรั่ง เปิดบริการ 10.00–23.00 น.)

นิพนธ์ ซีฟู้ด 263/59 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3192 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 08.00–20.00 น.)

ปลาทุเรศตัวรอด (เลยสี่แยกชะอำไปทางทิศใต้ประมาณ 9 กิโลเมตร) 869 ถ.บุรีรัมย์ ต.ชะอำ โทร. 0 3250 8175, 0 3245 1355 (อาหารที่ทำจากปลาทูหลายชนิด, อาหารทะเล, อาหารพื้นบ้าน เปิดบริการ 10.00–22.00 น.)

ปากคลอง 211 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 2468, 0 3243 3730 (อาหารทะเล เปิดบริการ 09.00–20.00 น. วันเสาร์-อาทิตย์ เปิดบริการ 09.00–22.00 น.)

แพปลาชะอำ 1189/1 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3244 2111, 0 1553 1981 (อาหารทะเลเปิดบริการ 10.00–21.00 น.)

ภูมิ 274/1 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1036 (อาหารทะเล เปิดบริการ 09.00–24.00 น.)

รังเย็น (ใกล้แสงทองคอนโด) 259/40 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1267 (อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 08.00–22.00 น.)

ร้านสวัสดิการวนอุทยานชะอำ 299/6 ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ โทร. 0 3243 3661 (อาหารไทย เปิดบริการ 10.00–22.00 น.)

ริมคลอง 199/9 ถ.หิน ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1680 (อาหารทะเล เปิดบริการ 10.00–22.00 น.)

ลัคกี้ ซีฟู้ด 2 (ตั้งอยู่บริเวณสะพานปลาชะอำ ติดท่าเรือ) โทร. 0 3247 1962, 0 1880 7405 (อาหารทะเล เปิดบริการ 07.00–21.00 น. อาหารแนะนำ กุ้งกระดานทอดกระเทียม หอยเชลล์ทรงเครื่อง ส้มตำทะเล)

ต้นตี่ซุช 263/3 ถ.ร่วมจิตต์ ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1214 (อาหารทะเล อาหารตามสั่ง เปิดบริการ 08.00–20.00 น.)

หนองแจว 304/1 ถ.หนองแจง ต.ชะอำ โทร. 0 3247 1864 (อาหารทะเล เปิดบริการ 08.30–21.00 น.)

อเล็กซ์ ซีฟู้ด ติดกับแพปลา สะพานปลาชะอำ โทร. 0 1373 5940 (อาหารทะเล เปิดบริการ 09.00–22.00 น.)

บ้านขายของที่ระลึก

ขนมหม้อแกงแม่กิมตั้ง (สาขาท่ายาง) ม.3 (ห่างจากแยกท่ายาง 3 กม.) ต.ท่ายาง อ.ท่ายาง โทร. 0 1856 7598 (สาขาชะอำ) 200 ม.6 (ห่างจากแยกชะอำ 11 กม.) ต.ดอนขุนห้วย อ.ชะอำ โทร. 0 3244 9412, 0 1860 3492 (สาขาชะอำ) ห่างจากแยกชะอำ 12.5 กม. อ.ชะอำ

ร้านต้นกล้า 99/11 ม.1 ต.ต้นมะพร้าว อ.เมือง โทร. 0 3244 6824, 0 3244 6911 โทรสาร 0 3244 6910

(จำหน่ายสินค้าโครงการหลวง ร้านภูฟ้า ดอยคำ สวนจิตรลดา สินค้ามูลนิธิสายใจไทย สินค้าชุมชน)

บ้านขนมมันหวาน 607 ม.5 ถ.เพชรเกษม ต.บ้านหม้อ โทร. 0 3241 9910-2 โทรสาร 0 3241 9911 E-mail: bankanomnuntawan@yahoo.com

ประจวบคีรีขันธ์

คำขวัญ

"เมืองทองเนื้อเก้า มะพร้าว สับประรด สวยสด หาดเขาถ้ำ งามล้ำน้ำใจ"

ประวัติและความเป็นมา

ประจวบคีรีขันธ์ เป็นจังหวัดใน ภาคกลางตอนล่าง ซึ่งมีเขตแดนติดต่อกับภาคใต้ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ประจวบคีรีขันธ์เคยเป็น ที่ตั้งของเมืองนารัง สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นราชธานี แต่ได้ร้างไปเมื่อครั้งกรุงแตก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้ตั้งเมืองขึ้นใหม่ที่ปากคลองอิรม ชื่อว่าเมืองบางนางรม และในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้รวมเมืองบางนางรม เมืองกุย และเมืองคลองวาฬ เป็นเมืองประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งแปลว่าเมืองที่มีภูเขาเป็นหมู่ๆ โดยมี ที่ว่าการเมืองอยู่ที่ เมืองกุยจนกระทั่ง พ.ศ. 2441 จึงย้ายที่ว่าการมา อยู่ที่อำเภอเกาะหลัก หรืออำเภอประจวบ ซึ่งเป็นที่ตั้งของ เมืองประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบัน

อาณาเขต

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะพื้นที่แคบเป็นคาบสมุทรยาวลงไปทางใต้ โดยมีส่วน ที่แคบที่สุดจากเขตแดนไทย-พม่า จนถึงฝั่งทะเลเป็นระยะทาง 10.96 กิโลเมตร และมีความยาวจากเหนือจดใต้เป็นระยะทาง 212 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 6,767.6 ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ จดจังหวัดเพชรบุรี

ทิศใต้ จดจังหวัดชุมพร

ทิศตะวันออก จดอ่าวไทย

ทิศตะวันตก จดประเทศพม่า โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นกั้นพรมแดน

การเดินทางจากอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง	- กิโลเมตร
อำเภอกุยบุรี	30 กิโลเมตร
อำเภอทับสะแก	4 กิโลเมตร
กิ่งอำเภอสามร้อยยอด	54 กิโลเมตร
อำเภอปราณบุรี	71 กิโลเมตร
อำเภอบางสะพาน	87 กิโลเมตร
อำเภอหัวหิน	90 กิโลเมตร
อำเภอบางสะพานน้อย	110 กิโลเมตร

แผนที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา www.sabuy.com

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

หาดหัวหิน

"ราชินีแห่งความร่มรื่น" เป็นสมญานามที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกล่าวขานถึง แต่สำหรับชาวไทย หัวหินเป็นสถานที่ตากอากาศแห่งแรกและแห่งเดียวของประเทศไทย เพราะบรรยากาศร่มรื่น อากาศบริสุทธิ์และเย็นสบาย ชายหาดสะอาด หาดทรายละเอียด และน้ำทะเลใส ประกอบกันขึ้นมาเป็นสถานที่ตากอากาศอย่างแท้จริง จากอดีตจนถึงปัจจุบันหาดหัวหินยังคงรักษามนต์เสน่ห์ของตนเองได้ไม่เสื่อมคลาย

เขาตะเกียบ เขาไกรลาส

ห่างตัวอำเภอลงมาทางใต้เพียง 6 กิโลเมตร จะถึงเขาตะเกียบ รถไปถึงเชิงเขาหรือนั่งรถสองแถวก็ได้ เป็นเขาที่อยู่บนหาดทรายโดยตัวเขายื่นลงไปในทะเลสามในสี่ส่วน บริเวณเชิงเขามีร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม บนเขาเป็นจุดชมทิวทัศน์ ถัดมาเล็กน้อยเป็นเขาไกรลาสมีวัดและพระพุทธรูปจำลอง อากาศบนเขาเย็นสบาย

แหลมสน

อยู่ห่างหัวหินมาทางใต้ 8 กิโลเมตร แยกซ้ายตรงกิโลเมตรที่ 240 เข้าไป 400-500 เมตร อยู่ในความดูแลของสวัสดิการทหารบก มีหาดทรายขาวยาวเหยียดคู่กับแนวสนไปจนจรดเขาเต่า เหมาะสำหรับเล่นน้ำทะเลหรือการพักผ่อน

เขาเต่า

อยู่ห่างหัวหินมาทางใต้ 12 กิโลเมตร ตรงช่วงหลักกิโลเมตรที่ 243-244 มีทางแยกซ้ายมือ 1 กิโลเมตร มีสถานที่เล่นน้ำที่สวยงาม น้ำใส หาดทรายแยกเป็นสองส่วน เรียกว่าหาดทรายน้อยและหาดทรายใหญ่ ตัวเขารูปร่างเหมือนเต่าหมอบหันหน้าออกทะเล

เกาะสิงห์โต

อยู่นอกฝั่งสวนสนห่างประมาณ 800 เมตร เป็นเกาะเล็กๆ ที่มีผู้นิยมไปตกปลา เล่นเรือใบ และดำน้ำ

อ่าวประจวบคีรีขันธ์

เป็นอ่าวที่มีลักษณะโค้งสวยงาม เป็นสถานที่พักผ่อนยามเย็นของชาวเมือง นักท่องเที่ยวมักมาเฝ้าชมดวงอาทิตย์ขึ้นตอนเช้าตรู่ เพราะเป็นทัศนียภาพที่สวยงามมาก

เขานินเหล็กไฟ

ตั้งอยู่ในอำเภอบ้านนาดิน ด้านทิศตะวันตกเดินทางเพียง 10 นาที จะขึ้นไปบนเขาที่กำหนดเป็นแหล่งชมทิวทัศน์ของเมือง ขณะนี้กำลังปรับปรุงเป็นสวนสุขภาพ สนามเด็กเล่นและอ่างเก็บน้ำบนเขา

ถ้ำดาว ถ้ำไก่อ้น

เป็นถ้ำหินปูนซึ่งมีความสวยงามพอประมาณทั้งสองถ้ำ อยู่ใกล้เคียงกันตามถนนสายหัวหิน-หนองพลับ ประมาณ 30 กิโลเมตร

น้ำตกป่าละอู

น้ำตกหมู่บ้านกระเหรี่ยง อยู่ประมาณ 60 กิโลเมตร ตามถนนสายหัวหิน-หนองพลับ พื้นที่ส่วนนี้อยู่ในเขตของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ซึ่งมีที่ทำการสาขาสถาบันบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา น้ำตกมีความสวยงามตามธรรมชาติ มีน้ำตกตลอดปี

เขาช่องกระจก

เป็นเขาขนาดย่อม บนเขาเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง พระธาตุเจดีย์ และพระศรีมหาโพธิ์ ด้านทิศเหนือมีช่องเขาเหมือนสะพานโค้งหรือรูทะลุ จะมีฝูงลิงที่ทุกคนทำให้เพลิดเพลิน

อ่าวมะนาว

ตั้งอยู่ในบริเวณกองบิน 53 ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากตัวเมือง 4 กม. มีเขาส้อมหมวกกัน ให้อ่าวประจวบและอ่าวมะนาวแยกจากกัน มีหาดทรายขาวสะอาด น้ำทะเลใสบรรยากาศเงียบสงบ ปลอดภัย

อุทยานวิทยาศาสตร์วังอ

รัชกาลที่ 4 ทรงเสด็จมาทอดพระเนตรชมจินตหราปราศรัย ซึ่งพระองค์ทรงคำนวณได้อย่างถูกต้อง

อ่าวน้อย อ่าวประจวบคีรีขันธ์

มีทิวทัศน์สวยงามเหมาะต่อการออกกำลังกาย เช่น วิ่ง ขี่จักรยานเลียบชายทะเล โดยอ่าวน้อยและอ่าวประจวบฯ มีถนนเลียบชายหาดเชื่อมโยงถึงกัน อ่าวน้อย มีทิวสนขนานไปกับถนน อ่าวประจวบฯ มีนาทิววิถีให้เดินชมท้องทะเลได้อย่างใกล้ชิด และมีร้านอาหารทะเลให้เลือกสรรรับประทานหลายแห่ง

หาดสามพระยา

เป็นหาดทรายที่มีความสวยงามเงียบสงบ สามารถกางเต็นท์พักแรมได้ในบริเวณนี้

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาดูช้างป่า เนื่องจากในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรีจะมีช้างป่าเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเย็นๆ ช้างป่าจะลงมาเล่นน้ำและกินน้ำในแอ่งน้ำ

อ่างเก็บน้ำบางชุม

อ่างเก็บน้ำบางชุม ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ต.หาดขาม เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด และเป็นสถานที่พักผ่อนบรรยากาศดี ร่มรื่น เป็นแหล่งตกปลาของผู้ที่ชอบกีฬาตกปลา

สวนสนประดิพัทธ์

อยู่ห่างจากหัวหินไปตามถนนเพชรเกษมประมาณ 9 กิโลเมตร สามารถเดินทางด้วยรถไฟ โดยใช้บริการรถไฟสายธนบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ออกเวลา 13.10 น. ถึงสถานีสวนสน เวลา 18.10 น. (รถด่วนและรถเร็วขบวนอื่นไม่จอดป้ายนี้) สวนสนประดิพัทธ์อยู่ในความดูแลของศูนย์การทหารราบ ปรานบุรี มีที่พักลักษณะเป็นโรงแรม บังกะโล เรือนแถว และบ้านพัก

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2535 เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 76 และเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลลำดับที่ 18 สภาพป่าเป็นป่าเบญจพรรณ สภาพโดยทั่วไปเป็นป่าโปร่ง ประกอบด้วยไม้ผลัดใบหลายชนิดปะปน อุทยานครอบคลุมพื้นน้ำประมาณ 15.36 ตารางกิโลเมตร ชายหาดมีความยาวประมาณ 7 กิโลเมตร เรียงรายด้วยทิวสนทะเล ภายในบริเวณอุทยานฯ มีหาดวนกร หาดทรายขาวสะอาดทอดตัวเป็นแนวยาวสลับกับหัวกรังที่ยื่นลงไปในทะเลเป็นตอนๆ เนือขึ้นมาบนชายฝั่งมีทิวสนทะเลเป็นแนวยาวขนานไปกับทะเล ตั้งแต่คลองน้ำจืดจนถึงห้วยบ้านยางระยะทาง 7 กิโลเมตร หาดทรายเมื่อน้ำลงต่ำสุดจะยื่นออกไปในทะเล 150 เมตร

อุทยานเขื่อน้ำตกห้วยยาง

มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอทับสะแก และอำเภอบางสะพาน มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 161 ตารางกิโลเมตร หรือ 100,625 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงบนเทือกเขาตะนาวศรี สูงจากน้ำทะเลประมาณ 200-800 ฟุต ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2534 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 70 ของประเทศไทย ที่ทำการอุทยานฯ ตั้งอยู่บริเวณน้ำตกห้วยยาง บริเวณอุทยานฯ ร่มรื่นป่า

พักผ่อน นอกจากนี้ยังมีน้ำตกอีกหลายจุดเช่น น้ำตกห้วยยาง น้ำตกเขาล้าน น้ำตกห้วยดินดาด น้ำตกชาอ่อน (ห้ามอนญ)

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญต่าง ๆ

พระราชวังไกลกังวล

ก่อนถึงอำเภอหัวหิน 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนที่ก่อสร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี 2470 ในเนื้อที่ 300 ไร่เศษ มีพระตำหนักเปี่ยมสุข ซึ่งเป็นตึกหินอ่อนและไม้สัก 3 ชั้น มีห้องใต้ดินบางส่วนแบบยุโรปเป็นจุดเด่นที่สุด รอบ ๆ ตำหนักมีดอกไม้นานาหลายหลากชนิด ตลอดจนไม้ดัดเป็นรูปสัตว์ต่างๆ เช่น กระต่าย งู ในท่าต่างๆ กัน ข้างๆ พระตำหนักเปี่ยมสุขจะเป็น "ศาลาเริง" ใช้เป็นสถานที่เสด็จออกรับแขกหรือจัดการแสดงต่างๆ นอกจากนี้ยังมีศาลาและพระตำหนักอีกหลายหลังในบริเวณเดียวกัน พระราชวังไกลกังวลเป็นที่ประทับในการเสด็จแปรพระราชฐานในฤดูร้อนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์

ศาลหลักเมือง

เป็นศาลที่ตั้งอยู่ใกล้เชิงเขาช่องกระจก องค์หลักเมืองแกะสลักสลวยลายประณีตสวยงามวิจิตรบรรจง โดยส่วนยอดแกะเป็น 4 พักตร์ 4 เคียร เป็นที่สักการะของชาวเมืองและนักท่องเที่ยว

อุทยานประวัติศาสตร์กองบิน 53

อุทยานประวัติศาสตร์กองบิน 53 สร้างขึ้นเพื่อเชิดชูเกียรติวีรชนกองทัพอากาศ กองบินน้อยที่ 5 ในการต่อสู้เพื่อขัดขวางการยกพลขึ้นบกของกองกำลังทหารญี่ปุ่น และปกป้องเกียรติภูมิของชาติไทยไว้ได้ในสงครามมหาเอเชียบูรพาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พุทธศักราช 2484

พิพิธภัณฑ์กุษบุรี

เริ่มจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.2533 ซึ่งได้รวบรวมผลิตภัณฑ์ และโบราณวัตถุจากผู้ปกครองเด็ก เพื่อเก็บไว้ให้เด็กนักเรียน หรือเด็กรุ่นหลังได้ศึกษา

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล กิจกรรม เหตุการณ์ต่างๆ

งานดักบาตรเทโวเขาช่องกระจก

จัดขึ้น ณ วัดธรรมนิการามวรวิหาร เชิงเขาช่องกระจก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ประมาณช่วงออกพรรษาของทุกปี ร่วมทำบุญดักบาตรเทโวในวันออกพรรษา แต่พระภิกษุจำนวน 200 รูป ชมประเพณีชักพระชบวนแห่รถพุทธประวัติ นอกจากนั้นผู้เข้าร่วมงานสามารถชมภูมิทัศน์ของอ่าวประจวบฯ อ่าวน้อย และอ่าวมะนาวจากยอดภูเขากลางเมืองได้อีกด้วย

งานวันทะเลลึก "วีรกรรม 8 ธันวาคม 2484

จัดขึ้นที่บริเวณอ่าวมะนาว ภายในพื้นที่กองบิน 53 อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ 7-10 ธันวาคม เพื่อเป็นการรำลึก และเชิดชูวีรกรรมของพลเรือน ตำรวจ ทหารของไทยที่เข้าร่วมต่อสู้กับกองกำลังทหารญี่ปุ่น ซึ่งยกพลขึ้นบกที่อ่าวมะนาวในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 ภายในงานมีการ

จัดนิทรรศการทางวิชาการของหน่วยงานทหารอากาศ และส่วนราชการต่าง ๆ และมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง การแสดงมหรสพ เช่น ลำตัด และโขนสด

โปโลช้าง

เป็นกิจกรรมที่แปลกและตื่นตาเร้าใจมาก จัดในช่วงเดือนกันยายน ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่มีเฉพาะที่หัวหิน-ชะอำ ที่เดียวเท่านั้น วิธีการเล่นคล้ายกับการเล่นฟุตบอล มีการแบ่งผู้เล่นเป็น 2 ฝ่าย แต่งกายในชุดเสื้อยืดแขนสั้น หมวกกะโหลกแบบอังกฤษ สวมรองเท้าท้อปบูธสูง นั่งบนหลังช้างถือไม้ตียาวโดยมีความสูงช้างนั่งอยู่ที่คอ คนตีนั่งอยู่ที่ด้านหลัง มีประตูอยู่คนละข้าง พยายามตีลูกไม้ขนาดใหญ่อีกฝ่ายให้เข้าประตูมากที่สุด ใช้เวลาเล่นประมาณ 1 ชั่วโมง ผู้เล่นต้องบังคับช้างและตีลูกไม้ขนาดใหญ่ให้เข้าประตู

งานหัวหินแจ๊สเฟสตีवल

การจัดแสดงดนตรีแจ๊สบนชายหาดหัวหิน โดยมีการแสดงของนักร้อง นักดนตรี ทั้งในและต่างประเทศ จัดขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถานที่พัก

อำเภอหัวหิน

กบิลดอม รีสอร์ท 122/43-57 ถ.ตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3252 1011-3, 0 3253 6717 โทรสาร 0 3252 1014 หรือ www.kabantamor.com จำนวน 23 ห้อง ราคา 4,000-5,400 บาท

กอล์ฟ อินน์ 29 ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2473 โทรสาร 0 3251 2474 จำนวน 13 ห้อง ราคา 700-800 บาท

การุณ อัทธ 80 ถ.นเรศวร ต.หัวหิน โทร. 0 3253 0737, 0 3253 0737 โทรสาร 0 3253 0242 จำนวน 20 ห้อง ราคา 400-700 บาท

เขาเต่า วิลล่า บีช รีสอร์ท 20/4 ซ.หัวหิน 10 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3257 2572 โทรสาร 0 3257 2573 กรุงเทพฯ โทร. 0 2254 1361 หรือ www.turtlevillabeach.com จำนวน 15 หลัง 17 ห้อง แพ็กเกจทัวร์ ราคา 3,000-12,000 บาท/คืน (มีห้องพักรูปร่างเรือ และเรือคายัค)

คริสตัลวิลล่า 1 78/6 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2924, 0 3251 1176 จำนวน 12 ห้อง ราคา 600-900 บาท

คาซ่า เดล มาเร หัวหิน (Casa del Mare, Hua Hin) 25/2 ซ.79-81 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 9061-6 โทรสาร 0 3251 9099 หรือ www.casadelmare.net, E-mail: info@casadelmare.net จำนวน 36 ห้อง ราคา 3,500-6,000 บาท (มีบริการนวดแผนไทย)

แคซาว 83 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2087, 0 3251 1176 จำนวน 15 ห้อง ราคา 350-1,000 บาท

จันทร์ฉาย บังกะโล 117/1-18 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1461, 0 3253 2374-5 โทรสาร 0 3253 2376 จำนวน 40 ห้อง ราคา 880-4,200 บาท

จินนิง บีช เกสต์เฮาส์ 113/25-6 ซ.หาดทิพย์ ถ.เพชรเกษม (เยื้องโรงแรมเมริออท) โทร. 0 3251 3950, 0 3253 2597 โทรสาร 0 3251 3950 หรือ www.jinningbeachguesthouse.com จำนวน 15 ห้อง ราคา 800-1,900 บาท

เจ็ดพี่น้อง 17 ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2381, 0 3253 3345, 0 3251 6347 โทรสาร 0 3253 2063
จำนวน 35 ห้อง ราคา 1,000-1,800 บาท

ฉัตรชัย 59 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1034 จำนวน 10 ห้อง ราคา 150-200 บาท

จีดี บี รีสอร์ท 16 ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2870-5 กรุงเทพฯ โทร. 0 2319 1468-71 โทรสาร 0 2319 1472 จำนวน 162 ห้อง ราคา 1,600-2,500 บาท

แซนด์ อินน์ (หน้าวัดหัวหิน) 38-38/1-4 ถ.พุนสุข ต.หัวหิน โทร. 0 3253 3667-8, 0 3253 2060 จำนวน 18
ห้อง ราคา 500-800 บาท

โซฟิเทล เซ็นทรัล หัวหิน รีสอร์ท 1 ถ.ดำเนินเกษม โทร. 0 3251 2021-38 กรุงเทพฯ โทร. 0 2541 1463, 0 2541 1125 หรือ www.sofitel.com จำนวน 207 ห้อง ราคา 4,943-94,278 บาท

ตำรวจ โฮเทล 46 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1574 จำนวน 36 ห้อง ราคา 120-400 บาท

ท่าเสด็จ รีสอร์ท อยู่ในค่ายธนะรัชต์ ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3254 2455-64 ต่อ 54190, 0 81794 3019, 0 81880 4867 บ้านพัก จำนวน 3 หลัง ราคา 400 บาท

ทิพย์ไร เกสต์เฮาส์ 113/27-28 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3253 2731 โทรสาร 0 3251 2210 จำนวน 20
ห้อง ราคา 850 บาท

ธนวิทย์ คอนโดเทล ช.หัวหิน 74 ต.หัวหิน โทร. 0 3253 0422-3 โทรสาร 0 3253 0419 หรือ
www.thaisouth.com/tanawit จำนวน 70 ห้อง ราคา 1,200-2,300 บาท

ธัญชัย 11 ถ.ดำรงราษฎร์ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1755, 0 3251 3431 โทรสาร 0 3251 1755 จำนวน 41 ห้อง
ราคา 300-800 บาท

น้ำตกป่าละอู ทางหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ มีบริการบ้านพัก จำนวน 15 หลัง ราคา 1,200-3,000 บาท เดินที่ให้
เช่า 2-4 คน ราคา 120-250 บาท/คืน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเองเสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ 30 บาท/คน/คืน
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมขออนุญาตพักค้างแรมในเขตอุทยานฯ ได้ที่หน่วยพิทักษ์อุทยานน้ำตกป่าละอู อำเภอหัว
หิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77110 โทร. 0 7161 2922, 0 7009 8650, 08 9047 6683 หรือที่ทำการอุทยานฯ
แก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โทร. 0 3245 9293

นิลวรรณ เกสต์เฮาส์ 113/18 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2751, 0 3253 3630 โทรสาร 0 3253 3630
จำนวน 9 ห้อง ราคา 700-900 บาท

บ้านบายัน (ติดบ้านพักจันทร์ฉาย) 119 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 2636 6588, 0 3253 3540-4 โทรสาร
0 2636 6590, 0 3253 3545 หรือ www.baanbayan.com จำนวน 21 ห้อง ราคา 4,500-21,300 บาท

เบ็นชเล หมู่บ้านเขาตะเกียบ 144/7 บ้านเนินทะเล ถ.หนองแก-เขาตะเกียบ โทร. 0 3253 6050, 0 3251 3528
จำนวน 18 ห้อง ราคา 2,000-5,000 บาท

บ้านคชทอง 214 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3253 3644 จำนวน 20 ห้อง ราคา 690-1,200 บาท

บ้านบุษรินทร์ 88 ถ.พุนสุข ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2076 จำนวน 10 ห้อง ราคา 1,000-1,400 บาท

บ้านพักไทยแท้ 6 ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1906 จำนวน 8 ห้อง ราคา 200-400 บาท

บ้านพักลุงแดง ป่าละอู 15 ม.1 ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ โทร. 0 81943 9808, 0 81929 8543 จำนวน 5 หลัง ราคา
200 บาท/คน/คืน มีเต็นท์บริการ ราคา 100 บาท/คน/คืน

บ้านพักพวงเพ็ญ 11 ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1216 โทรสาร 0 3251 1216, 0 3253 3785 จำนวน 26 ห้อง ราคา 850-1,200 บาท

บ้านพักมาลิณี 12 ถนนหาดาวิรี ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2289 โทรสาร 0 3251 4517 จำนวน 6 ห้อง ราคา 1,200-2,450 บาท

บ้านปูเฒ 110/1 ถนนหาดาวิรี ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3670 โทรสาร 0 3253 0320 จำนวน 9 ห้อง ราคา 500-750 บาท

บ้านสมบุญ 13/4 ซ.เกษมสัมพันธ์ ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1538 โทรสาร 0 3251 1538 จำนวน 13 ห้อง ราคา 700-1,100 บาท (รวมอาหารเช้า)

บ้านสวนรจนา 3/9 ถ.ระยอง ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1729 โทรสาร 0 3251 9013 หรือ www.rajana-house.com, E-mail: info@rajana-house.com จำนวน 15 ห้อง ราคา 800 บาท

บ้านหัวหิน รีสอร์ท 16/14 ซ.หัวหิน 94 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3253 2173 www.baanhuahinresort.com จำนวน 30 ห้อง ราคา 590-1,200 บาท (มีมอเตอร์ไซด์ให้เช่า)

เบสเนลลิตี 236 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2429 โทรสาร 0 3251 3507 จำนวน 37 ห้อง ราคา 200-500 บาท

เบิร์ต เกสต์เฮาส์ 31/2 ถนนหาดาวิรี ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1630 จำนวน 10 ห้อง ราคา 350-600 บาท

ป่าละอู การ์เดน รีสอร์ท 79 ม.1 ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ โทร. 0 81190 0219, 08 6066 0090 จำนวน 10 ห้อง ราคา 700-1,400 บาท

พันญชัย 71 ถ.ถนนเทศบาล ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1707 โทรสาร 0 3253 0157 จำนวน 33 ห้อง ราคา 550-1,200 บาท

เพ็ชรอินน์ 132 ถ.หาดาวิรี ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1389 โทรสาร 0 3253 2166 จำนวน 29 ห้อง ราคา 850-950 บาท

มด เกสต์เฮาส์ 116 ถนนหาดาวิรี ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2296 จำนวน 30 ห้อง ราคา 200-650 บาท

มาเจสติค บีช รีสอร์ท 11/66 หมู่บ้านปอฝ้าย ถ.เลียบวัง ต.หัวหิน โทร. 0 3252 0162-6 โทรสาร 0 3252 0477 กรุงเทพฯ โทร. 0 2751 4020-2 จำนวน 124 ห้อง ราคา 2,300-7,500 บาท

มินิเทล (หัวหิน) 55/6 ถ.เพชรเกษม ต.หนองแก โทร. 0 3251 1151, 0 3251 2436 โทรสาร 0 3251 2117 หรือ www.minitelhotel.com จำนวน 38 ห้อง ราคา 750-1,450 บาท

ฮูโร หัวหิน ซิตี้ 5/15 ถ.ระยอง ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3130 โทรสาร 0 3253 0524 จำนวน 45 ห้อง ราคา 120-800 บาท

ริมหาด เกสต์เฮาส์ 83 ถนนหาดาวิรี ต.หัวหิน โทร. 0 3251 5454 จำนวน 6 ห้อง ราคา 500 บาท

รอยัลบีช เกสต์เฮาส์ 113/13 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3253 2210 จำนวน 10 ห้อง ราคา 500-800 บาท

เล็ง เกสต์เฮาส์ 113/14 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3546 โทรสาร 0 3253 2095 จำนวน 16 ห้อง ราคา 700-850 บาท

เวอร์เรนดา ลอดจ์ 113 ซ.หัวหิน 67 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3253 3678 จำนวน 18 ห้อง ราคา 2,800-3,800 บาท

สุกมิตร 19 ถ.อำนวยการศิลป์ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1208, 0 3251 1487 จำนวน 80 ห้อง ราคา 428-1,200 บาท

สถานพักฟื้นข้าราชการทหารเรือส่วนกลางหัวหิน 43 ถ.แนบเทศบาล ต.หัวหิน โทร. 0 3251 4210-7 โทรสาร 0 3251 4210 ต่อ 130 หรือ www.navyphirom จำนวน 64 ห้อง ราคา 1,600-2,300 บาท

สวนสนประดิพัทธ์ กม.ที่ 240 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3253 6581-3 โทรสาร 0 3253 6581-3 มีบ้านพัก บังกะโล และโรงแรม ราคา 700-7,000 บาท

สายลม 29 ถ.เพชรเกษม ต.หนองแก โทร. 0 3251 1890-1, 0 3251 2017-8 โทรสาร 0 3251 2047 กรุงเทพฯ โทร. 0 2392 2109, 0 2381 2757 จำนวน 70 ห้อง ราคา 1,990 บาท

สิริน 6/3 ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1150, 0 3251 2045 จำนวน 25 ห้อง ราคา 1,200-1,900 บาท

สิริเพชรเกษม 7/5-8 ถ.สระสง ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1394-5 โทรสาร 0 3251 1464 จำนวน 59 ห้อง ราคา 300-400 บาท

สิริมา เกสต์เฮาส์ (ซีบีซี) 33/3 ถ.นเรศวร ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1060 จำนวน 30 ห้อง ราคา 250-700 บาท

สุวิไล เกสต์เฮาส์ 21 ข.บดินทบาต ถ.พุนสุ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3523, 0 3251 3964 โทรสาร 0 3251 3523 หรือ E-mail: sukwihaiguesthouse@hotmail.com จำนวน 24 ห้อง ราคา 250-800 บาท

สัณหวานเกสต์เฮาส์ 152/2 ถ.นเรศวร ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3769 โทรสาร 0 3251 3769 จำนวน 7 ห้อง ราคา 200-300 บาท

หัวหิน เกสต์เฮาส์ ข.บดินทบาต ถ.พุนสุ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1653 จำนวน 21 ห้อง ราคา 250-350 บาท

หัวหิน แกรนด์ วาลเลย์ รีสอร์ท แอนด์ เรสซิเดนซ์ 223/92 หมู่ 15 หินเหล็กไฟ โทร. 0 3253 5651-4, 08 9892 8166 กรุงเทพฯ โทร. 0 2277 9332 จำนวน 22 ห้อง ราคา 1,200-2,500 บาท
www.huahingrandvalley.com

หัวหิน แกรนด์ โฮเต็ล แอนด์ พลาซ่า 222/2 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3230-4 โทรสาร 0 3251 1765 กรุงเทพฯ โทร. 0 2054 7675 จำนวน 164 ห้อง ราคา 1,300-2,472 บาท

หัวหิน มงคูล รีสอร์ท 223 ม.15 ถ.หัวหิน-หนองพลับ ต.หินเหล็กไฟ โทร. 0 2277 5457, 0 81818 2275 หรือ www.mongkolresort.com จำนวน 22 ห้อง ราคา 1,100-1,500 บาท

หัวหิน แมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา 107/1 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1881-4 กรุงเทพฯ โทร. 0 2476 0021-2 จำนวน 218 ห้อง ราคา 3,531-11,064 บาท

หัวหิน สปอร์ต วิลล่า 10/95 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1453, 0 3251 2158 โทรสาร 0 3251 2878 จำนวน 35 ห้อง ราคา 800-1,500 บาท

หัวหินชาเลต์ 144/7 ต.เขาตะเกียบ โทร. 0 3251 1288, 0 3251 3528, 0 3253 6050 โทรสาร 0 3251 1288 จำนวน 15 ห้อง ราคา 2,000-8,000 บาท

หินป่าทรายสวย 41/48 ถ.เพชรเกษม ห่างจากสนามบินปอฝ้าย 3 กิโลเมตร ก่อนถึงหัวหิน โทร. 0 3254 7461-5 โทรสาร 0 3254 7466 กรุงเทพฯ โทร. 0 2884 8601-3 โทรสาร 0 2884 8604 จำนวน 40 ห้อง ราคา 1,400-1,800 บาท

อมรา อินน์ แอนด์ รีสอร์ท 6/55 ข.หัวหิน 94 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3256 1315, 0 81995 8820 โทรสาร 0 3251 6606 www.amara-huain.com, E-mail: amarainn_huain@yahoo.com ราคา 800-1,800 บาท

อนันตรา รีสอร์ท แอนด์ สปา หัวหิน 43/1 ถ.เพชรเกษม ต.ปอฝ้าย โทร. 0 3252 0250-6 โทรสาร 0 3252 0259 หรือ www.anantara.com จำนวน 187 ห้อง ราคา 3,800-12,000 บาท

อรวรรณ รีสอร์ท ถ.เพชรเกษม (เลยสนามบินหัวหิน 400 เมตร) มีบ้านพักจำนวน 20 หลัง ส่วนมากให้บริการเช่าเป็นรายเดือน ราคา 1,000-2,500 บาท

ออลเนชั่น 10/1 ถ.เดชานูต จำนวน 11 ห้อง ราคา 100 - 500 บาท

เอ แอนด์ บี เกสต์เฮาส์ 113/16-17 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2711 โทรสาร 0 3251 2711 จำนวน 10 ห้อง ราคา 800-1,250 บาท

ฮิลตัน หัวหิน รีสอร์ท แอนด์ สปา 33 ถ.นครดำนารี ต.หัวหิน โทร. 0 3253 8999 โทรสาร 0 3253 8990 กรุงเทพฯ โทร. 0 2264 0291-5 จำนวน 296 ห้อง ราคา 3,500-400,000 บาท

ไฮแอทรีเจนซี่ 91 ซ.หมู่บ้านหนองแก ต.หนองแก โทร. 0 3252 1234 โทรสาร 0 3252 1233 กรุงเทพฯ โทร. 0 2254 1234 หรือ www.regency.hyatt.com จำนวน 204 ห้อง ราคาโปรดติดต่อบริษัทด้วยตนเอง

ที่พักบริเวณเขาตะเกียบ

เกสต์เฮาส์ หัวหิน 1/30 ซ.เคียงทะเล ถ.ตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3251 5568, 0 3251 5968 โทรสาร 0 3251 2746 หรือ www.guesthousehuahin.com, E-mail: rsyn@guesthousehuahin.com จำนวน 19 ห้อง ราคา 600-1,000 บาท

เขาตะเกียบ วิลเลจ 24 ถ.หัวดอน ต.เขาตะเกียบ โทร. 0 3251 2316 จำนวน 4 ห้อง ราคา 2,000-2,500 บาท

เขาตะเกียบ รีสอร์ท 1/2-5 เขาตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3251 2405, 08 9697 9141 จำนวน 8 ห้อง ราคา 1,200-1,500 บาท

ชมวิว 93 ซ.ทะเล 12 ถ.เพชรเกษม ต.หนองแก โทร. 0 3251 3305-7 โทรสาร 0 3251 3308 กรุงเทพฯ โทร. 0 2258 8518 หรือ www.chomviewhotel.com จำนวน 134 ห้อง ราคา 2,100-9,900 บาท

ชีวาธรรม อินเทอร์เน็ตเซ็นเตอร์ แอนด์ รีสอร์ท 73/4 ถ.เพชรเกษม ต.หนองแก โทร. 0 3253 6536 โทรสาร 0 3251 1154 กรุงเทพฯ โทร. 0 2711 6900-12 โทรสาร 0 2381 5852 หรือ www.chivasom.com จำนวน 57 ห้อง ราคา 460-1,090 ดอลลาร์สหรัฐ

ตะเกียบ บีช รีสอร์ท 33/5-6 ถ.เขาตะเกียบ-หนองแก ต.หนองแก โทร. 0 3251 2639, 0 3253 6305 โทรสาร 0 3251 5899 จำนวน 27 ห้อง ราคา 1,000-1,500 บาท

เนินขเล รีสอร์ท หัวหิน 144/7 ถ.เขาตะเกียบ-หนองแก ต.หนองแก โทร. 0 3251 1288, 0 3251 3528 โทรสาร 0 3251 1288 จำนวน 18 ห้อง ราคา 900-3,000 บาท

บ้านคลื่นชายหาดเขา 138/1-18 ถ.ตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3251 1398 จำนวน 12 ห้อง ราคา 400-1,000 บาท

บ้านจันทร์ฉาย 117/1 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1461 โทรสาร 0 3253 2376 จำนวน 59 ห้อง ราคา 1,000-1,120 บาท

บ้านดวงแก้ว 83/158 ถ.หัวหิน-เขาตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3251 5307, 0 3251 5770, 0 3253 6460, 0 3253 6459 โทรสาร 0 3251 5532 หรือ www.baanduangkaewhuahin.com จำนวน 19 ห้อง ราคา 2,400-3,800 บาท (รวมอาหารเช้า)

บ้านทะเลดาว รีสอร์ท หัวหิน 2/10 ซ.เขาตะเกียบ ถ.เพชรเกษม ต.หนองแก โทร. 0 3253 6024-30, 0 81845 2809 โทรสาร 0 3253 6301 กรุงเทพฯ โทร. 0 2751 6854, 0 2751 8068 โทรสาร 0 2751 6853 หรือ www.baantalaydao.com จำนวน 32 ห้อง ราคา 2,800-14,000 บาท

บ้านพักนภาพรรณ (ติดทะเลใกล้เขาตะเกียบ) 144/4-6 ถ.หนองแก-ตะเกียบ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2331 โทรสาร 0 3251 3552 กรุงเทพฯ โทร. 0 2279 3421, 0 2511 1716, 0 81943 4787 จำนวน 8 ห้อง ราคา 1,000-3,500 บาท

บ้านพักฟองคลื่น 29 หมู่บ้านเขาตะเกียบ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2402, 0 3252 1181-3 กรุงเทพฯ โทร. 0 2904 1622 จำนวน 6 ห้อง ราคา 600-800 บาท **บ้านชมตะวัน** 88 ถ.ตะเกียบ-หัวดอน ต.หนองแก โทร. 0 3251 1873 โทรสาร 0 3251 2466 E-mail: chomtawanresort@yahoo.com จำนวน 30 ห้อง ราคา 900-1,500 บาท

บ้านสบายใจ (เชิงเขาตะเกียบ) 3/9 ถ.ตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3253 6036, 0 81333 0009 โทรสาร 0 3253 6037 กรุงเทพฯ โทร. 0 2745 8550 โทรสาร 0 2745 8566 หรือ www.baansabaijai.net จำนวน 11 หลัง ราคา 2,500-8,000 บาท

เลตส์ซี หัวหิน ออเฟรสโก รีสอร์ท 83/188 ซ.ทะเล 12 ถ.หัวหิน-เขาตะเกียบ จำนวน 40 ห้อง ราคา 2,222-11,111 บาท โทร. 0 3253 6888 โทรสาร 0 3253 6887 หรือ www.letusseas.com

สุภัทรา หัวหิน รีสอร์ท 143/18 ถ.ตะเกียบ-หนองแก เขาตะเกียบ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3362, 0 3253 6893-4, 0 3253 6896-7, 0 81828 5588 หรือ www.supatrasort.com, E-mail: krachang@supatrasort.com จำนวน 18 ห้อง ราคา 4,000-10,700 บาท

หัวหินบลูเวฟ 37 ถ.หนองแก-ตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3253 6247-8, 0 3251 3140-1 โทรสาร 0 3253 6245 จำนวน 120 ห้อง ราคา 2,589-6,474 บาท

เวกัส (เลียยวหาดตรงทางขึ้นเขาตะเกียบ) โทร. 0 3253 6223, 0 81452 6082 จำนวน 40 ห้อง ราคา 500-3,000 บาท **อนันต์ศิลา** 33/15 ซ.บ้านหัวดอน ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1879, 0 3253 6364 โทรสาร 0 3251 5914 กรุงเทพฯ โทร. 0 2222 3788 จำนวน 82 ห้อง ราคา 1,800-12,000 บาท มีบังกะโล จำนวน 1 หลัง ราคา 5,000 บาท

อ. สราญ 85 (ไปทางเขาตะเกียบ) ต.หนองแก โทร. 0 81442 2442, 0 2278 3387 บ้าน 5 หลัง ราคา 1,600-25,000 บาท

อำเภอปราณบุรี

ศรีวิสุทธิภัณฑ์ โทร. 0 3255 9323, 0 81334 1011 จำนวน 15 ห้อง พักได้ 3-8 คน ราคา 800-900 บาท

แจ่มสว่าง ปิยะ รีสอร์ท 168 ม.3 ซ.วงศ์วรรณ ถ.เลียบชายหาด(นเรศวร) ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3257 0050, 08 9611 7140, 08 1943 1520 โทรสาร 0 3257 0050 จำนวน 10 หลัง ราคา 1,000-2,500 บาท

มินิอินน์ 99 ม.11 ต.หนองตาแต้ม โทร. 0 3262 2710-4 โทรสาร 0 3262 2719 หรือ www.minitelhotel.com จำนวน 78 ห้อง ราคา 600-670 บาท (รวมอาหารเช้า)

ดิ เซกซอน หัวหิน 9 ม.5 ปากน้ำปราณบุรี ถ.เลียบริมทะเล ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 2111 โทรสาร 0 3263 2112 กรุงเทพฯ โทร. 0 2631 9777 หรือ www.sixsenses.com จำนวน 185 ห้อง ราคา 4,750-14,200 บาท

ตะนาอศรี รีสอร์ท 146/7 ม.3 ถ.ปากน้ำปราณ ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3257 0295-8 โทรสาร 0 3257 0299 หรือ www.tanaosriresort.com, www.thai.net/tanaosriresort, E-mail: sales@tanaosriresort.com จำนวน 34 ห้อง ราคา 3,900-5,500 บาท

บ้านกระหม่อมทอง (เลียบวัดเขาทะเล) ม.4 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 1725-6 จำนวน 20 ห้อง ราคา 1,000-1,200 บาท

บ้านชมทะเล 152 ม.4 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 0559, 0 81011 0336 โทรสาร 0 3263 0530 E-mail: chomtalee@hotmail.com จำนวน 10 ห้อง มีห้องพักรวม (พักไม่เกิน 20 คน) ราคา 1,000-1,300 บาท

บ้านปราน รีสอร์ท 155 ม.4 ต.เพชรเกษม ต.ปากน้ำปราน หาดปากน้ำปราน-เขาชะโงก โทร. 0 3263 1599 โทรสาร 0 3263 1599 กรุงเทพฯ โทร. 0 2398 0458, 0 2361 4209 หรือ www.banpranresort.com และ www.photos.yahoo.com/baanpranresort จำนวน 21 ห้อง 5 หลัง ราคา 1,500-3,500 บาท (มีบริการนวดแผนโบราณ นวดน้ำมัน เรือคายัค)

บ้านริมหาด ทางเข้านอุทยานปรานบุรี โทร. 0 3257 2079 จำนวน 11 ห้อง ราคา 1,500-3,500 บาท

บ้านหาดปราน 88 ม.3 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 1435, 08 9912 3092 จำนวน 14 ห้อง ราคา 800-1,800 บาท

บิวตี้บีช รีสอร์ท (เขาชะโงก) 119 ม.4 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 1732, 0 81848 3527 โทรสาร 0 3263 1733 หรือ www.beautybeachresort.com จำนวน 12 ห้อง 2,150-3,200 บาท, 7 หลัง ราคา 1,300-2,050 บาท

ประเสนัน รีสอร์ท 173 ม.4 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 0590-1 โทรสาร 0 3263 0589 หรือ www.prasebanresort.com, E-mail: sales@prasebanresort.com จำนวน 14 ห้อง ราคา 7,000-15,000 บาท

ปรานบุรี โฮเต็ล 30/9-10 ม.2 ต.เพชรเกษม ต.เขาน้อย โทร. 0 3254 4111, 0 3262 2042 โทรสาร 0 3262 1613 จำนวน 50 ห้อง ราคา 250-270 บาท

ปรานบุรี ซีวิล รีสอร์ท 20 ม.4 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 1765, 0 81374 5824 โทรสาร 0 3263 1765 จำนวน 16 ห้อง พักได้ 3-6 คน ราคา 1,300-3,000 บาท

ปรานศิริ 283 ม.1 ต.เพชรเกษม โทร. 0 3262 2061 จำนวน 40 ห้อง ราคา 280-400 บาท

ปราน ฮาวานา 178 ม.4 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3257 0077, 0 81820 8333 หรือ www.pranhavana.net, E-mail: pranhavana@pranhavana.net จำนวน 8 ห้อง ราคา 3,500-5,500 บาท

ผาสุ 55/56-57 ต.เพชรเกษม โทร. 0 3262 2300 โทรสาร 0 3262 2287 จำนวน 33 ห้อง ราคา 200-500 บาท

ภูริมนตรา รีสอร์ท แอนด์ สปา 97 ม.4 ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 0550-3 กรุงเทพฯ โทร. 0 2392 2522-3 หรือ www.purimuntra.com, E-mail: rsvn@purimuntra.com, E-mail: info@purimuntra.com จำนวน 19 ห้อง ราคา 3,800-10,800 บาท (มีบริการสปา นวดแผนโบราณ นวดน้ำมัน นวดหัวไหล่ นวดฝ่าเท้า เรือคายัค บานานา โป้ท เจ็ตสกี)

มิลฟอร์ดพาราไดซ์ ห้วยหิน 200 ม.1 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3257 2311-3 กรุงเทพฯ โทร. 0 2630 0851-5 จำนวน 177 ห้อง ราคา 1,500-6,300 บาท

รีสอร์ท ปรีบูรณ์ 169 ม.3 ต.เลียบชายหาดนครสวรรค์หนองเสือ ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 81348 5567, 0 3257 0101 จำนวน 7 ห้อง ราคา 900-2,500 บาท

วนอุทยานปรานบุรี ม.1 ต.ปากน้ำปราน โทร. 08 9911 1985, 0 81763 9652, 08 9787 4812 มีบ้านพัก 1 หลัง (พักได้ 20 คน) ราคา 1,000 บาท/คืน

วรารักษ์เด็น โทร. 0 3254 0255 บ้านพักจำนวน 4 หลัง ราคา 500 บาท (ไม่มีแอร์)

สวิสบีช รีสอร์ท 167 ม.3 ต.เลียบชายหาดนครสวรรค์ ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 81824 5581, 0 81274 9707 โทรสาร 0 3263 0567 หรือ <http://swissbeach.9nha.com> จำนวน 18 ห้อง ราคา 1,000-3,000 บาท

หัวปลี เลซี่บีช 163 ม.4 บ้านหนองบัว ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3263 0555, 0 81734 4343 โทรสาร 0 3263 0554 กรุงเทพฯ โทร.0 2511 1397 หรือ www.huapleelazybeach.com, E-mail: huapleelazybeach@yahoo.com
จำนวน 6 ห้อง มีบ้าน 1 หลัง ราคา 2,500-6,800 บาท

หัวหิน คลิฟ วิว 101 ม.1 ถ.บ่อน้ำ ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3257 2314-5 โทรสาร 0 3257 2315 จำนวน 70 ห้อง ราคา 1,500-6,400 บาท

อลินดา รีสอร์ท แอนด์ สปา 183 ม.4 ต.ปากน้ำปราน โทร. 0 3261 8333 โทรสาร 0 3257 0220 กรุงเทพฯ ข.วิสุทธิ รามอินทรา เขตบางเขน โทร. 0 2508 5333 โทรสาร 0 2519 2184 หรือ www.aleenta.com, E-mail: anhalika@aleenta.com จำนวน 10 ห้อง บ้านพัก 3 หลัง ราคา 5,885-15,000 บาท

ธารสิน รีสอร์ท แอนด์ วอเตอร์สปอร์ต เซ็นเตอร์ 5/1 ม.1 ต.ปากน้ำปราน โทร.0 3263 2222, 08 4117 6394 โทรสาร 0 3263 2303 จำนวน 20 ห้อง ราคา 1,200-2,500 บาท

แอส ดรีม รีสอร์ท แอนด์ สปา 454/25-26 ม.2 ต.ปากน้ำปราน โทร.0 3263 2401-09 โทรสาร 0 3263 2400 สำนักงานกรุงเทพฯ 0 2690 5037-8 โทรสาร 0 2690 5040 www.asdreampranburi.com จำนวน 35 ห้อง ราคา 4,000-22,000 บาท

กิ่งอำเภอสามร้อยยอด

กระท่อมยมโดย ชายหาดนเรศวร กรุงเทพฯ โทร. 0 2427 1440 มีบ้านพัก 1 หลังเช่าเหมา ราคา 4,500 บาท

ดอลฟิน เบย์ รีสอร์ท 227 ม.4 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9333 โทรสาร 0 3255 9361 www.dolphinbayresort.com จำนวน 57 ห้อง ราคา 1,190-10,700 บาท บ้านพัก 2 หลัง ราคา 5,350 บาท

เดอะไพรเวซี บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา หัวหิน 252 ม.3 โทร. 0 3255 9360, 0 3255 9434-44, 0 2515 0060-2 หรือ www.privacybeach.com จำนวน 76 ห้อง ราคา 4,500-18,000 บาท (รวมอาหารเช้า)

เทอร์รา เซริซ่า 223 ม.4 หาดสามร้อยยอด โทร. 0 3255 9359 www.terraselisa.com, E-mail: contact@terraselisa.com จำนวน 17 ห้อง ราคา 1,490-1,890 บาท

นกกะลิง รีสอร์ท 206/1 ม.4 บ้านหุ้ญ้อย ต.สามร้อยยอด โทร. 0 81344 9311 โทรสาร 0 3255 9218 หรือ www.hombillresort.com, E-mail: info@hombillresort.com บ้านพัก 20 หลัง พัดลม ราคา 800 บาท แอร์ พักได้ 3-4 คน ราคา 1,400 บาท (เหมาะสำหรับทำกิจกรรมรับน้อง เข้าค่าย)

บราเซียร์ โคซี่ คอทเทจ 210 ม.5 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3263 0555, 0 81734 4343 กรุงเทพฯ โทร. 0 2511 1397 www.brassierebeach.com, E-mail: brassierebeach@hotmail.com จำนวน 10 ห้อง ราคา 4,725-11,500 บาท

บ้านกรรณิการ์ 139 ม.5 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9294 จำนวน 13 ห้อง ราคา 700 บาท

บ้านโกลเด้น 150/12 ม.4 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9103 กรุงเทพฯ โทร.0 2892 0435, 0 2448 0755, 0 81903 0467 โทรสาร 0 2892 0436 จำนวน 25 หลัง ราคา 1,800 -2,700 บาท www.baangolden.com

บ้านพักสามร้อยยอด ริมหาดสามร้อยยอด ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9302, 0 7998 0170 www.baanpatu.com จำนวน 10 ห้อง ราคา 500-800 บาท (มีบริการเรือนำเที่ยวเกาะนมสาว เกาะโคร้า ตกปลา)

บ้านสวนริมหาด 3 ม.9 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 81702 6608 , 0 81385 3947 จำนวน 3 ห้อง ราคา 400 บาท (เตียง 200 บาท)

บ้านสบาย ชายทะเล 231 ม.4 ต.สามร้อยยอด โทร. 08 9032 7222 โทรสาร 0 3255 9265 หรือ www.bansabai.com, E-mail: info@bansabai.com จำนวน 15 ห้อง ราคา 900-1,100 บาท

บลูบิช รีสอร์ท 185 ม.5 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9314-5, 08 9225 1908 จำนวน 9 ห้อง ราคา 700-2,500 บาท

พูน้อยบีชรีสอร์ท 223 ม.4 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9369 จำนวน 18 ห้อง ราคา 1,390 บาท

สามร้อยยอดคานา 24 ม.2 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9159, 08 9915 4279 จำนวน 8 หลัง ราคา 800-1,500 บาท

สามร้อยยอด ฮอลิเดย์ รีสอร์ท 181 ม.4 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9364 โทรสาร 0 3255 9365 หรือ www.samroiyodresort.com จำนวน 28 ห้อง ราคา 2,000-6,900 บาท (รวมอาหารเช้า)

สุดขอบฟ้า 1/1 ม.2 หาดสามร้อยยอด โทร. 0 3255 9051-2 มีบ้านพัก จำนวน 10 ห้อง พักได้ 5-6 คน ราคา 1,200 บาท จำนวน 2 ห้อง พักได้ 30-50 คน ราคา 3,500-5,500 บาท (เหมาะสำหรับทำกิจกรรมรับน้อง ทำอาหารปิ้งย่าง บาร์บีคิว)

อัญชนารีสอร์ท แอนด์ สปา 228 ม.4 บ้านพุน้อย ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9366-7 โทรสาร 0 3255 9368 กรุงเทพฯ โทร. 0 29516 1574-8 โทรสาร 0 2954 2984 หรือ www.anchana.com, จำนวน 50 ห้อง บังกะโล 10 หลัง ราคา 3,000-6,000 บาท

อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด มีบริการบ้านพักที่บริเวณ เขาแดง จำนวน 3 หลัง ราคา 1,200-1,400 บาท และที่ หาดแหลมศาลา มีบ้านพัก จำนวน 4 หลัง ราคา 1,600-2,200 บาท ในกรณีที่พักท่องเที่ยวต้องการเช่าเตียง ทางอุทยานฯ มีบริการเตียงให้เช่า เตียงละ 150-225 บาท/คืน หากนักท่องเที่ยวเดินทางไปเอง ค่าบริการสถานที่ เตียงละ 30 บาท/คน/คืน ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ อุทยานฯ โทร. 0 3261 9078 หรือกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 หรือ www.dnp.go.th

อำเภอเมือง

โกldenบีช 113 ถ.สวนสน ต.เกาะหลัก โทร. 0 3260 1626, 0 3255 1199 จำนวน 19 ห้อง ราคา 600-1,200 บาท

เค วิ แอนด์ รีสอร์ท 239 ม.4 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3260 1224, 0 3260 1329, 0 3261 1125 จำนวน 14 ห้อง ราคา 400-2,000 บาท

เจ้าชาย 683 ถ.ประจวบ ต.เกาะหลัก โทร. 0 3261 1255, 0 3260 1119 จำนวน 23 ห้อง ราคา 290-690 บาท

ซีแอนด์ รีสอร์ท 409/1-2 ต.คลองวาฬ โทร. 0 3266 1482, 08 9971 5102, 0 81606 5639 จำนวน 13 ห้อง ราคา 700-2,500 บาท

ตามองคล้ายรีสอร์ท 12/1 ถ.สวนสน ต.อ่าวน้อย โทร. 0 3255 0551, 0 3260 2332, 0 4022 5425, 08 9837 9960 โทรสาร 0 3260 2332 หรือ www.tamonglaireort.com, E-mail: tamonglai@hotmail.com จำนวน 14 ห้อง ราคา 400-800 บาท

เทศบาล บังกะโล 2 ถ.เลียบชายหาด โทร. 0 3261 1204 จำนวน 36 ห้อง ราคา 300-1,700 บาท

ธนา คาบาน่า 556 ม.1 ถ.คลองวาฬ-หน้ากอ ต.คลองวาฬ โทร. 0 3251 9061-6, 0 81399 9121 โทรสาร 0 2276 2197
จำนวน 9 หลัง ราคา 800-1,500 บาท www.tana-cabana.com

บ้านฟอร์ตี้ รีสอร์ท 555/3 ถ.ประจวบ-คลองวาฬ ต.คลองวาฬ โทร. 0 3266 1437
www.geocities.com/baanforty จำนวน 19 ห้อง ราคา 1,000-1,200 บาท

บุญสร้าง-อรุณ เกสต์เฮาส์ 68 ม.1 ต.คลองวาฬ โทร. 0 3266 1200, 0 3261 1158, 0 3266 1268 จำนวน 7
ห้อง ราคา 500-1,500 บาท

ประจวบเพลส รีสอร์ท 45/1 ซ.6 ถ.ละชีพ โทร. 0 3260 4811-2 โทรสาร 0 3260 4812
www.prachuabplace.com จำนวน 13 ห้อง ราคา 700-900 บาท

ประจวบสุข 69-71 ถ.สุโขทัย ต.เกาะหลัก โทร. 0 3261 1019 จำนวน 12 ห้อง ราคา 180-250 บาท

ประสิทธิ์รีสอร์ท (ห่างจากอ่าวมะนาว 700 เมตร หน้ากรมประมง) โทร. 0 3266 1023 จำนวน 20 ห้อง ราคา
500-1,200 บาท ราคาโปรดติดต่อบริการด้วยตนเอง

ยุคชัย 115 ถ.ก้องเกียรติ โทร. 0 3261 1055 จำนวน 16 ห้อง ราคา 300-400 บาท

ศูนย์ฝึกอบรมมวลชน ต.อ่าวน้อย โทร. 0 3261 1080, 0 3261 1096 มีเรือนพักแรมให้บริการ ราคา 30-400 บาท

สุขใจ 77 ถ.สุขใจ ต.เกาะหลัก โทร. 0 3260 1842, 0 3261 1158 จำนวน 16 ห้อง ราคา 250-500 บาท

สุขสันต์ 11 ถ.สุโขทัย ต.เกาะหลัก โทร. 0 3261 1145 โทรสาร 0 3260 1208 จำนวน 70 ห้อง ราคา 300-550 บาท

หาดทอง 21 ถ.สุโขทัย ต.เกาะหลัก โทร. 0 3260 1050-6 จำนวน 140 ห้อง ราคา 700-1,400 บาท

อารชา รีสอร์ท 344/1 ต.คลองวาฬ โทร. 0 3266 1252, 0 81858 7477, 0 3266 1252 จำนวน 28 ห้องและ
บ้าน 2 หลัง ราคา 800-1,600 บาท

อ่าวน้อย ชีวี 202/3 ม.2 ต.อ่าวน้อย โทร. 0 81401 6001, 08 9615 9012 หรือ www.aownoiseaview.com
จำนวน 11 ห้อง ราคา 600-1,200 บาท

อ่าวน้อยบีช รีสอร์ท 206 ถ.เลียบทะเล ต.อ่าวน้อย โทร. 0 3260 1350, 0 3260 1354 จำนวน 11 ห้อง ราคา 600-800 บาท

อ่าวมะนาว กองบิน 53 มีบริการบ้านพักติดต่อบริการที่พักได้ โทร. 0 3266 1088 (ในกรณีที่เข้าพักเป็นหมู่
คณะต้องทำหนังสือแจ้งล่วงหน้า) จำนวน 112 ห้อง ราคา 700-1,800 บาท

อินทรา 120 ถ.พิทักษ์ชาติ โทร. 0 3261 1814 จำนวน 10 ห้อง ราคา 180-300 บาท

อำเภอทับสะแก

แจ๊ค บีช รีสอร์ท 56/4 ม.7 ต.ห้วยยาง โทร. 0 3257 4303 บ้านพัก 20 หลัง ราคา 800-1,400 บาท

ซานเรอเน 37 ม.3 ถ.เลียบชายทะเล ต.ทับสะแก โทร. 0 3267 1890, 0 3267 1411 จำนวน 40 ห้อง ราคา 300-1,000 บาท

ชวลิต 38 ม.6 ถ.เพชรเกษม ต.ทับสะแก โทร. 0 3254 6404-5 โทรสาร 0 3261 1734 จำนวน 20 ห้อง ราคา 200-400 บาท

บ้านแก้ว 141/8 ต.นาทูกวาง โทร. 0 3267 1168 จำนวน 8 ห้อง ราคา 300-350 บาท

มาดิส-เอเชีย รีสอร์ท 53/2 ม.2 บ้านดอนทราย ต.นาทูกวาง กรุงเทพฯ โทร. 0 2679 7127-36, 0 81916 1217 โทรสาร
0 2287 1457 จำนวน 16 ห้อง บังกะโล 3 หลัง ราคา 700-1,550 บาท

สุภาพม 39/15 ม.6 ถ.สุขุมวิท ต.ทับสะแก โทร. 0 3267 1598 จำนวน 15 ห้อง ราคา 500-800 บาท

ห้วยยางบีช รีสอร์ท 74/3 ม.7 ต.ห้วยยาง โทร. 0 3257 4525, 08 1855 5408, 08 1720 3402 กรุงเทพฯ โทร. 0 2579 4375, 0 81721 9500 โทรสาร 0 2941 1193 หรือ www.huayyangbeachresort.com จำนวน 11 ห้อง บังกะโล 10 หลัง ราคา 1,000-2,500 บาท

แหลมกุ่ม บีช รีสอร์ท & ซีฟู้ด 70/1 ม.2 ต.นาทูกวาง โทร. 08 9914 4009, 0 3267 0000 โทรสาร 0 3267 0002 หรือ www.laemkum.com จำนวน 16 ห้อง ราคา 1,500-2,200 บาท

อรุณ รีสอร์ท 133/1 ม.2 ต.นาทูกวาง โทร. 0 81961 7879 จำนวน 8 ห้อง ราคา 200-600 บาท

อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง อุทยานฯ มีบริการบ้านพัก 2 หลัง ราคา 1,000 บาท มีบริการเดินเท้าเดินลัด 250-500 บาท/คืน นักท่องเที่ยวที่นำเดินเท้าไปเอง ค่าบริการสถานที่ เดินลัด 30 บาท ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง ต.ห้วยยาง อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77130 หรือ โทร. 0 3261 9743 หรือที่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 หรือ www.dnp.go.th

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ทางอุทยานฯ มีบริการบ้านพัก 3 หลัง ราคา 2,000-2,500 บาท/คืน เดินเท้าให้เข้าไป อัตราราคา 200-400 บาท/คืน ในกรณีที่นำเดินเท้าไปเองจะต้องเสียค่าพื้นที่คนละประมาณ 20 บาท ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ต.ห้วยยาง อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77130 โทร. 0 3260 2654 หรือที่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 หรือ www.dnp.go.th หรือติดต่อได้ที่ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบ้านพักบังกะโล จำนวน 4 หลัง ติดต่อสอบถามจองที่พักได้ที่ โทร. 0 2579 0520, 0 2942 8111

อำเภอบางสะพาน

เกษมสุข 67 ม.2 ต.ธงชัย หาดบ้านกรูด โทร. 0 3269 5030, 0 3269 5179, 0 81908 4829, 08 6039 5059 จำนวน 9 ห้อง ราคา 500-800 บาท

คอรัล บังกะโล 171 ม.9 บางสะพาน ต.พงศ์ประศาสน์ โทร. 0 3269 1667, 0 81904 2092 www.coral-hotel.com จำนวน 34 ห้อง ราคา 1,210-4,410 บาท

คันทองหลวงออน บีช 66/1 ม.9 ต.พงศ์ประศาสน์ โทร. 0 3261 9062, 0 81453 6173 จำนวน 8 ห้อง ราคา 300 บาท

ธารวรา บีช รีสอร์ท 319 ม.3 ต.ธงชัย หาดบ้านกรูด โทร. 0 3269 5362, 0 3269 5358-9 โทรสาร 0 3269 5474 กรุงเทพฯ โทร. 0 81443 6083 โทรสาร 0 2721 5739 ต่อ 0 หรือ www.thamvarabeachresort.com, E-mail: sumontha@thamvarabeachresort.com บังกะโล จำนวน 90 หลัง ราคา 1,200-19,000 บาท

นิภาบีช 168/1 ม.5 ถ.เลียบชายทะเล ต.แม่รำพึง โทร. 0 3269 1583 จำนวน 13 ห้อง ราคา 550-1,200 บาท

บานีโต บีช รีสอร์ท (บ้านหาดสวนน้ำใส) 283 ถ.กลางอ่าว ต.ธงชัย หาดบ้านกรูด โทร. 0 3269 5282-3 โทรสาร 0 3269 5282 กรุงเทพฯ โทร. 0 2946 2175-6 โทรสาร 0 2946 2177 หรือ www.banitobeach.com จำนวน 30 หลัง ราคา 1,500-2,500 บาท จำนวน 50 ห้อง ราคา 1,500-5,200 บาท(รวมอาหารเช้า)

บ้านกลางอ่าว บีช รีสอร์ท 300 ม.3 บ้านกรูด ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5086, 0 3269 5123 โทรสาร 0 3269 5430 www.baan-kiang-aow.co.th จำนวน 48 ห้อง ราคา 1,600-3,800 บาท

บ้านกรูด รีสอร์ท 212 ม.2 ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5076, 0 81421 1186 โทรสาร 0 3267 5076
www.bankrutresort.com ราคา 1,600-1,800 บาท

บ้านเขียวป๊อ รีสอร์ท 217 ม.2 ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5112, 0 81378 7520 โทรสาร 0 3269 5482 จำนวน
20 ห้อง ราคา 300-3,000 บาท (รวมอาหารเช้า)

บ้านพร้าวไทย รีสอร์ท (หาดบ้านกรูด) 176/7 ม.3 ต.ธงชัย โทร. 08 9682 4484 หรือ
www.sanook.to/proudtai/ จำนวน 8 ห้อง ราคา 700-800 บาท

บ้านพักวังทอง 89/1 ม.2 ถ.บ้านปอทองหลวง ต.แม่รำพึง โทร. 0 3269 5097 จำนวน 16 ห้อง ราคา 350-400 บาท

บ้านพักเขาวิชมนานาชาติบ้านกรูด (90 กิโลเมตรจากหัวหิน) 123 ถ.สายเอก-โคกตาหมอม โทร. 0 3261 9103,
08 9121 6857 กรุงเทพฯ โทร. 0 81839 6857 โทรสาร 0 2371 1986 หรือ www.thailandbeach.com, E-mail :
www.hostthai@ksc.th.com จำนวน 55 ห้อง ราคา 200-4,000 บาท (สนามบาส ร้านอาหาร เรือเช่าตกปลา,
การดำน้ำตื้นเกาะทะลุ)

บางสะพาน รีสอร์ท 36/1-2 ต.แม่รำพึง โทร. 0 3269 1152-3 จำนวน 40 ห้อง ราคา 500-900 บาท

เบย์วิว บีช รีสอร์ท 11 ม.9 ต.พงศ์ประศาสน์ โทร. 0 3269 5566-7, 0 81666 7272 โทรสาร 0 3269 5567
กรุงเทพฯ โทร. 0 2570 4766 โทรสาร 0 2570 4932 หรือ www.bayviewbeachresort.com, E-mail:
info@bayviewbeachresort.com จำนวน 37 ห้อง ราคา 1,100-6,000 บาท (มีบริการรถแวนโบราณ ตกปลา
ตกหมึก พายคายัค จักรยานให้เช่าและเรือให้เช่าไปเกาะทะลุ เกาะล่อชะ)

เบญจวรรณ บังกะโล 100/1 ม.5 ถ.เลียบชายทะเล ต.แม่รำพึง โทร. 0 3269 1158, 0 3296 1919 จำนวน 12
ห้อง ราคา 1,500-2,000 บาท

ราชาวดี บ้านกรูด 98/1 ม.7 ต.ธงชัย โทร. 0 3267 1063 โทรสาร 0 3267 1756 จำนวน 21 หลัง ราคา 1,800-
2,800 บาท

ริมหาด 65 ม.2 ต.ธงชัย หาดบ้านกรูด โทร. 0 3269 5205-6, 0 81807 5691 โทรสาร 0 3269 5206 มี
บังกะโล จำนวน 22 ห้อง ราคา 600-2,500 บาท

เรือนจันทร์ ชีววิ 339 ม.3 ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5061, 0 3269 5120 โทรสาร 0 3269 5322 จำนวน 20 ห้อง
ราคา 500-1,200 บาท บ้านพัก 13 หลัง ราคา 600-1,800 บาท

ลำธารรีสอร์ท 39 ม.9 ต.ธงชัย (ก่อนถึงบ้านกรูด 5 กม.) โทร. 0 81991 9392 กรุงเทพฯ โทร. 0 2952 2667-9, 0
81866 6310 จำนวน 21 ห้อง ราคา 1,000-2,500 บาท (ประกอบอาหารได้)

วรรณวิภา บังกะโล 163 ม.5 ต.แม่รำพึง โทร. 0 3269 1251, 0 3254 8356-7 โทรสาร 0 3269 1548 จำนวน
67 ห้อง ราคา 300-500 บาท

เวสเทิร์น 111/1 ม.5 ต.แม่รำพึง โทร. 0 3269 1015-7, 0 3269 1402 โทรสาร 0 3269 1401 กรุงเทพฯ โทร. 0
81505 0337 จำนวน 120 ห้อง และมีบังกะโล ราคา 530-1,500 บาท

ศาลาไทย บีช รีสอร์ท (หาดบ้านกรูด) 176/9 ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5182, 0 7058 1379 โทรสาร 0 3269
5182 กรุงเทพฯ โทร. 0 2728 2893 หรือ www.salathai-resort.com, E-mail : salathai2002@thaimail.com
บังกะโล 40 หลัง ราคา 600-3,000 บาท

สยามการ์เด้น บีช รีสอร์ท 2 ม.10 (บ้านกรูด) ต.ธงชัย โทร. 0 3261 9154, 0 81458 7877, 0 81759 4579
www.siamgardenbeachresort.pantown.com, E-mail : siamgarden@hotmail.com จำนวน 20 ห้อง และ
บ้านพัก 2 หลัง ราคา 250-2,500 บาท

สวนอนันต์ 1 ม.3 ต.บางสะพานน้อย โทร. 0 3269 9118 จำนวน 10 ห้อง ราคา 400 บาท

สวนบ้านกรูด บีช รีสอร์ท 278 ม.3 ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5217 โทรสาร 0 3269 5403 กรุงเทพฯ โทร. 0 2960 4830-1 โทรสาร 0 2960 4832 จำนวน 47 ห้อง ราคา 1,900-6,400 บาท

หาดสมบุญ ชีวี 32/1 ม.5 ต.แม่รำพึง โทร. 0 3254 8343-5 โทรสาร 0 3254 8343 จำนวน 33 ห้อง ราคา 400-600 บาท

อำเภอบางสะพานน้อย

จันทิมา รีสอร์ท สป่า แอนด์ โฮเต็ล 99/8ม.5 ต.ทรายทอง หาดบางเบ็ด โทร. 0 81006 8001, 08 9067 0395, 08 9486 2083 จำนวน 46 ห้อง ราคา 800-1,200 บาท (มีบริการเรือนำเที่ยวเกาะสิงห์ เกาะสังข์ เกาะ
ล้าน ตกลา ตกนมีก, มีสปา นวดแผนโบราณ, มีรถยนต์ รถจักรยาน มอเตอร์ไซด์ให้เช่า)

บางเบ็ด แดงหวาน หาดบางเบ็ด โทร. 0 81316 2517, 08 6109 7246, 0 7900 0510 จำนวน 10 ห้อง ราคา
200-300 บาท

บ้านกำเปิดพลอย โทร. 0 8 9444 0400, 0 8 6899 2382

บ้านทรายทอง บีช รีสอร์ท หาดบางเบ็ด ต.ทรายทอง โทร. 0 81215 1604, 0 81858 3350 จำนวน 5 ห้อง
พักได้ 4-5 คน ราคา 1,000 บาท (มีคาน้ำอุ่นประจักษ์ ตกลา)

บ้านปริม รีสอร์ท 21/2 บ้านฝั่งแดง ม.3 ต.ทรายทอง (บ้านพักชายทะเล บ้านฝั่งแดง) โทร. 08 9822 2866, 08 9914 9477 หรือ www.baanprim.tk จำนวน 4 หลัง 7 ห้อง พักได้ 2-9 คน ราคา 400-1,200 บาท

บ้านมะพร้าว รีสอร์ท เกาะทะลุ 111/1 ม.10 ต.บางสะพาน กรุงเทพฯ โทร. 0 2673 0966, 0 9918 3715, 08 9744 5639 หรือ www.kohtalu.com, E-mail: kohtalu@thai-tour.com ราคา แพคเกจทัวร์ 2 วัน 1 คืน ราคา
1,900-2,350 บาท และ 3 วัน 2 คืน ราคา 3,400-4,300 บาท

บุญชูบางเบ็ด รีสอร์ท และบิเจ บังกะโล 102 ม.5 ต.ทรายทอง โทร 0 81921 9660, 0 81309 7711, 0 3261 9112 โทรสาร 0 81309 7711 www.bangburd.com, E-mail: info@bangburd.com จำนวน 36 ห้อง ราคา
700-1,400 บาท

ร้านอาหาร

อำเภอหัวหิน

กรวิก 4/7 ถ.เนบเคาส์ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 4516 โทรสาร 0 3251 4517 (เปิดเวลา 10.00-24.00 น.)

ข้าวสวย (ตรงข้ามโกลเด้นเพลสหัวหิน) ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 81863 9481

ข้าวเหนียวมะม่วงป่าเจือ 118 ถนนคำรุ้ง อ.หัวหิน โทร. 0 3251 1704 (ข้าวเหนียวมะม่วง เปิดเวลา 07.30-19.00 น.)

ข้าวเหนียวมะม่วงมีชัย 57 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1035 (ข้าวเหนียวมะม่วง ขนมไทยทุกชนิด เปิด
เวลา 07.00-21.00 น.)

เขาน้ำ วิลล่า บีช รีสอร์ท 20/4 ซ.หัวหิน 10 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3257 2572 โทรสาร 0 3257 2573 กรุงเทพฯ โทร. 0 2254 1361 หรือ www.turtlevillabeach.com (อาหารไทย ทะเล อิตาลี เปิดเวลา 07.00-21.00 น.)

คาซ่า เดล มาเร่ หัวหิน (Casa del Mare, Hua Hin) 25/2 ซ.79-81 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 9061-6 โทรสาร 0 3251 9099 หรือ www.casadelmare.net, E-mail: info@casadelmare.net (อาหารไทย ยุโรป เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

เจริญโภชนา ถ.นเรศวร ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2168 (อาหารไทยตามสั่ง)

เจ้เรียว 42 ถ.ตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3251 2233, 0 3253 6899, 0 3253 6900 โทรสาร 0 3251 4302 (อาหารทะเล เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

ร้านเงิน 59/2 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3252 0341, 0 3252 0143 (น้ำพริก แกงป่า อาหารพื้นเมือง เปิดเวลา 09.00-22.00 น.)

ชาวเล 15 ถ.นเรศวร ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3436-7 โทรสาร 0 3253 0610 เปิดเวลา 10.00-22.00 น.

บ้านปูเป็น 33/4 ต.หนองแก โทร. 0 3251 3751, 0 81332 1491 (ปลากะพงทอดน้ำปลา ปูม้าเนื้อ หลนปูทะเล เปิดเวลา 09.30-21.00 น.)

บ้านอิสระ 7 ถ.แนบเคหาสน์ ต.หัวหิน โทร. 0 3253 0574, 0 3251 1673, 0 3251 4517 (อาหารทะเล วันธรรมดา เปิดเวลา 10.00-22.00 น. วันเสาร์-อาทิตย์ เปิดเวลา 11.30-22.00 น.)

มีกรุณา 26 ถ.นเรศวร ต.หาดชะอำ โทร. 0 3251 1932, 0 81880 7522 โทรสาร 0 3253 0103 (กุ้งราดซอสมะขาม ปลากะพงทอดน้ำปลา ห่อหมกทะเล เปิดเวลา 11.00-23.00 น.)

ลา แม (บนเขาตะเกียบ) ต.หนองแก โทร. 0 3253 6205 (อาหารทะเล เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

เลทส์ ซี (Let's sea) 83/155 ซ.ทะเล ถ.เขาตะเกียบ-หัวหิน ต.หนองแก โทร. 0 3253 6022 (อาหารไทย อาหารทะเล วันอาทิตย์-พฤหัสบดี เปิดเวลา 11.00-23.00 น. วันศุกร์-เสาร์ เปิดเวลา 11.00-24.00 น.)

สติ 83/159 ต.หนองแก โทร. 0 3251 2488, 0 81693 2096 โทรสาร 0 3251 2488 หรือ www.sasi-restaurant.com (อาหารไทย นานาชาติ อาหารทะเล เปิดเวลา 11.00-22.00 น.) มีการแสดงโขนและจินตลีลา วันจันทร์ พุธ เสาร์ เวลา 19.00 น.

สายลม (ในโรงแรมสายลม) 29 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3251 1890-1 โทรสาร 0 3251 2047 เปิดเวลา 07.00-22.30 น.

สุภัทรา บาย เดอะ ซี (เขาตะเกียบ) 122/63 ซ.หมู่บ้านเขาตะเกียบ ต.หนองแก โทร. 0 3253 6561-27, 0 81828 5588 www.supatrabymythesea.com, E-mail: info@supatrabymythesea.com (อาหารทะเล อาหารไทย ตามสั่ง เปิดเวลา 11.00-23.00 น.)

แสงไทย หาดชะอำ ต.หัวหิน ถ.นเรศวร ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2144, 0 3251 2867 (อาหารทะเล ปลาเก๋ กุ้งย่าง ปูทะเลยักษ์ เปิดเวลา 09.00-22.00 น.)

หัวหิน โกทิ 61/1 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1252 (อาหารทะเลตามสั่ง เปิดเวลา 11.00-16.30 น. และ 18.00-22.00 น.)

อยู่เย็น 29 ถ.แนบเคหาสน์ ทางเข้าซอยหัวหิน 51 โทร. 0 3253 1191-2 (อาหารตามสั่ง ทะเล ปลากะพงทอดน้ำปลา ยำออร์แกนิก เปิดเวลา 10.00-23.00 น.)

ไต้เปียง 6/7 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1072, 0 3251 2070 โทรสาร 0 3251 3236 (ซานมูนันดง ปลาเก๋สามรส หมั่นโถ่ เปิดเวลา 09.00-21.30 น.)

อำเภอปราณบุรี

ครัวแจ้ว 486/9 ม.2 ปากน้ำปราณ โทร. 08 9206 6647, 0 3263 1302 โทรสาร 0 3263 2184 (อาหารทะเล, อาหารพื้นบ้าน เปิด 09.00-22.00 น.)

ครัวศรีสุนันท์ โทร. 0 3255 9323, 0 81334 1011 (อาหารทะเลตามสั่ง เปิด 06.00-23.00 น.)

บิวตี้บีช รีสอร์ท (เขาชะโงก) 119 ม.4 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 1732, 0 81848 3527 โทรสาร 0 3263 1733 หรือ www.beautybeachresort.com (อาหารตามสั่ง ทะเล เปิดเวลา 07.30-19.00 น.)

บ้านริมหาด 517/14 ม.2 ปากน้ำปราณบุรี (ตรงข้ามศาลกรมหลวงชุมพรฯ) โทร. 0 3263 1159 (อาหารตามสั่ง ทะเล เปิด 08.00-21.00 น.)

บ้านชมทะเล 152 ม.4 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 0559, 0 81011 0336 โทรสาร 0 3263 0530 E-mail: chomtaley@hotmail.com (อาหารไทย ทะเล สดๆ เปิดเวลา 08.00-22.00)

บ้านปราณ รีสอร์ท 155 ม.4 ถ.เพชรเกษม ต.ปากน้ำปราณ หาดปากน้ำปราณ-เขาชะโงก โทร. 0 3263 0598-9 โทรสาร 0 3263 0599 กรุงเทพฯ โทร. 0 2398 0458, 0 2361 4209 หรือ www.banpranresort.com, www.photos.yahoo.com/banpranresort (อาหารตามสั่ง ทะเล เปิด 07.00-20.00 น.)

ปราณบุรี ซีวิล รีสอร์ท 20 ม.4 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 1765, 0 81374 5824 โทรสาร 0 3263 1765 (อาหารไทย ทะเล เปิดเวลา 07.30-20.00 น.)

ภูริมนตรา รีสอร์ท แอนด์ สปา 97 ม.4 ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 0550-3, 0 3263 1679 กรุงเทพฯ โทร. 0 2392 1776, 0 2392 2522-3 หรือ www.purimuntra.com, E-mail: rsvn@purimuntra.com, E-mail: info@purimuntra.com (อาหารไทย ทะเล จีน อิตาลี ยุโรป)

สวนอาหารโอเอซิส 277/2 ม.2 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 1230, 0 3263 1246 (อาหารไทย, อาหารตามสั่ง เปิดเวลา 09.00-22.00 น.)

ระเบียงบัว 208/4 ถ.เพชรเกษม (ทางเข้าเขื่อนปราณบุรี) ต.หนองตาตัม โทร. 0 3262 1622 โทรสาร 0 3262 1555 (อาหารไทย เปิดเวลา 11.00-22.00 น.)

กิ่งอำเภอสามร้อยยอด

ครัวชมทะเล (หาดสามร้อยยอด) 181 ม.4 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3255 9364 โทรสาร 0 3255 9365 (อาหารแนะนำ แกงส้มกุ้งชะอมไข่ กุ้งชมทะเล ปลาสำลีแดดเดียว ยำปลาทูสมุนไพร เปิดเวลา 07.00-22.00 น.)

เทอร์รา เซริซ่า 223 ม.4 หาดสามร้อยยอด โทร. 0 3255 9359 www.terraselisa.com, E-mail: contact@terraselisa.com (อาหารตามสั่ง เปิดเวลา 08.00-20.00 น.)

บราเจีย โคซี่ คอทเทจ 210 ม.5 ต.สามร้อยยอด โทร. 0 3263 0555, 0 81734 4343 กรุงเทพฯ โทร. 0 2511 1397 www.brassierebeach.com, E-mail: brassierebeach@hotmail.com (อาหารตามสั่ง ทะเล บาร์บีคิว เปิดเวลา 08.00-19.00 น.)

อำเภอเมือง

เจ๊บัง 1 136/14 ม.1 โทร. 0 3266 1224 (เปิดเวลา 09.00-21.00 น.)

เจ๊บัง 2 502/2 ถ.เพชรเกษม ต.เกาะหลัก โทร. 0 3255 1031 (เปิดเวลา 07.00-21.00 น.)

เจ๊อวโชา 2 อาคารทรายทอง ถ.สุตีก โทร. 0 3255 0868-9 โทรสาร 0 3255 0868 (เวลา 10.00-22.00 น.)

เจ๊อวโชา 1 504/1 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3261 1118, 0 3260 1732 โทรสาร 0 3260 4448 (08.00-21.00 น.)

ประมง 3 ถ.เลียบชายทะเล (ตรงท่าเทียบเรือประมง) โทร. 0 3261 1168 (เปิดเวลา 07.00-22.00 น.)

ป่านโกชนา 40/1 ถ.ชายทะเล โทร. 0 3261 1195 (เปิดเวลา 08.00-22.00 น.)

ป่านโกชนา 84/2-3 ถ.สละชีพ

เพลินสมุทร ถ.สุตีก โทร. 0 3260 1866 (อาหารไทย เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

เพ็ญคุณ 135 ถ.สวนสน ต.เกาะหลัก โทร. 0 3260 1969 (เปิดเวลา 08.00-24.00 น.)

รับลม 6 ปากคลองบางนางรม ถ.ชายทะเล ต.เกาะหลัก โทร. 0 3260 1677 (เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

ริมทะเล 71 ถ.ปิ่นอนุสรณ์ ต.ประจวบ โทร. 0 3261 1082, 08 9837 7944 (เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

ร่มไม้ 47/1 ถ.สุขใจ (อาหารไทย เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

รสไทย คีอพิซซอฟ 184 ถ.พิทักษ์ชาติ โทร. 0 3260 1255 (เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

สวนครัว 7 ข.ตามประมุข ถ.สุตีก (เปิดเวลา 07.00-21.00 น.)

สุกี้ ที ที 172/2 ถ.สุขใจ โทร. 0 3260 1389 (เปิดเวลา 10.00-22.00 น.)

หาดทอง 21 ถ.สุตีก ต.เกาะหลัก โทร. 0 3260 1050-5 โทรสาร 0 3260 1057 (เปิดเวลา 07.00-02.00 น.)

อำเภอทับสะแก

แหลมกุ่ม สีหุติ 70/1 ม.2 ต.นาหูกวาง โทร. 0 3267 0000, 08 9914 4009, 08 9254 2755 โทรสาร 0 3267 0002 (จำหน่ายอาหารทะเล อาหารตามสั่ง และรับจัดเลี้ยง เปิดเวลา 10.00-21.00 น.)

อำเภอบางสะพาน

เบย์วิว บีช รีสอร์ท 13 ม.9 ต.ธงชัย โทร. 0 3269 5566-7, 0 81666 7272 โทรสาร 0 3269 5567 กรุงเทพฯ โทร. 0 2570 4766 หรือ www.bayviewbeachresort.com, E-mail: info@bayviewbeachresort.com (อาหารทะเล ตามสั่ง เปิดบริการ 07.00-21.00 น.)

ริมทะเล (หาดบ้านกรูด) 13 ม.9 ต.ธงชัย โทร. 0 81666 7272, 0 3269 5566-7 โทรสาร 0 81666 7272 กรุงเทพฯ โทร. 0 2570 4766 โทรสาร 0 2570 4932 (อาหารไทย อาหารทะเล เปิดเวลา 08.00-22.00 น.)

อำเภอบางสะพานน้อย

ครัวต้นทาง หาดบางเบ็ด ต.ทรายทอง โทร. 08 6170 5262 ((อาหารตามสั่ง ทะเล เปิด 07.00-22.30 น.)

จันทิมา รีสอร์ท สปา แอนด์ โฮเต็ล 99/8 ม.5 ต.ทรายทอง หาดบางเบ็ด โทร. 0 81006 8001, 08 9067 0395, 08 9486 2083 (อาหารตามสั่ง เปิด 07.00-22.30 น.)

บางเบ็ด แดงหวาน หาดบางเบ็ด โทร. 0 81316 2517, 08 6109 7246, 0 7900 0510 (อาหารตามสั่ง ทะเล เปิด 10.00-20.00 น.)

บุญชูบางเบิด รีสอร์ท และบิเจ บังกะโล 102 ม.5 ต.ทรายทอง โทร 0 81921 9660, 0 81309 7711, 0 3261 9112 โทรสาร 0 81309 7711 www.bangburd.com, E-mail: info@bangburd.com (อาหารตามสั่ง ทะเล เปิด เวลา 07.00-21.00 น.)

ลมทะเล หาดบางเบิด ต.ทรายทอง โทร. 0 7897 0664 (อาหารตามสั่ง ทะเล เปิดเวลา 10.00-20.00 น.)

หาดสน ม.3 ถ.บางสะพาน-หนองหิไทย ต.บางสะพาน โทร. 0 3269 9196, 0 81856 9975 มีบริการนำเที่ยว เกาะทะลุ ดำน้ำดูปะการัง

อำเภอปรางบุรี

บิวตี้บีช รีสอร์ท (เขากะโหลก) 119 ม.4 ต.ปากน้ำปราง โทร. 0 3263 1732, 0 81848 3527 โทรสาร 0 3263 1733 หรือ www.beautybeachresort.com (มีบริการนวดแผนโบราณ)

ภูริมนตรา รีสอร์ท แอนด์ สปา 97 ม.4 ปากน้ำปราง โทร. 0 3263 0550-3, 0 3263 1679 กรุงเทพฯ โทร. 0 2392 1776, 0 2392 2522-3 หรือ www.purimuntra.com, E-mail: rsvn@purimuntra.com, E-mail: info@purimuntra.com จำนวน 19 ห้อง ราคา 4,200-11,200 บาท

อำเภอบางสะพานน้อย

จันทิมา รีสอร์ท สปา แอนด์ โฮเต็ล 99/8ม.5 ต.ทรายทอง หาดบางเบิด โทร. 0 81006 8001, 08 9067 0395, 08 9486 2083 (มีบริการสปา นวดแผนโบราณ)

ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

อำเภอหัวหิน

ก.ไก่ ถ.เดชานุชิต ต.หัวหิน (หัตถกรรมไม้ เครื่องสาน)

โชมพัลลัส 218 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1250(โรงงาน), 0 3251 3506 (ร้าน) โทรสาร 0 3251 1250 (ผ้าพิมพ์ลายไทย)

คำชะโนะรักษ์ (ภายในค่ายฯ) 125 ม.3 ถ.เพชรเกษม ต.เขาชะอ้อย โทร. 0 3262 1730

ตุ๊กตุ๊ก 55 ถ.เดชานุชิต ต.หัวหิน (เรซิน)

ไทยเกษม 41-43 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1271 (ผ้าไหม)

ปลา ถ.นเรศวร ต.หัวหิน (เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องประดับ)

พนมกร 59/1 ถ.เดชานุชิต ต.หัวหิน (จำหน่ายของเก่า)

โพบูลย์ ถ.เดชานุชิต ต.หัวหิน (จำหน่ายของเก่า ผ้าไหม)

ลำโพงพานิช ถ.เดชานุชิต ต.หัวหิน (ผ้าไหมพัลลัส เซรามิก)

ร้านไหมไทย 18/1 ถ.แม่คหาสต์ อ.หัวหิน (ผ้าไหม สาธิตการทอผ้าไหม (09.00-18.00 น.) เปิดเวลา 09.00-21.00 น.)

วราพร (ใกล้โกลเด้นเพลซ) 11/98 ปากซอยหัวหิน 39 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1251 (ผ้าพิมพ์ไทย โชมพัลลัส)

หัวหินบาติก 69/6 ถ.เพชรเกษม โทร. 0 3253 2729 เปิดเวลา 10.00-21.00 น.

หัวหินทันสมัย ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน (จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองทุกภาค)

อำเภอปรางค์บุรี

กระดาษสับปรืด 476 ม.3 ต.หนองตาแต้ม โทร. 0 81515 0774 www.pineapplepaper.net, E-mail: info@pineapplepaper.net (ผลิตและจำหน่ายกระดาษสา กระดาษห่อของขวัญ กล้องกระดาษ ตุ๊กตา)

สนามกอล์ฟ

อ.หัวหิน

ทิวเขากอล์ฟ พาร์ 3 32/31 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3252 2571-2 โทรสาร 0 3252 2572 (9 หลุม)

มาเจสติกกรีก คันทรี คลับ 164 ม.4 ต.ทับใต้ โทร. 0 3252 0162-6, 0 81942 3619 โทรสาร 0 3260 2784 (18 หลุม)

รอยัล หัวหิน กอล์ฟ คอร์ส อ.หัวหิน โทร. 0 3251 2475 โทรสาร 0 3251 3038 (18 หลุม)

สนามกอล์ฟหลวงหัวหิน (18 หลุม) ถ.ดำเนินเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2475 โทรสาร 0 3251 3038

สนามกอล์ฟค่ายธนรัตน์ อยู่ในค่ายธนรัตน์ โทร. 0 3262 2033 (18 หลุม)

สนามกอล์ฟอ่าวมะนาว ต.เกาะหลัก ในเขตกองบิน 53 โทร. 0 3266 1087-8, 0 3261 1017 (9 หลุม เปิดเวลา 09.00-19.00 น.)

อ.ปรางค์บุรี

มิคฟอร์ด กอล์ฟ คลับ 174 ม.1 ต.ปากน้ำปราง โทร. 0 3257 2441 โทรสาร 0 3257 2439 (18 หลุม)

สปา

อำเภอหัวหิน

คาซ่า เดล มาเร หัวหิน (Casa del Mare, Hua Hin) 25/2 ซ.79-81 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 9061-6 โทรสาร 0 3251 9099 หรือ www.casadelmare.net, E-mail: info@casadelmare.net (มีบริการนวดแผนไทย)

ชีวาสม อินเตอร์เนชั่นแนล แอนด์ รีสอร์ท 73/4 ถ.เพชรเกษม ต.หนองแก โทร. 0 3253 6536 โทรสาร 0 3251 1154 กรุงเทพฯ โทร. 0 2381 4460-2, 0 2711 6900-12 โทรสาร 0 2381 5852 หรือ www.chivasom.com

โซฟีเทล เซ็นทรัล หัวหิน รีสอร์ท 1 ถ.ดำเนินเกษม โทร. 0 3251 2021-38 กรุงเทพฯ โทร. 0 2541 1463, 0 2541 1125 ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประจำปี 2545 รางวัลดีเด่น ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว แบบที่พักตากอากาศ

สุภัทรา หัวหิน รีสอร์ท 143/18 ถ.ตะเกียบ-หนองแก เขตตะเกียบ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 3362, 0 3253 6893-4, 0 3253 6896-7, 0 81828 5588 หรือ www.supatrasort.com, E-mail: krachang@supatrasort.com (มีบริการสปา นวดน้ำมัน นวดตัว)

หัวหิน แมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา 107/1 ถ.เพชรเกษม ต.หัวหิน โทร. 0 3251 1881-4 กรุงเทพฯ โทร. 0 2476 0021-2

อนันตรา รีสอร์ท แอนด์ สปา หัวหิน 43/1 ถ.เพชรเกษม ต.ปอฝ้าย โทร. 0 3252 0250-6, โทรสาร 0 3252 0260 หรือ www.anantara.com

ฮิลตัน หัวหิน รีสอร์ท แอนด์ สปา 33 ถ.นเรศดำริห์ ต.หัวหิน โทร. 0 3251 2879, 0 3251 2888, 0 3251 1612-4 โทรสาร 0 3251 1135 กรุงเทพฯ โทร. 0 2264 0291-5

อำเภอปราณบุรี

ดิ เอวาซอน หัวหิน 9 ม.5 ปากน้ำปราณบุรี ถ.เลียบริมทะเล ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 2111 โทรสาร 0 3263 2112 กรุงเทพฯ โทร. 0 2631 9777

บ้านปราณ รีสอร์ท 155 ม.4 ถ.เพชรเกษม ต.ปากน้ำปราณ หาดปากน้ำปราณ-เขากระโหลก โทร. 0 3263 1599 โทรสาร 0 3263 1599 กรุงเทพฯ โทร. 0 2398 0458, 0 2361 4209 หรือ www.banpranresort.com และ www.photos.yahoo.com/banpranresort (มีบริการนวดแผนโบราณ นวดน้ำมัน)

บิวตี้บีช รีสอร์ท (เขากระโหลก) 119 ม.4 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 1732, 0 81848 3527 โทรสาร 0 3263 1733 หรือ www.beautybeachresort.com (มีบริการนวดแผนโบราณ)

ประเสนัน รีสอร์ท 173 ม.4 ต.ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 0590-1 โทรสาร 0 3263 0589 หรือ www.prasebanresort.com, E-mail: sales@prasebanresort.com (มีบริการนวดไทย)

ปฐิมันตรา รีสอร์ท แอนด์ สปา 97 ม.4 ปากน้ำปราณ โทร. 0 3263 0550-3 กรุงเทพฯ โทร. 0 2392 2522-3 หรือ www.purimuntra.com, E-mail: rsvn@purimuntra.com, E-mail: info@purimuntra.com (มีบริการสปา นวดแผนโบราณ นวดน้ำมัน นวดหัวไหล่ นวดฝ่าเท้า)

อำเภอบางสะพานน้อย

จันทิมา รีสอร์ท สปา แอนด์ โฮเต็ล 99/8ม.5 ต.ทรายทอง หาดบางเบ็ด โทร. 0 81006 8001, 08 9067 0395, 08 9486 2083 (มีสปา นวดแผนโบราณ)

ตาก

วัดไทยวัฒนาราม

ประเพณีลอยกระทงสาย

ลำนน้ำปิง

ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน

ศาลพระวอ

ตลาดริมเมย

ศูนย์บริการด้านพืชและ
ปัจจัยการผลิตตาก (ดอยมูเซอ)

เจดีย์ยุทธหัตถี

วัดพระบรมธาตุ

ตาก

น้ำตกทีลอซู

เขื่อนภูมิพล

น้ำตกทีลอจ๋อ

น้ำตกลานสาง

แก่งตะเฒ่าบี

น้ำตกพาเจริญ

ทะเลหมอกที่ดอยหัวหมด

เกาะวาเลนไทน์

ถ้ำแม่อุสุ

กาญจนบุรี

ด่านเจดีย์สามองค์

น้ำพุร้อนหินตาด

น้ำตกเอราวัณ

วัดป่าหลวงตามหาบัว

น้ำตกเอราวัณ

น้ำตกกระเต็งเจ็ง

เหมืองปี่ลือก

น้ำตกผาตาด

กาญจนบุรี

ThaITambon

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

thai-tour.com

เส้นทางรถไฟสายมรณะ

วัดถ้ำเสือ

ช่องเขาขาด

สุสานทหารสัมพันธมิตร

Thai Tour Com

พิพิธภัณฑ์อักษะ

เมืองบาดาล วัดวังถ้ำเข็ก

สะพานมอญ

น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น

วัดวังถ้ำเข็ก

ราชบุรี

ผ้าคูบัว

พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน

หนังใหญ่วัดขนอน

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก

วัดมหาธาตุ

ถ้ำจอมพล

ถ้ำเขาบิน

การทำโอ่งมังกร

เขางู

เขางู แอดเวนเจอร์

ราชบุรี

พิพิธภัณฑสถานหุ่นขี้ผึ้ง

วัดหนองทอย

เจ้าแม่กวนอิม
วัดหนองทอย

น้ำตกผาแดง

แก่งส้มแมว

คังดาวร้อยล้าน
เขาช่องพราน

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

ทะเลหมอก ยอดเขากระโจม

โป่งยุบ

เพชรบุรี

พระรามราชินีเวศน์

พระนครคีรี

วัดมหาธาตุ

วัดเขาตะเครา

วัดใหญ่สุวรรณาราม

พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน

วัดกุฎี

วัดโตนดหลวง

เพชรบุรี

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

นั่งเรือ ถีบกระดาน เก็บหอย
ที่บ้านแหลม

ดูนกที่บ้านกร่าง

น้ำตกทอทิพย์

โครงการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
แหลมผักเบี้ย

ล่องแม่น้ำเพชรบุรี

ประจวบคีรีขันธ์

อุทยานวิทยาศาสตร์ หวังกอ

หลวงปู่ทวด วัดห้วยมงคล

น้ำตกป่าละอู

พระพุทธรูปกิตติสิริชัย

พระมหาเจดีย์เก้ายอด

เขาช่องกระจกก

อุทยานประวัติศาสตร์กองบิน 53

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

อ่าวมะนาว

ประจวบคีรีขันธ์

อุทยานวิทยาศาสตร์ หวังกอ

หลวงปู่ทวด วัดห้วยมงคล

น้ำตกป่าละอู

พระพุทธรูปกิตติศิรัชัย

พระมหาเจดีย์เก้ายอด

เขาช่องกระจก

อุทยานประวัติศาสตร์กองบิน 53

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

อ่าวมะนาว